

Årsredovisning 2021

Innehållsförteckning

Inledning		Verksamhetsberättelse per nämnd	
Kommunledningen har ordet	3	Kommunstyrelsen – Kommunledningsförvaltning	68
Värnamo kommuns vision	4	Kommunstyrelsen – Campus Värnamo	79
Förvaltningsberättelse		Kommunstyrelsen – Tekniskt utskott	82
Den kommunala koncernen	7	Upphandlingsnämnd	90
Översikt över verksamhetens utveckling	8	Samhällsbyggnadsnämnd	93
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10	Serviceämnd	99
Händelser av väsentlig betydelse	16	Kulturnämnd	108
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	19	Barn- och utbildningsnämnd	113
Utvärdering av god ekonomisk hushållning	20	Omsorgsnämnd	123
Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning	28	Medborgarnämnd	130
Balanskravsresultat	33	Överförmyndare	136
Väsentliga personalförhållanden	35	Kommunens revisorer	140
Finansiella rapporter		Finansiering och övrig verksamhet	141
Resultaträkning	48	Kommunala koncernföretag	
Resultaträkning fullfond och blandmodell	48	Värnamo stadshus AB	144
Balansräkning	49	Värnamo energi AB (koncernen)	146
Balansräkning fullfond och blandmodell	49	Finnvedsbostäder AB	150
Kassaflödesanalys	50	Värnamo kommunala industrifastigheter AB	154
Noter	51	Kommunalförbundet samverkan återvinning miljö (SÅM)	159
Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamhet (VA)	62	Övrigt	
Noter VA	63	Revisionsberättelse	162
Driftsredovisning	65	Några axplock från 2021 års händelser	164
Investeringsredovisning	66		

Kommunledningen har ordet

2021 – Ännu ett annorlunda år

Årsredovisningen för 2020 inleddes med orden – ”2020 var ett annorlunda år”. Ingen trodde då att även 2021 skulle kunna sorteras in under samma kategori – ”Ännu ett annorlunda år”. Pandemin fortsatte under 2021 att drabba oss med nya vågor och satte sin prägel på Värnamo kommun, resten av Sverige och världen. Pandemins effekter har dock kunnat mildrats då många av våra kommuninvånare blivit vaccinerade. Under 2021 har oron tilltagit kring säkerhetsläget i Europa i allmänhet men Ukraina och Ryssland i synnerhet. I skrivande stund har oron övergått i en fullskalig rysk invasion i Ukraina. Effekter för Sverige i form av flyktingströmmar, prisökningar, varubrist med mera kommer att påverka även vår kommun under 2022.

2021 var ett annorlunda år idrottsmässigt då kommunen fick ytterligare ett lag i högsta serien – denna gång ett allsvenskt lag i fotboll genom IFK Värnamo.

2021 tog kommunen ytterligare ett steg i förverkligandet av vår vision ”Värnamo den mänskliga tillväxtkommunen – 40 000 invånare 2035” då kommunens befolkning ökade med 131 invånare till 34 661.

En majoritet av kommunens 2 848 medarbetare trivs på jobbet och är nöjda med sin arbetsgivare. Detta kan utläsas av resultatet av medarbetarundersökningen som genomfördes under året. Resultatet är glädjande och något som vi ska ta till oss i det fortsatta arbetet med att utveckla Värnamo kommun som arbetsgivare.

Kommunen redovisar ett resultat för 2021 på 121 miljoner kronor vilket är 63 miljoner kronor bättre än budget. Bidragande faktorer till det goda resultatet är högre skatteintäkter än prognostiserat, realisationsvinster vid fastighets- och inventarieförsäljningar samt lägre nettokostnader för förvaltningarnas driftverksamhet.

Värnamo kommun bedriver en verksamhet med hög kvalitet som uppskattas av medborgarna. I nämndernas verksamhetsberättelser beskrivs vad som hände under 2021 men här kommer ett axplock:

- Under 2021 har ett ungdomspolitiskt program tagits fram för att skapa bättre möjligheter och förutsättningar för ungdomars inflytande i samhällsutvecklingen.
- Projektet kring yrkessvenska har påbörjats och arbetet fortsätter kommande år.
- Campus Värnamo startade under året projektet ”Kompetensutveckling Småland”. Projektet, finansierat av Europeiska socialfonden, erbjuder behovsstyrd kompetensutveckling för industrin och dess leverantörer i Jönköpings och Kronobergs län.
- Överförmyndaren och överförmyndarkansliet förbereder bildandet av en gemensam överförmyndarnämnd i GGVV-kommunerna.
- Tekniska förvaltningens 2021 har karaktäriserats av att stora exploateringar pågår och fullföljs 2022 samt att stora investeringar inom skola, förskola och fritid har förberetts och fullföljs åren 2022-2025.
- År 2021 har även präglats av flera stora uppdrag inom samhällsplaneringen såsom arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Värnamo tätort, plan för trafik och plan för centrumutveckling.
- Med stöd av information på webben och interna checklistor har omkring 23 300 av medborgarnas ärenden (cirka 50%) lösts direkt i kontaktcenter. Samtidigt har flera e-tjänster skapats.
- En satsning görs på att utveckla biblioteksservicen utanför centralorten genom att de fyra filialerna blir mer öppna bibliotek samt att ”bybibblor” etableras i dialog med invånarna på utvalda platser.
- Barn- och utbildningsförvaltningens enkäter visar på en ökande trend gällande delaktighet, trygghet och studiero. Verksamheterna har under året fortsatt utvecklandet och testat tidigt samordnade insatser (TSI) i två grundskolor med gott utfall.
- Under senare delen av 2021 har omsorgsförvaltningen påbörjat processen ”förändrat arbetssätt” med syfte att skapa goda förutsättningar för god och hållbar kvalitet, arbetsmiljö och ekonomisk hushållning av resurser.
- Under 2021 slutfördes arbetet med gemensam familjerätt inom GGVV-kommunerna.
- Arbetet med uppstart av akutboende inom ramen för ett IOP (idéburet partnerskapsavtal) med Hela människan initierades och målet är att kunna erbjuda akutboende till kommuninvånare med behov från mars 2022.

Under året som gått har alla medarbetare i Värnamo kommun på olika sätt fått hantera pandemins konsekvenser. Alla har ställt upp på ett fantastiskt sätt. Vi vill passa på att rikta ett riktigt stort tack till alla våra medarbetare för det fina arbete som gjorts under 2021 – allt för invånarnas, näringslivets och besökarens bästa. Nu går vi in i 2022 med kraft och framtidstro.

Mikael Karlsson,
Kommunstyrelsens ordförande

Ulf Svensson,
Kommundirektör

Värnamo – den mänskliga tillväxtkommunen,
40 000 invånare 2035

Värnamo kommuns vision är att kommunen ska ha 40 000 invånare år 2035. 2035 är också det år som samhällsplanering i form av översiktsplanen tar sikte på. Nu och framöver är ambitionen att det ska vara attraktivt att bo, besöka och verka i kommunen. Den mänskliga tillväxten handlar också om att kommunens medarbetare kan få förutsättningar att växa och utvecklas. Invånaren och besökaren möter den mänskliga tillväxtkommunen i mötet med kommunens medarbetare.

Värnamo kommun vill och behöver växa, och växa på rätt sätt. Att växa på rätt sätt är att kommunen utvecklas med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Utifrån de behov och brister

som identifieras i visionens målkriterier formuleras övergripande mål för ett kraftsamlat arbete inom koncernen för att nå visionen. De fyra målkriteriernas utveckling sedan visionsarbetet startade 2015 redovisas i nedanstående tabell. Under året har kommunstyrelsen fattat beslut om att använda de sjuttion målen i Agenda 2030 som ett analysverktyg i målstyrningsmodellen för att förstärka kriteriet om Hållbarhet.

Ett annat målkriterie handlar om attraktivitet. I Värnamo kommun ska det finnas möjlighet att växa som människa – möjlighet till utbildning, meningsfull fritid, goda förutsättningar för barn att växa upp och ett rikt föreningsliv.

Utveckling av utvalda nyckeltal för visionens fyra målkriterier

Utveckling	Hållbarhet	Attraktivitet	Tillväxt	Trygghet	Totalt
↗	10	8	9	7	34 (53%)
↘	10	3	6	6	25
→	1	1	2	1	5
Totalt	21	12	17	14	64

■ = Ökad ■ = Oförändrad ■ = Minskad

De 64 nyckeltal som ger underlag till hur vi förflyttar oss mot visionen jämförs i förhållande till värdena för 2015.

Målkriteriet Hållbarhet

Exempel på kriterier som utvecklats positivt är gymnasieelever med examen inom fyra år, förvärvsintensitet bland utrikes födda 20-64 år, minskat lönegap mellan kvinnor och män som är anställda av kommunen samt medellivslängd bland kvinnor. Exempel på negativ utveckling är elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, demografisk försörjningskvot samt elever på SFI (svenska för invandrare) som klarat minst två kurser.

Målkriteriet Attraktivitet

Trenden är positiv jämfört 2015 vad avser till exempel andel idrottsföreningar med flickdominerad verksamhet och tillgång till bredband om minst 100 Mbit/sekund. Negativ utvecklingstrend har exempelvis antal invånare 20-24 år och kommunrankingen Bäst att bo. Att Värnamo kommun är attraktivt kan ge god kompetensförsörjning och inflyttning.

Målkriteriet Tillväxt

Nyckeltal för visionen inom området tillväxt som utvecklas positivt är bland annat ranking för sammanvägt resultat i grundskolan och andel högskoleutbildade. Exempel på utvecklingsbara nyckeltal är Svenskt näringslivs ranking av företagsklimat och andel förvärvsarbetande män. Tillväxt ger många positiva effekter, men skapar samtidigt nya utmaningar. Fler invånare betyder också att efterfrågan på bostäder och kommunal service och tjänster blir större.

Målkriteriet Trygghet

Många av nyckeltalen för 2021 är i slutet på mars 2022 inte uppdaterade (på Kolada.se – offentlig statistik databas) varför trenderna utgår från värden 2020. Utifrån det så är positiva trender en minskning av anmälda stölder och tillgreppsbrott, barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd samt hur många olika personer som besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod. Negativ utvecklingstrend finns för till exempel anmälda våldsbrott samt inskrivna barn per årsarbetare i förskola.

En snabbanalys av procentuell fördelning mellan positiv och negativ trend inom respektive målkriterier verkar ge bilden att mer kraft bör fördelas till områdena hållbarhet och trygghet för att öka andel nyckeltal med positiv trend.

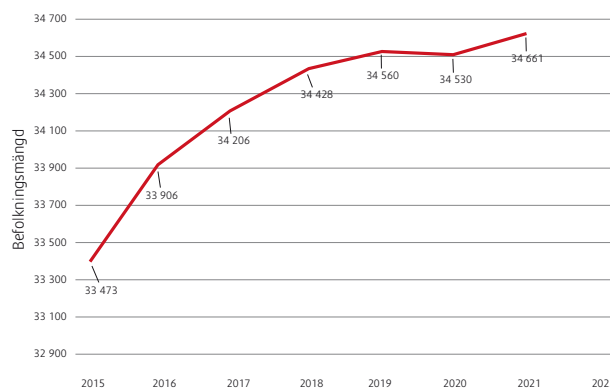

Knappt ett år kvar av mandatperioden och 13 år till 2035

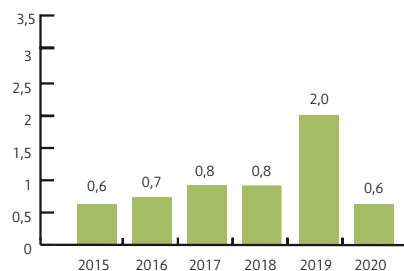
Kommunens befolkning har under lång period varit ökande. Efter en viss minskning av invånarantalet 2020 ökade befolkningen med 131 personer 2021 till totalt 34 661. De satsningar som kommunen gör för att bland annat stimulera attraktivitet, näringsliv, utbildning och boende kommer förhoppningsvis att innebära att befolkningsutvecklingen utvecklas stadigt uppåt under kommande år.

Utifrån omvärldens utveckling och utmaningar blir det 2022 aktuellt att ta fram nya engagerande övergripande mål och använda det nya begreppet strategiskt perspektiv, som beslutades under 2021, för att effektivisera arbetet för att nå visionen.

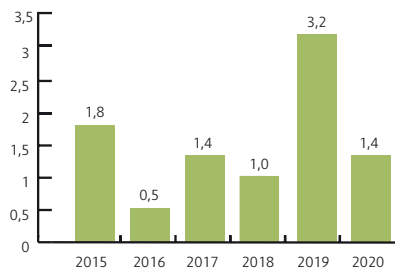
Befolkningsutveckling Värnamo kommun 2015–2021

Färdigställda bostäder i småhus under åren 2015 till och med 2020, antal/1000 invånare

Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under åren 2015 till och med 2020, antal/1000 invånare

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Värnamo kommuns verksamhet 2021. Fokus ligger i huvudsak på den kommunala koncernen och ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och genom de kommunala bolagen.

Värnamo kommun är en politiskt styrd organisation, precis som alla kommuner i landet. Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och åtta nämnder fattar de politiska besluten.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är det högsta beslutande församlingen i Värnamo kommun. Alla ledamöter utses direkt av invånarna vid valet. Här fattas de strategiska övergripande besluten och de politiska målen. Kommunfullmäktige utser ledamöter till kommunstyrelse och nämnder. Ordförande i kommunfullmäktige är Camilla Rindaldo-Miller (KD)

Vid de allmänna valen 2018 förändrades fördelning av de 51 ledamöterna i kommunfullmäktige i Värnamo och nu ser fördelningen ut så här (fördelningen under mandatperioden 2014-2018 inom parantes).

Socialdemokraterna	15 mandat (18)
Centerpartiet	10 mandat (8)
Moderaterna	8 mandat (8)
Sverigedemokraterna	8 mandat (6)
Kristdemokraterna	5 mandat (6)
Liberalerna	2 mandat (1)
Vänsterpartiet	2 mandat (1)
Miljöpartiet	1 mandat (3)

Valnämnd

Valnämnden fullgör kommunens uppgifter vid val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar.

Kommunrevision

Kommunfullmäktige utser politiker att vara förtroendevalda revisorer i kommunrevisionen. Kommunrevisionen är oberoende. Revisionen granskar och bedömer hur kommunstyrelsen och nämnderna utför sina uppgifter.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med övergripande mål och riktlinjer, och styrning av kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen ska bereda alla ärenden till kommunfullmäktige. I juni 2021 avgick den dåvarande ordföranden i kommunstyrelsen Hans-Göran Johansson (C) och ersättes av Mikael Karlsson (C).

Nämnder

Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder som ska finnas, deras uppgifter och hur arbetet ska fördelas.

Förvaltningar

Värnamo kommun har under 2021 haft nio förvaltningar inklusive Campus och cirka 2 800 anställda. De har till uppgift att genomföra de beslut som fattas politiskt och att svara för den dagliga verksamheten. Kommunledningsförvaltningen har en kommunövergripande och samordnande roll i kommunen, med kommundirektören Ulf Svensson som chef.

Kommunala bolag

Värnamo Stadshus AB är moderbolag i koncernen, som består av tre helägda dotterbolag samt ett kommunalförbund SÅM där kommunens andel är 39 procent.

Styrelsen i Värnamo Stadshus AB utgörs av kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande samt ytterligare två ledamöter från kommunstyrelsen. VD är biträdande kommundirektören.

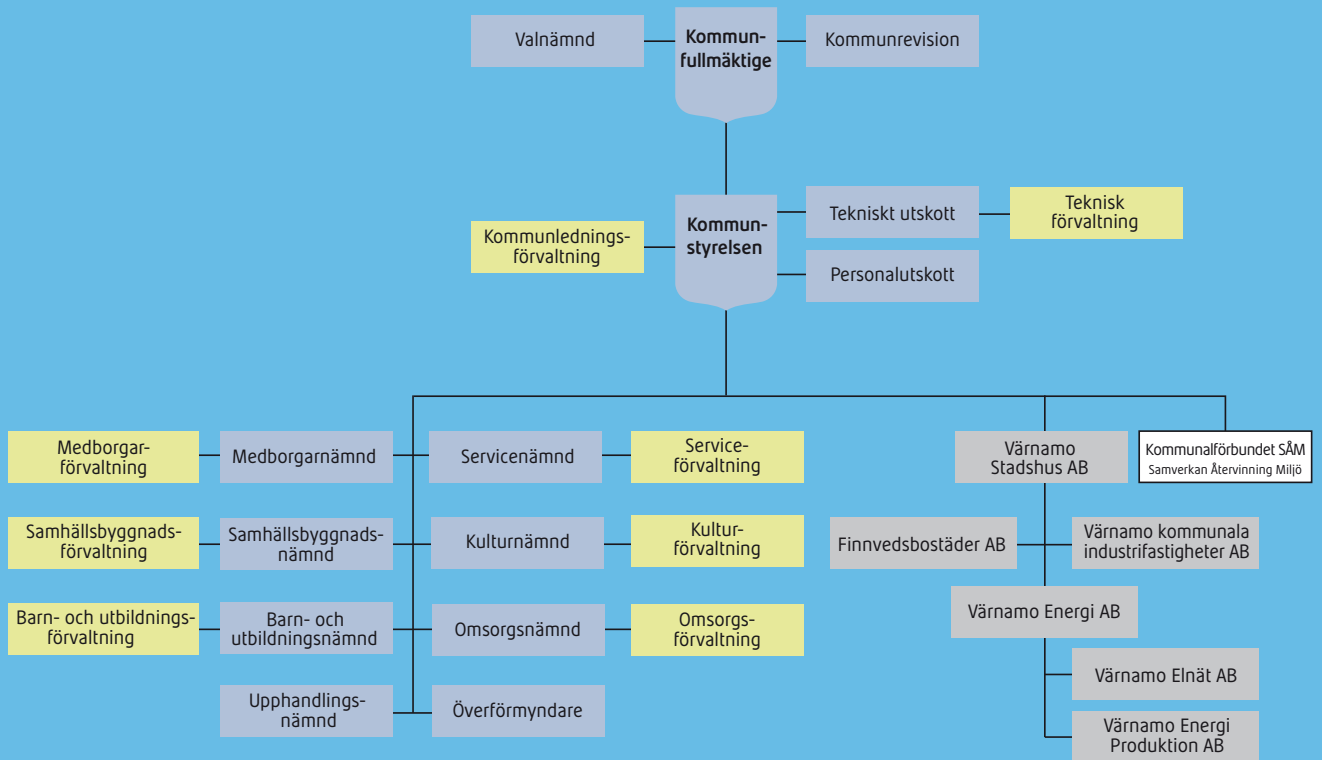
Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i miljoner kronor

Värnamo kommunala koncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1 121,9	1 011,4	1 035,9	1 018,3	984,9
Verksamhetens kostnader	-2 863,4	-2 692,6	2 716,4	2 653,3	2 523,9
Årets resultat	166,3	122,9	57,2	64,0	104,7
Soliditet (%)	37,1	36,6	36,1	36,8	38,0
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	27,9	26,9	25,7	25,9	26,1
Investeringar (netto)	544,0	369,5	510,3	1 213,3	621,1
Långfristig låneskuld*	3 028,8	2 791,6	2 715,5	2 512,5	2 296,8
Antal anställda	2 990	2 980	2 993	2 942	2 889
Investeringar/ medborgare (kr)	15 695	10 701	14 766	35 242	18 158
Värnamo kommun					
Antal invånare (folkmängd)	34 661	34 530	34 560	34 428	34 206
Kommunal skattesats (%)	21,52	21,52	21,52	21,52	21,52
Verksamhetens intäkter	493,9	507,7	504,2	525,7	554,5
Verksamhetens kostnader	2 452,5	2 389,0	2 377,5	2 334,0	2 263,6
Skatteintäkter och statsbidrag	2 205,3	2 081,5	1 980,5	1 919,4	1 877,3
Årets resultat	121,2	84,5	8,0	15,3	72,3
Soliditet (%)	56,1	56,8	58,4	62,4	62,7
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	37,7	36,6	36,1	38,3	37,8
Investeringar netto inklusive exploateringsprojekt	257,8	224,8	287,1	242,8	188,6
Investeringar netto exklusive exploateringsprojekt	219,2	209,9	288,0	233,4	186,4
Långfristig låneskuld*	705,4	593,8	564,5	394,0	384,9
Antal anställda	2 848	2 840	2 846	2 805	2 790

Detta får du för skattepengarna. 100 kronor av skattepengarna fördelas enligt bilden.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Värnamo och omvärlden

Kommunens ekonomi och verksamhet påverkas av förändringar i omvärlden, både i närområdet, nationellt och internationellt. Beslut i riksdag och regering kan påverka de ekonomiska förutsättningarna. Även det internationella ekonomiska läget, näringslivets och arbetsmarknadens utveckling har stor betydelse, detta tillsammans med förändringar i demografin.

Det världspolitiska läget påverkar också. När detta avsnitt skrivs har Rysslands krig mot Ukraina pågått i en månad och många människor är på flykt. Förhoppningsvis är kriget snart över och en återuppbyggnad av Ukraina kan påbörjas och att Ukrainas folk kan återvända. Vilken effekten av detta blir på världen är osäkert men att det kommer påverka Värnamo kommuns verksamhet och ekonomi är nog oundvikligt.

I detta avsnitt beskrivs kort några av dessa omvärldsfaktorer samt vilka utmaningar, risker och förhållande som Värnamo har för att bedriva sin verksamhet idag och de kommande åren.

Samhällsekonomi

I december 2021 beskrev Sveriges kommuner och regioner (SKR) budgetförutsättningarna för 2021 till 2024 (SKR 21:49). SKR anger att den globala ekonomin under 2021 visade en tydlig återhämtning efter att pandemin under 2020 ledde till en kraftig avmattning. BNP-tillväxten för Sverige under 2021 bedöms uppgå till 5 procent vilket kan jämföras med utvecklingen under 2020 som var negativ med 3 procent. Arbetslösheten minskade ner till 7 procent under 2021 men har inte kommit tillbaka till nivån som rådde innan pandemin. En fortsatt expansiv finanspolitik har gett stimulanser till både näringsliv och offentlig sektor under 2021 men har nu gått in i en mer åtstramande period både i Sverige och globalt. Även penningpolitiken går emot en åtstramande period med bakgrund av ett ökat inflationstryck. Under 2021 ökade skatteintäkterna betydligt i förhållande till de bedömningar som gjordes i slutet av 2020. Med statsbidragen till kommunerna på en fortsatt hög nivå har detta medfört höga resultatnivåer inom den kommunala sektorn för 2021.

Under årets första månader 2022 har inflationen hamnat än mer i fokus. Utbudsproblem leder till ökade priser framförallt på energi och livsmedel. Något som förvärras av krig och oroligheter i Europa. Ökade priser påverkar kommunens verksamheter så också på sikt Riksbankens förväntade räntehöjningar.

Befolkningsutveckling

Befolkningsstillväxten i Värnamo kommun har haft en stadig tillväxt av invånare sedan kommunen bildades 1971 då invånarantalet var 29 468. Av nedanstående tabell framgår att kommunen haft en ökning under varje årtionde. På 70-, 80- och 90-talen var ökningen nästan 100 invånare per år. Även under 00-talet skedde en ökning men en måttligare än tidigare år. Glädjande skedde det en ännu kraftigare ökning på 10-talet där ökningstakten var 165 invånare per år. Tyngdpunkten låg mellan åren 2013 och 2019 då ökningstakten var i snitt 234 personer per år. Efter en liten befolkningsminskning år 2020 vände det dock uppåt 2021 där ökningen blev 131 personer.

År	Antal invånare	Ökning	Genomsnittlig ökning per år
1971	29 468		
1980	30 342	874	97 st 70-talet
1990	31 315	973	97 st 80-talet
2000	32 256	941	94 st 90-talet
2010	32 883	627	63 st 00-talet
2020	34 530	1 647	165 st 10-talet
2021	34 661	131	

I budgetförutsättningarna som kommunstyrelsen beslutade om i februari 2022 finns prognos på befolkningsutvecklingen. Prognosen är att fram till november 2024 kommer Värnamo kommun öka med 1,5 procent, en ökning med 511 invånare, till 35 162.

Datum	Antal invånare	Förändring från föregående år	Akkumulerat	Ökning procent
2021-11-01	34 651			
2022-11-01	34 782	131		
2023-11-01	34 962	180	311	
2024-11-01	35 162	200	511	1,5

Demografisk utveckling

Kommunens kanske största utmaning är den demografiska utvecklingen de närmaste åren. Befolkningen i riket kommer att öka inom alla åldersgrupper. Störst ökning förväntas bland de äldsta. Samtidigt som andelen invånare över 80 år kommer att öka med nästan 50 procent kommer andelen som är i arbetsför ålder enbart att öka med 5 procent. Utmaningen ligger såväl i att finansiera de förändrade behoven som att förse verksamheten med personal. Sannolikt kommer denna utveckling att ställa krav på kommunen både avseende prioriteringar, förändrat arbetssätt och ny finansiering.

I nedanstående tabell görs en jämförelse av invånarantalet i Värnamo kommun mellan åren 2000 och 2021.

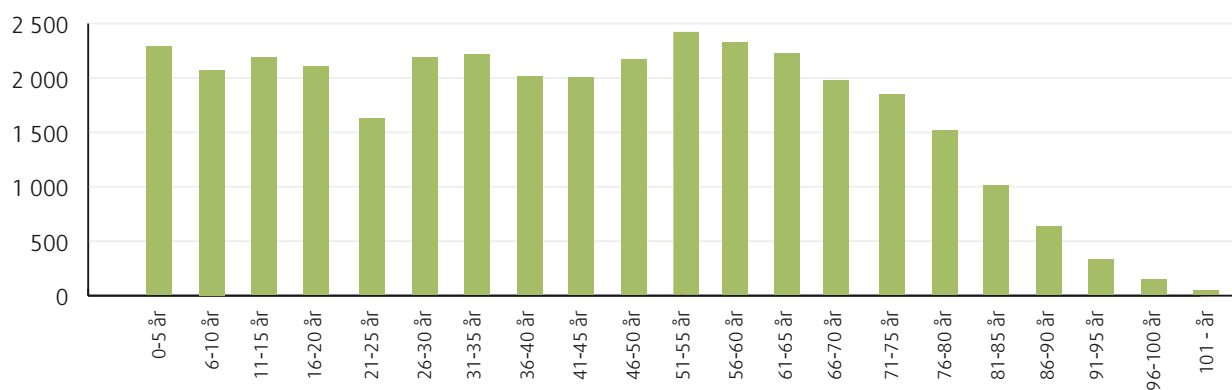
Värnamo kommun	År		Ökning	
	2000	2021	Antal	Procent
Totalt antal invånare	32 256	34 661	2 405	7,5
Antal invånare äldre än 65 år	5 807	7 543	1 736	29,9
Andel invånare äldre än 65 år	18,0	21,8		
Invanare äldre än 80 år, antal	1 680	2 107	427	25,4
Invanare äldre än 80 år, andel	5,2	6,1		

Kommunen har vuxit med 2 405 personer eller med 7,5 procent under dessa 21 år. Befolkningen över 65 år har ökat med 30 procent och andelen invånare som är äldre än 65 år har ökat från 18,0 till 21,8 procent.

Personer över 80 år kräver ofta större insatser från äldreomsorgen. År 2020 fanns det 1 680 invånare i Värnamo över 80 år. År 2021 är de 2 107 personer, en ökning med 25,4 procent.

Befolkningsstrukturen i kommunen är inte jämn efter åldersintervall. Ungdomarnas utflyttning gör att det finns små årskullar i 20–25 årsåldern. Mellan 50–60 år finns stora årskullar där många av de äldsta går i pension inom en tioårsperiod. Värnamo kommun är en inflyttningkommun med förhållandevis många barnfamiljer. Om detta förhållande fortsätter kommer antalet yngre invånare att öka.

Befolkning efter ålder (5-års intervall) Värnamo kommun 2021-12-31

Omsorgsförvaltningen har gjort en utredning där behov av boenden och boendeplatser inom äldre- och funktionshinderomsorg har genomlysts. Utredningen beskriver tre olika scenarier, vilka grundar sig bland annat på befolkningsutvecklingen i Värnamo kommun fram till år 2029.

Värnamo kommun har ökat antalet invånare med 2 405 invånare sedan år 2000. En ökning med 7,5 procent.

Bostadsmarknad

Värnamo kommun växer, både vad gäller antalet arbetstillfällen och invånare. Visionen om att växa till 40 000 invånare till 2035 genomsyrar allt planeringsarbete inte minst bostadsförsörjning och byggande som kan möjliggöra fler invånare.

I juni 2021 fastställde kommunfullmäktige plan för bostadsförsörjning för Värnamo kommun 2021–2025. I planen fastställdes bland annat målsättningen att tillskapa möjligheten att bygga minst 800 bostäder av olika typer i hela kommunen under planperioden.

Under de senaste fem åren och föregående bostadsförsörjningsplan 2016–2020 färdigställdes 469 bostäder varav 208 i småhus och 258 i flerbostadshus, vilket blev strax under 100 per år.

För att möta den ökade efterfrågan på nya bostäder har takten på detaljplaneringen höjts de senaste åren och under den gällande planperioden planeras 250–300 bostäder per år färdigställas.

Utöver bostadsutbyggnad pågår även utbyggnad och planering för verksamheter och offentlig service, bland annat för ny grundskola i stadens nordvästra del. Större delen av de kommande årens tillväxt av nya bostäder förväntas ske inom Värnamo centralort.

Vindskydd vid friluftsområdet Borgen Outdoor. Fotograf: Joakim Norgren

Arbetsmarknad

Under 2021 minskade arbetslösheten betydligt både i Värnamo, länet och i riket jämfört med året innan. Enligt Arbetsförmedlingen är minskningen i Värnamo 1,8 procentenheter mellan den sista december 2020 och den sista december 2021 och ligger på 5,2 procent. Minskningen är större för män (-2,5) än kvinnor (-1,0) i kommunen.

Värnamo har en lägre arbetslöshet i december 2021 än både snittet för Jönköpings län 5,8 procent och riket 7,2 procent.

Av de inskrivna arbetslösa är knappt hälften eller 448 personer långtidsarbetslösa över tid (utan arbete i mer än 12 månader). Utbildningsnivån bland de inskrivna är dock relativt hög – cirka 70 procent har gymnasial eller eftergymnasial utbildning.

Arbetslösheten bland utrikes födda är väsentligt högre, 13,1 procent än bland inrikes födda men har minskat (-3,9) jämfört med motsvarande period föregående år. Den är dock lägre än både snittet för Jönköpings län 16,4 procent och riket 17,7 procent. En stor anledning till detta är att utbildningsnivån generellt sett är lägre i gruppen, samt att det tar tid att etablera sig i ett nytt land om man kommit hit som flykting.

Även ungdomsarbetslösheten i Värnamo har minskat betydligt (-4,0) jämfört med året innan och ligger den sista december 2021 på 5,5 procent. Den är också lägre än både snittet för Jönköpings län 7,1 procent och riket 8,7 procent.

I den senaste rekryteringsundersökningen som gjordes i näringslivet under hösten 2021 av Svenskt Näringsliv, visar på att företag och företagare, upp till sju av tio, uppger svårigheter att rekrytera personal och två av tio rekryteringsförsök har inte lyckats. Som två av de största orsakerna till svårigheterna anges svårigheter att hitta personer med både rätt utbildning och yrkeserfarenheter. Värnamo kommun har här en viktig roll med att bidra till att de arbetslösa kan läsa in både grundläggande utbildning och till exempel gymnasial yrkesutbildning eller kortare eftergymnasiala utbildningar för att öka individernas anställningsbarhet. Även de högskoleutbildningar som Campus Värnamo genomför bidrar till att minska bristen på arbetskraft. Brist på matchning och lämplig arbetskraft är ett tillväxthinder och leder bl a till minskad försäljning eller att man tackar nej till order eller uppdrag.

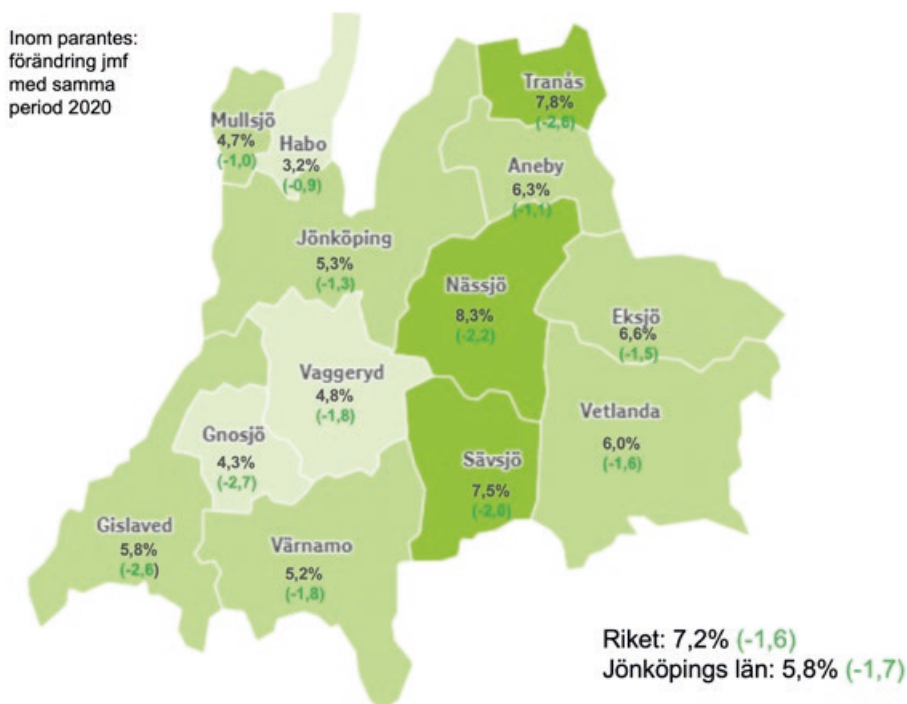

Bild på arbetslösheten i Jönköpings läns 13 kommuner.
Arbetslöshet i december 2021 jämfört med december 2020.

Jämförelser

I denna årsredovisning beskrivs hur verksamheten bedrivits under 2021.

För att bredda bilden kring Värnamo kommuns verksamhet är det intressant att göra jämförelser med andra kommuner. Det finns en mängd nyckeltal där jämförelse kan göras men nedanstående tal representerar en stor del av kommunens verksamheter och under vilka förutsättningar som verksamheten bedrivs.

Här görs en jämförelse med Värnamos grannkommuner Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Ljungby samt jämförelse med alla kommuner i Sverige.

Ett nyckeltal där Värnamo har ett bättre utfall än vad siffran är för alla kommuner markeras grön. Nyckeltalet markeras rött om Värnamo har sämre utfall än alla kommuner. Om Värnamos utfall är i nivå med alla kommuner blir markeringen gul.

Befolkningsutveckling de senaste fem åren (2017-2021, procent per den 31/12)

Vaggeryd	6,5
Värnamo	1,3
Ljungby	0,5
Gislaved	-0,2
Gnosjö	-1,7

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N01951

Skattesats till kommun år 2021, (%)

Ljungby	21,07
Vaggeryd	21,49
Värnamo	21,52
Gislaved	21,99
Gnosjö	22,24
Alla kommuner (ovägt medel)	21,68

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N00901

Arbetsmarknad

Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking år 2021

Gnosjö	39
Vaggeryd	51
Värnamo	76
Ljungby	88
Gislaved	122

Källa: Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking. Kolada. Nyckeltal ID: U40402

Nystartade företag, antal. År 2020

Värnamo	202
Ljungby	143
Gislaved	119
Vaggeryd	71
Gnosjö	57

Alla kommuner (ovägt medel) 254

Källa: Kolada Nyckeltal ID: N01003

Arbetslöshet årsmedelvärde år 2021

Gnosjö	4,9
Vaggeryd	4,9
Värnamo	5,2
Ljungby	5,8
Gislaved	6,2

Alla kommuner (ovägt medel) 6,3

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N03920

Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkning år 2020

Värnamo	2,6
Ljungby	2,8
Vaggeryd	3,0
Gislaved	3,6
Gnosjö	4,6

Alla kommuner (ovägt medel) 3,9

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N31807

Skola

Personaltätet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan år 2020

Gnosjö	4,8
Ljungby	4,8
Vaggeryd	5,0
Värnamo	5,2
Gislaved	5,3
Alla kommuner (ovägt medel)	5,2

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N11102

Elever/lärare (årsarbetare) i grundskola åk 1-9 år 2020

Gnosjö	10,5
Ljungby	11,3
Gislaved	11,3
Vaggeryd	11,6
Värnamo	12,5
Alla kommuner (ovägt medel)	11,6

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N15033

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel (%) år 2021

Vaggeryd	90,1
Värnamo	84,0
Gislaved	83,1
Ljungby	81,0
Gnosjö	78,6
Alla kommuner (ovägt medel)	84,7

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N15428

Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal gymnasieskola år 2020

Gnosjö	9,5
Ljungby	10,6
Gislaved	10,7
Vaggeryd	11,8
Värnamo	12,4
Alla kommuner (ovägt medel)	9,9

Källa: Kolada. Nyckeltal N17817

Gymnasieelever med examen inom 4 år, andel (%) år 2021

Värnamo	70,7
Ljungby	69,2
Vaggeryd	65,5
Gislaved	60,7
Gnosjö	58,1
Alla kommuner (ovägt medel)	70,8

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N17461

Omsorg

Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%) år 2020

Gnosjö	3,0
Vaggeryd	3,2
Värnamo	4,0
Gislaved	4,1
Ljungby	4,4
Alla kommuner (ovägt medel)	3,7

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N23890

Invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%) år 2020

Vaggeryd	5,6
Värnamo	6,3
Ljungby	6,8
Gnosjö	7,0
Gislaved	8,3
Alla kommuner (ovägt medel)	7,0

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N21821

Invånare med insatser enl. LSS, andel (%) år 2020

Gnosjö	0,52
Vaggeryd	0,70
Gislaved	0,70
Värnamo	0,79
Ljungby	1,0
Alla kommuner (ovägt medel)	0,75

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N28892

Händelser av väsentlig betydelse

I detta avsnitt redovisas ett urval av väsentliga beslut och händelser från kommunen och koncernens verksamhet.

Coronapandemin fortsatte in på sitt andra år och kom att påverka hela världen och således även Värnamo kommun.

Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Värnamo kommun och dess personal har på många sätt arbetat med att hantera och begränsa spridningen av coronaviruset och pandemins konsekvenser. Personal inom bland annat omsorgs- och barn- och utbildningsförvaltningen har haft hög arbetsbelastning och under vissa perioder har verksamheten varit mycket ansträngd och bemanningssituationen kritisk. Detta som en följd av stor sjukfrånvaro och vård av barn hos personalen på grund av smittspridning.

Under 2021 har många av verksamheterna behövt ställas in, ställas om och omprioriteringar har krävts. Simhallen och motionscenter har haft begränsat öppethållande. Idrottsundervisning, kulturskolans gruppundervisning har ställts in i omgångar och familjecentralen hölls stängd under våren men hade viss verksamhet utomhus. Räddningstjänstens externa verksamhet med brand- och sjukvårdsutbildning och fixartjänst var bara igång delar av året. Inom livsmedelstillsynen har det inneburit begränsade möjligheter att genomföra kontroller och inspektionerna har i större omfattning varit förannmälda. Seniorrestaurangerna var stängda en stor del av året. Bibliotekslokalerna höll stängt i början av året, men eftersom direktivet från Folkhälsomyndigheten stred mot Bibliotekslagen kunde de snart öppnas igen. Dock med vissa begränsningar enligt parollen ”Lämna-Låna-Gå”, ett förhållningssätt som var gemensamt i hela länet. Biblioteksfilialerna hade stängt under skoltid och biblioteks bussens turer var inställda. Istället har det erbjudits avhämtning och hemleverans av böcker. Teknikcenter har fått ställa in många inplanerade skolaktiviteter precis som Kompetensakademien har fått ställa in de flesta inplanerade internutbildningar och uppdragsutbildningar. Fritidsgården Navet har under vissa perioder också varit stängd.

Många arrangemang har fått ställas in eller skjutas på framtiden. Vissa av arrangemangen har ställts om och kunnat genomföras med restriktioner eller digitalt. Detta gäller bland annat kommunens medarbetardagar som istället blev en medarbetarmånad i september och genomfördes med föreläsningar på distans. I år var fokuset på ordet respekt som ett av orden i kommunens värdegrund MURAS (människan i fokus, utveckling, respekt, arbetsglädje, samverkan).

Under året arrangerade Vkiab/Gummifabriken i samarbete med Region Jönköpings län vaccinationsplats för vaccin mot covid-19. Arbetet fungerade mycket bra och erbjöd en bra logistik med ett effektivt flöde för patienterna.

Under året har flera medarbetare kunnat arbeta på distans. Detta som ett sätt att kunna upprätthålla verksamheten och service trots stor smittspridning. Frågan om distansarbete efter pandemin har också aktualiserats. En riktlinje för distansarbete arbetades fram under hösten och fastställdes av kommundirektören i november. Huvudprincipen är att medarbetaren är på sin ordinarie arbetsplats. Som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare kan distansarbete bidra till att förbättra kommunens möjligheter till att trygga kompetensförsörjningen.

Övriga händelser

Omsorgsförvaltningen har förändrat ledningsfunktionen vilket innebär att det numera finns en verksamhetschef och en biträdande verksamhetschef. Verksamhetschefen ansvarar för verksamhetsområdena äldreomsorg, funktionshinderomsorg, myndighet och förebyggande. Gemensamt syfte med förändringen är ett bättre resursutnyttjande. I samband med förändringen av ledningsfunktionen, har nya chefsområden implementerats i verksamheten, vilket syftar till att skapa bättre förutsättningar till ett solidariskt resursutnyttjande. Det innebär, bland annat, att personal kan arbeta inom olika verksamhetsområden om personalen bedöms inneha relevant kompetens. Genom ett närmare samarbete och bättre resursplanering inom och mellan olika verksamhetsområden, förväntas förändringarna bidra till högre kvalitet och förbättrad ekonomi. Verksamhetssystemet Pulsen Combine har införts i omsorgs- och medborgarförvaltningen. Mycket tid och resurser har lagts i projektet och en betydande utbildningsinsats för anställda har genomförts.

Medborgarförvaltningen har under 2021 arbetat med en gemensam familjerätt inom GGVV-kommunerna med resultatet att samverkanskommunerna nu kan erbjuda en större rättssäkerhet och tillgänglighet för samtliga kommuninvånare i länsdelen. Arbetet med uppstart av akutboende inom ramen för ett IOP (idéburet partnerskapsavtal) med Hela människan initierades och målet är att kunna erbjuda akutboende till kommuninvånare med behov från mars 2022. Dessutom har förvaltningen arbetat med ett flertal ärenden inom avhopparverksamheten. Förvaltningen har också förstärkt resurserna inom det förebyggande arbetet. Målet är att minska alternativt förkorta placeringstider för barn/unga och vuxna där extern placering är nödvändigt. Förvaltningen har även fortsatt arbetet med att utveckla förhållningssättet Signs of Safety vilket syftar till att skapa hållbara långsiktiga lösningar kring de kommuninvånare som har behov av stöd.

Inom skolans verksamhet ligger utbildningsresultaten i stort s ett kvar på samma nivåer som tidigare. Enkäter visar också en ökande trend vad gäller delaktighet, trygghet och studiero.

Barn- och utbildningsförvaltningen har också under året, tillsammans med tekniska förvaltningen, arbetat med planering och förberedande av nya förskolor och skolor. En stor förändring var beslutet att Trällebrogsskolan kommer rivas i sin helhet och ersättas med en helt ny skolbyggnad.

Utöver att tekniska förvaltningen planerat för stora exploateringar och investeringar har förvaltningen bland annat arbetat med skyfalls- och översvänningsanalys och omhändertagandet av gamla deponier. Det finns 32 kända deponier varav fyra utreddes under 2021 och vissa åtgärder genomfördes under året.

Inom serviceförvaltningens måltidsorganisation har ett omfattande arbete pågått under året med att byta ut kommunens kostdatasystem. AIVO som inte längre supporteras ska bytas ut mot Matilda med samma leverantör. Stora utbildningsinsatser har gjort för medarbetare inom såväl måltidsservice som övriga verksamheter som lägger beställningar av måltider och specier i kostdatasystemet. Förvaltningen har också tillsammans med trygghets- och säkerhetsenheten, tekniska förvaltningen och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) genomfört ett projekt för att höja IT-säkerheten och minska sårbarheten.

Kulturförvaltningen har gjort en genomlysning av hela biblioteksverksamheten. Genomlysningen resulterade i att utveckla biblioteksservicen utanför centralorten genom att de fyra filialerna blir så kallade meröppna bibliotek. Detta samtidigt som en avveckling av biblioteksbusen genomförs.

De senaste åren har stora skogsbränder härjat i Sverige. Bränderna har påvisat behov av tydligare övergripande ledning inom räddningstjänsten. Från årsskiftet 2021 måste därför alla kommunala räddningstjänster ha tillgång till en övergripande ledning som finns tillgänglig dygnet runt och kunna hållas igång kontinuerligt. Inom Räddsam F och i samverkan med kringliggande län har det nu arbetats fram ett gemensamt system. Ett avtal mellan kommunerna är klart vilket innebär att Räddsam F kommer ansvara för den övergripande ledningen i hela området.

Campus Värnamo har under året startat upp projektet Kompetensutveckling Småland som till stora delar är finansierat av Europeiska socialfonden. Kompetensutveckling Småland är ett tvåårigt projekt som riktar sig till tillverkningsindustrin och dess leverantörer i Jönköpings och Kronobergs län. Målet är att cirka 1 600 personer från cirka 100 företag ska ha genomgått behovsstyrd kompetensutveckling under perioden. Ambitionen är att insatserna ska bidra till både högre kompetensnivå hos de anställda och företaget samt öka den småländska industrins konkurrenskraft.

Under 2021 har ett ungdomspolitiskt program tagits fram för att skapa bättre möjligheter och förutsättningar för ungdomars inflytande i samhällsutvecklingen. Programmet som formellt kallas plan för ungdomspolitik går till beslut under våren 2022. Barn- och utbildningsnämnden, medborgarnämnden och

omsorgsnämnden har fått i uppdrag att ta fram en modell där barn och ungdomar i riskgrupper med förebyggande insatser får en bättre livssituation. I september 2021 redovisades modellen ”Tidiga och Samordnade Insatser – TSI” som under hösten implementerats på bred front inom förvaltningarna.

För kommunens bolag märks bland annat att under hösten har den extrema situationen på elmarknaden med rekordhöga elpriser i el-område 4 inneburit att många kunder har hört av sig till Värnamo Energi och uttryckt oro. Under året har produktionen av el på kraftvärmeverket varit den högsta någonsin vilket tillsammans med de höga elpriserna under hösten gett ett positivt bidrag till Värnamo Energis resultat.

Under 2019 stämde VKIAB Tage & Söner Byggnads AB på 87 miljoner på grund av förseningen de orsakat vid ombyggnationen av Gummifabriken etapp 2. Senare under samma år genstämde Tage & Söner Byggnads AB VKIAB på 28 miljoner med hänvisning till att kontraktet hävdes ogrundat. Denna tvist är inte löst och under 2021 har kompletterande underlag skickats från båda partner till tingsrätten men inget datum för huvudförhandling har fastställts.

År 2021
– andra året in i
coronapandemin

Coronapandemin fortsatte och flera av kommunens verksamheter påverkades.

Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

I december 2021 fattade kommunstyrelsen beslut om en reviderad målstyrningsmodell där HUV (Hälsosam uppväxt i Värnamo) är identifierat som ett strategiskt perspektiv. I plan för ungdomspolitik har HUV inkluderats i ett av planens tre fokusområden - hälsa. Underlag för ett fortsatt framgångsrikt arbete mot förbättrad fysisk och psykisk hälsa, sömn och kost finns också inkluderat i den övergripande planen.

Inom ramen för HUV har det under året pågått ett antal aktiviteter.

Trygghets- och säkerhetsenheten har stöttat medborgarförvaltningen och tekniska förvaltningen i att utveckla och utöka föreningsvandringarna. Detta för att skapa trygghet för våra kommuninvånare och främst våra ungdomar.

Inom fritidsverksamheten pågår ett arbete med att stödja barn, gravida och föräldrar med att utveckla sunda levnadsvanor. I framtagandet av nya skolor och förskolor är inne- och utemiljöer som främjar rörelser, aktivitet och återhämtning ett viktigt fokusområde.

Kommunens måltidsorganisation lyfter fram den utbildning/föreläsning i grönnare matval som erbjudits personal och allmänhet. Detta för att medvetandegöra grönnare alternativ och hur alla kan äta mer vegetariskt. Måltidsorganisationen har även skapat en ny e-tjänst för specialkost, vilket gjort processen för ansökan både enklare och säkrare.

Kulturförvaltningen har försökt göra coronaanpassade aktiviteter för barn och unga. Bland annat har promenadteater för barn i Apladalen anordnats.

Under året har medborgarförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, omsorgsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen jobbat med att utveckla och förbättra ”Tidiga och Samordnade Insatser” för barn och unga i Värnamo kommun (TSI). Förbättringsidén ”Enkla vägar” har tagits fram och testas med hjälp av två pilotskolor. Syftet är att skapa en enkel väg för skolan att ta kontakt med medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen vid tidig oro för ett barn, innan anmälningsplikten träder in. Tillsammans vill man frigöra och mobilisera resurser runt det enskilda barnet och dess nätverk för att förebygga och tidigt minska riskerna för barnets negativa fortsatta utveckling. Samarbetet följdes upp under november månad och visade att projektet har mottagits positivt i de olika förvaltningarna.

HUV Hälsosam Uppväxt
i Värnamo kommun

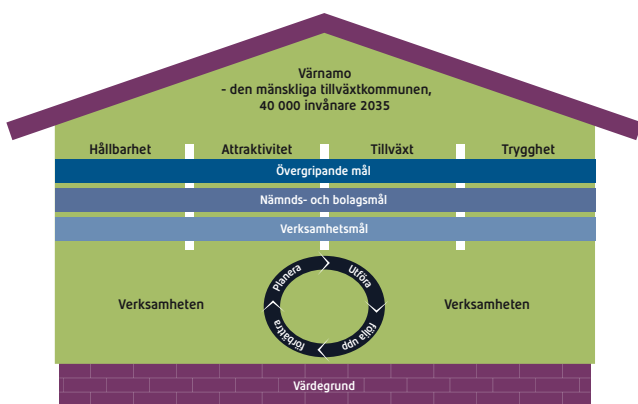
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Principerna för styrning i Värnamo kommun utgår från mål- och resultatstyrning. Med mål- och resultatstyrning menas att det finns en tydlig styrkedja, där kommunfullmäktige genom att formulera vision, övergripande mål och gemensamma riktlinjer anger vad som ska åstadkommas och hur uppföljningen ska ske.

Mål- och resultatstyrningen bygger på decentralisering av ansvar och befogenheter och där ansvaret att planera och följa upp verksamheten omfattar samtliga organisatoriska nivåer. Styrningen verkar utifrån inriktningen att politiken anger vad som ska göras medan tjänsteorganisationen tar sig an hur resultaten ska nås.

För att åstadkomma denna styrning arbetar kommunen efter en framtagen struktur för planering, styrning, uppföljning och kontroll av kommunens verksamheter. Det övergripande syftet är att säkerställa att kommunens vision och mål uppnås, att kvaliteten i verksamheterna säkras och utvecklas, att resurserna används på bästa sätt och att god ekonomisk hushållning uppnås.

I följande bild görs ett försök att visualisera Värnamo kommuns styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten – ”hur Värnamo kommuns styrhus byggs”.

Allt vilar på kommunens värdegrund och modellens struktur bygger på att verksamheten arbetar efter kommunens fyra övergripande mål för att på så sätt ha bättre förutsättningar att nå kommunens vision. Då målen definieras på tre organisatoriska nivåer arbetar verksamheten efter de konkreta verksamhetsmål som utarbetats för den egna förvaltningen och den egna arbetsplatsen.

Utöver de fyra övergripande målen finns också finansiella mål. Alla mål utgår ifrån begreppet god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ligger som grund för framtagandet av ramar och andra ekonomiska förutsättningar i verksamhetsplan/budget.

Fyra grundpelare/moment i kommunens löpande arbete/årshjul är:

- Planera
- Utföra
- Följa upp
- Förbättra

Processen startar med planering i form av verksamhetsplan (inklusive mål), ram och internbudget. Verksamheten utför kommunala tjänster och aktiviteter i riktning mot att uppdraget enligt reglementen, bolagsordningar och målen uppnås. Uppföljning sker flera gånger per år i form av budgetuppföljningar, delårsbokslut, årsbokslut och inom ramen för intern kontroll. Dessutom arbetar flera förvaltningar med olika former av kvalitetsredovisningar. I samband med uppföljning av verksamheten framkommer behov av olika förbättringsåtgärder.

Utöver kommunens värdegrund finns det även olika typer av styrdokument som verksamheterna har att förhålla sig till.

Utveckling av målstyrningsmodellen

I december 2021 tog kommunstyrelsen beslut om att utveckla och komplettera målstyrningsmodellen med strategiskt perspektiv och strategiskt uppdrag. Dessutom tydliggörs att Agenda 2030 utgör ett analysverktyg inför arbetet med att sätta övergripande mål och formulera strategiska perspektiv. Denna förändring införs från och med 2022.

Intern kontroll

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. Det är också ett sätt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. Syftet och arbetet med internkontrollen framgår av reglemente för intern kontroll. Kontrollen ska säkerställa att styrelse och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Roller och ansvar

Den politiska styrningen sker genom beslutsfattande i fullmäktige, styrelser och nämnder. Grundläggande ansvarsfördelning mellan olika organ framgår av kommunallagen och aktiebolagslagen. Uppdrag och ansvarsfördelning för de politiska organen i Värnamo kommun framgår av kommunens reglementen. Bolagen styrs av ägardirektiv och bolagsordningar. Politiker och tjänstemän har olika roller i styrningen.

För att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan nämnd, utskott och olika funktioner inom förvaltningen finns delegationsordningar. Verkställigheten hanteras av kommunens förvaltningar med kommundirektören som högsta tjänsteperson.

För Värnamo kommuns bolag är det i ägardirektiven som uppdrag beskrivs samt mål och inriktning för respektive bolag. Bolagsstyrning tillsammans med ägardirektiv och övriga styrdokument är ett verktyg för kommunens ägarstyrning av de helägda bolagen.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

I kommunallagen läggs fast att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Den kommunala verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning från både ett kort- och långsiktigt perspektiv. För att säkerställa det, krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. Kännetecknande för en god ekonomisk hushållning är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt. Kommunerna ska också ange finansiella mål för ekonomin och mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska vara av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Nedan följer en avstämning av de övergripande och finansiella målen. Avstämning görs också i nämndernas och de kommunala bolagens verksamhetsberättelser.

Avstämning övergripande mål

Kommunfullmäktige har i sin budget formulerat fyra övergripande mål för att nå kommunens vision: kvalitet, delaktighet, kompetensförsörjning och klimat. Till de övergripande målen kopplas i nästa steg nämnds- och bolagsmål. Resultaten avseende måluppfyllelse mäts med indikatorer. Vid utvärdering av god ekonomisk hushållning görs en avstämning på övergripande nivå. Mer detaljer kring måluppfyllnad, analys och utmaningar finns att läsa i nämndernas verksamhetsberättelser och i redovisningarna från kommunala bolag.

Koncernens övergripande mål

	Antal mål	●	●	●	●	○	↗	→	↘
Kvalitet	20	5	5	7	2	1	9	10	0
Delaktighet	12	2	6	3	1	0	5	5	2
Kompetensförsörjning	12	2	8	1	1	0	5	6	1
Klimat	12	3	6	2	0	1	5	6	0
Totalt	56	12	25	13	4	2	24	27	3

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

I ovanstående tabell framgår nämndernas och bolagens bedömning av måluppfyllelsen utifrån de fyra övergripande målen. Av totalt 56 mål är 37 mål (66 %) bedömda vara helt eller i hög grad uppfyllda. 24 av målen har dessutom en positiv trend. Fyra mål är ej uppfyllda.

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för

Därför har kommunen detta mål:

Det visar verksamhetens nytta för medborgaren. Ett underlag fås för verksamhetsutveckling, att verksamheten följer och säkrar kvalitet. Det ger goda underlag till ledning och nämnd för beslut om resurser och insatser. Kvalitetsmål formuleras utifrån respektive nämnds/bolags grunduppdrag i förhållande till medborgarna.

Analys

Det finns totalt 20 övergripande nämnds- och bolagsmål kopplade till kvalitet. Hälften av målen är helt eller i hög grad uppfyllda under 2021. Två mål är inte uppfyllda alls. Nämndernas och bolagens trendpilar visar på en ökad respektive oförändrad trend. Ett mål saknar underlag för utvärdering vid årsbokslutet, här finns således inte heller någon trendpil.

Verksamhetsåret har fortsatt präglats av pandemin vilket inneburit en ökad belastning för flera av kommunens verksamheter. Utifrån betygsresultat och elevenkäter visar trenden att

kommunens skolenheter ändå bibehåller föregående års goda resultat inom i stort sett alla verksamheter. Fokus på tillgänglig undervisning, delaktighet och digital kompetens för alla barn och elever har bidragit till positiva resultat. Omsorgsnämnden visar trots den ansträngda situationen en bibehållen måluppfyllnad i linje med tidigare år. Utvärdering av kvalitet görs till stor del av brukaromdömen i nationella undersökningar. Dessa har inte genomförts under 2021. Resultat från funktionshinderomsorgen visar att verksamheten under året, i stort, bibehållit den förbättring i brukaromdömen som indikerades 2020. Medborgarnämnden fortsätter arbetet med implementering av arbetsmetoden ”Signs of Safety”. Ett arbete som långsiktigt förväntas skapa en balans mellan mål, resultat och resurser.

Serviceämnden ser en positiv utveckling för flera indikatorer vad gäller upplevt engagemang och kundbemötande. Bemanningsenheten möter utmaningar med ökande antal beställningar, sökunderlag korttidsvikarier och bristande systemstöd. Tekniska utskottet har fyra övergripande mål kopplade till fastighet, fritid, gata/park och vatten/avlopp vilka alla visar en god måluppfyllnad.

Kulturnämnden visar goda utfall i andel positiva omdömen bland annat vad gäller utbud av böcker och tidskrifter, lokalt kultur- och nöjesliv och arbete för att främja det lokala kulturlivet. Samhällsbyggnadsnämnden når inte målet avseende antal nya bostäder som möjliggörs av nya detaljplaner. Responstid för räddningstjänsten och andel av personalen som ska vara godkänd på taktiska enheter överträffar målnivåer för 2021. Överförmyndarnämnden visar en god måluppfyllnad vad gäller handläggningstider och granskningar. Upphandlingsnämnden gör en samlad bedömning om en ökad måluppfyllelse bland annat baserat på en ökad andel e-fakturor, bättre avtalstrohet och ökad tillgänglighet och förståelse för kommunens anbudsunderlag.

Finnvedsbostäder har nått målet avseende nyproduktion av bostäder. Värnamo Energi uppnår kvalitetsmål med en stabil ekonomi och lönsamhet. Utbyggnaden av fiber på landsbygden har följt tidplan och beräknas vara avslutad under 2022. Värnamo Kommunala Industrifastigheter har haft en utmaning att möta kvalitetsmålet om en kreativ mötesplats till följd av pandemin men bedömer att måluppfyllnaden ändå är relativt god.

Sammantaget är det positivt att kvalitetsmålen för nämnder och bolag trots pandemin inte visar någon negativ trend.

Övergripande mål – kvalitet

Nämnder	2021	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	→
Omsorgsnämnden	● ○ ●	→ ↗
Medborgarnämnden	●	↗
Kommunstyrelsen	●	→
Servicenämnden	●	→
Tekniska utskottet	● ● ● ●	↗
Kulturnämnden	●	↗
Samhällsbyggnadsnämnden	● ● ●	→
Överförmyndaren	●	→
Upphandlingsnämnd	●	↗

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Bolagen: Avstämning övergripande mål – kvalitet

Bolag	2021	Trend
Finnvedsbostäder	●	→
Värnamo Energi	●	↗
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	→

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Därför har kommunen detta mål:

Vi vill kommunicera och ge återkoppling avseende mål, resultat och kvalitet. Vi vill att medborgare och medarbetare ska ha möjlighet att påverka kommunens utveckling.

Analys

Det finns totalt 12 övergripande nämnds- och bolagsmål kopplade till delaktighet. Större del av målen är helt eller i hög grad uppfyllda för helåret. Ett av målen, omsorgsnämndens mål för delaktighet, bedöms inte vara uppfyllt. Nämndernas och bolagens trendpilar visar på en ökad respektive oförändrad trend, förutom omsorgsnämnden och kulturnämnden som visar på en nedåtgående trend.

Delaktigheten i förskola och skola visar en fortsatt positiv trend i barn- och elevenkäter. Fokus har även lagts på en tillgänglig lärmiljö och olika former av rastaktiviteter och fysiska aktiviteter för att öka motivationen till att vilja vara delaktig i sitt lärande. Upplevelsen av delaktighet inom omsorgsförvaltningen visar en negativ utveckling. Ett arbete med kvalitetssatsning på arbetsmiljö, ledarskap och organisation pågår. Brukarenkät inom

medborgarnämndens verksamhet visar en god måluppfyllnad för verksamhetsåret. Kulturnämnden visar en negativ trend avseende delaktighet då biblioteksbesök och antalet arrangemang har minskat under pandemin.

Landsbyggsdialogerna som en viktig del i kommunens tillgänglighet och delaktighet startades upp igen under andra halvåret 2021. Dialogerna har genomförts som hybridmöten vilket har möjliggjort digitalt deltagande. Samhällsbyggnadsnämnden har genomfört flertal aktiviteter avseende medborgardialog även om pandemin har försvårat genomförandet. Under året har ungdomar engagerats i arbetet med att ta fram en plan för ungdomspolitik där deras tankar och åsikter har bidragit till utformandet av det slutliga förslaget.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK, visar en positiv trend vad gäller medborgarnas upplevelse av tillgänglighet och bemötande vid kontakt med kommunen.

Upplevd delaktighet för kommunens medarbetare mäts genom en medarbetarundersökning. Utfallet ingår i flertalet nämnders indikatorer för utvärdering av måluppfyllnad. På kommunnivå är resultatet i nivå med utfallet 2019. Två procent av medarbetarna tycker inte att de är delaktiga i det som görs och beslutas på arbetsplatsen.

Övergripande mål – delaktighet

Nämnder	2021	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	↗
Omsorgsnämnden	●	↘
Medborgarnämnden	●	↗
Kommunstyrelsen	●	↗
Serviceämnden	●	↗
Tekniska utskottet	●	→
Kulturnämnden	●	↘
Samhällsbyggnadsnämnden	●	→
Överförmyndaren	●	→

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Bolagen: Avstämning övergripande mål – delaktighet

Bolag	2021	Trend
Finnvedsbostäder	●	→
Värnamo Energi	●	↗
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	→

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Därför har kommunen detta mål:

Genom samverkan kan Värnamo kommun och andra arbetsgivare rekrytera och behålla medarbetare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas till vara och utvecklas, trivs och stannar.

Analys

Det finns totalt 12 övergripande nämnds- och bolagsmål kopplade till kompetensförsörjning. Större del av dessa mål är helt eller i hög grad uppfyllda för helåret med undantag för omsorgsnämndens kompetensförsörjningsmål som inte är uppfyllt. Nämndernas och bolagens trendpilar visar på en ökad respektive oförändrad trend, förutom omsorgsnämnden som visar på en nedåtgående trend.

Kommunens attraktivitet som arbetsgivare mäts i stor utsträckning av medarbetarenkäter. En ny mätning genomfördes hösten 2021 för kommunens alla tillsvidareanställda som innehöll frågor om arbetet och arbetssituationen. Pandemin har inneburit en stor påfrestning på många av kommunens verksamheter. Den samlade bilden av måluppfyllnaden bedöms ändå ha en god nivå.

Bland de mål som helt uppnås är bland annat servicenämndens mål att medarbetarna ska vara nöjda med sin arbetssituation gällande ledarskap och motivation. Några av insatserna som genomförts för att nå måluppfyllelse är till exempel medarbetarsamtal, lönesamtal, arbetsplatsträffar, värdegrundsarbete och organisationsöversyn. Även barn- och utbildningsnämndens mål

om att vara en attraktiv arbetsgivare med tydligt ledarskap och stolta medarbetare har också uppfyllts. Förvaltningen har under året till exempel genomfört en gemensam kompetensutveckling inom ledarskap för samtliga rektorer för att stärka ledarskapet och skapa ett gemensamt ramverk. Förvaltningen har valt att stärka upp organisationen inom förskola genom att anställa extra personal inom samtliga förskoleområden. Även arbetet med att ta fram hållbara arbetssätt fortsätter.

Exempel på andra mål som i hög grad är uppfyllda är kultur- och nämndens mål att främja digital delaktighet hos medborgare och medarbetare. Medarbetarna har blivit mer digitala, både genom fortbildning och genom den omställning som verksamheten tvingats till. Även kommunstyrelsens mål om kompetensförsörjning uppnås i hög grad. Campus Värnamo, Värnamo näringsliv, kommunikationsinsatser och destinationsenheten fortsätter visa på de goda möjligheter som finns att bo, leva och arbeta i Värnamo för det privata näringslivet samt det omgivande samhället utanför kommunen. Med en trolig höjd försörjningskvot blir det enligt kommunstyrelsen sannolikt än viktigare att vara en attraktiv och modern arbetsgivare som erbjuder en positiv arbetsmiljö där individen kan förbli frisk.

Omsorgsnämnden uppnår inte kompetensförsörjningsmålet och trenden är negativ för det andra pandemiåret. Resultaten avviker inte stort från året innan pandemin men resultatet har under denna tid inte förbättrats. Arbetsmiljö, ledarskap och arbetets organisering är de stora delarna i omsorgsförvaltningens kvalitetssatsning.

Övergripande mål – kompetensförsörjning

Nämnder	2021	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	→
Omsorgsnämnden	●	↘
Medborgarnämnden	●	↗
Kommunstyrelsen	●	→
Servicenämnden	●	↗
Tekniska utskottet	●	→
Kulturnämnden	●	↗
Samhällsbyggnadsnämnden	●	→
Överförmyndaren	●	↗

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Bolagen: Avstämning övergripande mål – kompetensförsörjning

Bolag	2021	Trend
Finnvedsbostäder	●	→
Värnamo Energi	●	→
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	↗

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Därför har kommunen detta mål:

Klimatet är vår viktigaste framtidsfråga, där allas insats behövs och är viktig. Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

Analys

Det finns totalt 12 övergripande nämnds- och bolagsmål kopplade till Klimat. I bokslutet är hälften helt eller i hög grad uppfyllda för helåret. Inget av målet är inte uppfyllt alls. Ett av målen, omsorgsnämndens mål för klimatet har inte kunnat utvärderas i bokslutet. Nämndernas och bolagens trendpilar visar på en ökad respektive oförändrad trend.

Värnamo kommuns klimatmål handlar om att minska den negativa klimatpåverkan som driver den ökande medeltemperaturen och orsakar klimatförändringar.

Den samlade bilden för måluppfyllnad bedöms ligga på en god nivå. Utifrån Plan för Värnamo kommuns miljöarbete, och nämndernas och bolagens rapporter, genomförs också en del åtgärder för att minska de fossila utsläppen. Detta rimmar dock inte helt med utvecklingen av klimatfrågan i stort. Ett av de mål som anges helt uppfyllt är barn- och utbildningsnämndens mål om att ”välja klimatsmart i alla delar”. Detta mål angavs som uppfyllt redan 2020.

Många av de uppsatta målen handlar om att minska bilkörning generellt och speciellt med fossildrivna fordon. Det har också skett en viss minskning av antalet körda kilometer men detta kan tänkas vara en effekt av pandemin. Det återstår att se om effekten kvarstår. Flera nämner ett fortsatt fokus på digitalisering i syfte att minska transporterens klimatpåverkan. Kompetensakademien kommer under 2022 att bredda sitt uppdrag inom området hybrida möten/utbildningar med fokus på pedagogiska upplägg. Kulturnämnden kommer att på sikt avveckla den dieseldrivna biblioteksbusen för att i stället satsa på öppna filialer, bybibblor

och hemleverans av böcker med miljöbil. Förutsättningarna för att byta ut den fossila fordonsflottan har förbättrats i takt med en utbyggd laddinfrastruktur. Fler dieseldrivna fordon inom kommunen har börjat använda Värnamo kommuns egen tank vid kommunförrådet. Det innebär att de fordonen nu tankar HvO (hydrogenated vegetable oil). Även om inte servicenämnden uppnår sin målnivå på utbytestakten av fordon, bland annat på grund av långa leveranstider från fordonstillverkarna, är ändå möjligheterna att nå det nationella målet om en fossilfri fordonsflotta till 2030 hyfsat god. Pandemin kan även ha haft en effekt på matsvinnet då det inneburit färre tillagade portioner, men frågan har varit i fokus för servicenämnden under flera år. Oavsett anledning går matsvinnet stadigt nedåt för måltidsservice och i skolorna låg den under 2021 på 7 procent.

Inom medborgarnämndens uppdrag ligger ansvaret att cirkulera kommunens möbellager på en intern andrahandsmarknad. Vinsten i att återanvända möbler och inventarier är både ekonomisk och ekologisk och ligger i linje med vad avfallstrappan och modellen för cirkulär ekonomi uppmanar till. Pandemin och jobbceters förändrade arbetssätt har sannolikt påverkat antalet artiklar som lämnas ut och utvecklingen de senaste åren ser tyvärr negativ ut. En satsning från tekniska utskottet är dock fritidsbiblioteket som i samma syfte lanserade återanvändning av fritidsartiklar för allmänheten under 2021.

Under året har en större efterfrågan av kommunstyrelsens energi- och klimatbidrag skett och tekniska utskottet uppmärksammar utvecklingspotentialen gällande en samlad satsning mot energisnåla fastigheter och egenproduktion, till exempel solceller, vid nyinvesteringar i fastigheter.

Barn- och utbildningsnämndens mått på antal förskolenheter som har erhållit utmärkelsen Skola för hållbar utveckling har ökat. Även om detta inte är en garant att enheterna jobbar med just klimatfrågor är detta en positiv utveckling.

Övergripande mål – klimat

Nämnder	2021	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	↗
Omsorgsnämnden	○	—
Medborgarnämnden	●	↗
Kommunstyrelsen	●	→
Servicenämnden	●	→
Tekniska utskottet	●	→
Kulturnämnden	●	→
Samhällsbyggnadsnämnden	●	→
Överförmyndaren	●	↗

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Bolagen: Avstämning övergripande mål – klimat

Bolag	2021	Trend
Finnvedsbostäder	●	→
Värnamo Energi	●	→
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	↗

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ○ = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Avstämning Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastställt två finansiella mål för Värnamo kommun.

Mål	2021	Trend
Årets resultat, med undantag för de poster som vid balansavstämning inte ska medräknas och genomförd inlösen av del av pensionsförpliktelse intjänad till och med 1997, ska för perioden i genomsnitt inte understiga 2,5 procent av summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift.	●	↗

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ○ = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Därför har kommunen detta mål:

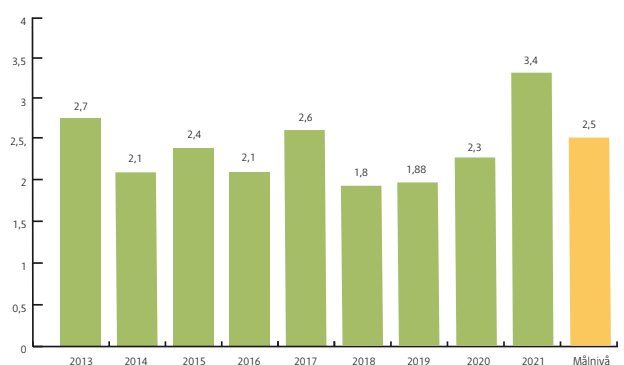
Kommunallagen kräver en budget i balans, det vill säga att intäkterna ska överstiga kostnaderna. För en kommun som expanderar och vill investera när det finns behov är denna resultatnivå inte tillräcklig. För att kunna finansiera investeringarna med egna medel behöver driftverksamheten visa ett överskott.

Analys

Årets resultat för 2021 uppgår till 121,2 miljoner kronor. Efter avräkning av realisationsvinster blir resultatet 119,2 miljoner kronor. Summan av allmän kommunal skatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift uppgår till 2 205,3 miljoner kronor. Resultatet uppgår därmed till 5,4 procent av intäkterna.

Årets resultat för åren 2019–2024 (bokslut 2019–2021 och budget 2022–2024) med avräkning för realisationsvinster, uppgår till 443,4 miljoner kronor. Summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift för samma period uppgick till 12 893,5 miljoner kronor. Resultatet blir därmed 3,4 procent av intäkterna. Det finansiella målet är därmed uppfyllt.

Årets resultat, procent

Mål	2021	Trend
Investeringar (exkl. affärsverksamhet och 75 procent av budget för exploatering) ska för perioden i sin helhet inte överstiga summan av driftresultat med tillägg av genomförda avskrivningar samt under perioden 2018–2020 ett tillägg med 500 000 kronor per person i ökat antal invånare i kommunen.	●	↓

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ▲ = Ökad ➔ = Oförändrad ▼ = Minskad — = Inget värde angivet

Därför har kommunen detta mål:

I syfte att inte belasta framtidens invånare i kommunen med räntor för lån är målsättningen att inte uppta några nya lån för att finansiera investeringar i den skattefinansierade verksamheten.

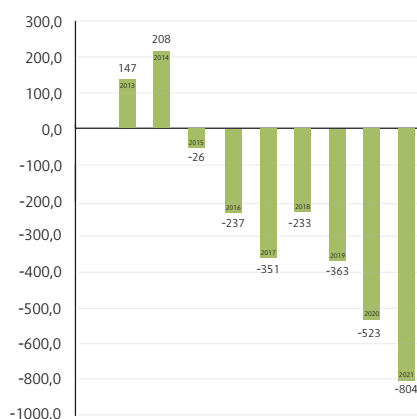
Analys

Årets investeringar (exkl. affärsverksamhet och 75 procent av exploatering) uppgår till 190,2 miljoner kronor. Resultat (exkl. pensionsinlösen och realisationsvinster) och avskrivningar uppgår till 218,0 miljoner kronor. Årets resultat och avskrivningar överstiger därmed årets investeringar med 27,8 miljoner kronor.

För perioden fem år bakåt och tre års budget framåt (2017–2024) överstiger investeringarna summan av resultat och avskrivningar med 804,2 miljoner kronor. Målet är därmed inte uppfyllt vilket framförallt beror på den stora investeringsvolym som planeras för åren 2022–2024.

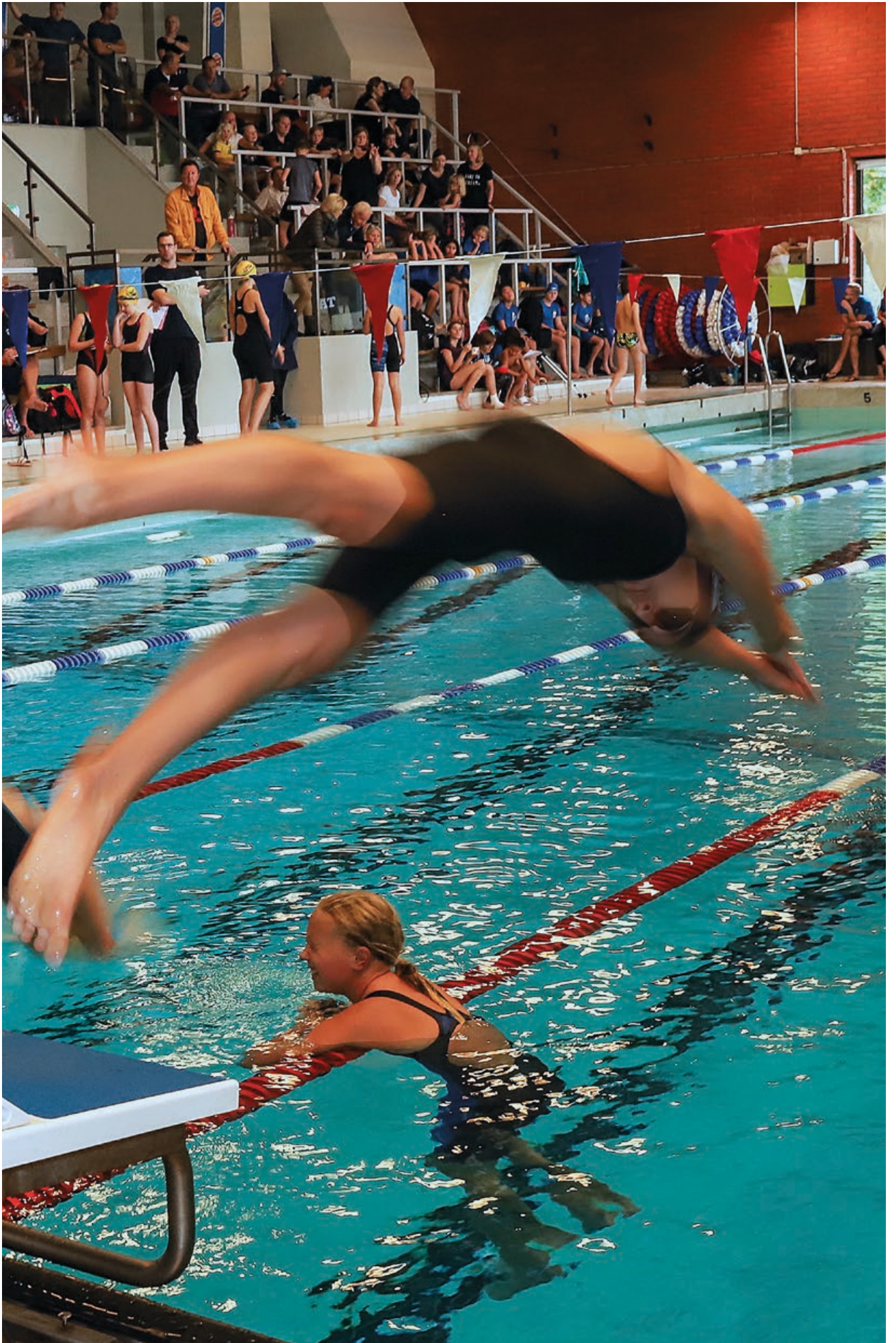
En analys och utvärdering av kommunen och kommun-koncernens ekonomiska ställning följer under rubrik ”Utvärdering resultat och ekonomisk ställning”.

Självfinansiering investeringar (miljoner kronor)

Sammanfattande bedömning om god ekonomisk hushållning

Den sammanfattande bedömningen är att god ekonomisk hushållning totalt sett är uppfyllt för Värnamo kommun och koncernen 2021 i förhållande till kommunfullmäktiges mål. Trots stora utmaningar till följd av pandemin är 66 procent av verksamhetsmålen helt eller i hög grad uppfyllda för helåret. De finansiella målen visar en förbättring jämfört med föregående år framförallt till följd av starka resultat både i bokslutet 2020 och 2021.

Simtävling i Värnamo simhall. Fotograf: Joakim Norgren

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av Värnamo kommuns finansiella ställning görs utifrån koncernperspektivet men inriktas till stor del på verksamheten som bedrivs inom kommunen. Koncernperspektivet syftar till att ge en helhetsbild över kommunens verksamhet oavsett juridisk form. Den sammanställda redovisningen för koncernen visar således resultat och ställning för kommunen och de kommunala bolagen där interna transaktioner inom koncernen har eliminerats.

Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader.

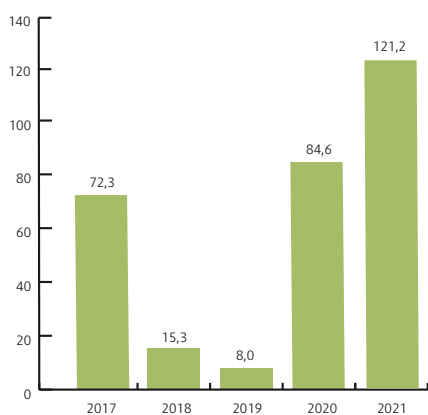
Resultatet för den kommunala koncernen uppgår 2021 till 166,3 miljoner kronor vilket är en förbättring med 43,4 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det genomsnittliga resultatet de senaste fem åren uppgår till 103,0 miljoner kronor. I förhållande till kostnaderna uppgår resultatet till 5,8 procent. Snittet de senaste fem åren är 3,8 procent.

Årets resultat, mnkr	2017	2018	2019	2020	2021
Koncernen	104,7	64,0	57,2	122,9	166,3
varav kommunen	72,3	15,3	8,0	84,5	121,2

Kommunen

Värnamo kommun redovisar för 2021 ett positivt resultat på 121,2 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet uppgick till 58,6 miljoner kronor. Den positiva budgetavvikelsen kan till stor del förklaras av att ekonomin på nationell nivå återhämtat sig snabbare och kraftigare än förväntat efter pandemin. Detta medför att kommunens skatteintäkter ökar. Kommunen hade även 2020 ett starkt resultat, framförallt till följd av omfattande statsbidrag till följd av pandemin.

Årets resultat Värnamo kommun, miljoner kronor

Verksamhetens intäkter

Kommunkoncernens verksamhetsintäkter uppgick till 1 121,9 miljoner kronor vilket är en ökning med 10,9 procent jämfört med föregående år. De kommunala bolagens intäkter avser huvudsakligen handel med och distribution av energi och tjänster samt hyresintäkter.

Kommunen

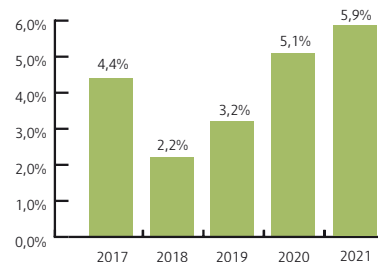
Kommunens verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet. Utfall i bokslutet baseras på SKR:s beräkningar från december 2021 (cirkulär 21:49).

Skatteintäkterna uppgår till 1 757,4 miljoner kronor i bokslutet. Av dessa är 5,7 miljoner kronor hänförliga till beskattningsår 2020. Under 2021 har den svenska ekonomin återhämtat sig starkare och snabbare än förväntat. Prognoserna har successivt förbättrats under året. Skatteintäkterna är därför 57,8 miljoner kronor högre än budgeterat. Beräkningar i bokslutet är preliminära, definitivt utfall av skatteintäkter 2021 är klart först när alla deklarerationer är färdiggranskade.

Generella statsbidrag utgörs av ”Skolmiljarden” och ”Säkerställa god vård äldre” och uppgår sammanlagt till 18,5 miljoner kronor.

Totalt uppgår skatteintäkter, generella statsbidrag, medel från det kommunala utjämningsystemet och fastighetsavgift till 2 205,3 miljoner kronor vilket är en ökning med 5,9 procent jämfört med föregående år.

Utveckling av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämningsavgift och generella statsbidrag

Befolkningsantalet i kommunen är viktigt för kommunens intäkter. Befolkningsantalet ökade under 2010–2020 men visade en negativ trend under föregående år. Under 2021 ökade befolkningsantalet återigen. Per den första november 2021 uppgick antalet invånare till 34 651 personer, en ökning med 111 personer sedan föregående år. Kommunens vision är att nå 40 000 invånare till år 2035.

Kommunens skattesats har varit oförändrad sedan 2017 och uppgår till 21,52 procent. Den senaste höjningen gjordes 2016. Sedan 1995 är Värnamo kommun den kommun i länet som höjt

skattesatsen minst, 0,33 procentenheter. Kommunen har nu den näst lägsta skattesatsen av länets kommuner. Skatteväxlingar och förändringar i skattesatsen påverkar utvecklingen av skatteintäkterna mellan åren. Under den senaste femårs perioden har inte någon skatteväxling genomförts med regionen.

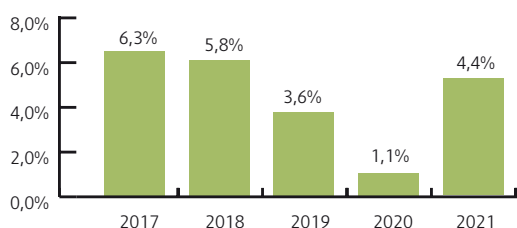
Verksamhetens kostnader

Kommunkoncernens verksamhetskostnader uppgick till 2 863,4 miljoner kronor vilket är en ökning med 6,3 procent jämfört med föregående år. Nettokostnaden för kommunkoncernen uppgick till 2 017,2 miljoner kronor.

Kommunen

Nettokostnaden för kommunens verksamheter uppgår till 2 092,2 miljoner kronor. Den totala ökningen av nettokostnader inklusive avskrivningar mellan 2020 och 2021 uppgår till 4,4 procent. Under en femårsperiod har nettokostnaderna ökat med 15,7 procent vilket kan ställas i relation till att skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 22,7 procent. Inflationen har varit låg de senaste åren, prisökningar bedöms bli mer påtagliga framåtriktat. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen inte är större än intäktsökningen.

Utveckling av nettokostnader

Förhållandet mellan intäkter och kostnader kan också belysas genom att analysera hur stor andel olika typer av löpande kostnader tas i anspråk av skatteintäkter och statsbidrag.

Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter, kommunal fastighetsavgift, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 88,8 procent vilket är en minskning jämfört med föregående år vilken främst förklaras av att skatteintäkterna är mycket höga 2021. Under de senaste fem åren har nettokostnadsandelen minskat med 1,0 procentenheter.

Avskrivningarna ökar successivt i takt med att investeringsvolymerna stiger och uppgår till 6,1 procent av skatteintäkter och statsbidrag vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Sammantaget tog verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar 94,9 procent i anspråk av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Utveckling av nettokostnadsandel	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetsnetto av skatter + utjämning	91,0%	94,2%	94,6%	90,4%	88,8%
Avskrivningar av skatter + utjämning	5,3%	5,5%	5,5%	5,9%	6,1%
Verksamhetens nettokostnader (inkl avskrivningar) av skatter + utjämning	96,3%	99,7%	100,1%	96,3%	94,9%
Finansnetto av skatter + utjämning	-0,2%	-0,5%	-0,5%	-0,4%	-0,3%

Budgetföljsamhet

En del i att förstå årets resultat men också för att bedöma den kommunala koncernens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan är att utvärdera budgetföljsamheten. Det sammanlagda resultatet efter finansiella poster för de helägda kommunala bolagen visar en positiv budgetavvikelse med 8,9 miljoner kronor.

Kommunen

Värnamo kommun redovisar för 2021 ett resultat om 121,2 miljoner kronor vilket kan ställas i relation till det reviderade budgeterade resultatet om 58,6 miljoner kronor. Detta innebär att kommunen har en positiv budgetavvikelse om 62,6 miljoner kronor.

Den positiva avvikelsen för gemensam finansiering uppgår till 51,0 miljoner kronor. Avvikelsen är framför allt hänförlig till att kommunalskatten blivit högre än budgeterat. En annan stor intäktspost som avviker mot budget är realisationsvinster hänförliga till exploateringsverksamheten. Större negativa budgetavvikelser utgörs av ökning avsättning deponier, 24,4 miljoner kronor och nedskrivningar skattefinansierade anläggningar, 9,5 miljoner kronor.

Nämndernas uppvisar sammantaget en positiv budgetavvikelse om 11,5 miljoner kronor. De nämnderna som visar störst negativa budgetavvikelser är omsorgsnämnden -9,8 miljoner kronor och medborgarnämnden -7,2 miljoner kronor. De nämnderna som visar störst positiva avvikelser jämfört med budget är barn och utbildningsnämnden, +14,8 miljoner kronor, servicenämnden +5,9 miljoner kronor och kommunledningsförvaltningen +5,5. Övriga nämnder visar mindre avvikelser mot budget, se vidare driftredovisningen och respektive nämnds verksamhetsberättelser.

Prognossäkerhet nämnder

Nämndernas sammanlagda skillnad mot den helårsprognos som upprättades vid delårsbokslutet per den 31 augusti uppgår till +16,4 miljoner kronor. Föregående år uppgick motsvarande skillnad till +16,6 miljoner kronor.

Prognossäkerhet, nämndernas nettokostnad	Avvikelsehel- årsprognäs augusti 2021	Avvikelse bokslut 2021	Skillnad belopp
Kommunstyrelse – KLF	3,2	5,5	2,3
Kommunstyrelse – Campus	0,1	0,3	0,2
Kommunstyrelse – Tekniskt utskott	1,5	-2,6	-4,1
Upphandlingsnämnd	0,0	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	0,6	3,9	3,3
Servicenämnd	1,0	5,9	4,9
Kulturnämnd	2,0	0,7	-1,3
Barn- och utbildningsnämnd	12,6	14,8	2,2
Omsorgsnämnd	-14,9	-9,8	5,1
Medborgarnämnd	-10,8	-7,2	3,6
Överförmyndarnämnd	-0,2	0,1	0,3
Kommunens revisorer	0,0	0,1	0,1
Summa nämnder	-4,9	11,5	16,4

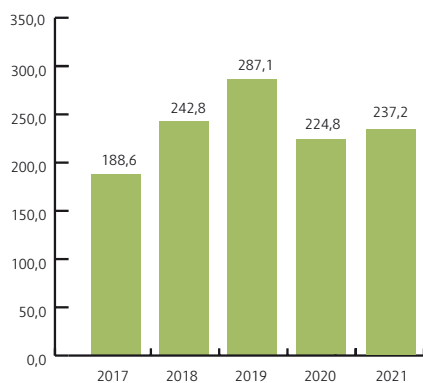
Nettoinvesteringar

Kommunkoncernens nettoinvesteringar för 2021 uppgår till 544,0 miljoner kronor. I snitt har den kommunala koncernen investerat för 651,6 miljoner kronor de senaste fem åren.

Kommunen

Kommunen investerade 2021, efter avdrag för investeringsinkomster, för 237,2 miljoner kronor. Stora investeringar under året är bland annat industriområde Bredasten, nya bostadsområden i Mossle, Åminne och Helmershus samt ombyggnation av kök Mossleskolan.

Nettoinvesteringar inkl. exploatering, miljoner kronor

Av tabellen nedan framgår investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader. Andel nettoinvesteringar genom nettokostnader uppgår till 11,3 procent vilket ligger i nivå med utfall 2020.

Andel nettoinvesteringar i förhållande till resultat och avskrivningar uppgår till 93 procent. En kvot överstigande 100 procent innebär att investeringar inte finansieras av de likvida medel som genererats under året. Likvida medel kan då tillföras genom försäljning av tillgångar, använda befintliga likvida medel eller genom att uppta externa lån. Till följd av ett starkt resultat 2021 ligger kvoten under 100 procent. Senast som Värnamo kommun hade en kvot under 100 procent var för 10 år sedan, år 2011.

	2017	2018	2019	2020	2021
Nettoinvesteringar/ nettokostnader	10,4%	12,7%	14,5%	11,2%	11,3%
Nettoinvesteringar/resultat + avskrivningar	112,0%	200,3%	245,5%	108,4%	93,1%

De flesta kommunala investeringar medför, till skillnad från investeringar i affärsdrivande verksamhet, oftast en utökad verksamhet med kostnadsökningar som följd. Det är angeläget att kommunen begränsar investeringar till en nivå där belastningen med avskrivningar och räntekostnader inte blir alltför stor. Avskrivningar och räntekostnader för lån innebär att det ekonomiska utrymmet för verksamheterna minskar.

Skuldsättning Värnamo kommunkoncern

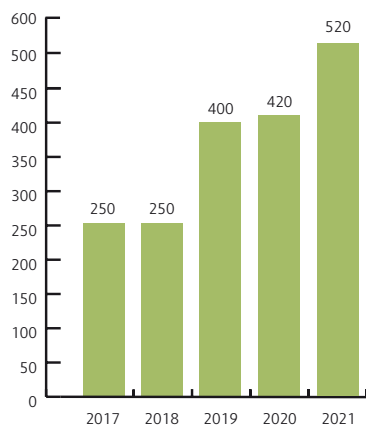
Kommunfullmäktige beslutar finanspolicys för Värnamo kommun och koncernen Värnamo Stadshus AB med ramar, riktlinjer och regler för att bland annat säkerställa koncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt.

Kommunkoncernens upplåning har de senaste åren ökat och vid bokslutet har kommunkoncernen 2 843 miljoner kronor i långfristig skuld till kreditinstitut. Av dessa är 82 procent upplånade av de kommunala bolagen.

Kommunen

Under 2021 har netto 100 miljoner kronor upptagits i nya långfristiga lån. De långfristiga lånen uppgår därmed vid årets slut till 520 miljoner kronor. Till följd av det starka resultatet och en lägre investeringstakt än planerat blev inte upplåningsbehovet lika stort som förväntat. Framåtriktat har kommunen stora investeringsbehov vilket innebär att den externa upplåningen kommer att öka ytterligare.

Långfristig skuld kreditinstitut, miljoner kronor

Kommunens totala skuldsättning uppgår i bokslutet 2021 till 49,9 procent.

Skuldsättning	2017	2018	2019	2020	2021
Total skuldsättning	37,3%	37,6%	41,7%	43,2%	49,9%
varav avsättningar	2,5%	2,5%	2,3%	2,4%	2,8%
varav långfr. skulder	16,2%	16,3%	22,0%	21,2%	23,1%
varav kortfr. skulder	18,4%	18,7%	17,3%	19,6%	17,9%

Vatten- och avloppsverksamheten bedrivs i förvaltningsform vilket påverkar likvida medel och låneskuld. VA-verksamheten har ett internt lån från skattekollektivet som vid 2021 års utgång uppgick till 641,2 miljoner kronor.

Pensionsskulden

Huvuddelen av koncernens pensionsskuld avser kommunens skuld till nuvarande och tidigare anställda.

Kommunen

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Detta innebär att den del som är intjänad före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna del är dock viktig att betrakta ur risksynpunkt eftersom skulden ska finansieras de kommande 40 åren. Omfattande pensionsavgångar väntar framöver med stora utbetalningar som följd. Till följd av att medellivslängden i Sverige och kommunsektorn ökar

har SKR:s styrelse beslutat att ändra i riktlinjerna för beräkning av pensionsskulden. Ändringen innebär att nya parametrar avseende livslängd ska användas vid beräkningar. Förändringen ger en engångseffekt på pensionsskulden som belastar resultatet för 2021. För den del av förpliktelsen som redovisas som en ansvarsförbindelse innebär förändringen att ansvarsförbindelsen ökar vilket medför att kostnaderna för pensionsutbetalningar i framtiden blir högre varje enskilt år. För Värnamo kommun uppgår engångseffekten på 2021 års resultat till 1,6 miljoner kronor. Det totala åtagandet har ökat med 16,0 miljoner kronor. Från och med januari 2023 gäller ett nytt pensionsavtal för avgiftsbestämda pensioner. Det nya avtalet innebär att kommunens pensionskostnader kommer att öka, men påverkar inte bokslutet 2021.

Kommunens totala pensionsförpliktelse uppgår till 613,7 miljoner kronor varav 563,3 miljoner eller 92 procent redovisas utanför balansräkningen.

Pensionsskuld, mnkr	2017	2018	2019	2020	2021
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	39,4	42,9	43,3	46,2	50,4
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	590,1	581,6	572,6	565,6	563,3
Total pensionsskuld	629,5	624,5	615,9	611,8	613,7
Förändring	-6,7%	-0,8%	-1,4%	-0,7%	0,3%

Kommunen återlånar de medel som avser de anställdas intjänade pensionsrätt före år 1998 till finansiering av investeringar. Några medel till framtida pensionsutbetalningar finns inte avsatta i pensionsstiftelse eller liknande. Kommunen har dock vissa år, när ekonomin så tillåtit, förtidsinlöst (försäkrat) delar av ansvarsförbindelsen.

Den intjänade pensionsrätten för lön över 7,5 inkomstprisbasbelopp som sker för nu anställda utbetalas sedan 1998 i form av en löpande försäkringspremie. Därmed återstår endast några enstaka mindre särskilda pensionsförmåner i avsättningen för pensioner. En del av dessa avser också förtroendevalda.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelser

Kommunens borgensåtagande och ansvarsförbindelser (exklusive pensionsförpliktelser) uppgår till 2 868 miljoner kronor. Åtagandet har ökat de senaste fem åren till följd av en ändrad inriktning för borgen till lån som upptas av de helägda bolagen. Dessa bolag lånar numera uteslutande med kommunal borgen som säkerhet vilket innebär lägre räntor. Bolagen betalar en årlig avgift för borgen till kommunen. Vid årets slut hade de helägda kommunala bolagen utnyttjat 2 295 miljoner kronor av en total limit (maxbelopp) på 2 767 miljoner kronor.

	2017	2018	2019	2020	2021
Borgenåtagande och ansvarsförbindelser, mnkr	2 470	2 514	2 873	2 868	2 868

Övrig kommunal borgen utgörs av lån till egna hem med 15 tusen kronor. Utöver ovanstående borgensåtaganden har kommunen, tillsammans med övriga tre kommuner som ingår i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) ett solidariskt borgensåtagande för upplåning och checkräkningskredit. Enligt ett upprättat regressavtal mellan de fyra kommunerna är Värnamo kommuns andel av detta 39 procent.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. Av detta följer att ju högre soliditeten är desto mindre är låneskulden och kostnaden för räntor.

Koncernens soliditet uppgår till 37,1 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år. Soliditeten har legat på en relativt jämn nivå de senaste fem åren.

Kommunen

Kommunens soliditet, inklusive totala pensionsskulden, uppgår till 37,7 procent och har därmed ökat med 1,1 procentenheter jämfört med föregående år. Om pensionsåtagandet som redovisas utanför balansräkningen exkluderas uppgår soliditeten till 56,1 procent. Soliditeten, samtliga pensionsförpliktelser inkluderat, ingick i genomsnitt till 20 procent för länets kommuner under 2020.

Soliditet	2017	2018	2019	2020	2021
kommunen inkl pensionsförpliktelser	37,8%	38,3%	36,1%	36,6%	37,7%
kommunen exkl pensionsförpliktelser	62,7%	62,4%	58,3%	56,8%	56,1%

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

De senaste två åren har kommunens verksamheter präglats av coronapandemin. Från ett ekonomiskt perspektiv har kommunen klarat sig bra. 2020 fick kommunsektorn stora tillfälliga statsbidrag för att säkerställa ekonomin. 2021 har den svenska ekonomi återhämtat sig efter pandemin starkare och snabbare än förväntat. SKR har justerat upp skatteunderlagsprognoserna successivt under året. En stor del av kommunens budgetavvikelse 2021 beror på högre skatteintäkter än förväntat. Pandemin har också inneburit att flertal aktiviteter och evenemang har ställts in eller skjutits på framtiden. Flera verksamheter har också mött en lägre efterfrågan vilket i vissa delar lett till lägre kostnader. Det finns dock en fortsatt osäkerhet i vad pandemin kommer att få för påverkan på verksamheten på längre sikt exempelvis till följd av inställda aktiviteter och undervisning på distans.

Värnamo kommun har med bakgrund av detta visat höga resultat de två senaste åren. Detta är välkommet då kommunen de närmaste åren planerar omfattande investeringar. Starka resultat gör att investeringar i större utsträckning kan finansieras med egna medel. På lite längre sikt står Värnamo som hela kommunsektorn inför utmaningar avseende kompetensförsörjning och ökade världsfärdsbehov till följd av den demografiska utvecklingen. Det är därför viktigt att fortsätta arbetet med att säkerställa att kommunens arbetssätt och rutiner är effektiva och ändamålsenliga.

Det säkerhetspolitiska läget är turbulent i Europa efter Rysslands invasion i Ukraina. I nuläget är det svårt att förutse vilka konsekvenser det får för kommunens ekonomi. Från hösten 2021 har prisökningar och inflation blivit ett allt större tema. Utbudsproblem har inneburit ökade priser där framförallt energipriserna har drivit på inflationen. Risker att inflationen pressas uppåt ytterligare till följd av det oroliga läget är överhängande. Priser på olja, gas och kol har redan stigit kraftigt. Även livsmedelspriser förväntas påverkas. Vad gäller skatteintäkter gör SKR bedömningen att skatteunderlaget inte direkt påverkas då Sveriges export till Ryssland är marginell. Däremot kan skatteintäkterna påverkas beroende på hur andra länders ekonomier och världsekonomin påverkas av kriget.

Sammanfattningsvis står kommunen inför utmaningar vad gäller omfattande investeringar, kompetensförsörjning och en förväntad framtida ökad efterfrågan på välfärdstjänster. Det är också osäkert vad pandemin får för långsiktiga effekter på verksamheten. Säkerhetspolitisk oro i Europa skapar turbulens kring utveckling av ekonomin. I grunden har Värnamo kommun och Värnamo kommunkoncern en god ekonomi och hög soliditet vilket ger en bra grund att utgå från.

Balanskravsresultat

Avstämning mot balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott vilket innebär att kommunfullmäktige ska fastställa en åtgärdsplan som visar hur underskottet ska återställas inom de närmaste tre budgetåren.

Värnamo kommun har inte något underskott från tidigare år som ska återställas. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 119,2 miljoner kronor. Det innebär att kommunen under 2021 har uppfyllt lagens krav om balans i ekonomin.

Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämningen är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämningen görs.

Balanskravsutdelning	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	72,3	15,3	8,0	84,5	121,2
Realisationsvinster	-11,1	-3,6	-1,3	-4,7	-2
Årets balanskravsresultat	61,2	11,7	6,7	79,8	119,2

Värnamo kommun redovisar ett ekonomiskt resultat 2021 på 121 miljoner kronor.

Gångstråket runt Prostsjön i Värnamo. Fotograf: Joakim Norgren

Väsentliga personalförhållanden Värnamo Kommun

Sammanfattning

En majoritet av kommunens medarbetare trivs på jobbet och är nöjd med sin arbetsgivare. Detta kan utläsas av resultatet av medarbetarundersökningen som genomfördes under året. Detta är glädjande och något som organisationen ska ta till sig i det fortsatta arbetet med att utveckla Värnamo kommun som arbetsgivare. Medarbetarundersökningen visar också på att arbetsmiljöarbetet behöver stärkas och utvecklas. Hur detta ska ske diskuteras under våren 2022 tillsammans med medarbetare på varje arbetsplats och tillsammans med fackliga organisationer på varje förvaltning och på kommunövergripande nivå. Under 2021 påbörjades ett projekt med syfte att minska sjukfrånvaron, detta är också en del i att arbeta aktivt med arbetsmiljön.

2021 har varit ännu ett år som påverkats av pandemin. Medarbetarna i verksamheten har tagit sig an detta på ett bra sätt. Även i år har kommunen sett ett ökat behov av timavlönade, dock finns svårigheter med att rekrytera timavlönade. Detta ger ett behov av att se över andra möjligheter för att trygga kompetensförsörjningen, vilket man arbetar med på berörda förvaltningar.

I budget för 2021 fanns medel avsatta för medarbetardagar. På grund av pandemin ändrades konceptet till en medarbetarmånad med flera digitala insatser. På varje arbetsplats arbetade man med värdegrund och medarbetarskap utifrån Respekt.

Kommunfullmäktige avsatte fem miljoner kronor år 2021 för verksamhets- och kompetensutveckling. Pandemin har påverkat möjligheten till att genomföra insatser men vissa utbildningsinsatser har ändå kunnat genomföras. Projektet kring yrkessvenska har också påbörjats och arbetet fortsätter kommande år.

Några siffror i sammandrag:

- De tillsvidareanställda uppgår till 2 848 medarbetare, en ökning med åtta medarbetare.
- Antalet tillsvidareanställda årsarbetare har ökat med 17 årsarbetare.
- Tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare har ökat med 18 årsarbetare.
- En total ökning med 35 årsarbetare av tillsvidareanställda och tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare .
- De tillsvidareanställdas medelsysselsättningsgrad har ökat med 0,4 procentenheter från 94,7 till 95,1 procent. Andelen heltidsanställningar har ökat med 1,2 procentenheter och uppgår till 77,4 procent.
- Sjukfrånvaron har minskat med 0,52 procentenheter till 7,77 procent. Mellan 2017–2021 har sjukfrånvaron ökat med 1,57 procentenheter. Andelen sjukfrånvaro längre än 60 dagar uppgår till 46,02 procent vilket är en ökning med 4,11 procentenheter. Sjukfrånvaron för kvinnor uppgår till 8,69 procent och för män 4,32 procent. Den högsta sjukfrånvaron, 9,59 procent, finns i gruppen kvinnor 29 år och yngre.
- Sjuklönekostnader exklusive personalomkostnadspålägg är 2,9 miljoner kronor lägre 2021 jämfört med 2020.
- Timmarna för övertid, fyllnadstid och timavlönade är tre procent högre 2021 jämfört med 2020. Procentuellt sett har timmar för fyllnadstid ökat mest med 19 procent och övertidstimmar med nio procent.
- Kostnader exklusive personalomkostnadspålägg för övertid, fyllnad och timlön har totalt ökat med 3,8 procent till 81 miljoner kronor. Procentuellt sett har kostnaderna för fyllnadstiden ökat mest med 20 procent. Kostnader för timlön exklusive personalomkostnadspålägg uppgår till 64 miljoner kronor.
- Kommande tio år kommer cirka 639 medarbetare att gå i pension, vilket motsvarar 22 procent av medarbetarna.
- Personalomsättning inklusive pensionsavgångar uppgår till 9,3 procent, en ökning med 1,2 procentenheter. Personalomsättningen exklusive pensionsavgångar uppgår till 7,1 procent.
- De totala lönekostnaderna har ökat med 1,7 procent 2021. Lönekostnaderna 2021 har påverkats av lägre kostnader för sjuklöner, -3 miljoner kronor, och ferielöner, -760 tusen kronor, vilket innebär att lönekostnadsökningen exklusive dessa poster uppgår till 2,2 procent.

1. Anställda

	2021					2020				
	Tillsvidareanställda			Tidsbegr. mån.anställda		Tillsvidareanställda			Tidsbegr. mån.anställda	
	Antal, grund-anställning	Årsarbetare, aktuella anst.beslut	Årsarbetare, grundanst	Antal	Årsarbetare	Antal, grund-anställning	Årsarbetare, aktuella anst.beslut	Årsarbetare, grundanst	Antal	Årsarbetare
Kommunledningsförvaltningen	89	92	88	10	10	86	88	86	8	7
Tekniska förvaltningen	214	210	211	9	9	212	207	208	10	
Samhällsbyggnadsförvaltningen	82	82	81	5	5	83	82	82	1	1
Serviceförvaltningen	193	184	185	10	9	188	174	179	14	
Kulturförvaltningen	24	23	23	3	3	24	23	23	1	1
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 119	1 095	1 089	220	199	1 118	1 089	1 084	208	
Omsorgsförvaltningen	971	875	879	56	47	959	866	864	58	51
Medborgarförvaltningen	156	151	151	45	39	170	164	164	43	
Totalt	2 848	2 712	2 707	358	320	2 840	2 693	2 690	343	302

Tabell 1. Personalvolym per förvaltning per den 31 december respektive år. Aktuella anställningsbeslut avser tillsvidareanställda som har en tillfällig placering med i vissa fall en annan sysselsättningsgrad.

Antalet tillsvidareanställda har ökat med åtta medarbetare eller 17 årsarbetare. De tidsbegränsat månadsanställda har ökat med 15 medarbetare eller 18 årsarbetare. Det totala antalet årsarbetare för tillsvidareanställda och tidsbegränsat månadsanställda har därmed ökat med totalt 35 årsarbetare jämfört med 2020.

I Värnamo kommun finns 2 304 tillsvidareanställda kvinnor och 544 män, kvinnorna utgör därmed 80,9 procent och männen 19,1 procent. Störst andel kvinnor finns inom omsorgsförvaltningen, 92 procent, och inom serviceförvaltningen, 86 procent. Störst andel män, 62 procent, finns i samhällsbyggnadsförvaltningen och i tekniska förvaltningen, 55 procent.

Tillsvidareanställda årsarbetare:

Antalet tillsvidareanställda i omsorgsförvaltningen har ökat med 15 årsarbetare. Antalet tillsvidareanställda i medborgarförvaltningen har minskat med 13 årsarbetare.

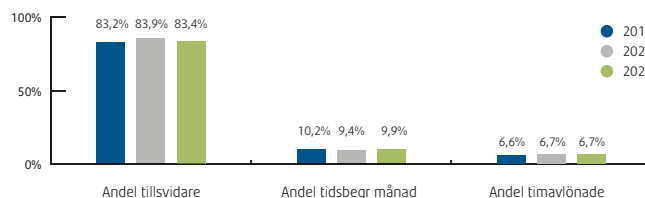
Tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare:

De tidsbegränsat anställda har främst ökat i barn- och utbildningsförvaltningen med 17 årsarbetare. I barn- och utbildningsförvaltningen präglades året av ett stort behov av vikarier vilket medfört att behovet av tidsbegränsade månadsanställningar och timavlönade varit högt. Inom förskolorna har projektanställningar initierats som ett komplement för att klara av den stora efterfrågan på vikarier. Även överanställningar har gjorts i den mån det varit möjligt för att säkra upp vid större frånvaro.

Ökningen i barn- och utbildningsförvaltningen består av fler årsarbetare enligt skollagen +12, vikariat +10 och projektanställningar +9. Allmänna visstidsanställningar

har minskat med -12 årsarbetare. I barn- och utbildningsförvaltningen utgör tidsbegränsade anställningar enligt skollagen 61 procent av de tidsbegränsade anställningarna (59 procent år 2020 och 52 procent år 2019). Anställningarna enligt skollagen innebär i många fall att medarbetare med önskad utbildning inte kunnat rekryteras. De allmänna visstidsanställningarna utgör 18 procent (27 procent år 2020 och 34 procent år 2019).

Andelen tillsvidareanställda i kommunen utgör 83,4 procent år 2021 vilket innebär en minskning med 0,5 procentenheter medan andelen tidsbegränsat månadsanställda har ökat med 0,5 procentenheter. Detta beror på en förhållandevis stor ökning av tidsbegränsat månadsanställda.

Arbetstimmar som utförts av timavlönade finns till 69 procent inom vård- och omsorgsarbete samt till 21 procent inom pedagogisk verksamhet. De timavlönades timmar har till 73 procent utförts av kvinnor. Drygt hälften, 54 procent, av de timavlönade är 29 år och yngre och 10 procent är äldre än 65 år. Kommunens verksamheter består i hög grad av kontaktyrken, människovårdande yrken, vilket medför att korttidsfrånvaro ofta måste ersättas med vikarie.

Antalet kommuninvånare har under året ökat med 131 invånare från 34 530 till 34 661 invånare. Mellan år 2011 och 2021 har antalet invånare ökat med 1 727 personer.

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare per 1 000 kommuninvånare har mellan 2020 och 2021 ökat från 77,9 till 78,1 vilket beror på att antalet årsarbetare har ökat med 17 och invånarantalet har ökat med 131.

Mellan 2015 och 2021 har antal tillsvidareanställda årsarbetare per kommuninvånare ökat med 4,7 per kommuninvånare. Ökningen av antalet årsarbetare beror till viss del på arbetet med heltid som norm.

2. Sysselsättningsgrad

	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anst. procentenh	Grundanst. procentenh
	2019		2020		2021		Förändring 2020/2021	
Kommunledningsförvaltningen	100	100	100	100	99,2	99,4	-0,8	-0,6
Tekniska förvaltningen	98,5	98,5	98,2	98,2	98,5	98,5	+0,3	+0,3
Samhällsbyggnadsförvaltningen	98,9	98,9	99,2	99,2	99,4	99,4	+0,2	+0,2
Serviceförvaltningen	94,6	94,6	95,1	95,3	95,8	95,7	+0,7	+0,4
Kulturförvaltningen	93,1	93,1	94,1	94,1	96,6	96,6	+2,5	+2,5
Barn- och utbildningsförvaltningen	97,1	96,7	97,3	96,9	97,7	97,3	+0,4	+0,4
Omsorgsförvaltningen	89,2	89,1	90,1	90,1	90,5	90,5	+0,4	+0,4
Medborgarförvaltningen	96,6	96,6	96,4	96,4	96,9	96,9	+0,5	+0,5
Totalt	94,4	94,2	94,8	94,7	95,2	95,1	+0,4	+0,4

Tabell 2. Medelssysselsättningsgrad i procent per förvaltning per den 31 december respektive år. Urval: tillsvidareanställda. Hänsyn har inte tagits till partiella ledigheter.

Ett led i kommunens jämställdhetsarbete samt i arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare är att i så hög utsträckning som möjligt kunna erbjuda heltidstjänster. Kommunfullmäktige tog år 2017 beslut om policyn heltid som norm och denna gäller från år 2018. Arbetet med att anpassa verksamheten till en heltidskultur pågår vilket gör att sysselsättningsgraden succesivt ökar.

Medelssysselsättningsgraden för tillsvidareanställda uppgår 2021 till 95,1 procent vilket är 0,4 procentenheter högre än 2020.

Kvinnornas medelssysselsättningsgrad är 94,5 procent (94 procent år 2020 och 93,4 procent år 2019). Motsvarande siffra för männen är 97,6 procent (97,7 procent år 2020 och 97,8 procent år 2019).

Samtliga förvaltningar förutom kommunledningsförvaltningen, har ökat medelssysselsättningsgraden åren 2019–2021. Nedgången i kommunledningsförvaltningen beror på förändringar i sysselsättningsgrad hos enstaka medarbetare.

Sysselsättningsgrad i anställningen	2019-12-31		2020-12-31		2021-12-31		Förändring mellan 2020/2021	
	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	Förändring procentenheter
100 %	2 106	74,0	2 166	76,3	2 205	77,4	+39	+1,2
75–99,9 %	555	19,5	507	17,9	500	17,6	-7	-0,3
0–74,9 %	185	6,5	167	5,9	143	5,0	-24	-0,9
	2 846		2 840		2 848		+8	

Tabell 3. Tillsvidareanställdas sysselsättningsgrad, grundanställning.

Andelen anställningar som är en heltidsanställning har ökat med 1,2 procentenheter till 77,4 procent. Ökningen mellan 2019 och 2021 uppgår till 3,4 procentenheter och beror på Värnamo kommuns aktiva arbete med heltid som norm.

SKR, Sveriges kommuner och regioner, har 2021 valt att lyfta fram Värnamo kommun som ett lärande exempel¹. SKR lyfter att alla nyanställningar i Värnamo kommun sker på heltid sedan

januari 2018 samt att andelen heltidsarbetande inom vård och omsorg ökat med 18,4 procentenheter mellan 2018–2020. Flera faktorer ligger bakom framgången, en av dem är att kommunen vågat prata om kulturen, arbetsmiljön och kompetensförsörjningen. Arbetet är dock inte slut utan fortgår i verksamheterna. Under året har styrdokumentet kring heltid setts över och beslut förväntas under 2022.

3. Lönekostnadsförändring

Belopp i tusentals kronor (tkr)	2019 (tkr)	2020 (tkr)	2021 (tkr)	Förändring 2021/2020 (tkr)	Förändring 2020/2019 (%)
Lönekostnad månadsavlönade	1 053 170	1 076 301	1 094 235	+1,7	+2,2
Lönekostnad timavlönade	81 058	83 814	85 145	+1,6	+3,4
Totala lönekostnader	1 134 228	1 160 114	1 179 380	+1,7	+2,3
I genomsnitt per månad	94 519	96 676	98 282	+1,7	+2,3
Per månad/årsarbetare	29,269	29,813	30,296	+1,6	+1,9
Antal kommuninvånare	34 560	34 530	34 661	+0,4	-0,1
Lönekostnad per kommuninvånare	32,819	33,597	34,026	+1,3	+2,4

Tabell 4. Totala lönekostnader exklusive PO-tillägg för tillsvidareanställda, tidsbegränsat månadsanställda, timavlönade samt PAN-anställda. I kostnaden ingår förutom månadslön och timlön även övriga skattepliktiga kostnader till exempel ob, jour, beredskap, övertid, fyllnadslön, sjuklön med mera. Förtroendevalda och uppdragstagare ingår inte. Kostnader för RIB ingår, men ej timmar.

De totala lönekostnaderna för månadsavlönade och timavlönade har ökat med 1,7 procent mellan 2020 och 2021.

Löneöversynen 2021 innebar ett utfall inklusive struktursatsningar på 1,93 procent (2,52 procent år 2020) och utfall exklusive struktursatsningar på 2,21 procent (2,29 procent år 2020).

Lönekostnaderna för månadsavlönade har ökat med 1,7 procent. Sjuklönerna för månadsavlönade har minskat med 3 miljoner kronor eller 11 procent jämfört med 2020. Då man bortser från de lägre sjuklönekostnaderna och lägre kostnader för ferielöner 460 tusen kronor, då uppgår ökningen för månadsavlönade till 2,2 procent.

Timavlönades lönekostnader har ökat med 1,6 procent. Ökningen beror på högre kostnader för löner till timanställda RIB² med cirka 600 tusen kronor. Om RiB exkluderas uppgår förändringen för timavlönade till 0,8 procent mellan 2020 och 2021.

Den totala lönekostnadsökningen per månad och årsarbetare uppgår till 482 kronor eller 1,6 procent. Lönekostnaderna i förhållande till antal kommuninvånare har ökat med 429 kronor eller 1,3 procent.

1) <https://heltid.nu/heltid/inspiration/larandexempel/larandexempel/varnamokommun.57887.html>

2) RiB - Avtal för räddningstjänstpersonal i beredskap

4. Lönenivåförändring

	2019-12-31	2020-12-31	2021-02-28	2021-12-31	Förändring 2021/2020
Kvinnor	29 535	30 407	32 052	32 610	+1,7 %
Män	33 960	34 687	35 353	35 961	+1,7 %
Medellön	30 353	31 223	32 678	33 250	+1,7 %

Tabell 5. Medellön (baserat på heltid) för tillsvidareanställda kvinnor respektive män per den 31 december, tillfällig placering.

Kvinnornas medellön är 90,7 procent av männens medellön per 31 december 2021. Denna andel är 3,7 procentenheter högre jämfört med 2019 då kvinnornas medellön uppgick till 87 procent av männens. En orsak till den minskade löneskillnaden mellan kvinnor och män över tid är att flera stora kvinnodominerade yrken har haft en högre löneutveckling än genomsnittet under de senaste åren. Det handlar om riktade satsningar i kollektivavtal, statliga satsningar samt satsningar som görs av arbetsgivaren lokalt. Även det svåra rekryteringsläget för vissa välfärdsyrken har påverkat. Skillnaden i medellön mellan kvinnor och män

förklaras av att de arbetar inom olika yrken, har olika utbildningsnivå, olika arbetstid och olika ålder.

I lönekartläggning 2021 har en osaklig löneskillnad identifierats mellan arbeten inom samma värderingsbox, vilket medför att grupperna vårdbiträde samt vårdbiträde hemtjänst bland annat fått en höjning på 300 kr i december 2021. Löneskillnaden i de berörda grupperna kan till fullo inte förklaras med könsneutrala argument, därför bedöms del av löneskillnaden som osaklig och anses bero på kön.

5. Sjukfrånvaro

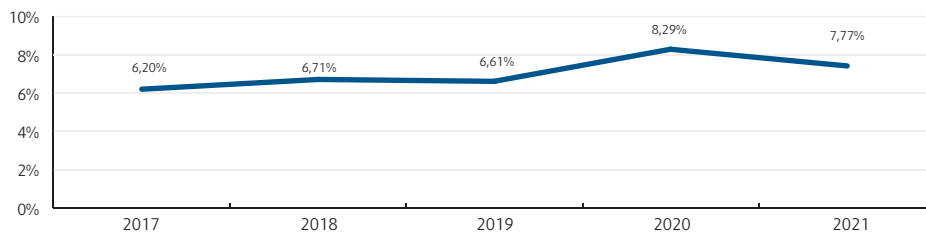

Diagram 1. Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid 2017 till 2021.

Den totala sjukfrånvaron i Värnamo kommun har sedan 2017 ökat med 1,6 procentenheter från 6,2 procent till 7,8 procent 2021. Sjukfrånvaron har fluktuerat något genom åren. Mellan de två pandemiåren 2020 och 2021 har sjukfrånvaron minskat med 0,5 procentenheter. I jämförelse mellan kommunerna i Jönköpings län har Värnamo och Gnosjö kommuner näst högst sjukfrånvaro med 7,8 procent; följt av Vaggeryd på 7,7 procent.

Högst sjukfrånvaro återfinns i Habo med 8,3 procent. Den lägsta sjukfrånvaron finns i Aneby med 6,2 procent. Merparten av länets kommuner har sänkt sin sjukfrånvaro under 2021 med cirka 0,5 procentenheter. Sävsjö och Habo är de enda kommunerna som ökat något. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner är sjukfrånvaron för riket 7,7 procent.

Redovisning i procent/procentenheter	Sjukfrånvarotid 2021 (%)	Andel >=60 dagar 2021 (%)	Sjukfrånvarotid förändring 2021/2020 (procentenheter)	Andel >=60 dagar förändring 2021/2020 (procentenheter)
Barn- och utbildningsförvaltningen	7,24	43,04	0,31	7,62
Kommunledningsförvaltningen	2,65	50,35	-1,78	6,81
Kulturförvaltningen	6,06	44,68	-1,27	-1,30
Medborgarförvaltningen	7,08	54,04	-4,33	-3,77
Omsorgsförvaltningen	10,31	48,08	-0,61	1,82
Samhällsbyggnadsförvaltningen	2,44	27,32	-1,10	4,58
Serviceförvaltningen	7,95	34,36	0,24	12,28
Tekniska förvaltningen	5,48	52,39	0,10	6,48
Totalt	7,77	46,02	-0,52	4,11

Tabell 6. Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid per förvaltning. Urval: tillsvidareanställda, tidsbegränsat månadsanställda och timavlönade.

Den totala sjukfrånvaron har minskat i fem av åtta förvaltningar, där barn- och utbildningsförvaltningen, serviceförvaltningen och tekniska förvaltningen ökat något. Högst sjukfrånvaro har omsorgsförvaltningen. I medborgarförvaltningens sjukfrånvaro 7,08 procent, inkluderas anställda på BEA-avtalet, totalt 50 medarbetare. Sjukfrånvaron inom medborgarförvaltningen för övriga medarbetare, exklusive BEA-anställda, uppgår till 6,5 procent 2021 och 9,8 procent år 2020.

Den långa sjukfrånvaron för hela Värnamo kommun har ökat med 4,11 procentenheter jämfört med 2020, till 46,02 procent. Långtidssjukfrånvaron påverkas av hur mycket siffran för den totala sjukfrånvaron ändrar sig. Sjunger den totala sjukfrånvaron stiger också andelen för långtidssjukfrånvaron. Däremot ses att timmarna för långtidssjukfrånvaro har stigit något jämfört med 2020. När timmarna för den långa sjukfrånvaron noteras ses att den ökat inom barn- och utbildningsförvaltningen, medborgarförvaltningen, serviceförvaltningen samt tekniska förvaltningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen, serviceförvaltningen samt tekniska förvaltningen har ökat sin totala sjukfrånvaro jämfört med 2020. Majoriteten av de yrken inom barn- och utbildningsförvaltningen och serviceförvaltningen har begränsade möjligheter till distansarbete och möjligen kan pandemins påverkan medverkat till förvaltningarnas ökning av den totala sjukfrånvaron. Medborgarförvaltningen är den förvaltning som har den högsta långtidssjukfrånvaron.

I jämförelse med länet är Värnamos sjukfrånvaro 60 dagar eller längre den näst högsta i länet med 46,1 procent. Högst ligger Sävsjö med 55,4 procent. Närmast Värnamos siffror ligger Gnosjö 45,5 procent samt Tranås 44,9 procent. Medelvärdet för länet är 39,9 procent och riket 38,6.

Andelen sjukfrånvaro är oförändrad i intervallet dag 1–14 medan den har ökat i intervallet dag 2–14 och 15–59. En minskning har skett i intervallet 60 dagar eller mer. Den största ökningen jämfört med föregående år; 1,76 procentenheter, finns i intervallet dag 2–14. Pandemins påverkan har av förklarliga skäl påverkat att dagintervallet 2–14 och 15–59 ökat. Att intervallet 2–14 har ökat så markant visar på att medarbetare följt allmänna råd och stannat hemma vid minsta symtom, men även det faktum att möjlig-heterna till sjukskrivning utan läkarintyg har varit frikostigare med tanke på pandemin. Dag 60 eller mer har minskat med 0,28 procentenheter vilket kan ha del i insatsen med bearbetningen av långa sjukfall.

Bland medarbetare i Värnamo kommun är psykisk ohälsa även fortsättningsvis den vanligaste diagnosen när sjukförsäkringen träder in³, 42 procent (en sänkning med tre procentenheter sedan 2020); följt av övriga sjukdomar (till exempel covid-diagnoser, öron/näsa/hals och samsjuklighet) med 26 procent. Tredje vanligast är diagnosen sjukdomar i rörelseorganen med 16 procent.

Vid bokslutet 2019 var Värnamo kommun en av de kommuner i länet som ökat sin långtidssjukfrånvaro mest. Första pandemiåret 2020 noteras att Värnamo kommun har högst sjukfrånvaro i länet medan 2021 hamnar näst högst. En sänkning av sjukfrånvaron infrias 2021 men hur mycket rådande pandemi och vaccineringen mot covid-19 påverkar siffrorna är svårt att uttala sig om.

3) *Diagnosfördelning anställda Värnamo kommun, Försäkringskassan*

5.1 Sjukfrånvaro kvinnor och män per åldersintervall

Redovisning i procent/procentenheter	Sjukfrånvarotid 2021 (%)	Andel >=60 dagar 2021 (%)	Sjukfrånvarotid förändring 2021/2020 (procentenheter)	Andel >=60 dagar förändring 2021/2020 (procentenheter)
Kvinnor 0–29 år	9,59	22,52	0,15	-5,29
Män 0–29 år	6,94	18,29	-0,35	2,60
Totalt 0–29 år	8,91	21,67	0,02	-3,61
Kvinnor 30–49 år	8,37	48,16	-0,58	5,51
Män 30–49 år	3,49	34,86	-0,56	18,82
Totalt 30–49 år	7,37	46,87	-0,58	6,98
Kvinnor 50–99 år	8,77	54,24	-0,18	5,48
Män 50–99 år	4,18	50,95	-2,20	-1,48
Totalt 50–99 år	7,85	53,89	-0,60	4,56
Totalt kvinnor	8,69	47,24	-0,33	3,92
Totalt män	4,32	36,75	-1,21	3,52
Totalt 0–99 år	7,77	46,02	-0,52	4,11

Tabell 7. Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid utifrån åldersintervall och kön. Urval: tillsvidareanställda, tidsbegränsat månadsanställda och timavlönade. Kolumnen "andel >=60 dagar avser den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tidsperiod av 60 dagar eller mer.

Sjukfrånvaron har minskat för både män och kvinnor och inom samtliga åldersgrupper förutom kvinnor yngre än 30 år. Bland männen har sjukfrånvaron minskat med 1,21 procentenheter och bland kvinnorna har det minskat med 0,33 procentenheter. I sjukfrånvaron fördelat på åldersgrupp och kön ses alltså kvinnor i den yngsta ålderskategorin särskilja sig jämfört med de andra grupperna då gruppen är de enda som ökat sin totala sjukfrånvaro. Den grupp som minskat mest är männen i åldersgruppen 50 år och äldre. Kvinnor har inom varje åldersgrupp och totalt sett en högre sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron för kvinnor är 8,7 procent. I jämförelse med länet innebär det att Värnamo har 0,7 procentenheter högre än länsgenomsnittet. I jämförelse med riket ligger Värnamo strax över medelvärdet 8,4 procent.

Sjukfrånvaron för män är 4,3 procent vilket i jämförelse med länet innebär att Värnamo ligger 0,5 procentenheter lägre. Genomsnittet för riket är 5,3 procent.

Sjukfrånvaron för gruppen 29 år och yngre uppgår i Värnamo till 8,9 procent 2021, det är den högsta noteringen av samtliga kommuner i länet. I jämförelse med medelvärdet för Jönköpings län noteras Värnamo kommun 2,3 procentenheter högre för aktuell åldersgrupp. Länets medelvärde är 6,6 procent och rikets medelvärde för åldersgruppen uppgår till 7,2 procent. Åldersgruppen 30–49 år i Värnamo noteras en sjukfrånvaro på 7,4 procent. Länets sjukfrånvaro i gruppen uppgår till 6,9 procent och riket 7,3 procent. Åldersgruppen 50 år och äldre är genomsnittet för länet 8,1 procent och riket 8,3 procent. Värnamo ligger lägre än genomsnittet med 7,9 procent.

Värnamos långtidssjukfrånvaro för kvinnor har minskat i den yngsta åldersintervallen medan den ökat i de andra åldersgrupperna. Den långa sjukfrånvaron för män har minskat inom åldersintervallen 50–99, medan den ökat i de två andra åldersgrupperna.

En medarbetare har beviljats hel sjukersättning av Försäkringskassan under 2021. Under 2020 beviljades fyra medarbetare hel sjukersättning.

Liksom föregående år ses att gruppen 29 år och yngre har högst sjukfrånvaro totalt sett. Att kvinnor i åldersgruppen också är den enda av intervallen som har ökat något vad gäller den totala sjukfrånvaron bör beaktas. En hypotes skulle kunna vara att den yngsta gruppen innehar färre medarbetare som kan arbeta hemifrån, och Folkhälsomyndighetens rekommendationer under pandemin har varit att stanna hemma redan vid milda förkylningssymtom. Personer som inte kunnat arbeta hemifrån har därför behövt sjukskriva sig. En annan hypotes kan vara balansen mellan krav och resurser, mellan arbete och familjeliv som ibland innebär så kallat dubbelarbete. Detta kan ses öka risken för stressrelaterad psykisk ohälsa. Yngre kvinnor löper högre risk att drabbas av psykisk ohälsa än andra grupper visar en socialförsäkringsrapport från Försäkringskassan⁴. Just psykisk ohälsa är den överlägset vanligaste orsaken till sjukskrivning i Värnamo kommun, sett till den statistik som Försäkringskassan tar fram gällande sjukskrivningar där sjukförsäkringen har nyttjats⁵. Yngre kvinnor är den grupp som har högst total sjukfrånvaro under både 2020 och 2021 i Värnamo kommun. För medarbetare i åldersgruppen 29 år och

4) Sjukfrånvaro i psykiatriska diagnoser, Försäkringskassan

5) Diagnosfördelning anställda Värnamo kommun, Försäkringskassan

Yngre utmärker sig Värnamo kommun jämfört med genomsnittet i både länet och riket. I medarbetarundersökningen 2021, kommunövergripande, ses indikatorn för livssituation och hälsa vara den svagaste av alla uppmätta variabler. Variabeln har dessutom sänkts något sedan föregående medarbetarundersökning från 2019. Under variabeln efterfrågas om man som medarbetare har ork till en meningsfull fritid efter jobbet samt om man upplever att man som medarbetare har en bra balans mellan arbete och privatliv. En god organisatorisk och social arbetsmiljö kommer alltid vara aktuellt och väsentligt för att på bästa möjliga sätt motverka sjukskrivningar.

Även år 2021 präglades av pandemin och sjukfrånvaron bör förstås som en effekt av samhällets åtgärder för att minska smittspridning och underlätta för hälso- och sjukvården. Detta har inneburit att medarbetare har enklare att erbjuda ersättning från sjukförsäkringen vid en kortare sjukfrånvaro. I översikten för sjukfrånvarotalen ses att Värnamo kommun ökat sin totala sjukfrånvaro de senaste åren, de två senaste åren kan viss sjukfrånvaro kopplas till pandemin. I en jämförelse med riket går Värnamo kommun jämna steg, i en jämförelse med andra kommuner i länet ses Värnamo kommun dock ha en hög sjukfrånvaro, i synnerhet i åldersgruppen 29 år och yngre.

Det fortsatta arbetet med att hantera pandemin har medfört förändringar i arbetssätt och ibland har det också medfört en högre arbetsbelastning. Detta är riskfaktorer i arbetsmiljön som om det inte hanteras kan leda till en ökande sjukfrånvaro på sikt.

På basis av ökande sjukfrånvarotal under de senaste åren startades därför ett sjukfrånvaroprojekt upp under 2021. En hörnsten i projektet är att implementera en ny modell för löpande uppföljning och analys av sjukfrånvaron. Modellen bygger på SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) forskningsbaserade metod Riskgruppsorienterat arbetssätt som innebär att upptäcka individer med risk att hamna i sjukfrånvaro. Genom löpande analys och uppföljning ska man på så vis förhindra att hamna i längre sjukfrånvaro. De arbetsplatser och individer som identifieras med hög sjukfrånvaro ska sedan få ett förstärkt stöd med olika insatser som ska förhindra sjukfrånvaro. Modellen arbetar med grupperna frisk, risk och sjuk på tre nivåer i organisationen samtidigt; organisationsövergripande, arbetsplats och medarbetarnivå. Under 2021 påbörjades ett arbete med att implementera modellen och under inledningen av 2022 initieras modellen ute i förvaltningarna.

Projektet har hittills också identifierat vilka aktiviteter som de olika verksamheterna behöver stöd i. Några av dessa aktiviteter är tänkt att påbörjas under inledningen av året och några är under utveckling. En aktivitet är till exempel att utforma en processkarta över rehabiliteringsprocessen som ska vara naturlig att navigera i. Detta för att ge stöd till chefer för en bättre översikt över vad

som behöver göras och därmed också underlätta för chefen att rehabilitera medarbetaren åter i arbete. En annan aktivitet är en hälsokonsultation där hjälp tas från företagshälsovården för att bistå medarbetare och chef vid upprepad sjukfrånvaro, alltså medarbetare i en så kallad riskgrupp där risk för längre sjukfrånvaro kan förestå. Vidare knyts arbetet med sjukfrånvaro till friskfaktorer i det hälsofrämjande arbetet.

Tillsammans med Hälsocenter hölls en digital version av kursen More to life under våren 2021. More to life är en kurs för medarbetare som behöver stöd till en livsstilsförändring inom till exempel mat, motion, sömn och/eller mental återhämtning. Ett fortsatt arbete pågår med grupputveckling inom kommunens olika verksamheter i syfte att bibehålla eller stärka gruppdynamiken i arbetsgrupper. Under pandemiåren har detta arbete fortsatt men primärt i digital form. Verktyg har under året utvecklats för att bistå i gruppinsatser som hålls digitalt.

Kommunens arbetsgrupp för att främja fysisk aktivitet bland medarbetarna, VärnaOm, subventionerar regelbunden motion. Syftet är att uppmuntra medarbetarna till en aktiv och hälsosam livsstil och därmed påverka sjuktalet positivt. VärnaOm subventionerade motionskort för 701 medarbetare 2021, jämfört med 779 medarbetare 2020. Kostnaden uppgick 2021 till 627 857 kr (659 769 kronor 2020). Under året genomfördes en digital version av motionsloppet VärnaOm-loppet där medarbetarna hade möjlighet att utföra distansen under september månad, 231 medarbetare deltog i den digitala versionen (203 medarbetare 2020 som då också var digital).

Nytt projekt
för att minska
sjukfrånvaron

Under 2021 startades ett projekt med målet att minska medarbetarnas sjukfrånvaro.

5.2 Sjuklönekostnader

Belopp i tusentals kronor (tkr)	Sjuklöner 2021	Sjuklöner 2020	Sjuklöner 2019	Förändring 2021/2020, tkr
Kommunledningsförvaltningen	493	716	363	-223
Tekniska förvaltningen	974	1 174	990	-200
Samhällsbyggnadsförvaltningen	450	596	548	-146
Serviceförvaltningen	1 656	1 762	1 058	-106
Kulturförvaltningen	129	219	88	-90
Barn- och utbildningsförvaltningen	10 535	10 715	7 182	-180
Omsorgsförvaltningen	10 461	11 669	7 650	-1 208
Medborgarförvaltningen	1 139	1 840	1 992	-701
Totalt	25 837	28 691	19 871	-2 854

Tabell 8. Sjuklönekostnader exklusive PO-tillägg, samtliga anställningsformer.

Sjuklönekostnaderna är 2,9 miljoner kronor eller cirka 11 procent lägre 2021 jämfört med 2020 vilket till främst beror på pandemin. Ersättning för sjuklönekostnader har till viss del ersatts från staten och ersättningen uppgick år 2021 till 10,2 miljoner kronor

och 21 miljoner kronor år 2020. Sjuklönekostnaderna följer de procentuella förändringarna i sjukfrånvaron men påverkas även av lönenivåer samt sjukfrånvarons längd.

6. Långtidsfriska

Andel långtidsfriska per ålder/kön

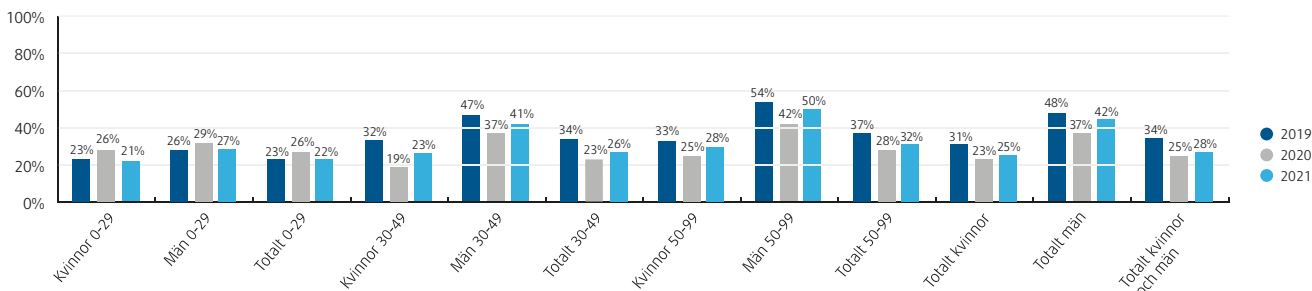

Diagram 2. Andel långtidsfriska tillsvidareanställda per ålder/kön som saknar sjukfrånvaroposter i lönetransaktionerna. Även tillsvidareanställda som slutat och börjat under året ingår.

Långtidsfrisk innebär att medarbetaren inte har haft någon sjukfrånvaro under året. Andelen långtidsfriska har ökat med tre procentenheter till 28 procent 2021. Frisknärvaron har påverkats av pandemin som pågått 2020–2021 och medarbetarna har tagit ansvar i att bekämpa pandemin och stannat hemma vid minsta symptom. Andelen långtidsfriska uppgick innan pandemin till 34 procent år 2019.

Andelen långtidsfriska har ökat i åldersgrupperna 30–49 år samt 50 år och äldre. Däremot har andelen långtidsfriska minskat med fyra procentenheter i åldersgruppen som är yngre än 29 år. I den yngre åldersgruppen har andelen minskat för både män

och kvinnor jämfört med 2020. Kvinnor som är yngre än 29 år har den lägsta andelen långtidsfriska bland kommunens medarbetare. Den högsta andelen långtidsfriska har män i åldersgruppen 50 år och äldre.

Skillnaden mellan män och kvinnor är stor. Andelen långtidsfriska kvinnor är 25 procent och andelen långtidsfriska män är 42 procent. Andelen långtidsfriska män är 17 procentenheter högre än andelen långtidsfriska kvinnor i åldersgrupperna 30–49 samt 50 år och äldre. I åldersgruppen 29 år och yngre är skillnaden sex procentenheter.

7. Övertid, fyllnadstid, timlön

Arbetet med Heltid som norm fortsätter och innebär att andelen heltidsanställda och heltidsarbetande ökar. Timmarna avseende övertid, fyllnadstid och timavlönades timmar påverkas av detta, då sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ökar samtidigt som övertid, fyllnadstid och timavlönades timmar behöver minska. År 2021 motsvarar övertiden cirka 13 årsarbetare, fyllnadstiden 17 årsarbetare och timavlönade 219 årsarbetare. Antalet årsarbetare som utför övertid, fyllnadstid och timavlönade har totalt sett ökat från 241 till 249 årsarbetare mellan 2020 och 2021.

Det har under året varit svårt att hitta timavlönade till verksamheterna i barn- och utbildningsförvaltningen, omsorgsförvaltningen och måltidsverksamheten, vilket medfört att övertiden ökat.

I barn- och utbildningsförvaltningen präglades året av ett stort behov av vikarier vilket medfört att behovet av tidsbegränsade månadsanställningar och timavlönade varit högt.

Inom förskolorna har projektanställningar initierats som ett komplement för att klara av den stora efterfrågan på vikarier. Även överanställningar har gjorts i den mån det varit möjligt för att säkra upp vid större frånvaro.

Inom omsorgsförvaltningen har det varit en stor påfrestning på medarbetare som fått arbeta övertid för att täcka upp för den ökade frånvaron och det merarbete som pandemin inneburit. I omsorgsförvaltningen har en fortsatt hög smittspridning 2021 påverkat verksamheterna genom ökande sjukfrånvaro hos medarbetare som fått lösas med prioriteringar, övertid och merarbete. Svårigheten att få in vikarier har även drabbat serviceförvaltningens måltidsverksamhet, som under perioder har fått arbeta underbemanning. Timmar för övertid och fyllnadstid i serviceförvaltningen har ökat på grund av akuta leverensbehov samt att det inte finns vikarier att tillgå.

Övertid, fyllnadstid, timlön: Kostnader i miljoner kronor

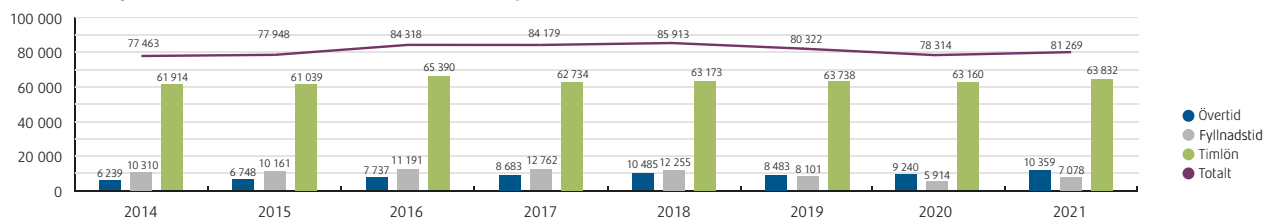

Diagram 3. Kostnader övertid, fyllnadstid, timlön, exkl. PO

Kostnaderna för övertid är 1,1 miljoner kronor eller 12 procent högre 2021 jämfört med 2020. Kostnaderna för övertid har ökat i omsorgsförvaltningen med 680 tusen kronor och i barn- och utbildningsförvaltningen med 236 tusen kronor. Mellan åren 2014–2018 hade övertidskostnaderna en uppåtgående trend. Därefter vände trenden nedåt men 2021 har kostnaderna börjat öka igen.

Kostnaderna för fyllnadstid är 1,1 miljoner kronor eller 20 procent högre 2021 jämfört med 2020. Mellan 2015 och 2020

har dock kostnaderna för fyllnadstid minskat. Det beror till stor del på att arbetet med heltid som norm pågår och att fler anställningar får en högre sysselsättningsgrad i grundanställningen, vilket gör att behovet av fyllnadstid minskar.

Kostnaderna för timlöner är 672 tusen kronor eller en procent högre 2021 jämfört med 2020. Framst barn- och utbildningsförvaltningen har högre kostnader, 2,4 miljoner kronor, för timlöner.

Övertid, fyllnadstid, timavlönades timmar: Antal timmar

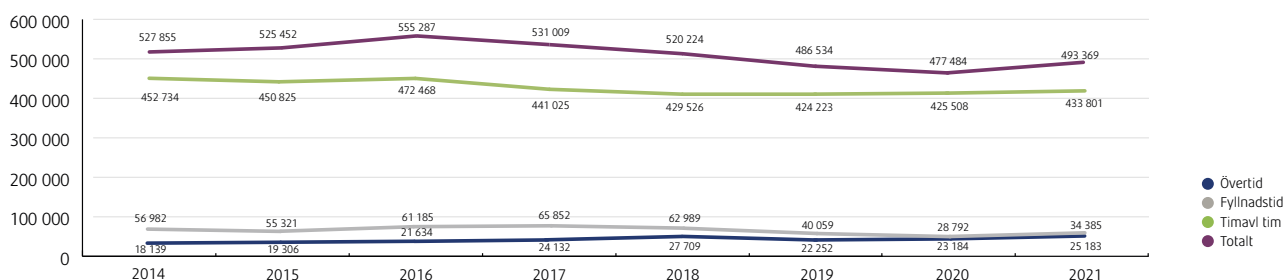

Diagram 4. Antal timmar övertid, fyllnadstid, timlön.

7.1 Förändring antal timmar mellan 2020 och 2021

Timmar	Övertid		Fyllnadstid		Timlön		Förändring
	Timmar 2021	Förändring 2021/2020	Timmar 2021	Förändring 2021/2020	Timmar 2021	Förändring 2021/2020	
Kommunledningsförvaltningen	183	+25	43	+3	3 526	+1 576	+1 604
Tekniska förvaltningen	3 961	-449	164	+111	3 680	-3 283	-3 621
Samhällsbyggnadsförvaltningen	691	-171	678	-172	2 691	+662	+319
Serviceförvaltningen	265	+47	791	+391	14 617	-1 132	-694
Kulturförvaltningen	15	-8	96	-72	1 233	-281	-361
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 907	+628	6 966	+304	95 575	+16 068	+17 000
Omsorgsförvaltningen	17 003	+ 1 633	25 099	+5 327	296 757	-2 559	+4 401
Medborgarförvaltningen	1 158	+294	548	-299	15 722	-2 754	-2 759
Totalt	25 183	+1 999	34 385	+5 593	433 801	+8 297	+15 889

Tabell 9. Förändring antal timmar mellan 2020 och 2021.

De största förändringarna i antalet timmar för övertid, fyllnadstid och timlön 2021 har totalt sett skett inom barn- och utbildningsförvaltningen som ökat med +17 000 timmar (-14 944 timmar år 2020), omsorgsförvaltningen som ökat med +4 401 timmar (+11 105 timmar år 2020) och tekniska förvaltningen som minskat med -3 621 timmar.

Barn- och utbildningsförvaltningen har främst ökat de timavlönades timmar och kostnaderna för timlön har ökat med 2,4 miljoner kronor. Omsorgsförvaltningen har ökat övertidstimmar och fyllnadstid men har färre timmar för timavlönade.

Detta har medfört att kostnaderna för övertid och fyllnadslön har ökat med 1,7 miljoner kronor men 909 tusen kronor lägre kostnader för timlön. Medborgarförvaltningen, tekniska förvaltningen och serviceförvaltningen har minskat antalet timmar för timavlönade. Kommunledningsförvaltningen har ökat antalet timmar för timavlönade.

Arbetstid som utförs av timavlönade är inte alltid av akut och oförutsedd karaktär, även semestervikarier ingår i den timavlönade personalstyrkan.

8. Personalomsättning

Personalomsättning definieras i Värnamo kommun som ett mått på hur många tillsvidareanställda som slutat i förhållande till genomsnittligt antal tillsvidareanställda. Personalomsättningen inklusive pensionsavgångar uppgår till 9,3 procent, vilket är en ökning med 1,2 procentenheter. Personalomsättningen är därmed åter på likartad nivå som innan pandemin. Personalomsättningen exklusive pensionsavgångar uppgår till 7,1 procent vilket är en ökning med en procentenhet.

År 2021 slutade 253 tillsvidareanställda medarbetare (227 tillsvidareanställda år 2020), varav 58 pensionsavgångar (55 pensionsavgångar år 2020). Personalomsättningen varierar inom organisationen och mellan yrkesgrupper. Medborgarförvaltningen, tekniska förvaltningen omsorgsförvaltningen och kulturförvaltningen har en personalomsättning exklusive pensionsavgångar som är högre än genomsnittet.

År 2021 gick 58 tillsvidareanställda medarbetare i pension. Av dessa valde 40 procent att gå i pension vid 65 års ålder, 17 procent valde att gå i pension vid 66–68 år och 41 procent valde att gå i pension innan 65-årsdagen.

Under åren 2019–2021 har 40 procent valt att gå i pension vid 65 år och 40 procent vid 61–64 år. Under åren 2019–2021 har cirka 17–18 procent valt att gå i pension vid 66–68 år.

De kommande tio åren uppnår 22 procent av de tillsvidareanställda 65 års ålder.

Personalomsättning inklusive pensionsavgångar för genomsnittskommunen i Sverige uppgick till 10 procent år 2020. Personalomsättningen för Jönköpings läns kommuner uppgick till 10 procent 2020.⁶ Utfallet visar att Värnamo följer trenden i genomsnittskommunen i Sverige samt i Jönköpings läns kommuner.

6) Kolada N00216

9. Arbets-skador

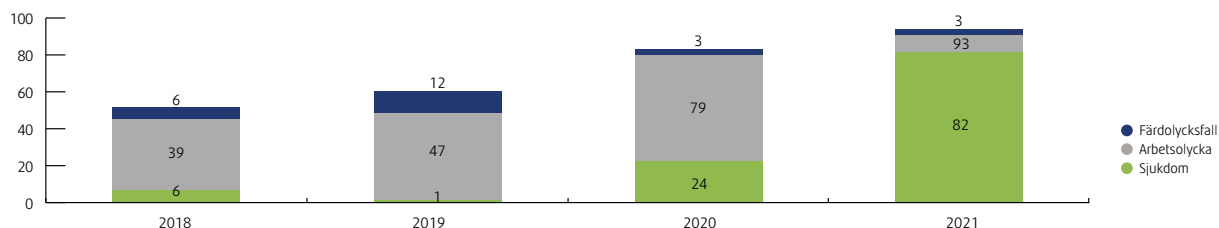

Diagram 5. Antal anmälda arbets-skador fördelat efter orsak

Mellan åren 2018 och 2021 har antalet anmälda arbets-skador i Värnamo kommun ökat från 51 till 178. Ökningen består både av anmälda arbetsolyckor och sjukdom. På nationell nivå har antalet anmälda arbets-sjukdomar gjort en kraftig ökning under 2020. Antalet arbetsolyckor har minskat något jämfört med 2019.

Arbetsmiljöverkets arbets-skadestatistik⁷ för riket 2020 visar att antalet arbets-sjukdomar ökade med cirka 84 procent och arbetsolyckorna minskade med cirka 5 procent.

Anledningen till ökningen av arbets-skador i Värnamo beror till största del av sjukdom i covid-19 och biverkningar på grund av vaccinering. Flera anmälningar kopplade till covid-19

och biverkningar av vaccin har registrerats som arbetsolycka medan det möjligen borde registrerats som arbets-sjukdom.

Arbetsmiljöverket menar att eftersom pandemin 2020 var en ny företeelse i samhället var information om hur en arbets-skada ska anmälas för en person som i sitt arbete blivit smittad av covid-19 inte helt anpassad för den nya situation som uppstod. Arbetsmiljöverket menar också att pandemins effekter syns tydligt i arbets-skadestatistiken från år 2020.

10. Företagshälsovård

Kostnaderna för företagshälsovård påverkas av lagstadgade obligatoriska hälsokontroller samt övriga insatser och utredningar som görs av företagshälsovården. Totalkostnad för tjänster på företagshälsan uppgår till 1 534 299 kronor under 2021. Den totala kostnaden per anställd 2021 var 575 kronor. Kostnaderna kan variera mellan åren, genomsnittskostnaden 2018–2021 uppgår till 537 kronor. Kostnaderna mellan förvaltningarna varierar, främst beroende på de lagstadgade kontroller som genomförs bland annat för räddningstjänstens operativa personal. Därav har samhällsbyggnadsförvaltningen den största kostnaden per anställd. Användandet av företagshälsovården har minskat, från 1 059 timmar 2020 till 972 timmar 2021. Jämförelsen visar att framförallt nyttjandet av psykolog har minskat medan användandet av beteendevetare har ökat.

Andelen rehabiliterande insatser är 61 procent av de köpta insatserna år 2021 vilket är en ökning med 10 procentenheter från 2020.

Ökning
av antalet
arbets-skador

Mellan åren 2018 och 2021 har antalet anmälda arbets-skador ökat från 51 till 178 i Värnamo kommun. Anledningen till ökningen beror till största del av sjukdom i covid-19 och biverkningar på grund av vaccinering.

7) Arbetsmiljöverket, Arbets-skador 2020

Väsentliga personalförhållanden i kommunkoncernen

I kommunkoncernens HR-nyckeltal ingår förutom Värnamo kommun även Finnvedsbostäder AB, koncernen Värnamo Energi AB och Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB.

Arbetet med HR-frågor är en viktig del för att nå de övergripande målen om kvalitet, delaktighet, kompetensförsörjning och klimat. En nyckel för att klara kompetensförsörjningen är att alla medarbetare får rätt förutsättningar att göra ett bra arbete. I kommunkoncernen har 96 procent av de tillsvidareanställda medarbetarna en anställning i Värnamo kommun och fyra procent har en anställning i bolagen. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare

inom kommunkoncernen har ökat med 18 och beror främst på en ökning inom Värnamo kommun. Även ökningen av 20 tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare beror på en ökning i Värnamo kommun.

Sjukfrånvaron i kommunkoncernen har minskat med 0,46 procentenheter till 7,60 procent och sjukfrånvaro längre än 60 dagar har ökat med 3,3 procentenheter. Förändringarna i sjukfrånvaron beror till stor del på effekter av coronapandemin. Medarbetarna i bolagen har lägre sjukfrånvaro än medarbetarna i Värnamo kommun.

	Kommunkoncernen				Värnamo kommun			
	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	Förändring 2020 och 2021	2021-12-31	2020-12-31	2020-12-31	Förändring 2020 och 2021
Tillsvidareanställda, antal	2 961	2 952	2 962	+9	2 848	2 840	2 846	+8
Tillsvidareanställda, årsarbetare	2 818	2 800	2 791	+18	2 707	2 690	2 681	+17
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	363	344	368	+19	358	343	368	+15
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	322	302	328	+20	320	302	328	+18
Sjukfrånvaro, %	7,60	8,06	6,42	-0,46	7,77	8,29	6,61	-0,52
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	45,78	42,48	53,97	+3,30	46,02	41,91	54,80	+4,11

Henrik Storm, stadsarkitekt. Representant för medarbetarna på Värnamo kommun.

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen		
	Not	2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	3	1 121,9	1 011,4	493,9	507,7
Verksamhetens kostnader	4	-2 863,4	-2 692,6	-2 452,5	-2 389,0
Avskrivningar	5	-275,7	-252,9	-133,6	-123,0
Verksamhetens nettokostnader		-2 017,2	-1 934,1	-2 092,2	-2 004,3
Skatteintäkter	6	1 757,3	1 674,5	1 757,3	1 674,5
Generella statsbidrag och utjämning	7	447,9	407,0	447,9	407,0
Verksamhetens resultat		188,0	147,4	113,0	77,2
Finansiella intäkter	8	2,0	4,9	11,3	10,9
Finansiella kostnader	9	-23,7	-29,4	-3,1	-3,6
Resultat efter finansiella poster		166,3	122,9	121,2	84,5
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		166,3	122,9	121,2	84,5

Resultaträkning fullfond och blandmodell

Belopp i miljoner kronor	Not	Fullfond	Blandmodell
		2021	2021
Verksamhetens intäkter	3	493,9	493,9
Verksamhetens kostnader	4	-2 450,7	-2 452,5
Avskrivningar	5	-133,6	-133,6
Verksamhetens nettokostnader		-2 090,4	-2 092,2
Skatteintäkter	6	1 757,3	1 757,3
Generella statsbidrag och utjämning	7	447,9	447,9
Verksamhetens resultat		114,8	113,0
Finansiella intäkter	8	11,3	11,3
Finansiella kostnader	9	-3,1	-3,1
Resultat efter finansiella poster		123,0	121,2
Extraordinära poster		0,0	0,0
Årets resultat		123,0	121,2

Enligt redovisningslagen för kommuner betraktas intjänad pensionsrätt till och med 1997 inte som en skuld utan som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionsskulden uppräknas med förändringen av basbeloppet. I Värnamo kommun upprättas ett alternativt bokslut där ovanstående pensionsrätt betraktas som en avsättning och där förändringen av denna belastar årets resultat.

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen		
	Not	2021	2020	2021	2020
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	4 483,1	4 274,0	2 176,3	2 087,1
Maskiner och inventarier	11	823,5	834,7	190,4	182,9
Finansiella anläggningstillgångar	12	31,0	27,8	23,5	20,1
Summa anläggningstillgångar		5 337,6	5 136,5	2 390,2	2 290,1
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR	13	9,4	9,9	9,4	9,9
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd	14	113,0	79,4	96,7	61,9
Fordringar	15	371,6	271,2	240,5	189,5
Kassa och bank	16	338,8	291,6	311,2	245,1
Summa omsättningstillgångar		823,4	642,2	648,4	496,5
Summa tillgångar		6 170,4	5 788,6	3 048,0	2 796,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17				
Årets resultat		166,3	122,9	121,2	84,5
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		2 120,3	1 997,4	1 589,7	1 505,2
Summa eget kapital		2 286,6	2 120,3	1 710,9	1 589,7
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	50,8	46,6	50,4	46,2
Andra avsättningar	19	156,3	148,2	35,3	19,9
Summa avsättningar		207,1	194,8	85,7	66,1
Skulder					
Långfristiga skulder	20	3 028,9	2 791,6	705,4	593,8
Kortfristiga skulder	21	647,8	681,9	546,0	546,9
Summa skulder		3 676,7	3 473,5	1 251,4	1 140,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 170,4	5 788,6	3 048,0	2 796,5
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	22	2 869,5	2 869,1	2 868,4	2 868,4
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	23	563,3	565,6	563,3	565,6
Övriga ansvarsförbindelser	24	18,4	77,5	18,4	18,4

Balansräkning fullfond och blandmodell

Belopp i miljoner kronor	Not	Fullfond	Blandmodell
		2020-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 176,3	2 176,3
Maskiner och inventarier	11	190,4	190,4
Finansiella anläggningstillgångar	12	23,5	23,5
Summa anläggningstillgångar		2 390,2	2 390,2
Bidrag till infrastruktur	13	9,4	9,4
Omsättningstillgångar			
Förråd	14	96,7	96,7
Fordringar	15	240,5	240,5
Kassa och bank	16	311,2	311,2
Summa omsättningstillgångar		648,4	648,4
Summa tillgångar		3 048,0	3 048,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	17		
Årets resultat		121,2	121,2
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0
Övrigt eget kapital		1 026,4	1 589,7
Summa eget kapital		1 147,6	1 710,9
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	613,7	50,4
Andra avsättningar	19	35,3	35,3
Summa avsättningar		649,0	85,7
Skulder			
Långfristiga skulder	20	705,4	705,4
Kortfristiga skulder	21	546,0	546,0
Summa skulder		1 251,4	1 251,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 048,0	3 048,0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter	22	2 868,4	2 868,4
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	23	0,0	563,3
Övriga ansvarsförbindelser	24	18,4	18,4

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen		
		2021	2020	Budget 2021	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		166,3	122,9	61,0	121,2	84,5
Justering för ej likviditetspåverkande poster	25	265,8	231,2	134,0	120,4	107,3
Poster som redovisas i annan sektion	26	–	–	–	-2,0	-4,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		432,1	354,1	195,0	239,6	187,2
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		7,7	8,4	9,0	7,7	8,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-100,4	-7,2	0,0	-51,0	4,1
Ökning/minskning förråd och varulager		-10,9	-10,1	-50,0	-12,1	-23,9
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-30,2	61,7	-22,0	-0,9	104,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		298,3	406,9	132,0	183,3	280,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-490,4	-359,8	-170,0	-230,3	-219,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		2,0	6,5	10,0	2,0	5,5
Erhållna investeringsbidrag		11,1	9,2	0,0	11,1	9,2
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	-9,0	0,0	0,0	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		0,5	1,0	0,0	0,0	1,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-476,8	-352,1	-160,0	-217,2	-203,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån		556,2	290,4	28,0	150,0	120,0
Amortering av långfristiga skulder		-330,5	-223,5	0,0	-50,0	-100,0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		225,7	66,9	28,0	100,0	20,0
Årets kassaflöde		47,2	121,7	0,0	66,1	96,6
Likvida medel vid årets början		291,6	169,9	100,0	245,1	148,5
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		338,8	291,6	100,0	311,2	245,1

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

I kommunkoncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procent inflytande. Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Värnamo Stadshus AB	100%
Värnamo Energi AB	100%
Finnvedsbostäder AB	100%
Värnamo kommunala industrifastigheter AB	100%
Kommunalförbund Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	39%

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under 2021.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde som överstiger 500 tusen kronor, med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. Komponentfördelning kan även tillämpas på materiella anläggningstillgångar med lägre anskaffningsvärde.

Samtliga nyinvesteringar som inte är pågående aktiverats från investeringstillfället, alternativt från aktuell investeringsmånad.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda skäl för detta (till exempel verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar). Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max tre år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Tomter för försäljning värderas kollektivt där de totala utgifterna för ett exploateringsområde fördelas per tomt utifrån yta.

I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Leasing

Kommunen har 186 leasingavtal som har en längre total löptid än tre år. Dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing. Dessa redovisas istället som operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalad intäkt och periodiseras över 50 år, vilket motsvarar VA-ledningarnas nyttjandeperiod.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är från och med år 2017 beräknade enligt RIPS17.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Pensionsförpliktelser intjänade från år 1998 redovisas som avsättning enligt gällande rekommendation. Pensionsrätt avseende inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp har kommunen tecknat försäkring för och premier inbetalas löpande.

Avsättningar för pensioner baseras på en beräkning av extern pensionsadministratör.

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen.

Återställning av deponi har värderats enligt anskaffningsvärdet och upplöses löpande.

VA, överuttag eller vinst

Överuttag i VA-verksamheten hanteras som en skuld till abonnenterna.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen och investeringsredovisningen

Driftredovisningen återger nämndernas relationer till omvärlden, där övriga nämnder utgör en del av omvärlden. Jämfört med resultaträkningen har driftredovisningen även påförts kommuninterna poster som avser köp och försäljning mellan nämnderna.

Poster som ingår i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader.

Poster som kalkylmässigt simuleras är:

- Personalkostnader
- Kapitalkostnader, det vill säga avskrivningar och ränta på bundet kapital

Löner har belastats med ett personalkostnadspålägg som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader. Storleken på pålägget avgörs av den anställdes ålder.

Anställda född	Pålägg
Före 1937	0 %
1938 – 1955	15,81 %
1956 – 1997	40,15 %
1998 – 2002	25,45 %
2003 och senare	15,93 %

Löner för timanställda och kostnadsersättningar utbetalas månaden efter intjänandemånaden. Utbetalningar som sker i januari och som avser december belastar respektive nämnd den period som kostnaden avser. En periodisering till rätt period sker dock centralt under ansvar finansiering.

Materiella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en internränta på 1,25 procent. Internräntan baseras på genomsnittsräntan från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) vilken återspeglar kommunsektorns genomsnittliga lånekostnad.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- Hyreskostnader: Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad. I internhyran ingår ett pålägg för att täcka kostnader för outhyrda lokaler. Värme, vatten, el och vaktmästeri debiteras utifrån verklig förbrukning/nyttjande.
- Transport/bilpool: Administrationskostnader för central fordonshantering interndebiteras utifrån en fast kostnad per fordonstyp. Verksamhetsfordon debiteras utifrån verklig kostnad och vid nyttjande av kommunens bilpool debiteras verksamheterna till en fast tim- och milkostnad.
- Kost: Debitering av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.
- Post och tryckeri: En fast månadsavgift debiteras för tur bilen. Vid nyttjande av kopierings- och frankeringstjänster debiteras verksamheterna för materialkostnad och maskinunderhåll.
- Bemanningsspool: Debitering sker av serviceförvaltningens bemanningsspool till självkostnad utefter arbetade timmar.

Gemensamma kostnader som fördelas med schabloner är:

- IT-relaterade kostnader. Schablonen grundar sig på en procentsats på respektive nämnds rambudget. Varje nämnd har en unik procentsats som speglar nyttjandet av IT tjänster.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter föregående och innevarande år baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos.

Taxekollektivet för renhållning betalar sina avgifter till kommunalförbundet SÅM. Ansvaret för deponier kvarstår dock i kommunen.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter samt timkostnader för kommunens egen personal som arbetar med kommunens investeringsprojekt. I investeringsredovisningen ingår även interna maskinkostnader som beräknas utifrån maskinernas timkostnader.

Budgetramar för drift och investeringar fastställs av fullmäktige per nämnd.

Budgetjusteringar i driftredovisningen och investeringsredovisningen

Driftbudget

Belopp i tusentals kronor

Ändamål	Beslut	Budget
Årsbudget 2021, verksamhetens intäkter och kostnader	KF § 190/2020	1 940 015
Upprättande av friluftspan	KS § 82/2021	300
Extra medel till vuxenutbildning 2021	KF § 64/2021	900
Avträdesersättning till Värnamo Energi	KF § 110/2021	1 000
Total budget, efter justeringar		1 942 215

Investeringsbudget

Inklusive investeringar i exploateringsområden.

Belopp i tusentals kronor

Ändamål	Beslut	Budget
Årsbudget 2021	KF § 189/2020	421 926
Planskötsel på Finnvedsvallen	KF § 4/2021	2 400
Ombudgetering 2020 samt justering 2021	KF § 51/2021	143 146
Tidigare omläggning av konstgräs Ljuseveka	KF § 49/2021	3 000
Tidigareläggning av utredning av reservvattentäkt	KF § 50/2021	1 000
Uppgradera hävare Räddningstjänsten	SBN § 73/2021	450
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder Lagastigen	KF § 132/2021	740
Exploateringsinkomster		-30 000
Total budget, efter justeringar		542 662

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

Exploatering

Omklassificeringar från markreserv till omsättningstillgång vid exploatering sker när exploateringsområdet är klart för försäljning och den första tomten är helt betald.

Vid exploatering av ett område redovisas hela projektet som omsättningstillgång förutom investering i VA-anläggningar som redovisas som anläggningstillgång. Omklassificeringar från omsättningstillgång till anläggningstillgång för de delar som avser gator, vägar samt park sker när exploateringsområdet är klart för försäljning och den första tomten är betald.

Periodisering av riktade statsbidrag

Kommunen periodiserar sökta men ej erhållna statsbidrag samt statsbidrag som kommunen ej behöver ansöka om.

Hur stor del av bidraget som periodiseras beror på hur säker kommunen är på att erhålla bidraget. Vid bedömning av hur stor del som ska periodiseras används modellen nedan.

Uppbokad procentsats	Vägledning
100 %	Säkert Bidraget har sökts flera gånger och bidraget har erhållits.
80–90 %	Viss osäkerhet Viss osäkerhet kring uppfyllnad av alla villkor förekommer.
70–80 %	Större osäkerhet Bidraget söks för första gången eller bidraget har sökts tidigare men ej erhållits.

Noter

Belopp i tusentals kronor

Not 3 Verksamhetens intäkter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	452 799	346 436	35 206	37 864
Taxor och avgifter	183 631	179 636	145 333	145 130
Hyror och arrenden	237 170	225 782	41 514	41 618
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	156 339	157 271	156 339	157 271
Bidrag och gåvor från privata aktörer	141	542	141	542
EU-bidrag	129	73	129	73
Övriga bidrag	7 624	7 550	7 624	7 550
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	64 955	62 643	93 354	93 808
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	12 251	18 942	12 251	18 942
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	1 996	4 662	1 996	4 662
Övriga verksamhetsintäkter	4 887	7 909	0	285
Summa verksamhetens intäkter	1 121 922	1 011 446	493 887	507 745

Not 4 Verksamhetens kostnader

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-1 683 723	-1 658 114	-1 600 152	-1 579 731
Pensionskostnader	-123 476	-120 348	-118 953	-113 593
Lämnade bidrag	-60 974	-61 467	-60 974	-61 467
Köp av verksamhet	-202 056	-188 986	-182 721	-170 974
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-127 733	-98 026	-170 868	-169 921
Inköp av material och varor	-363 500	-281 607	-96 228	-98 740
Inköp av tjänster	-159 923	-81 623	-131 294	-115 969
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-53 854	-51 684	-53 854	-51 684
Anskaffningskostnad, sålda exploateringsfastigheter	-4 463	-7 194	-4 463	-7 194
Bolagsskatt	-9 254	-7 650	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-74 457	-135 909	-32 967	-19 768
Summa verksamhetens kostnader	-2 863 413	-2 692 608	-2 452 474	-2 389 041

Not 5 Av- och nedskrivningar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivning byggnader och anläggningar	-136 397	-129 866	-79 867	-74 642
Avskrivning maskiner och inventarier	-105 154	-106 655	-39 596	-42 508
Nedskrivning byggnader och anläggningar	-34 160	-16 373	-14 160	-5 881
Summa av- och nedskrivningar	-275 711	-252 894	-133 623	-123 031

Not 6 Skatteintäkter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär kommunalskatt	1 712 180	1 707 564	1 712 180	1 707 564
Preliminär slutavräkning innevarande år	39 479	-24 722	39 479	-24 722
Slutavräkningsdifferens föregående år	5 708	-8 374	5 708	-8 374
Summa skatteintäkter	1 757 367	1 674 468	1 757 367	1 674 468

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämning	253 144	250 953	253 144	250 953
Kostnadsutjämning	-33 366	-46 090	-33 366	-46 090
Regleringsbidrag	102 690	35 396	102 690	35 396
Kommunal fastighetsavgift	75 304	68 220	75 304	68 220
Bidrag för LSS-utjämning	31 576	26 559	31 576	26 559
Övriga generella bidrag från staten	18 538	71 916	18 538	71 916
Summa generella statsbidrag och utjämning	447 886	406 954	447 886	406 954

Not 8 Finansiella intäkter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Utdelningar från koncernföretag	0	0	3 000	3 000
Utdelningar på aktier och andelar	755	918	755	918
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0	2	0	2
Ränteintäkter	461	3 712	137	148
Borgensavgifter	0	0	7 091	6 654
Övriga finansiella intäkter	786	286	272	287
Summa finansiella intäkter	2 002	4 918	11 255	11 009

Not 9 Finansiella kostnader

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader på lån	-25 743	-23 588	-2 051	-2 146
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-773	-1 132	-773	-1 132
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0	-26	0	-26
Övriga finansiella kostnader	2 787	-4 631	-275	-344
Summa finansiella kostnader	-23 729	-29 377	-3 099	-3 648

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	6 167 203	5 873 996	3 266 928	3 080 013
Inköp	426 102	363 594	183 155	177 510
Försäljningar	-30	-2 344	-30	-2 344
Nedskrivningar/utrangeringar	-3 699	-2 286	-3 699	-2 286
Överföringar	-66 474	-65 757	6	14 035
Utgående anskaffningsvärde	6 523 102	6 167 203	3 446 360	3 266 928
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-1 893 240	-1 762 054	-1 179 861	-1 103 876
Försäljningar	39	1 672	0	1 672
Nedskrivningar/utrangeringar	-10 373	-3 593	-10 373	-3 593
Överföringar	-78	542	-28	542
Årets avskrivningar	-136 322	-129 807	-79 826	-74 606
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-2 039 974	-1 893 240	-1 270 088	-1 179 861
Utgående redovisat värde	4 483 128	4 273 963	2 176 272	2 087 067
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	–	–	32 år	34 år

Nedskrivning har skett under året av Trälleborgsskolan med 10,9 miljoner kronor eftersom den ska rivas. Vid beräkning av nedskrivningsbehovet har nettoförsäljningsvärdet använts men med hänsyn till att skolan kommer användas fram till och med juni 2022.

Not 11 Maskiner och inventarier

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	2 097 954	2 020 971	675 994	628 712
Inköp	90 513	75 419	47 117	54 128
Försäljningar	-7 915	-5 185	-6 838	-5 185
Nedskrivningar/utrangeringar	-69 870	-6 438	-69 870	-1 738
Överföringar	23 896	13 187	117	77
Utgående anskaffningsvärde	2 134 578	2 097 954	646 520	675 994
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-1 263 277	-1 156 514	-493 094	-457 358
Försäljningar	7 673	5 033	6 838	5 033
Nedskrivningar/utrangeringar	49 782	-5 055	69 782	1 735
Överföringar	-9	-50	-9	40
Årets avskrivningar	-105 231	-106 691	-39 638	-42 544
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-1 311 062	-1 263 277	-456 121	-493 094
Utgående redovisat värde	823 516	834 677	190 399	182 900
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	–	–	10 år	8 år

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Aktier och andelar				
Gnosjöregionens näringslivsråd	6	6	6	6
Inera AB	42	42	42	42
Kommentusgruppen AB	2	2	2	2
Södra skogsägarna ekonomisk förening	180	180	180	180
Värnamo City	13	13	13	13
Värnamo Näringsliv AB	10	10	10	10
Värnamo Stadshus AB	0	0	4 000	4 000
Kommuninvest ekonomisk förening	16 284	12 828	16 284	12 828
Andra långfristiga värdepappersinnehav	9 696	10 518	0	0
Summa aktier och andelar	26 233	23 599	20 537	17 081
Bostadsrätter	3 037	3 037	3 037	3 037
Andra långfristiga fordringar	1 723	1 220	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar	30 993	27 856	23 574	20 118

Not 13 Bidrag till infrastruktur

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Bidrag till Trafikverket för åtgärder riksväg 27				
Totalt bidrag	13 950	13 950	13 950	13 950
Akkumulerad upplösning	-4 584	-4 026	-4 584	-4 026
varav årets upplösning	-558	-558	-558	-558
Summa bidrag till infrastruktur	9 366	9 924	9 366	9 924

Kommunfullmäktige beslutade 2010-12-16 att godkänna avtalet med Trafikverket om kommunal medfinansiering av åtgärder på riksväg 27. Bidraget upplöses på 25 år.

Not 14 Förråd, lager och exploateringsfastigheter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Tomter för försäljning				
Ingående värde	81 638	57 374	81 638	57 374
Årets anskaffningar	38 583	22 094	38 583	22 094
Årets försäljningar	-4 463	-7 194	-4 463	-7 194
Nedskrivningar	-803	0	-803	0
Överföringar	-22 752	-13 315	-22 752	-13 315
Utgående värde tomter för försäljning	92 203	58 959	92 203	58 959
Förråd, post och tryckeri	0	75	0	75
Förråd, Nydalavägen	2 315	1 833	2 315	1 833
Förråd skogsprodukter	468	598	468	598
Råvaror och förnödenheter	16 302	17 494	0	0
Lager, datorer	0	79	0	79
Lager, krossmassor	0	97	0	97
Lager, matjord	0	76	0	76
Lager, krossning betong	0	173	0	173
Lager, Stomsjö	1 733	0	1 733	0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	113 021	79 384	96 719	61 890

Not 15 Fordringar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Kundfordringar	149 823	89 242	38 775	27 861
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	62 596	53 567	62 596	53 567
Kommunalskattefordringar	18 749	21 880	18 749	21 880
Övriga kortfristiga fordringar	9 608	11 954	52	1 003
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	130 759	94 511	120 299	85 189
Summa fordringar	371 535	271 154	240 471	189 500

Not 16 Kassa och bank

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Bank och kontantkassa	338 827	291 612	311 189	245 093
Summa kassa och bank	338 827	291 612	311 189	245 093

Kommunen har tillsammans med koncernföretagen en gemensam checkräkningskredit på 100 miljoner kronor. Krediten är för närvarande outnyttjad.

Not 17 Eget kapital

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående eget kapital	2 120 341	1 994 065	1 589 703	1 501 880
Årets resultat	166 324	122 907	121 199	84 454
Justering av eget kapital	-2	3 369	0	3 369
Summa eget kapital	2 286 663	2 120 341	1 710 902	1 589 703

Not 18 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	46 222	43 275	46 222	43 275
Nyintjänad pension	3 546	4 304	3 217	3 994
Årets utbetalningar	-2 091	-1 705	-2 091	-1 705
Ränte- och basbeloppsuppräknig	610	858	610	858
Ändring av försäkringstekniska grunder	1 296	-61	1 296	-61
Övrig post	309	-714	309	-714
Förändring löneskatt	916	675	811	575
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	50 808	46 632	50 374	46 222

Uppgifter om aktualiseringsgrad och visstidsförordnanden finns i not 23.

Not 19 Andra avsättningar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	19 903	20 066	19 903	20 065
Nya avsättningar	24 357	0	24 357	0
Ianspråktaga avsättningar	-8 985	-163	-8 985	-162
Utgående avsättning	35 275	19 903	35 275	19 903
Avsättning för skatter	109 995	106 918	0	0
Aktuella skatteskulder	0	11 375	0	0
Övriga avsättningar	11 000	10 000	0	0
Summa andra avsättningar	156 270	148 196	35 275	19 903

Återställandet av deponier görs löpande. År 2021 har tekniska förvaltningen gjort en uppdaterad beräkning avseende kommande utgifter för utredning och åtgärder.

Not 20 Långfristiga skulder

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	2 843 410	2 617 751	520 000	420 000
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	85 304	79 604	85 304	79 604
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	35 257	26 809	35 257	26 809
Förutbetalda intäkter, investeringsfond VA	64 854	67 354	64 854	67 354
Summa långfristiga skulder	3 028 825	2 791 518	705 415	593 767
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anläggningsavgifter återstående år (vägt snitt)	–	–	43 år	–
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	–	–	14 år	–
Investeringsfond VA, återstående antal år	–	–	26 år	27 år
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	0,82	1,03	0,45	0,47
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	0,35	0,56	–	–
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,65	2,77	2,77	3,11
Kapitalförfall andel av lån				
0-5 år	2 002 410	1 627 751	520 000	350 000
över 5 år	841 000	990 000	–	70 000
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	3,15	3,31	–	–
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	1,30	1,34	2,77	3,11

Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 50 år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningarna. De offentliga investeringsbidragen periodiseras på det antal år som motsvarar nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser.

Not 21 Kortfristiga skulder

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	77 610	129 417	0	0
Leverantörsskulder	169 566	147 218	128 917	116 586
Personalens skatter, avgifter och avdrag	26 210	35 631	25 639	28 642
Semester och övertidsskuld	91 693	91 092	91 186	88 100
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	232 322	226 885	225 279	251 366
Övriga kortfristiga skulder	50 421	51 640	75 004	62 203
Summa kortfristiga skulder	647 822	681 883	546 025	546 897

Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Borgensåtagande kommunala koncernföretag				
Värnamo Stadshus AB varav utnyttjat 195.000 tkr (199.500 tkr)	276 000	276 000	276 000	276 000
Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB varav utnyttjat 591.000 tkr (596.000 tkr)	596 000	596 000	596 000	596 000
Finnvedsbostäder AB varav utnyttjat 1.319.044 tkr (1.183.504 tkr)	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Värnamo Energi AB varav utnyttjat 190.000 tkr (190.000 tkr)	395 000	395 000	395 000	395 000
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) varav utnyttjat 55.956 tkr (55.956 tkr)	101 400	101 400	101 400	101 400
Övriga borgensförbindelser				
Egnahem och småhus, SBAB	9	15	9	15
Övriga borgensförbindelser	1 088	721	0	0
Summa borgensåtaganden	2 869 497	2 869 136	2 868 409	2 868 415

Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	565 644	572 648	565 644	572 648
Årets utbetalningar	-24 530	-24 708	-24 530	-24 708
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 865	13 873	7 865	13 873
Ändring av försäkringstekniska grunder	12 860	-2 200	12 860	-2 200
Nyintjänad pension	2 683	0	2 683	0
Pension till efterlevande	0	219	0	219
Övrig post	-749	7 179	-749	7 179
Förändring av löneskatt	-454	-1 368	-454	-1 368
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	563 319	565 643	563 319	565 643

Övriga upplysningar avseende pensioner

Aktualiseringsgrad	99%	99%	99%	99%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	2	2	2	2
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0	0
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0

Genomförda inlösen av pensionsrätter intjänade före 1998, belopp inklusive särskild löneskatt (24,26%):

År 2006: Pensionstagare födda 19420101-19430415	24 335	24 335	24 335	24 335
År 2007: Pensionstagare födda 19430416-19440331	29 123	29 123	29 123	29 123
År 2008: Pensionstagare födda 19440401-19440731	9 493	9 493	9 493	9 493
År 2010: Pensionstagare födda 19460108-19461226	24 408	24 408	24 408	24 408
År 2010: Pensionstagare födda 19470104-19470316	9 853	9 853	9 853	9 853
År 2011: Pensionstagare födda 19470331-19470417	4 185	4 185	4 185	4 185
År 2011: Pensionstagare födda 19370104-19381020	10 133	10 133	10 133	10 133
År 2012: Pensionstagare födda 19381021-19391230	19 816	19 816	19 816	19 816
År 2013: Pensionstagare födda 19640110-19640724	3 253	3 253	3 253	3 253
År 2013: Pensionstagare födda 19650104-19651130	6 637	6 637	6 637	6 637
År 2016: Vissa utvalda pensionstagare	11 261	11 261	11 261	11 261
År 2017: Vissa utvalda pensionstagare	4 068	4 068	4 068	4 068
År 2018: Vissa utvalda pensionstagare	5 087	5 087	5 087	5 087
Summa genomförda inlösen av pensionsrätter intjänade före 1998	161 652	161 652	161 652	161 652

Kommunförbundet Jönköpings län avvecklades som organisation per den 31 december 2005. Kommunerna i Jönköpings län har ansvar för pensionsförpliktelserna för den tidigare anställda personalen. Administrationen sköts av Jönköpings kommun. Avsatta medel för pensionerna finns i en stiftelse. Dessa räcker förmodligen för att säkerställa finansieringen av framtida pensionsutbetalningar. Om så inte sker ska kostnaderna fördelas mellan länet och samtliga kommuner. Vid årets utgång fanns ett överskott om 10,543 tkr (6,194 tkr) i förhållande till pensionsåtagandena.

Not 24 Övriga ansvarsförbindelser

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Fastighetsinteckningar	18 010	77 076	18 010	18 010
Donationer att förvalta	405	405	405	405
Summa övriga ansvarsförbindelser	18 415	77 481	18 415	18 415

Medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening

Värnamo kommun har i april 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sveriges AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser.

Samtliga kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Värnamo kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 511,0 mdkr och totala tillgångar till 518,7 mdkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 3 051,2 mdkr och andelen av de totala tillgångarna till 3 103,4 mdkr.

Medlemskap i kommunalförbund Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Värnamo kommun har i juni 2017 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för kommunalförbundet SÅM:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner i GGW har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i kommunalförbundet SÅM har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inspråktagande av ovan nämnda borgensförpliktelser. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storlek på medlemskommunerna.

Den solidariska borgens för samtliga kommuner som avser låneförpliktelser uppgick per 2021-12-31 till 250,0 mdkr, varav aktuell skuld är 143,0 mdkr. Värnamo kommuns ansvar i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39 % och uppgick per 2021-12-31 till 55,8 mdkr.

Den solidariska borgens för samtliga kommuner som avser checkräkningskrediterna uppgick per 2021-12-31 till 10,0 mdkr, men är outnyttjad. Värnamo kommuns andel i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39 %.

Not 25 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar	275 712	252 894	119 463	117 150
Nedskrivningar	0	0	14 160	5 881
Avsättning pensioner	4 176	2 700	4 152	2 948
Avsättning återställning deponi	15 371	-162	15 371	-162
Avsättning VA-investeringsfond	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Avsättning övrigt	-4 797	1 362	0	0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	558	558	558	558
Upplösning av skuld för anläggningsavgifter	0	-1 831	-1 986	-1 831
Upplösning av investeringsbidrag	0	-1 997	-2 616	-1 997
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-22 679	-19 855	-26 235	-12 743
Summa övriga ej likvidpåverkande poster	265 841	231 169	120 367	107 304

Not 26 Poster som redovisas i annan sektion

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0	-1 996	-4 662
Realisationsresultat vid avyttring av finansiell tillgång	0	0	0	24
Summa poster som redovisas i annan sektion	0	0	-1 996	-4 638

Not 27 Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:

Redovisning avser

VA-redovisning
Hållbarhetsredovisning, Värnamo Energi koncern

Lagstiftning

Lag om allmänna vattentjänster
Årsredovisningslagen

Publicerad

Värnamo kommuns årsredovisning
Bolagets hemsida

Not 28 Kostnader för räkenskapsrevision

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Sakkunnigt biträde	247 803	196 615	247 000	195 500
Förtroendevalda revisorer	67 400	67 400	67 400	67 400
Total kostnad för räkenskapsrevision	315 203	264 015	314 400	262 900

Not 29 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning			
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna		
Kommunen		0	0	0	0	0	3 000		
Värnamo Stadshus AB	100%	0	0	3 500	8 000	3 000	57		
Värnamo kommunala industrifastigheter AB	100%	0	0	0	3 500	0	0		
Finnvedsbostäder AB	100%	0	0	0	0	57	0		
Värnamo Energi AB	100%	0	0	8 000	0	0	0		
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	39%	0	0	0	0	0	0		
		0	0	11 500	11 500	3 057	3 057		
Enhet	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor och borgensavgifter		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		26 987	119 934	0	0	7 092	0	2 868	0
Värnamo Stadshus AB	100%	0	810	0	0	0	624	0	276
Värnamo kommunala industrifastigheter AB	100%	23 195	775	0	0	0	1 865	0	596
Finnvedsbostäder AB	100%	43 899	20 573	0	0	0	3 985	0	1 500
Värnamo Energi AB	100%	51 803	4 605	0	0	0	618	0	395
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	39%	1 037	224	0	0	0	0	0	101
		146 921	146 921	0	0	7 092	7 092	2 868	2 868

Cykelträning vid Borgen Outdoor.

Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten

Kommunens allmänna VA-anläggning förser huvuddelen av kommuninvånarna och flertalet industrier och andra verksamheter med dricksvatten och avlopp. I reningsverken behandlas avlopp från i stort sett samtliga hushåll i kommunen antingen som direktanslutet spillvatten eller genom behandling av slam från enskilda slamavskiljare. Dessutom tar VA-anläggningen hand om dagvatten, det vill säga regn- och dräneringsvatten från tätbebyggda områden.

VA-anläggningen har cirka 7 504 anslutna abonnenter vilket motsvarar 78 procent av kommunens invånare. Verksamheten omsätter cirka 83 miljoner kronor och finansieras i huvudsak via taxe-avgifter från brukarna.

Avgifterna bestäms av en taxa som fastställs av kommunfullmäktige.

Förutsättningarna för VA-verksamheten och möjligheterna till att ta ut avgifter regleras i lag. Som i övrig kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincipen, det vill säga att kommunen inte får ta ut mer i avgifter än det som behövs för att täcka kostnaderna.

VA-verksamheten utgör en integrerad del av övrig verksamhet inom kommunstyrelsens tekniska utskott. Resultat- och balansräkning för VA-verksamheten som redovisas här avser därför ett fiktivt "företag" inom utskottet. VA-verksamheten har egen personal men köper också interna tjänster från tekniska förvaltningen.

Verksamheten har ingen egen kassa- eller finansförvaltning utan detta hanteras via kommunens ekonomiavdelning. Balansräkningen har därför förenklats och innehåller få omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder.

Värnamo kommun klarar de miljökrav som EU ställt på Sverige och Värnamo.

Resultaträkning

Belopp i miljontals kronor	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2	85,4	86,1
Verksamhetens kostnader	3	-52,6	-49,9
Avskrivningar	4	-25,2	-21,9
Verksamhetens nettokostnader		7,6	14,3
Finansiella intäkter	5	2,0	1,8
Finansiella kostnader	5	-9,6	-10,8
Resultat efter finansiella poster		0,0	5,3
Årets resultat		0,0	5,3

Balansräkning

Belopp i miljontals kronor	Not	2021	2020
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	807,7	736,0
Maskiner och inventarier	7	1,2	1,6
Summa anläggningstillgångar		808,9	737,6
Summa tillgångar		808,9	737,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	8	0,0	-5,3
Årets resultat		0,0	5,3
Summa eget kapital		0,0	0,0
Avsättningar			
Investeringsfond		0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Skulder			
Långfristiga skulder	9	-792,3	-733,3
Kortfristiga skulder		-16,6	-4,3
Summa skulder		-808,9	-737,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		-808,9	-737,6

Not 1 Redovisningsprinciper VA

Särskild redovisning för vatten och avloppsverksamhet är upprättad i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer.

- Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år om inget annat anges.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Förändrade redovisningsprinciper

Medel avsatta i investeringsfonden har oklassificerats till långfristig skuld i enlighet med redovisningsregler. Förändringen innebär att avsättningarna har minskat med totalt 67,4 miljoner kronor och att långfristiga skulder har ökat med motsvarande.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivningstider på anläggningstillgångar följer rekommenderade tider från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och speglar den beräknade nyttjandeperioden. Komponentavskrivning tillämpas. Ränta på kassaflöden beräknas ej.

Långfristiga lån

De långfristiga lånen motsvarar anläggningstillgångarna med avdrag för avsättningar, fonderingar och förutbetalda anläggningsavgifter. På lånet betalas en ränta på 1,5 procent som belastar årets driftresultat.

Långfristiga skulder

Investeringsfond

Under åren 2011-2015 genomfördes byggnationen av ett nytt avloppsreningsverk. I nuläget pågår byggnation av därtill hörande överföringsledningar.

Under många år har överskotten från VA-verksamheten redovisats i en investeringsfond för denna investering. Sammanlagt fanns 82,4 miljoner kronor i fonden vid tidpunkten för färdigställandet av avloppsreningsverket. Reningsverket blev klart och togs i bruk i augusti 2015. Upplösningen av fonden sker under 33 år med start 2015. Det årliga beloppet som upplöses och återförs som intäkt i VA-verksamheten uppgår till 2,5 miljoner kronor.

Överuttag eller vinst

Överuttag i VA-verksamheten hanteras som en skuld till abonnenterna.

Noter VA

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2021	2020
Externa intäkter		
Brukningssavgifter	74 780	74 509
Anläggningsavgifter ¹	1 986	1 832
Upplösning av investeringsfond	2 500	2 500
Kommunbidrag ²	0	22
Investeringsbidrag	7	5
Övriga intäkter	91	189
Interna intäkter	6 065	6 986
Summa verksamhetens intäkter	85 428	86 043

¹ Inkomster från nya anläggningsavgifter uppgick under året till 7 686 tkr. Av årets anslutningsavgifter intäktsfördes 154 tkr, resterande intäkter från anläggningsavgifter (1 832 tkr) avser intäktsföring av förutbetalda anläggningsavgifter från tidigare verksamhetsår.

² Kommunbidrag avser tillskott av skattemedel till VA-verksamheten.

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2021	2020
Externa kostnader		
Personalkostnader exklusive pensionskostnader ¹	15 837	14 751
Material	4 669	4 290
Externt köpta tjänster	5 793	6 428
Övriga kostnader	15 680	14 074
Interna kostnader	10 619	10 328
Summa verksamhetens kostnader	52 598	49 871

¹ Personalkostnader har fördelats till VA-verksamheten efter beräknad tid.

Not 4 Avskrivningar

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden. Komponentavskrivning tillämpas. Följande avskrivningsprocent tillämpas:		
Materiella anläggningstillgångar	År	%
Vatten och avloppsledningar	50	2
Överföringsledningar	70	1,4
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	20-50	2-5
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	9-15	6-11
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	3-10	10-33
Årets avskrivningar fördelas på:	2021	2020
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	21 527	21 237
Maskiner och inventarier	566	661
Nedskrivningar	3 118	10
Summa avskrivningar	25 211	21 909

Not 5 Finansiella intäkter och kostnader

	2021	2020
Ränta på långfristiga lån från kommunen	7 620	8 974

Not 6 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2021-12-31	2020-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärden	963 703	897 745
Inköp	96 320	56 872
Försäljning/utrangeringar	-3 198	-14
Omklassningar	-1	9 100
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 056 824	963 703
Akkumulerad avskrivningar enligt plan		
Ingående avskrivningar enligt plan	-227 691	-207 040
Försäljning/utrangeringar	80	3
Årets avskrivningar enligt plan	-21 527	-21 237
Omklassningar	0	583
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-249 138	-227 691
Utgående planenligt restvärde	807 686	736 012

Not 7 Maskiner och inventarier

	2021-12-31	2020-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärden	8 703	8 533
Inköp	140	129
Försäljning/utrangeringar	-4 359	0
Omklassningar	0	41
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 484	8 703
Akkumulerad avskrivningar enligt plan		
Ingående avskrivningar enligt plan	-7 109	-6 448
Försäljning/utrangeringar	4 359	0
Årets avskrivningar enligt plan	-565	-661
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-3 315	-7 109
Utgående planenligt restvärde	1 169	1 594

Not 8 Eget kapital

	2021	2020
Ingående eget kapital	0	-6 788
Tillskott	0	1 500
Årets resultat*	0	5 288
Utgående eget kapital	0	0

*Positivt resultat redovisas som skuld till VA-kollektivet.

Not 9 Långfristiga skulder

	2021	2020
Anläggningsavgifter ¹	85 304	79 604
Lån från kommunen	641 175	585 828
Investeringsbidrag	953	545
Investeringsfond ²	64 854	67 354
Summa långfristiga skulder	792 286	733 330

¹ Anläggningsavgifterna ska täcka: avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnader för nyanläggning i ledningsnät, direkta kostnader i samband med anslutning samt administration i samband med anslutning (såsom fakturering, kommunikation med kund, inspektion med mera). Avskrivningstiden för ledningsnät 50 år.

² Investeringsfonden härrör från tidigare överuttag från abonnentkollektivt och avser investeringar i det nya reningsverket. Fonden upplöses succesivt från år 2015 över en 33-års period i takt med avskrivningarna på det nya reningsverket. En omklassificering har gjorts då posten föregående år istället redovisades som en avsättning.

Driftredovisning

Styrelse/nämnd <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2021	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget avvikelse	Netto 2020
Kommunstyrelse inkl. kommunfullmäktige	217,7	-304,1	518,6	214,6	3,1	203,5
- Varav Kommunledningsförvaltning	98,2	-7,0	99,7	92,7	5,5	91,8
- Varav Campus Värnamo	22,7	-18,3	40,7	22,4	0,3	22,7
- Varav Tekniskt utskott	96,8	-278,8	378,2	99,4	-2,6	89,0
Upphandlingsnämnd	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4
Samhällsbyggnadsnämnd	64,6	-20,3	81,0	60,7	3,9	61,3
Servicenämnd	41,5	-137,7	173,3	35,6	5,9	42,1
Kulturnämnd	32,2	-1,2	32,7	31,5	0,7	29,6
Barn- och utbildningsnämnd	902,9	-153,0	1 041,2	888,1	14,8	877,9
Omsorgsnämnd	631,3	-120,8	761,9	641,1	-9,8	636,4
Medborgarnämnd	153,6	-41,3	202,1	160,9	-7,3	154,9
Överförmyndare	2,2	-0,2	2,3	2,1	0,1	2,4
Kommunens revisorer	1,6	0,0	1,5	1,5	0,1	1,6
Finansiering	7,8	-18,3	29,5	11,2	-3,4	-24,0
Justering, poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-115,8	302,9	-392,1	-89,2	-26,6	-104,8
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 940,0	-493,9	2 452,5	1 958,6	-18,6	1 881,3

Verksamhet <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2021	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget avvikelse	Netto 2020
Politisk verksamhet	21,8	-0,2	20,3	20,0	1,8	20,8
Infrastruktur, skydd med mera	115,1	-104,1	217,8	113,7	1,4	107,0
Fritid och kultur	93,2	-34,8	123,6	88,7	4,5	89,3
Pedagogisk verksamhet	911,7	-161,8	1 059,8	897,9	13,8	886,9
Vård och omsorg	762,6	-255,6	1 042,6	787,0	-24,4	769,2
Särskilda insatser	18,5	-29,2	41,1	11,9	6,6	17,2
Affärsverksamhet	-0,7	-127,1	142,8	15,7	-16,4	-16,2
Övrig verksamhet	125,8	-421,3	534,1	112,8	13,0	111,9
Justering, poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-108,0	640,4	-729,6	-89,2	-18,8	-104,8
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 940,0	-493,9	2 452,5	1 958,6	-18,6	1 881,3

Investeringsredovisning

Styrelse/nämnd <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2021	Inkomster 2021	Utgifter 2021	Netto 2021	Budget avvikelse	Netto 2020
Kommunstyrelse inkl. kommunfullmäktige	132,6	-21,4	97,9	76,5	56,1	17,6
- Varav Kommunledningsförvaltning	11,8	-0,9	4,6	3,7	8,1	1,6
- Varav Kommunledningsförvaltning, Mark- & exploatering	120,2	-20,5	92,7	72,2	48,0	15,1
- Varav Campus Värnamo	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0	0,9
Tekniskt utskott	159,0	-73,0	203,0	130,0	29,0	171,0
Samhällsbyggnadsnämnd	6,9	0,0	1,5	1,5	5,4	5,1
Servicenämnd	24,4	-0,2	3,8	3,6	20,8	6,7
Kulturnämnd	5,0	0,0	1,4	1,4	3,6	2,1
Barn- och utbildningsnämnd	20,1	-5,1	14,5	9,4	10,7	12,9
Omsorgsnämnd	34,9	-0,5	13,9	13,4	21,5	6,7
Medborgarnämnd	3,8	0,0	1,4	1,4	2,4	2,7
Finansiering (kommunstyrelse)	156,0	0,0	0,0	0,0	156,0	0,0
Justering för investering i exploateringsområden	-117,1	89,1	-107,1	-18,0	-99,1	-14,9
Summa investeringar	425,6	-11,1	230,3	219,2	206,4	209,9

Verksamhet <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2021	Inkomster 2021	Utgifter 2021	Netto 2021	Budget avvikelse	Netto 2020
Infrastruktur, skydd med mera	67,4	-17,9	57,6	39,7	27,7	46,9
Fritid och kultur	15,8	-1,9	11,1	9,2	6,6	8,3
Pedagogisk verksamhet	20,6	-5,1	15,0	9,9	10,7	13,6
Vård och omsorg	38,2	-0,5	15,3	14,8	23,4	9,4
Särskilda insatser	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0
Affärsverksamhet	144,0	-73,7	171,9	98,2	45,8	52,0
Övrig verksamhet	256,4	-1,1	66,5	65,4	191,0	94,6
Justering för investering i exploateringsområden	-117,1	89,1	-107,1	-18,0	-99,1	-14,9
Summa investeringar	425,6	-11,1	230,3	219,2	206,4	209,9

Status på årets investeringar <small>Belopp i miljoner kronor</small> <small>Exklusive investeringar i exploateringsområden</small>	Utfall 2021	Utfall 2020
Färdigställda projekt	166,4	179,2
Pågående projekt	52,8	30,7
Summa investeringar	219,2	209,9

Årets största investeringar

Styrelse/nämnd Belopp i miljoner kronor	Total budget	Inkomster 2021	Utgifter 2021	Netto 2021	Totalt Netto
Kommunstyrelsen inkl. kommunfullmäktige					
- Bredasten industriområde, etapp 3	75,0	-23,7	64,6	40,9	57,8
- Nybyggnation bostadsområde, Mossle 16:20	64,0	-29,7	61,0	31,3	62,3
- Nybyggnation bostadsområde Åminne Södra	15,0	-7,1	14,3	7,2	13,5
- Helmershus 5:89 Södra N exp bo	17,3	-7,3	14,6	7,3	7,6
Tekniskt utskott					
- Mossleskolan omb av kök	16,4	0,0	13,6	13,6	16,0
- Ventilationsbyte Ekbackens förskola	5,0	0,0	4,2	4,2	4,9
- VA-sanering Stallagårds Rydaholm	5,0	0,0	4,8	4,8	5,0
- VA-sanering Ångloksvägen Bor	4,8	0,0	4,4	4,4	4,7
- Mossle SPU samt överföringsledningar	10,0	0,0	11,9	11,9	16,5

Pågående projekt i kommunala koncernföretag som fullmäktige tagit ställning till Belopp i miljoner kronor	Beslutad totalutgift	Akkumulerat utfall	Avvikelse
Finnvedsbostäder AB			
Nybyggnation, ny Vårdcentral Väster med lägenheter på område söder om sjukhuset i Värnamo	125 mnkr	50,7 mnkr	74,3 mnkr
Nybyggnation, kvarteret Väduren i Värnamo	115 mnkr	110,0 mnkr	5,0 mnkr
Värnamo kommunala industrifastigheter AB			
Ombyggnad av Gummifabriken, etapp 2*	387 mnkr	-	-

*Akkumulerat utfall är okänt på grund av pågående tvist med entreprenör. Projektet redovisas i sin helhet när tvisten är löst.

Kommunfullmäktige har även tagit beslut om fortsatt bredbandsutbyggnad.

Kommunstyrelsen – Kommunledningsförvaltning

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar att leda, styra och följa upp kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Kommunstyrelsen ska övervaka den ekonomiska förvaltningen, att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, att lagar och förordningar följs samt att medlen används på ett ändamålsenligt sätt.

Kommunledningsförvaltningen biträder kommunstyrelsen med ledningen av den kommunala verksamheten och arbetar med strategiska frågor och övergripande samordning av förvaltningarnas verksamhet.

2. Verksamhetsåret 2021

Kommunledningsförvaltningen förvaltar och driver utveckling för flera kungemensamma system. Ett projekt har initierats under året för att skapa en sammanhållen lösning för utveckling och förvaltningen av beslutsstödsystemet Hypergene. Utvecklingen av dokument- och ärendehanteringssystemet Evolution fortskrider med bland annat kopplingar till ärende registrerade i kontaktcenter samt införandet av e-signering av protokoll och avtal. Under 2021 har processer och verktyg byggts upp för att kunna arkivera information från kommunens system i det läns-gemensamma e-arkivet. Arbetet med att tillgänglighetsanpassa kommunens webbplatser inklusive appar och dokument som sprids via dessa, har intensifierats. Arbetet med fokus på digitalisering och utveckling av ekonomiprocesser har fortgått enligt plan med implementering av flertal nya funktioner och arbetssätt, exempelvis kassa och bokslutsfunktioner.

Under 2021 har ett ungdomspolitiskt program tagits fram för att skapa bättre möjligheter och förutsättningar för ungdomars inflytande i samhällsutvecklingen. Programmet som formellt kallas plan för ungdomspolitik går till beslut under våren 2022. Barn- och utbildningsnämnden, medborgarnämnden och omsorgsnämnden har fått i uppdrag att ta fram en modell där barn och ungdomar i riskgrupper med förebyggande insatser får en bättre livssituation. I september 2021 redovisades modellen ”Tidiga och Samordnade Insatser – TSI” som under hösten implementerats på bred front inom förvaltningarna.

Kriminalvården har gått ut med en förfrågan om att etablera en klass 2 anstalt med plats för 300 intagna och lika många arbetstillfällen. En arbetsgrupp har arbetat fram ett etableringserbjudande där fyra möjliga områden presenterats för en eventuell etablering. Under februari 2022 återkommer kriminalvården med vilka kommuner som fortsatt är med i konkurrensen om etableringen.

Ett medborgarförslag om att skapa en koldioxidbudget genom Klimatsekretariatets verktyg climatevisualizer har antagits. I början av 2021 gick kommunen med i Energikontoret Norra Smålands projekt, ATTRACT i syfte att stärka attraktiviteten i arbetsgivarmärket samt minska klimatpåverkan genom arbetspendling, flexibelt arbetsliv och en cykelvänlig arbetsplats.

En ansökan gällande utveckling av cykelleder har skickats in till Tillväxtverk/Jordbruksverket i samverkan med tekniska förvaltningen. Detta som ett led i att utveckla destinationen och landsbygden.

Överförmyndarienheten har intensifierat arbetet med att skapa digitala lösningar i form av e-tjänster för att öka tillgänglighet och flexibilitet. Under året har förslag på samverkansavtal och reglemente tagits fram för den kommande gemensamma överförmyndarnämnden i GGVV kommunerna.

Kommunens tomtköregler har reviderats vilket innebär att det nu bara finns en kö, med vid årsskiftet cirka 260 tomtsökanden. Utbyggnaden av bostadsområdena på Mossleplatån och inom Helmershus fortgår och beräknas vara klart till årsskiftet 2022/2023. Under året har 75 bostäder färdigställts inom kvarteren Väduren och Björnen i Värnamo. Pågående byggnationer sker just nu inom kvarteret Sadelmakaren och kvarteret Röret och innebär ett tillskott av 150 lägenheter under 2022.

Trygghet- och säkerhetsenheten har under våren arbetat med en översyn av uppdraget med fokus på brottsförebyggande arbete och informationssäkerhet. Detta har resulterat i delvis förändrade arbetssätt och tillsättande av en ny tjänst på enheten.

Policyn Värnamo kommun som arbetsgivare är grunden för en god arbetsmiljö och för att trygga kompetensförsörjningen. Med värdegrund och medarbetarskap i fokus gjordes medarbetardagarna, till följd av pandemin, om till en medarbetarmånad. Satsningen i budgeten i syfte att minska sjukfrånvaron har lett till att ett projekt för att minska sjukfrånvaron har startat. Ett arbete kring arbetsgivarvarumärket har påbörjats och en ny riktlinje kring heltidsarbete har tagits fram. Med erfarenheter från pandemin som grund har en samverkan med kompetensakademien inletts för att se hur utbildningar ska genomföras framöver. Ett projekt kring yrkessvenska har inletts tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och de första grupperna börjar i september.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Kommunledningsförvaltningen har haft flera medarbetare som ingått i staben. Detta har medfört att omprioriteringar behövs göras och att utvecklingsarbetet prioriterats ner. Pandemin har bekräftat vikten av ett väl fungerande arbetsmiljöarbete och att förvaltningens arbetssätt behöver fortsatt utvecklas.

Den digitala mognaden gör att många nu känner sig bekväma med att hålla i digitala möten och arrangemang. Tjänsteresor har minskat både vad gäller externa möten och kurser och konferenser. Planerade projekt och aktiviteter har i stor utsträckning genomförts som planerat.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

I december fattade kommunstyrelsen beslut om en reviderad målstyrningsmodell där HUV är identifierat som ett strategiskt perspektiv. I plan för ungdomspolitik har HUV inkluderats i ett av planens tre fokusområden – hälsa. Underlag för ett fortsatt framgångsrikt arbete mot förbättrad fysisk och psykisk hälsa, sömn och kost finns också inkluderat i den övergripande planen.

Trygghets- och säkerhetsenheten har stöttat medborgarförvaltningen och tekniska förvaltningen i att utveckla och utöka föreningsvandringarna, vilket är ett led i att skapa trygghet för våra kommuninvånare och främst våra ungdomar.

3. Nämndens mål, ekonomi och HR

Sammanfattande analys

Det är fortsatt viktigt att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron. Medarbetarna är en viktig resurs som påverkar möjligheten till nämndens nedbrytning av de fyra övergripande målen till aktiviteter. De två finansiella målen är uppnådda och det är viktigt att kommunstyrelsen i sina båda roller, både som nämnd och kommunstyrelse fortsätter utveckla arbetet med att leda och följa upp övriga nämnders målstyrning så att Värnamo som kommun når de övergripande målen och på sikt kommunens vision.

Viktiga begrepp blir effektivitet, som en konsekvens av kvalitet, volymer samt resurser.

15 september hölls landsbyggsdialog i Samhällsföreningens samlingsal i Ohs. Landsbyggsdialogen hölls både fysiskt och digitalt.

3.1 Nämndens mål, ekonomi och HR

3.1.1 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
1. Kommunstyrelsen följer upp resultat och stimulerar till en strategisk utveckling i Värnamo kommun. 2. Kommunstyrelsen leder och stödjer förvaltningarna genom att skapa förutsättningar att bedriva verksamheten med rätt kvalitet och resurseffektivitet.				●	➔
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel av utvalda nyckeltal för målkriterier (hållbarhet attraktivitet, tillväxt och trygghet) som utvecklas i positiv riktning jämfört med 2015.	55%	–	62%	○	–
Förvaltningarnas avvikelser från budget. Antal med underskott /sammanlagt underskott i miljoner kronor.	4/-29,4	3/-19,6	0/0	●	↗
Medarbetarengagemang (HME) för KLF avdelningar. Index 0-100.	–*	85	82	●	➔
Antal förvaltningar som under året har minst 27 inloggningsar i Hypergene per användare.	–	4	8	●	–

*Undersökningen genomförs i Värnamo ojämnt år

Analys

Ny målstyrningsmodell har tagits fram för att underlätta målarbetet samt måluppföljning såväl politiskt som i förvaltningsorganisationen. Ett antal workshops har genomförts för att fördjupa kunskap kring bland annat Agenda 2030. Arbetet med att se över beslutsstödet Hypergene är igångsatt och kommer att slutföras under 2022. Utveckling av ekonomisystemet och systemstöd till verksamheten pågår kontinuerligt, exempelvis implementering av digitala bokslutsbilagor och digitalisering av kassafunktionen, översyn av kodstruktur och organisationsmodell/träd och utveckling av systemstöd för budget och prognos.

Åtgärder

Förvaltningen har en stor variation av funktioner för att stödja och följa upp koncernens verksamheter. Arbetet med att utveckla mer effektiva processer för målstyrning, ekonomiprocesser och ekonomisystem fortsätter. Omorganisationen under 2021 bör kunna leda till en än bättre samordning mellan enheter och avdelningar inom förvaltningen. Omvärlds- och analysarbetet kan förbättras vilket ger bättre beslutsunderlag för såväl förtroendevalda som chefer vilket i sin tur underlättar samarbetet dem emellan. Workshops inom förvaltningen kopplat till mål på olika nivåer inom nämnden kan öka förståelse och engagemang inom styrning och ledning. Vad gäller ekonomiinformation kommer en översyn att göras av delårsrapport och årsredovisning vilket är ett område med nya lagkrav och normering, framför allt vad gäller ett tydligare koncernperspektiv. Även budgetprocessen ses över dels avseende investeringar, dels avseende den statliga utredning som presenterats kring god kommunal hushållning och effektiv ekonomistyrning.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Kommunstyrelsen leder aktivt utvecklingen för att Värnamo kommun minskar sin klimatpåverkan inom områdena resande och energianvändning.				●	➔
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel åtgärder (alla förvaltningar) i Plan för Värnamo kommuns miljöarbete där åtgärder har verkställts inom fastställda tidsramar.	22	22	Öka genomförandegrad och minska ej påbörjat 2%-enheter	●	➔
Andel åtgärder för KLF i Plan för Värnamo kommuns miljöarbete där åtgärder har verkställts inom fastställda tidsramar.	56	25	Öka genomförandegrad och minska ej påbörjat 2%-enheter	●	↘
Antal körda km/årsarbetare (alla förvaltningar) med privat bil i tjänsten *	107	95	Minska med 2%	●	↗
Antal körda km/årsarbetare för KLF med privat bil i tjänsten *	167	87	Minska med 2%	●	↗

* Detta är exklusive anställningsform 5 vilket avser, förtroendevald, tolk, familjehem, valförrättare, uppdragstagare

Analys

Minskningen av antalet körda kilometer kan tänkas vara en effekt av pandemin. När pandemin upphört får förvaltningen se om det är en kvarstående effekt. Kompetensakademin kommer under våren bredda sitt uppdrag inom området hybrida möten/utbildningar med fokus på pedagogiska upplägg. Kunskapshöjande insatser i form av workshop och utbildning kring Agenda 2030 har ägt rum. Informationsinsatser för föreningar och civilsamhälle har genererat en högre miljömedvetenhet och verksamheten har sett en större efterfrågan av kommunens energi- och klimatbidrag.

Åtgärder

Andelen åtgärder som genomförs enligt antagen plan för miljöarbetet är alltför låg. Här behöver ledningen analysera orsaker och agera för att stötta miljöarbetet så att det övergripande målet om klimat kan nås. Förhoppningsvis kan koldioxidbudget som verktyg vara ett sätt att öka ambitioner och engagemang.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Externa och interna kontakter präglas av gott bemötande, tillgänglighet, tydlighet och delaktighet.				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
KKiK* mått 2. Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?	54%	63%	75%	●	↗
KKiK mått 3. Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?	87%	95%	94%	●	↗
Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna? (0-10)**	9,6 **	9,6 **	7,2	●	→
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetar Engagemang) Styrning	–***	87	83	●	↗
Antal avslutade omröstningar för medborgarinitiativ/antal som gått vidare politiskt	14 avslutade / 4 till beslut	40 avsl / 21 till beslut	35 / 25	●	↗

*KKiK: Kommunens kvalitet i korthet

**Frågan ställs i samband med landsbygdssdialog. Underlaget är litet då det under 2021 bara genomfördes tre dialoger pga pandemin.

***Undersökningen genomförs i Värnamo ojämnt år.

Analys

Förvaltningen genomför aktiviteter för att vara tillgängliga, tydliga och ge förutsättningar för att vara delaktiga så väl för externa aktörer som interna. Exempel på detta är pågående utvecklingsarbete av ärendehanteringssystemet som ger förutsättningar för en öppenhet och säkerställer rättssäkerhet. Landsbygdssdialogerna kom i gång under andra halvan av 2021, för att göra dialogen tillgänglig för alla invånare i Värnamo Kommun, har Campus Värnamo engagerats och dialogerna har genomförts som hybridmöten där man har möjlighet att delta digitalt. Ungdomar har inkluderats i arbetet med att ta fram plan för ungdomspolitik och deras tankar och åsikter har tagits hänsyn till i utformandet av det slutgiltiga förslaget. Arbetet med tillgänglighetsdirektivet har intensifierats och kommer att vara pågående under 2022. Det handlar om så väl kunskapshöjande insatser som praktiskt arbete.

Ett hårdnande samtalsklimat, till exempel i sociala medier, bör hållas under uppsikt när valet närmar sig men även före och efter så att olika åsikter kan mötas, debatteras och intresse för demokrati, engagemang och delaktighet i samhället utvecklas på ett positivt sätt.

Åtgärder

Kommunens hemsida kan utvecklas för att bättre svara upp på de krav som externa besökare har. Arbetet med att skapa mötesplatser för olika målgrupper, inte minst barn och ungdomar men även marginaliserade grupper. Säkerställa att olika målgrupper kan röra sig fritt, tryggt och fossilfritt till olika aktiviteter oavsett om det är mörkt eller ljus. Åtgärder för genomförande av medborgarbudget 2023 övervägs.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Kommunstyrelsen skapar i samverkan med näringsliv och övriga förvaltningar goda förutsättningar för arbetsgivare och egna verksamheter att rekrytera, och inom egna organisationen kompetensutveckla och behålla personal.				●	➔
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Utfall av kvalitativt nöjdhetsmått med utrymme för öppna kommentarer från Workshop resultat vid årsskiftet *	–	–	I hög grad uppfyllt	○	–
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	–**	87	81	●	➔
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	–**	82	83	●	➔
Långtidsarbetslöshet 25–64 år, andel (%) av befolkning	3,7	3,7	<2,6	●	⬇

*Workshop resultat genomfördes ej

**Undersökningen genomförs i Värnamo ojämnt år

Analys

Samverkan med näringslivet har utvecklats. Bland annat genom en reviderad process kring företagslotsningen. Vidare har företagsdialoger med näringsidkarna införts och i samverkan med Värnamo Näringsliv har tre dialoger genomförts. För att få och behålla personal är det viktigt med ett ständigt pågående arbete med att hitta lämpliga exploateringsområden för att kunna erbjuda attraktiva platser för bostäder.

Konkurrensen är hård om arbetskraft idag. Med en trolig höjd försörjningskvot blir det sannolikt än viktigare att vara en attraktiv och modern arbetsgivare som erbjuder en positiv arbetsmiljö där individen kan förbli frisk. Möjlighet till distansarbete, bra boendemiljöer, möjlighet till kompetensutveckling och ändrad karriärinriktning är faktorer som kan locka nya invånare till kommunen.

Åtgärder

Bibehålla fokus på att medarbetarna håller sig friska och kan utvecklas i sin anställning. Samtidigt kan Campus Värnamo, Värnamo Näringsliv, kommunikationsinsatser och destinationsenheten fortsätta visa på de goda möjligheter som finns att bo, leva och arbeta i Värnamo kommun för det privata näringslivet samt det omgivande samhället utanför kommunen. Allt i enlighet med kommunens vision om den mänskliga tillväxtkommunen med 40 000 invånare år 2035.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Kommunstyrelsens (kommunledningsförvaltningen) driftbudget för 2021 är 98,2 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 5,5 miljoner kronor.

Överskottet beror bland annat på:

- Lägre kostnader för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen, beror till stor del på coronapandemin på grund av färre ledamöter som ger lägre arvoden och reseersättningar samt något inställt sammanträde. Överskott 0,8 miljoner kronor.
- Lägre personalkostnader på grund av vakanser, sjukfrånvaro med mera. Överskott 1,0 miljoner kronor.
- Inställda evenemang hos föreningar vilket minskat efterfrågan av evenemangsbidrag samt inställda landsbyggsdialoger på grund av coronapandemin. Överskott 0,6 miljoner kronor.
- Lägre utfall än budgeterat för feriearbetare i kommunen på grund av svårigheter att hitta tillräckligt med platser. Överskott 0,6 miljoner kronor.
- Överskott på 1 miljon kronor finns inom verksamheten kompetensutveckling där Framtidens ledare på grund av pandemin inte kunnat genomföras 2021 samt Medarbetardagar och Ledarforum våren 2021 som varit digitala.
- Bidrag till demokratiutveckling, energieffektiviseringar samt infrastruktursatsningar och kommunövergripande utredningar. Överskott 1,1 miljoner kronor.
- Utöver ovanstående finns det både över- och underskott på de olika avdelningarna, totalt ett överskott på 0,4 miljoner kronor.

3.2.2. Investeringsredovisning

Kommunstyrelsens investeringsbudget (kommunledningsförvaltningen exklusive mark- och exploatering) för år 2021 är 11,8 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 8,1 miljoner kronor.

Överskottet beror bland annat på:

- Införande av nytt HR-system pågår, under hösten 2021 har projektet fått en förändrad tidsplan och betalningsplan vilket medfört att vissa delar och kostnader senarelagts. Dessutom beror överskottet på att vissa delar är upphandlade men ännu inte genomförda. Överskott 4,9 miljoner kronor.
- Projekt Åtgärder i lokaler och IT i samarbete med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är något försenat på grund av leveransproblem av komponenter. Projektet beräknas avslutas april 2022. Överskott 1,5 miljoner kronor.
- Övriga datasystem och inventarier, överskott cirka 1,7 miljoner kronor. Investeringarna har förskjutits något framåt i tid bland annat på grund av personalförändringar.

Mark- och exploateringsavdelningens investeringsbudget för år 2021 är totalt 120,2 miljoner kronor (utgifter 150,2 miljoner kronor och försäljningsinkomster 30,0 miljoner kronor).

Mark- och exploateringsavdelningens utgifter för 2021 blev 92,7 miljoner kronor och inkomsterna 20,5 miljoner kronor, nettoöverskott mot budget 48 miljoner kronor. Överskottet beror i huvudsak på exploateringsprojekten Bredasten, Mossle, Helmershus som pågår samt lägre utgifter för markförvärv. Under året har exploateringen av bostadsområdet i Åminne färdigställts.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Kommunledningsförvaltningen beräknar ett totalt överskott i driftredovisningen på 5,5 miljoner kronor, bedömningen är att drygt 3 miljoner kronor av överskottet beror på pandemin.

Exempel på områden som påverkats av pandemin: lägre kostnader för arvoden, färre ansökningar om evenemangsbidrag, inställda landsbyggsdialoger, färre feriearbetande ungdomar har anställts, inom kompetensutvecklingsområdet har vissa delar ej kunnat genomföras eller har det genomförts digitalt. Förvaltningens kostnader för kurser, resor och logi har halverats under åren 2020 och 2021 på grund av pandemin från cirka 0,9 miljoner kronor per år till cirka 0,5 miljoner kronor per år.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-6,9	-7,0	0,1	-6,5
Kostnader	105,0	99,7	5,3	98,3
Nettokostnad	98,2	92,7	5,5	91,8

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Nämnd- och styrelseverksamhet	7,3	6,5	0,8	6,9
Stöd till politiska partier, partistöd	1,2	1,2	0,0	1,2
Övrig politisk verksamhet	1,3	1,3	0,0	1,2
Allmänna val	0,0	0,0	0,0	0,0
Näringslivsinsatser	3,4	3,3	0,1	3,3
Kommunikation och marknadsföring	2,0	1,9	0,1	1,9
Turistverksamhet	2,5	2,3	0,2	2,8
Kollektiv- och länstrafik	0,1	0,1	0,0	0,1
Bidrag fritidsverksamhet	0,6	0,2	0,4	0,0
Bredbandsbidrag till enskilda	1,0	1,1	-0,1	1,4
Fysisk/teknisk planering, Mark- och exploatering	3,0	3,0	0,0	3,0
Lantegendomar	-0,4	-0,5	0,1	-0,3
Gator/vägar samt broar, Infrastruktursatningar	0,5	0,1	0,4	0,5
Avträdesersättning, Värnamo Energi	1,0	1,0	0,0	0,0
Krisberedskap och civilt försvar, bidrag	0,0	0,0	0,0	-0,3
Övriga insatser till vuxna, Brottsförebyggande rådet	0,1	0,1	0,0	0,1
Överförmyndarverksamhet	1,5	1,4	0,1	1,3
Gemensamma lokaler, övrigt	10,4	10,4	0,0	10,5
Kommunledningsverksamhet Administration	35,8	34,7	1,1	33,4
Upphandlingsverksamhet	7,6	7,6	0,0	7,6
Kommunledningsverksamhet Övrigt	11,8	11,2	0,6	11,4
Personalbefrämjande åtgärder	5,4	3,6	1,8	3,9
Facklig verksamhet	2,1	2,2	-0,1	1,9
Nettokostnad	98,2	92,7	5,5	91,8

Investeringar Kommunledningsförvaltningen

exklusive Mark- och exploatering

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	0,0	-0,9	0,9	-0,8
Utgifter	11,8	4,6	7,2	2,4
Nettoinvesteringar	11,8	3,7	8,1	1,6
Största investeringar				
Nytt HR-system	6,3	1,5	4,8	0,3
Beslutsstöd/Utdata	0,5	0,1	0,4	0,3
MSB Åtg lokaler och IT	2,6	1,1	1,5	0,2

Investeringar, Mark- och exploatering

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	-30,0	-20,5	-9,5	-19,7
Utgifter	150,2	92,7	57,5	34,8
Nettoinvesteringar	120,2	72,2	48,0	15,1
Största investeringar				
Mossle, Söder sjukhuset, Värnamo, exploatering bostäder	32,9	31,3	1,6	10,3
Bredasten, etapp 3, exploatering industriomr.	58,0	40,9	17,1	12,1
Åminne södra, exploatering bostäder	8,7	7,2	1,5	5,0
Helmershus 5:89 Vmo expl bo	4,5	1,7	2,8	1,0
Helmershus Södra, bostäder	17,0	7,3	9,7	0,3

3.3 Nämndens HR

Kommunledningsförvaltningen har under året genomfört en omorganisation som gäller från 1 november 2021. Syftet med omorganisationen är att stärka samverkan mellan verksamheterna men också att öka möjligheterna att hitta synergier verksamheterna emellan och på så sätt bidra till verksamhetsutveckling. Den nya organisationen har delats in i fyra avdelningar; ekonomiavdelningen, avdelningen för kansli- och hållbar utveckling, HR-avdelningen och Campus.

Antalet tillsvidareanställda i förvaltningen har jämfört med 31 december 2020 ökat med tre medarbetare. Dessa finns inom enheten trygghet och säkerhet, överförmyndarenheten och hållbarhetsenheten. Antalet tidsbegränsat månadsanställda har ökat med två vilket beror på förändringar som skett inom flera avdelningar. Nästan alla tillsvidareanställda medarbetare i förvaltningen har en heltidsanställning. Personalomsättningen uppgår till 6,6 procent vilket är en minskning med 0,9 procentenheter jämfört med 2020. Under året har sex tillsvidareanställda slutat i förvaltningen.

Sjukfrånvaron har minskat med 1,81 procentenheter, från 2020 års relativt höga nivå, till 2,60 procent vilket även medfört att sjuklönekostnaderna har minskat. Sjukfrånvaron har i princip varit lägre alla månader 2021 jämfört med 2020 och den främsta orsaken till den minskade sjukfrånvaron är effekterna av coronapandemin. Den högsta sjukfrånvaron finns i åldersgruppen 30–49 år och uppgår till 3,87 procent. Förvaltningen har 2021 den näst lägsta sjukfrånvaron bland förvaltningarna, 2,60 procent, och den är betydligt lägre än kommunens sjukfrånvaro som uppgår till 7,65 procent. Både kvinnornas och männens sjukfrånvaro har minskat, kvinnornas sjukfrånvaro uppgår till 3,43 procent (6,1 procent år 2020) och männens sjukfrånvaro uppgår till 1,29 procent (1,8 procent år 2020). Av den totala sjukfrånvaron 2,60 procent, utgör 47,65 procent längre sjukfrånvaro, vilket är en ökning jämfört med 2020. År 2019 uppgick sjukfrånvaro längre än 60 dagar till noll procent.

Antalet timmar för övertid har ökat något och timmar för fyllnadstid är oförändrat. Timavlönades timmar har nästan fördubblats vilket beror på att timmar utförda av feriearbetande ungdomar har ökat med 1700 timmar. Timmar avseende timavlönade har även utförts av annan tillfällig arbetskraft, som till exempel lärassistenter och administratörer.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	86	89	+3
Tillsvidareanställda, årsarbetare	86	88	+2
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	8	10	+2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	7	10	+3
Andel kvinnor, %	61,6	62,9	+1,3 procentenheter
Systemställningsgrad, %	100	99,4	-0,6 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	78	90	+12
Övertid, timmar**	158	183	+25
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	11	9	-2
Fyllnadstid, timmar**	40	43	+3
Timlön exklusive PO, tkr*	265	363	+98
Timlön, timmar**	1 950	3 526	+1 576
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	69 757	74 098	+4 341

*Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31, timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). Inklusive deltidsbrandmän. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 - november 2021 (12 månader). Exklusive deltidsbrandmän.

Sjukfrånvaro, % *	4,41	2,60	-1,81 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	42,34	47,65	+ 5,31 Procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	716	493	-223

*Sjukfrånvarotid januari – november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari – december 2021 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	7,5	6,6	-0,9 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	6,3	6,6	+0,3 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	1	0	-1

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	1	0	3	5	2

*Avser tillsvidareanställda.

4. Utmaningar och framtida utveckling

Det finns stora utmaningar kring att möta omvärldens förväntningar på att kommunen ska vara lättillgänglig och digital i förhållande till gällande lagstiftning såsom GDPR och tillgänglighetsdirektivet samtidigt som det saknas tillräckligt stöd från myndigheter och SKR (Sveriges Kommuner och Regioner).

Det finns fortsatt stora utmaningar kring kunskaper om Agenda 2030, både grundläggande förståelse och möjligheter att översätta dem till sin verksamhet. En långsiktig plan på insatser för att höja kunskap och motivation behöver sammanställas. Detta är även nödvändigt för att skapa acceptans av den modifierade målstyrningsmodellen. För att komplettera den kompetens som finns i organisationen kring ekonomisk och ekologisk hållbarhet behövs en resurs inom social hållbarhet.

Vidare är det en utmaning att hitta ett bra sätt att följa upp kommunorganisationens klimatpåverkan allt eftersom fokus och krav på detta ökar utifrån.

Att utveckla arbetet enligt plan för ungdomspolitik genom ungdomscoacher skapar möjligheter men också utmaningar att de ska finnas med på ett representativt sätt i de frågor som berör dem.

Trycket på verksamhetsmark i kommunen upplevs som fortsatt stort. Nya verksamhetsområde måste tillskapas. Detta försvåras av osäkerheten kring höghastighetsjärnvägens tillkomst och ett eventuellt utrymme för denna.

En utmaning för överförmyndarenheten är kommande lagförändringar vilket bland annat innebär ökade kompetenskrav på handläggare. Åtgärder måste vidtas för att säkerställa att enhetens kompetens uppfyller de krav som krävs för en rättssäker handläggning.

Digitalisering av ekonomiprocesserna möjliggör effektivare arbetsätt och en förflyttning från rutinuppgifter till analys och förbättringsarbete. Omvärldsbevakning är en viktig del för att säkerställa att medarbetare i sina olika roller är uppdaterade på utveckling av ny teknik, nya arbetssätt och klimatsmarta lösningar.

Arbetet med arbetsmiljön är en viktig del i att trygga kompetensförsörjningen nu och i framtiden. Att kommunens chefer har goda förutsättningar är viktigt för möjligheten att kunna ha en bra arbetsmiljö där medarbetare trivs. Implementeringen av det upphandlade HR-systemet är en utmaning och kommer kräva insats av engagemang, tid, resurser och kompetens från såväl HR-avdelningen som kommunens verksamheter. På sikt kommer även ett arbete kring att automatisera processer att behöva utvecklas.

Att trygga informationssäkerheten är en fråga som alltmer påverkar verksamheterna och stöd behövs i det arbetet. Som ett led i att säkra en god arbetsmiljö rörande trygghet för kommunens personal har utbildning påbörjats och kommer att utvecklas.

Arbetet kring civilt försvar kommer intensifieras kommande år. En nationell utredning som presenterats under våren visar att vi som kommun kommer få ett tydligare uppdrag i det brottsförebyggande arbetet.

Civilförsvar och
brottsförebyggande
arbete

Kommunens uppdrag och ansvar med civilförsvar och det brottsförebyggande arbete kommer intensifieras.

Undervisning på Campus.

Kommunstyrelsen – Campus Värnamo

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Campus Värnamo anordnar utbildningar på högskole- och yrkeshögskolenivå som leder till arbete. Kompetensutveckling är också en stor del av verksamheten för både privat och offentlig sektor. Alla kurser och utbildningar styrs av efterfrågan och bygger på nära samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Samarbete sker även inom olika forsknings- och utvecklingsprojekt. Teknikcenter bidrar till näringslivets långsiktiga kompetensförsörjning genom ökat teknikintresse.

2. Verksamhetsåret 2021

Campus Värnamo

Under 2021 har arbetslaget arbetat vidare med det systematiska kvalitetsarbete som har resulterat i ett utkast till en verksamhetsguide. Ledningsgruppsutveckling har pågått under hösten. I övrigt har fokus legat på anpassningar av verksamhetens olika delar till den rådande situationen kopplat till pandemin.

Utbildning

Vårterminen genomfördes nästan uteslutande på distans på grund av pandemin. Endast praktiska moment och examinationer genomfördes på plats. Även personal arbetade till största delen hemifrån. Under hösten kunde det mesta av undervisningen genomföras på plats, om än med fortsatt möjlighet att medverka på distans vid symtom. Ett erbjudande som gett en hel del merarbete för personalen men bidragit till att genomströmningen inom programutbildningarna ligger kvar på samma nivå som föregående år. Andelen studerande som är i arbete efter avslutad utbildning är 93 procent, en liten sänkning sedan föregående år. Söktrycket var bra till flera av höstens utbildningsstarter men fler än någonsin tackade nej till erbjuden plats, en trend som setts på många håll i landet. Utmaningen att bredda rekryteringen till de utbildningar som fortfarande har lågt söktryck är fortsatt stor. Arbetet med att nå nya målgrupper är ständigt pågående. Arbetet med systematiskt kvalitetsarbete har pågått under hela året. Framtagande och implementering av metodblad och självskattning för ökad anställbarhet har fungerat bra och engagerat både studerande, personal och undervisande konsulter.

Näringslivssamverkan

Två av tre yrkeshögskoleansökningar, som lämnades in 2020, beviljades i januari. Avslutning av den lyckade "Coronasatsningen" med kostnadsfria utbildningar där det totalt genomfördes 132

utbildningar med 1 439 deltagare från 174 företag från maj 2020 till och med mars 2021. Projektstart för Kompetensutveckling Småland i januari, vilket är det första projektet finansierat av Europeiska socialfonden för Campus Värnamo. Projektet, som erbjuder behovsstyrd kompetensutveckling för industrin och dess leverantörer i Jönköpings och Kronobergs län, har under året genomfört utbildning för 903 unika deltagare och har 126 företag anslutna till projektet. Validering och utbildning inom FAVAL, fastighetsbranschens valideringssystem, har genomförts. Utveckling av Partnerskapet och nyrekrytering av företag fortsätter. Uppdragsverksamheten inom näringslivssamverkan har fortsatt att utvecklas. Totalt har 1 729 deltagare varit med i olika aktiviteter under 2021. I juni lämnades tre ansökningar in till Myndigheten för yrkeshögskolan.

Kompetensakademien

Under våren 2021 låg fokus på digitala konferenser och events. Stora aktiviteter som genomförts digitalt är tre olika konferenser åt regionen, en inspirationsdag åt Finnvedsbostäder AB, Jönköping Universitys SPARK-konferens, kommunens mål och budgetdialog, kommunstyrelsens strategidag och Ledarforum. Under dessa konferenser har det blivit tydligt att förutom tekniken kan Campus Värnamo bidra med ett attraktivt pedagogiskt upplägg för att minska skillnaden mellan en digital konferens och en konferens på plats. Ansökan till Vinnova (Sveriges innovationsmyndighet) gällande projektet Den digitala noden fick avslag. Projektet genomförs nu i mindre skala med några kortare högskolekurser för industrin via högskolan i Gävle.

Internutbildningarna som nästan helt stannade av under 2020 kom i gång bra igen i digital form där Campus Värnamo stått för tekniken bakom sändningarna och en del kring det pedagogiska upplägget. Under hösten blev det tydligt att det nu är ett måste att hitta rätt balans mellan digitala utbildningar och utbildningar på plats. Ett bra exempel på detta blev medarbetarmånaden som organiserades tillsammans med HR-avdelningen med en mix av inspelade inslag, arbete i arbetslag och en hybridsänd föreläsning. Fokus på pedagogiskt upplägg blev också tydligt vid de hybrida landsbygdssdialogerna i de tre bygdegårdarna. Totalt har 2 120 personer deltagit i Kompetensakademins 78 aktiviteter under 2021. De flesta av dem deltog digitalt.

Teknikcenter

Teknikcenter åkte under våren ut till de skolor som inte kunde åka kollektivt på grund av pandemin. Detta var väldigt uppskattat av skolorna men det har också inneburit en stor logistisk utmaning. Teknikcenter var med och arrangerade den digitala språkdagen för alla elever i årskurs fem. Under tre veckor besökte nästan alla elever i årskurs sex Teknikcenter under sjätteklassarnas dag då de besökte Vandalorum och Gummifabriken. Vidare genomfördes digitala lovaktiviteter på både sportlov och påsklov för barn i årskurs tre till fem. Under sommaren har Teknikcenter för första gången genomfört sommarlovsaktiviteter för fritidshemmen i Värnamo kommun. Under hösten började planeringen för att NTA (Naturvetenskap och Teknik för alla) ska tillhöra Teknikcenter från och med 2022.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Under pandemin har verksamheten utvecklats när det gäller distansformer för undervisningen. Både personal och studerande upplever att det har gått bra. De studerandes resultat ligger kvar på samma nivå som före pandemin. Teknikcenter har fått ställa in många inplanerade skolaktiviteter precis som Kompetensakademien har fått ställa in de flesta inplanerade internutbildningar och uppdragsutbildningar. Båda verksamhetsområdena har använt sina resurser till att stötta verksamhetsområdet Näringslivssamarverkan som har fått väldigt många nya uppdrag. Allt från digitala frukostmöten och konferenser för näringslivet via Värnamo Näringsliv AB till inspelning och genomförande av digitala kompetensutvecklingsinsatser i samarbete med Polymercentrum AB. Arbetslaget har visat en samarbetsvilja och ett lösningsfokus även om omställningen har varit märkbar och kostat extra energi. Som positiva effekter av denna period kan nämnas: Campus Värnamo och Värnamo kommun har visat handlingskraft som har uppskattats av regionens företag och spridit positivt rykte i hela Jönköpingsregionen. Användandet av digitala verktyg för möten, konferenser och utbildningsinsatser har fått ett brett genomslag som påskyndar arbetet med utvecklingen av den Digitala noden.

3.2. Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Campus Värnamos driftbudget för 2021 är 22,7 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 0,3 miljoner kronor. Överskottet är kopplat till bland annat förskollärarytbildningen där rekrytering av en doktorand har blivit försenad. Även minskade resor i tjänsten har bidragit till överskottet.

3.2.2. Investeringsredovisning

Campus Värnamos investeringsbudget för 2021 är 0,6 miljoner kronor. Helåret 2021 visar inga avvikelser.

3.2.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-18,3	-18,3	0,0	-13,5
Kostnader	41,0	40,7	0,3	36,2
Nettokostnad	22,7	22,4	0,3	22,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Campus Värnamo	4,7	4,6	0,1	4,7
Näringslivssamarverkan	1,5	1,5	0,0	2,9
Utbildning	10,2	10,1	0,1	8,8
Kompetensakademien	2,3	2,2	0,1	2,8
Teknikcenter	4,0	4,0	0,0	3,4
Nettokostnad	22,7	22,4	0,3	22,6

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,6	0,6	0,0	0,9
Nettoinvesteringar	0,6	0,6	0,0	0,9

Största investeringar

	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
IT-utrustning Utbildning	0,5	0,5	0,0	0,7
IT-utrustning Teknikcenter och personal	0,1	0,1	0,0	0,1
Inventarier	0,0	0,0	0,0	0,1

4. Utmaningar och framtida utveckling

Campus Värnamo

Arbetslaget är mitt i en utvecklingsprocess i samband med det påbörjade strategiska kvalitetsarbetet. Både utbildningsarbetslaget och Kompetensakademien kommer att behöva resursförstärkning för att klara de ökade uppdragen. Verksamheten har fortfarande utmaningar med att hitta sin roll i gummifabrikssamverkan.

Utbildning

Verksamhetsområdet kommer arbeta intensivt under våren med att utveckla ett nytt distanskoncept för yrkeshögskoleutbildningen Verktygsteknik. Även rekrytering av lärare/konsulter och studerande till utbildningen är en utmaning under våren. Parallellt med det arbetet tar branschen fram en kompetensstandard och valideringsmodell för yrkesrollen. Samverkan sker löpande för att hitta synergier som kan bidra till den ansträngda kompetensförsörjningen i branschen. En översyn av organisationen kan bli aktuell på grund av personalförändringar i arbetslaget under året. En utmaning blir att få till en bra överlämning och ansvarsfördelning samtidigt som verksamheten ska bedrivas med fortsatt fokus på hög kvalitet. Rekrytering av lärare inom tekniska ämnen är också en utmaning.

Näringslivssamverkan

Under 2022 kommer fokus ligga på vidareutveckling av Partnerskapet. Fortsatt arbete med ESF-projektet Kompetensutveckling Småland med extra fokus på aktiviteter kring jämställdhet och mångfald, erbjuda behovsstyrda utbildningar samt bibehålla hög kvalitet. En av årets utmaningar är att fortsätta utveckla FAVAL, fastighetsbranschens valideringssystem, samt att marknadsföra den möjligheten för branschens företag, regioner och kommuner. En annan utmaning är att identifiera regionens utbildningsbehov för kommande yrkeshögskoleansökningar.

Kompetensakademien

Projektet Digitala noden fortsätter i en avskalad version med siktet inställt på en ny projektansökan våren 2022. Stort fokus på att inreda "Norhedssalen" med utrustning som passar för olika typer av hybridlösningar, det vill säga med människor på plats och på distans samtidigt. En beviljad ansökan på 1,6 miljoner kronor hos Skolverket tillsammans med Campus Nynäshamn för utveckling av hybrida utbildningar kommer genomföras. Planering inför uppstart av Linnéuniversitetets lärarutbildning för fritidslärare, årskurs 1-3 och 4-6 lärare tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen. Kompetensakademien kommer under våren bredda sitt uppdrag inom området hybrida möten/utbildningar med fokus på pedagogiska upplägg. Vidare kommer diskussioner med högskolan Väst gällande en utlokaliserad lantmätarutbildning ske under året.

Teknikcenter

Under kommande år ska Teknikcenter arbeta med att införliva NTA (Naturvetenskap och Teknik för alla) i verksamheten och under våren 2022 kommer rollen som NTA-samordnare även bemannas av personal på Teknikcenter. Vidare kommer arbetet med den nya NTA-organisationen fokusera på att göra det känt på skolorna i kommunen. Dessutom kommer arbete läggas på att vidareutveckla Teknikcenters utbud av skolprogram för att bättre matcha lärarnas önskemål och komplettering av de NTA-teman som finns tillgängliga. Fortsatt stöd till utbildningsverksamheten framöver i digitala och analoga lösningar för att hitta rätt nivå och stöd när utbildningen ska bedrivas med en blandning mellan distans och på plats. Teknikcenter kommer att vara med i framtagandet av rätt teknisk utrustning till utbildningssalar och den kommande digitala noden.

Kommunstyrelsen – Tekniska utskottet

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

- Har ägandeansvaret för kommunens fasta och lösa egendom inom kommunstyrelsens ansvarsområde.
- Svarar för den på kommunen ankommande byggverksamhet och fastighetsförvaltning, utförande av ny-, om- och tillbyggnader av fastigheter för kommunens räknning, kommunens egna bostäder och lokaler.
- Svarar för byggande, drift och underhåll av gator och vägar, broar, torg och andra allmänna platser, samt kommunens förråd och verkstäder, maskiner samt arbetsfordon.
- Är kommunal väghållare.
- Är huvudman för kommunens allmänna VA-anläggning.
- Är ansvarig för kommunens skogar och parkanläggningar.
- Fritidsverksamhet med koppling till utskottets ansvarsområde.

2. Verksamhetsåret 2021

Året har karakteriserats av att stora exploateringar pågår och fullföljs 2022 och att stora investeringar inom skola, förskola och fritid har förberetts och byggnationer fullföljs åren 2022-2025.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Påverkan har främst varit inom fritidsområdet då föreningar har haft svårigheter att bedriva sin verksamhet samt att simhallen och motionscenter har haft begränsat öppethållande. Följden har främst varit att invånarna därmed varit mindre aktiva samt att intäkter till förvaltningen påverkats.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Konceptframtagning pågår tillsammans med skolan, stiftelser med flera för att stödja barn, gravida och föräldrar med att utveckla sunda levnadsvanor. Koncepten kommer att provas i projekt under åren 2022-2023 och syftar till att identifiera metoder för eventuell implementering. Ingenjörer genomgår utbildning om framtidens skolor med inne- och utemiljöer som främjar rörelser, aktivitet och återhämtning med mera.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

På fastighetssidan har kommunen stort behov av att etablera goda lösningar för grundskolan som idag har ett flertal tillfälliga paviljonger. Trälleborgsskolan rivs och en helt ny skola samt ny idrottshall byggs och bedöms vara klar 2024. Ny skola med fullstor idrottshall Västhorja bedöms påbörjas 2023 och vara klar 2025. Tre förskolor med sex avdelningar vardera upphandlas 2022 varav två bedöms klara 2024 och en 2025. Kommunens stora satsningar på nya skolor och förskolor kommer ge ett viktigt tillskott till kommunen och dess invånare. Fritidsområdets koncept med fokus på aktiv fritid, friluftsliv och stärkt folkhälsa är under inarbetning. Idrottshallarna som byggs vid Trälleborgsskolan samt vid ny skola Västhorja 2024 ger stor effekt inom fritidssektorn. Kommunen som väghållare och som ansvarig för allmänna platser och parker levererar god kvalitet. Förvaltningens utbyggnad av stora exploateringar vid Mossle, Bredasten med flera löper enligt plan och ger viktigt stöd till tillväxt i kommunen. Kommunen behöver etablera ett reservvattensystem för att säkra tillgången på friskt vatten inför framtiden.

Nya skolor,
förskolor och
sporthallar!

Fram till år 2025 kommer Trälleborgsskolan ersättas av en ny skola, ny skola byggs vid Västhorja, tre förskolor med sex avdelningar vardera samt två nya idrottshallar.

3.1 Nämndens mål

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål Fastighet: <ul style="list-style-type: none"> Tillhandahåller attraktiva lokaler till den kommunala verksamheten Verkar för hållbarhet och god inomhusmiljö Tillhandahåller avtalad fastighetsservice till den kommunala verksamheten 				Bedömning: 	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå:		
Förvaltningarnas behov av lokaler tillgodosedda			Ökning		
Optimerad drift och underhåll av fastigheter			Ökning		
Ändamålsenlig och miljövänlig lokalvård			Ökning		

Nämndmål Fritid: <p>Befrämja aktiv fritid och stärkt folkhälsa i en mänsklig tillväxtkommun, kort/lång sikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kundfokus och effektivt resursnyttjande. Kommunens fritidsarenor är attraktiva och ändamålsenliga med fokus på folkhälsa. Stärka kommunens attraktionskraft och starkt bidra till att realisera målet i visionen. 				Bedömning: 	
Verksamhetsmål:	2020:	2021:	Målnivå:		
Aktivt verka för fysisk aktivitet, aktiv fritid o folkhälsa			Ökning		
Professionell dialog och servicekänsla kännetecknar alla kontakter med kommunens fritidsverksamhet			Ökning		
Alla ska ges samma möjlighet till tillgång till våra arenor och en rik och aktiv fritid			Ökning		
Fritidsverksamhet ska kännetecknas av en effektiv användning av resurser kort- och långsiktigt.			Ökning		
Verksamheten ska kännetecknas av förbättrings- och utvecklingsarbete för kontinuerlig utveckling.			Ökning		

Nämndmål Gata/park: <ul style="list-style-type: none"> Bra och säker miljö med trevliga park- och grönytor och väl fungerande infrastruktur. En jämn och hög kvalitet på gator och grönytor i såväl tätorten som kransorterna. 				Bedömning: 	
Verksamhetsmål:	2020:	2021:	Målnivå:		
Utbyggnad av vägnät och gång- och cykelvägar			Ökning		
Rutiner för renhållning och snöröjning			Ökning		
Långsiktigt vägunderhåll inklusive belysning			Ökning		
God kvalitet vid kommunens park- och grönytor			Bibehålla		

= Helt uppfyllt
 = I hög grad uppfyllt
 = Delvis uppfyllt
 = Ej uppfyllt
 = Ej utvärderat
 = Ökad
 = Oförändrad
 = Minskad
 = Inget värde angivet

Nämndmål VA:				Bedömning:	
<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa rent och friskt dricksvatten på kort och lång sikt. • Stärkt hållbarhet – minimera negativ påverkan på miljön från avloppsvatten. 				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå:		
Tillgång på rent dricksvatten på kort sikt	●	●	Ökning	●	↗
Tillgång på rent dricksvatten på lång sikt	●	●	Ökning	●	→
Lägsta möjliga miljöpåverkan från avloppsvatten	●	●	Ökning	●	→

Analys

Fastighet: Två grundskolor behöver byggas för att möta nuvarande behov, ytterligare en skola i centrala Värnamo behöver beslutas för framtida behov. Gymnasiet behöver inom de närmaste åren genomgå grundlig renovering. Under 2021 har samarbetsformen ”Partnering” påbörjats syftande till att bygga Gröndalshallen, Trälleborgsskolan och Västhorjaskolan. Projektering av lokaler vid Expoområdet för omsorgen och projektering av renovering av stadshuset är nödvändiga.

Fritid: Rapporten om framtida idrottsanläggningar behöver revideras och konkretiseras för att bättre förstå kommunens behov. Idrottshallar byggs vid Gröndal och vid ny skola Västhorja 2024. Nytt bokningssystem är under införande. Kommunen är i behov av att öka och förbättra anläggningar, bland annat ny simhall, idrottshallar med mera. Förvaltningen är drivande i det regionala införandet av Hälsocenter i alla regionens kommuner. Med stöd av Norhedsstiftelsen görs ett pilotprojekt för Hälsosam livsstil för gravida och småbarnsföräldrar. Projekt för aktiv fritid provas under åren 2022-2023 på två orter i samarbete med En frisk generation med målsättning att utöka detta i hela kommunen.

Gata/park: Kommunen som väghållare och ansvarig för skötsel av allmänna platser, parker och grönområde ger god kvalitet främst inom tätorten. Även i kransorterna är det oftast en god kvalitet vilket sköts i samarbete med vägföreningarna.

Anläggningsprojekt fokuserade 2021 främst till ledningsförnyelse (VA) och större exploateringar såsom bostadsområde i Åminne och Mossle samt industriområde på Bredasten. Gång- och cykelvägar byggs vid Doktorsområdet 2021-2022.

VA: Drift- och underhåll av ledningsnät samt vatten- och reningsverk fullföljs med god kvalitet. Vattenförsörjningen är god och stabil men i vissa mindre orter pågår arbete för att identifiera och genomföra åtgärder för att trygga vattenproduktion vid torrare perioder. Överföringsledning till Bor är fortfarande under process med Lantmäteriet. Kommunen behöver etablera reservvattensystem för att säkra tillgången på friskt vatten inför framtida oväntade händelser. Ledningsförnyelsen behöver stärkas för att korta ned förnyelsetiden till 150 år. Skyfalls- och översvämninganalys har genomförts för tätorten och för övriga kommunen fullföljs detta 2022. Åtgärdsplaner utförs därefter.

Åtgärder

För att möta kommunens framtida behov av investeringar är det nödvändigt att förstärka organisationen, främst med tre ingenjörer för att utreda, analysera, planera och genomföra inledande studier och förprojekteringar. Det finns behov av att stärka kapacitet för att genomföra mindre anläggningsprojekt vilka ofta har stor betydelse för invånarnas upplevelse av kvaliteten på vägar, parker med mera.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Implementera gällande miljöprogram och identifiera vägval för ökad hållbarhet.				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå:		
Andel personbilar och lätta lastbilar som drivs med förnybara drivmedel (mätning sker i stället som HVO i % av bränsle)	●	●	Ökning	●	↗
Energianv./kvm i fastigheter (mätmetod utvecklas 2020)	-	-	-	-	-

Analys

Kommunen har ett modernt VA-reningsverk och avveckling av gamla pågår. En stor del av verksamhetens fordon drivs med förnybar energi, exempelvis HVO (Hydrogenated vegetable oil). Vid anskaffning av fordon övervägs el- och hybridalternativ. Det finns utvecklingspotential gällande samlad satsning mot energisnåla fastigheter och egenproduktion, exempelvis solceller, vid nyinvesteringar i fastigheter. Förvaltningen har påbörjat arbete med omhändertagande av gamla deponier, 32 stycken, varav fyra utreddes 2021. Åtgärder utförs åren 2021-2022 och fortsatt utredning samt åtgärder vid

ytterligare deponier görs varje år framöver.

Förvaltningen kommer i samband med budgetprocess för åren 2023-2027 eftersträva ett samlat förslag för att kommunen ska starkt öka sina ambitioner inom hållbarhet, det vill säga förnyelsebar energi och energisnåla fastigheter. Det är viktigt att kommunen avsätter ekonomiska medel för att utreda och vidta åtgärder vid de gamla deponierna.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Nämnden ger god och snabb information om vår verksamhet och våra medborgare och medarbetare får svar på sina frågor. Medborgarna och medarbetarna är delaktiga i utvecklingen.				●	→
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå:		
Enkät Kritik på teknik (från 2019)	7,1 (2017)	7,44 (2019)	Ökning	●	→
Andel besvarade anmälda ärenden i Infracontrol inom 24h	-	-	Ökning	●	→
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning (förra mätningen 2019)	3,9	3,8	Ökning	●	→
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetar engagemang) Styrning (förra mätningen 2019)	76	74	Ökning	●	→

Analys

I mätningen kritik på teknik har kommunen återkommande bra resultat och medborgarnas respons är överlag positiv. Ny mätning utförs i början av 2022. Förvaltningen svarar på ärenden i Infracontrol men tiderna och utförligheten kan förbättras. Ledarskap är överlag bra men dialogen kan stärkas med medarbetarna.

Åtgärder

Förvaltningen behöver utveckla målstyrningen för att stärka medarbetarnas medvetenhet om mål och resultat. Delaktighet och uppföljning av mål stärks 2022.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
En attraktiv arbetsplats där medarbetare med rätt kompetens kan rekryteras. En attraktiv arbetsplats där vi utvecklar och behåller våra medarbetare.				● →
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå:	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	78	75	Ökning	● →
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	77	74	Ökning	● →

Analys

I de flesta befattningarna har förvaltningen inga svårigheter att rekrytera, dock är det svårt att rekrytera erfarna ingenjörer i allmänhet men projektörer i synnerhet. Förvaltningen har överlag en god anda och dialog och satsningar för kompetensutveckling görs regelbundet.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Tekniska förvaltningens driftsbudget är uppdelad i skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Den skattefinansierade driftsbudgeten är 96,8 miljoner kronor, den avgiftsfinansierade (VA-vatten och avlopp) 107,7 miljoner kronor och fastighetsbudgeten 239 miljoner kronor (brutto). Av budgeten har 86,7 miljoner kronor (90 procent) använts under 2021. Den skattefinansierade och fastighetsverksamheten har ett underskott på -2,6 miljoner kronor och den avgiftsfinansierade verksamheten ett överskott på 5,3 miljoner kronor.

3.2.2. Investeringsredovisning

Tekniska förvaltningens investeringsbudget för 2021 inklusive ombudgetering från tidigare år är 150 miljoner kronor. Av budgeten har 122,2 miljoner kronor (81 procent) använts under 2021. Därutöver har kommunfullmäktige avsatt 153,1 miljoner kronor i investeringsmedel. VA-verksamheten har under 2021 fått in 7,7 miljoner kronor i anläggningsavgifter för anslutning till VA-nätet. Budgeterade intäkter för detta var 9,0 miljoner kronor.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Inkomstbortfall med avseende på covid-19 för fritidsavdelningen är totalt -1,7 miljoner kronor och avser minskat besöksantal i simhallen och idrottshallar samt frysta gymkort.

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-463,8	-278,8	-185,0	-359,4
Kostnader	560,6	378,2	182,4	448,4
Nettokostnad	96,8	99,4	-2,6	89,0

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Skattefinansierad verksamhet				
Tekniska utskottet	0,8	0,9	-0,1	0,7
Administration tekniska förvaltningen	2,1	1,3	0,8	4,6
Fastighetsförvaltning	0,9	2,8	-1,9	-0,1
Övrig fastighetsverksamhet	1,7	0,7	1,0	2,8
Fastighetsprojekt	0,0	0,1	-0,1	0,0
Parker	10,0	8,2	1,8	8,4
Skog och kalkning	-3,0	-3,5	0,5	-3,5
Gator och vägar	37,9	43,9	-6,0	35,2
Driftsbidrag	0,5	0,5	0,0	0,5
Deponier och lakvatten	1,0	0,9	0,1	0,6
Turistverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Fritidsverksamhet	7,6	7,2	0,4	8,1
Fritidsanläggningar	28,2	29,4	-1,2	29,1
Föreningar	9,2	7,0	2,2	7,9
Summa skattefinansierad verksamhet	96,8	99,4	-2,6	94,3
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	-5,3
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	0,0	0,0	0,0	-5,3
Nettokostnad	96,8	99,4	-2,6	89,0

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020	Tot budget tom 2021	Tot utfall tom 2021
Inkomster	0,0	-73,0	73,0	-24,0	–	–
Utgifter	159,0	203,0	-44,0	195,0	–	–
Nettoinvesteringar	159,0	130,0	29,0	171,0	–	–
Inkomster anläggningsavgifter (VA)	-9,0	-7,7	-1,3	-8,4	–	–
Största investeringar:						
Mossleskolan ombyggnad av kö	14,0	13,6	0,4	2,1	16,4	16,3
Mossle SPU samt överföringsledning	5,4	11,9	-6,5	4,4	10,0	16,5

3.2.4 Ekonomi i sammandrag

Utfall skattefinansierad verksamhet

Resultat: -2,6 miljoner kronor

Fastighetsavdelningen: Underskott: -0,8 miljoner kronor

Underskottet beror på att mediakostnaderna el och fjärrvärme har varit mer än budgeterat. Både början och slutet av året har varit kall och resurskrävande. Pandemin har krävt ökad ventilation.

Gata/park avdelningen: Underskott -4,2 miljoner kronor

Gata: Underskott: -6,0 miljoner kronor

Snöröjningen under 2021 var budgeterad till 5,3 miljoner kronor (medelvärde utifrån de 5 senaste åren) och utfallet blev 9,5 miljoner kronor. Vanligtvis i november och december brukar det inte komma så mycket snö så det var ett annorlunda år ur denna aspekt. Under året har återställning av åkermark skett vilket har kostat 2,7 miljoner kronor vilket inte budgeterats. Personalkostnaderna har ett överskott på +1,2 miljoner kronor på grund av återhållsamhet att anställa vid vakanta tjänster.

Park: Överskott: +1,8 miljoner kronor

Överskott på personalkostnaderna då vakanta tjänster inte har tillsatts under året samt återhållsamhet av materialinköp.

Skogen: +0,5 miljoner kronor

Det har varit gynnsamma priser på massaved och timmer även i år.

Fritidsavdelningen: +1,4 miljoner kronor

Simhallen och övriga lokaler har varit stängda för allmänheten och föreningslivet på grund av pandemin. Föreningarna har haft det svårt att upprätthålla sina verksamheter, vilket har inneburit färre utbetalda föreningsbidrag som har gett ett överskott på +2,1 miljoner kronor.

Deponier: +0,1 miljoner kronor

Deponier och lakvatten har haft en budget på 1 miljon kronor och dessa har använts till undersökning av gamla deponier.

Administration: Överskott: +0,7 miljoner kronor

Överskottet beror på mindre personalkostnader (vakans föräldraledig ekonom) och ej nyttjade utredningspengar.

Avgiftsfinansierad verksamhet (VA):

Överskott: 5,3 miljoner kronor

Taxehöjningen som gjordes förra året har genererat ett överskott.

3.3 Nämndens HR

3.3.1 Analys

Förvaltningen har en stabil bemanning, minskade kostnader för övertid och låga sjuktal. Sjukfrånvaron har minskat något under 2021 trots ett antal längre sjukskrivningar (sjukdom). Förvaltningen påbörjar 2022 en satsning på hälsa, frisknärvaro och lägre sjukfrånvaro.

3.3.3 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	212	214	+2
Tillsvidareanställda, årsarbetare	208	211	+3
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	10	9	-1
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	9	9	Oförändrat
Andel kvinnor, %	45,3	45,3	Oförändrat
Sysselsättningsgrad, %	98,2	98,5	+0,3 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	1 836	1 645	-191
Övertid, timmar**	4 410	3 961	-449
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	11	33	+22
Fyllnadstid, timmar**	53	164	+111
Timlön exklusive PO, tkr*	880	398	-482
Timlön, timmar**	6 963	3 680	-3 283
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	112 366	113 165	+798

*Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31, timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). Inklusive deltidbrandmän. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 - november 2021 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

Sjukfrånvaro, % *	5,51	5,28	-0,23 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	45,14	52,33	+7,19 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	1 174	974	-200

*Sjukfrånvarotid januari – november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari – december 2021 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalsättning, % *	7,3	10,8	+3,5 procentenheter
Personalsättning exkl. pensionsavgångar, % *	3,9	9,4	+5,5 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	7	3	-4

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	5	5	7	2	7

*Avser tillsvidareanställda.

4. Utmaningar och framtida utveckling

Kommunens vision att växa ger brevid behovet av att lyfta befintliga fastigheter och anläggningar ett stort behov av investeringar. Kommunen behöver rusta sig för det främst genom att höja kapaciteten inom detaljplane- och stadsplaneringsfunktionen samt inom ingenjörssidan som planerar och leder investeringsprojekten. Mest centralt är att identifiera plats för ny skola efter Västhorjaskolan, ny simhall samt ny förbindelse för att ersätta Viadukten. Reservvatten behöver byggas ut för att trygga tillgång till friskt vatten vid störning av vattenproduktionen. Frågan om att stärka folkhälsa, inte minst de ungas och de äldres, behöver samlade insatser med prioritering inom kommun.

Viaduktens ersättare!

Planering pågår kring en ersättning för den nu stängda viadukten i Värnamo

Åsa Öhrn vann elcykeln, som var priset i ordjakten under årets klimatvecka i oktober.

Upphandlingsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Upphandlingsnämnden har det strategiska och övergripande ansvaret för kommunens aktiviteter/processer inom inköp- och upphandling, konkurrensfrågor och elektronisk handel.

Nämnden ska fullgöra sina uppgifter med fokus på nytta och kvalitet för dem verksamheten riktar sig till. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling som kan påverka nämndens ansvarsområde, i syfte att förbättra verksamheten och arbetsformer. Ansvaret innebär också att tillse att upphandlingarna genomförs enligt gällande upphandlingslagstiftning och i enlighet med kommunens särskilda föreskrifter/beslut/delegationer.

2. Verksamhetsåret 2021

Antalet överprövningar ökar stadigt igen, vilket kräver mycket resurser och tid. Projekt, investeringar och satsningar måste upphandlas på nytt och/eller invänta dom i förvaltningsrätt och kammarrätt.

En extern granskning av kommunens förfrågningsunderlag har skett. Upphandlingsnämnden valde ut 10 förfrågningsunderlag. Granskningen genomfördes av två direktupphandlade aktörer där den ena genomlyste de juridiska aspekterna av förfrågningsunderlagen och den andra de affärsmässiga aspekterna.

Granskningen mynnade ut i ett antal punkter som verksamheten arbetat med under året.

E-handel har fokuserat på att ansluta nya leverantörer men också att öka antalet beställare som använder marknadsplatsen.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Coronapandemin har inneburit ett ökat distansarbete.

Tjänsteresor har minskat både vad gäller externa möten och kurser och konferenser. Planerade projekt och aktiviteter har i stor utsträckning genomförts som planerat. Fakturaenheten har inte haft möjlighet att genomföra utbildningar som enheten vanligtvis erbjuder användarna ett flertal gånger om året.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Nämndens mål är delvis uppfyllt och trenden bedöms ökande.

Andelen anbud per upphandling minskar och flera upphandlingar avbryts och överprövningar ökar (se tabell övriga omsättningstal och nyckeltal).

Några indikatorer så som delegationsbeslut har ökat men ligger fortfarande på väldigt låga nivåer.

Sandra-Stina Vesterlund, vd Doxa Plast, tar emot utmärkelsen Årets tillväxtprofil från Värnamo kommun. Heidi Skov Ragnar, utvecklingschef, Gottlieb Granberg, kommunstyrelsens vice ordförande och Ulf Svensson, kommundirektör lämnar över priset.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Kvalitetssäkra processen från behov till slutanvändande				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021	Målnivå:		
Andelen avtal som är möjliga att avropa via e-handel (i %)	14	21	30	●	↗
Antal avtal som avropas via e-handel	58	87	125	●	↗
Andelen e-fakturor i %	92	96	89	●	↗
Andel redovisade delegationsbeslut fattade av utsedda delegater (%)	4	22	100	●	↗
Beslut fattade av utsedda delegater för direktupphandlingar (i kkr)	1175	6700	30 000	●	↗
Avtalstrohet (i %)	88	88	89	●	→
”Vilda” inköp, ej upphandlade (i kkr)	147 805	93 863	115 000	●	↗
Andelen upphandlingar med minst 3 anbud (i %)	62	49	75	●	↘
Riktvärde antal anbud i genomsnitt per upphandling	4,0	3,1	4,5	●	↘
Tillgänglighet och förståelse av anbudsunderlag (Snittbetyg av Fråga 3, 4, skala 1-5poäng) (Enkäten görs vartannat år)	Ej genomfört	3,8	4,0	●	↗
Svarsfrekvens leverantörsenkät (i %) (Enkäten görs vartannat år)	Ej genomfört	52	30	●	↗
Hur stor andel av utförda upphandlingar är samordnade (i %)	11	14	28	●	↗
Antal upphandlingar som avbryts	13	24	10	●	↗

Analys

Det som påverkat nämndmålet negativt är återredovisningen av delegationsbeslut, andelen anbud och upphandlingar som avbryts och samordnade upphandlingar.

Några delar som påverkat nämndmålet positivt är bland annat andelen e-fakturor, avtalstrohet och att kommunen ökat tillgängligheten och förståelsen av våra anbudsunderlag.

Åtgärder

När det gäller andelen anbud så har verksamheten under året genomfört en rad aktiviteter som förhoppningsvis kommer leda till fler anbud. Antalet anbud beror även på framförhållningen och förmågan att ställa adekvata krav i upphandlingar.

Avbrytande av upphandlingar är en konsekvens av minskade anbud men också att enheten ser avbrytande som en snabbare och bättre hantering i stället för att riskera ytterligare överprövningar. En möjlig åtgärd för att minska avbrytanden är att nämnden och enheten kommunicerar vikten av att påbörja upphandlingar ännu tidigare och öka dialogen med leverantörer inför annonseringar av upphandlingar.

För att öka andelen delegationsbeslut så behöver kommunen arbeta med kompetensutveckling och se över inköpsorganisationen men det handlar också om informationsinsatser och ökat tryck på att alla förvaltningar ska rapportera in delegationsbeslut.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Upphandlingsnämndens driftbudget för 2021 är 444 tusen kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 46 tusen kronor. Överskottet beror till viss del på att kurser ej genomförts.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Överskottet beror till viss del på coronapandemin, genom att kurser ej genomförts.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,4	0,4	0,0	0,4
Nettokostnad	0,4	0,4	0,0	0,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Upphandlingsnämnd	0,4	0,4	0,0	0,4
Nettokostnad	0,4	0,4	0,0	0,4

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

Nyckeltal	2019	2020	2021
Antal annonserade upphandlingar	90	158	151
Antal anbud	284	369	321
Antal förnyade konkurrensutsättningar (FKU)	20	24	26
Upphandlat värde för annonserade upphandlingar (kkkr)	132 000	1 048 000	1 092 000
Inköpsvärde (kkkr)	829 500	665 700	666 700
Antalet överprövningar	5	11	8

4. Utmaningar och framtida utveckling

Bra framförhållning & adekvat kravställning för den goda affären. Hur kraven ställs i upphandlingar är helt avgörande för den goda affären. Den kravställande verksamheten behöver utveckla helhetssynen för offentliga affärer. Ökad dialog och avtalsuppföljning.

En utmaning är hur kommunen med nuvarande inköpsorganisation och processer för inköp och upphandling kan möjliggöra en ökad dialog med leverantörer inför kommande upphandlingar. Dessutom också möjliggöra en bättre avtalsuppföljning såväl på förvaltningarna som centralt från inköpsenheten.

Det finns ett stort behov av att öka inköpsmognaden i Värnamo kommun med kompetensutveckling i flera inköpsnivåer.

Inköpsenheten kommer under våren 2022 att rekrytera en ny inköpare efter beslut om nya medel till verksamheten.

Andelen e-fakturor har ökat från 92 procent 2020 till 96 procent 2021 av leverantörsfakturorna.

Samhällsbyggnadsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, plan- och byggnadsväsendet samt är kommunens räddningsnämnd.

Nämnden ansvarar för att leda och samordna den fysiska översiktliga planeringen och detaljplanering av mark- och vattenanvändningen så att ett hållbart samhällsbyggande främjas.

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom områdena skydd mot olyckor, brandfarliga och explosiva varor och om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Nämnden fullgör vidare de uppgifter som ska utföras av den kommunala nämnd som svarar för livsmedelsfrågor, alkohol- och tobaksfrågor, trafikfrågor, natur- och kulturmiljöfrågor, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om bostadsanpassningsbidrag samt smittskyddslagen.

2. Verksamhetsåret 2021

Nämnden har flera stora uppdrag inom bland annat samhällsplanering. Arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Värnamo tätort, plan för trafik och plan för centrumutveckling fortgår. Förvaltningen har även drivit arbetet med en ny central förbindelse i Värnamo tätort och förslag på placeringen av en ny fotbollsarena.

Under våren 2021 har ett större utbrott av bakterien Ehec inträffat på en förskola i Värnamo kommun. Trots att många andra instanser och myndigheter var inblandade så kunde smittkällan inte identifieras.

Klimatanpassningsarbetet har främst bestått i arbete med det nya åtgärdsprogrammet för regionen. Programmet började gälla i oktober 2021.

Den senaste tidens större händelser i landet, till exempel skogsbränder, har påvisat ett behov av tydligare övergripande ledning inom räddningstjänsten. Från årsskiftet 2021 måste därför alla kommunala räddningstjänster ha tillgång till en övergripande ledning som finns tillgänglig dygnet runt och kunna hållas igång kontinuerligt. Inom Räddsam F och i samverkan med kringliggande län så har det nu arbetats fram ett gemensamt system som satts i verket. Ett avtal mellan kommunerna är upprättat och påskrivet vilket innebär att Räddsam F kommer ansvara för den övergripande ledningen i hela området.

En mindre organisationsförändring har genomförts i december som innebär två mer renodlade tjänster som stadsarkitekt respektive plan- och byggchef. Detta innebär bättre förutsättningar för

ett närvarande ledarskap för plan- och byggenheten samtidigt som det ökar tydligheten av enhetens roll i stadsutvecklingen kopplat till nämndens mål om attraktiv stadsbyggnad.

Ett samarbetsavtal med Lantmäteriet gällande gemensam registerkarta har slutförts. Detta säkerställer kvaliteten och underlättar uppdateringsprocessen. Producentavtal för tillgängliggörande av datamängder via Nationella geodataplattformen har ingåtts med Lantmäteriet.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Räddningstjänstens externa verksamhet med brand- och sjukvårdsutbildning och fixartjänst har bara varit igång delar av året på grund av covid-19 och restriktionerna runt detta.

Inom livsmedelstillsynen har det inneburit vissa begränsade möjligheter att genomföra kontroller, och inspektionerna har i större omfattning varit förannmälda. Det har även under 2021 inkommit många frågor kring covid och trängsel från verksamheterna. Under året har totalt drygt 100 trängselkontroller genomförts.

Pandemin har också medfört att förvaltningens digitala förmåga stärkts på flera sätt. Det gör förvaltningen mer robust för liknande händelser framåt samtidigt som förvaltningen ser andra utvecklingsmöjligheter med distansarbete och arbetssätt.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Förvaltningen har under året genomfört tillsyn på grundskolor och fritidshem. Brister kunde bland annat konstateras vad det gäller städning av lektionssalar. Flera av skolorna är äldre med inredning och förvaringsutrymmen som försvårar städning. Åtgärder har även behövt vidtas för att kemikalieförteckningar ska hållas lättillgängliga där kemikalier används.

Räddningstjänsten håller utbildningar och tar emot studiebesök för barn och ungdomar.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

3.1 Nämndens mål

Nämnden har under året aktivt drivit samhällsbyggnadsfrågor utifrån kommunens vision.

Rekrytering av deltidsbrandmän har varit i fortsatt fokus under året, då det har varit svårt att klara bemanningen vid vissa deltidskårer. Nämnden har även svårt att rekrytera personal till andra arbetsområden. Det är därför viktigt att arbeta med att försöka behålla och utveckla befintlig personal.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: 1 Planering och exploatering: En attraktiv stadsbyggnad som präglas av hållbar arkitektur, trygghet och tillgänglighet.				Bedömning:
Indikatorer: Antal nya bostäder som möjliggörs av nya detalplaner. *Möjliga bostäder utefter antagna planer.	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
	50	26	250	
Hur ser du på hur trivsamt bebyggelsen är. SCB Medborgarundersökning, fråga A3:3	–	–	7,5	–
Nämndmål: 2 Myndighetsutövning: Kontakt med kommunen präglas av professionalitet och samordning. Handläggningen är effektiv, rättssäker och kompetent. I kontakt med kommunens myndighetsutövning upplever medborgaren en hög grad av serviceskänsla och mervärde.				Bedömning:
Indikatorer: NKI SKR	2020:	2021:	Målnivå 2021:	–
	–	–	80	
Svenskt Näringsliv, företagsklimat	4,6	4,3	4,5	
Nämndmål 3: Utryckningstjänst: Medborgare och de som vistas i kommunen upplever att kommunens utryckningstjänst präglas av professionalitet och samordning. Hjälpen är kompetent, snabb och effektiv. I kontakt med kommunens utryckningsverksamhet upplever medborgaren en hög grad av trygghetskänsla och mervärde.				Bedömning:
Indikatorer: SKLs Öppna jämförelser: Responstiden för räddningstjänst dvs. tid från 112-samtal till första resurs är på plats skall vara max 10 min.	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
	9,0	9,1	10,0	
DAEDALOS: Minst 80 % av personalen ska vara godkända på våra taktiska enheter.	80%	80%	80%	

Analys

Förvaltningen har som myndighet till uppgift att fatta beslut. Besluten kan ha stor påverkan för de berörda. Därför är det viktigt att arbetet präglas av professionalitet. Utryckningstjänsten ska präglas av professionalitet och samordning. Hjälpen till de som är drabbade ska vara snabb, effektiv och kompetent. Antal nya bostäder som möjliggörs av nya detalplaner måste ses över en längre tidsperiod.

Åtgärder

Förvaltningen arbetar ständigt med att utveckla verksamheten. Uppföljning sker kontinuerligt.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål: Nämnden minskar sin klimatpåverkan inom områdena transport och energianvändning. (infrastruktur – kollektivtrafik).				Bedömning: ● →
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
Andel bokade personbilar som drivs med förnybara drivmedel	92	96	95	● →
Antalet körda km/årsarbetare (personbil inkl privat bil i tjänsten)	224	–	375	○ –

Analys

Klimatfrågan är en av vår tids viktigaste frågor. Transporter och energianvändning har stor klimatpåverkan. Antalet körda km/årsarbetare känns inte relevant att utvärdera då det är helt beroende av ärendemängden och för att verksamheten har mycket begränsad möjlighet att påverka resultatet. Det viktigaste blir därför att välja det miljövänligaste transportsättet.

Åtgärder

Riktlinjer för tjänsteresor samt arbetet med att öka andelen transporter som sker med el eller förnyelsebara drivmedel.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål: Medarbetaren upplever att nämndens verksamhet präglas av dialog och tydlighet. Medarbetaren upplever delaktighet och möjlighet att påverka. Medborgaren upplever att nämndens verksamhet präglas av dialog och tydlighet. Medborgaren upplever delaktighet och att kommunens utvecklingsarbete sker i olika forum med möjlighet att påverka.				Bedömning: ● →
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
Medborgardialog/påverkansforum: Antal genomförda samverkan/aktiviteter per år med externa aktörer och/eller medborgare.	8	10	6–7	● →
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning	–	4,0	4,3	● →
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetar Engagemang) Styrning	–	75	80	● →

Analys

För att nå ett bra resultat oavsett om det gäller att utveckla förvaltningens verksamhet eller arbetet med kommunens utveckling så är det viktigt med delaktighet och dialog. Den senaste tiden har präglats av pandemin vilket gjort det svårare att genomföra olika aktiviteter för en ökad delaktighet.

Åtgärder

Förvaltningen arbetar med olika varianter av informationsmöten, arbetsmöten och dialoger. Användningen av digital teknik har ökat för att upprätthålla delaktigheten både för medarbetare och medborgare.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Medarbetarna upplever att arbetssituationen präglas av tydligt ledarskap, delaktighet, respektfullt bemötande, och personlig utveckling så att rätt kompetens behålls och kan rekryteras.					
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Jag kan tänka mig att rekommendera andra i min närhet att börja arbeta på min arbetsplats/inom Värnamo kommun	–	4,0	4,2		
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	–	79	78		
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	–	79	82		

Analys

Att ha kunnig och kompetent personal är en förutsättning för att kunna bedriva en bra verksamhet. Det är därför viktigt att kunna rekrytera kompetenta medarbetare. Men det är ännu viktigare att kunna behålla och utveckla befintlig personal.

Åtgärder

Förvaltningen har arbetat aktivt med verksamhets- och kompetensutveckling, ett mer tydligt och närvarande ledarskap samt fokus på så kallad ”onboarding”. Genom att skapa rätt förutsättningar att komma in snabbt i arbetet, kan förvaltningen ta vara på energin från nya medarbetare på ett klokt sätt.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2021 är 64,4 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 3,9 miljoner kronor. Intäktsöverskottet på 1,9 miljoner kronor beror främst på högre bygglovsintäkter, tillsammans med statsbidrag för covid-19. Personalkostnader inom verksamheterna miljö, fysisk/ teknisk planering ger ett överskott på grund av vakanta tjänster. Räddningstjänsten redovisar ett underskott på 1,4 miljoner kronor, högre kostnader för deltidskårens GRIB-utbildningar och uttryckningar. Bostadsanpassningsbidragen redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor. Utredningarna Ny arenastad Värnamo och placering ny simhall är inte genomförda, ett överskott på 0,9 miljoner kronor.

3.2.2 Investeringsredovisning

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för 2021 är 6,9 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 5,4 miljoner kronor. Överskottet beror på att räddningstjänstens övningsfält och utredningen av viadukten ej färdigställts. Räddningstjänstens skärsläckare levereras 2022.

3.2.3 Ekonomiska effekter av coronapandemin

Under våren ställde räddningstjänsten in utbildningsverksamheten, ett inkomstbortfall på 0,4 miljoner kronor. Statsbidrag för livsmedelsinspektörernas ökade tillsyn har betalats ut med 0,3 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige tog beslut om att inte ta ut avgift för årligt serveringstillstånd, ett inkomstbortfall på 0,2 miljoner kronor.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-18,4	-20,3	1,9	-17,9
Kostnader	83,0	81,0	2,0	79,2
Nettokostnad	64,6	60,7	3,9	61,3

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Nämnd och styrelseverksamhet	0,7	0,7	0,0	0,6
Övrig politisk verksamhet	0,2	0,2	0,0	0,2
Fysisk/teknisk planering	11,7	8,2	3,5	10,7
Trafik och parkering	1,3	1,2	0,1	1,1
Miljö-/hälsoskydd myndighets utövning	3,4	2,7	0,7	2,2
Miljö-/hälsoskydd hållbar utveckling	0,1	0,1	0,0	0,0
Alkoholtillstånd m.m	0,2	0,4	-0,2	0,1
Räddningstjänst	35,9	37,3	-1,4	36,1
Trygghetsservice	1,3	1,5	-0,2	1,3
Bostadsanpassningsbidrag	3,3	2,4	0,9	3,0
Administration, samhällsbyggnadsförvaltningen	6,5	6,0	0,5	6,0
Nettokostnad	64,6	60,7	3,9	61,3

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	6,9	1,5	5,4	5,1
Nettoinvesteringar	6,9	1,5	5,4	5,1

Största investeringar

	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Övningsfält, Räddningstjänsten	1,4	0,0	1,4	0,1
Fordon, Räddningstjänst	2,6	0,4	2,2	1,7
Utredning Viadukt	0,5	0,2	0,3	0,0

3.3 Nämndens HR

3.3.1 Analys

Under 2021 så är antalet anställda och personalomsättningen på ungefär samma nivå som under 2020. Förvaltningen har lyckats hålla kvar en låg sjukfrånvaro vilket är mycket positivt med tanke på att delar av verksamheten har haft en mycket hög arbetsbelastning under perioden. Antalet övertidstimmar har minskat jämfört med 2020 och om förvaltningen jämför med 2019 så har antalet timmar nästan halverats.

3.3.2. Åtgärder

Förvaltningen jobbar aktivt med att bibehålla låg sjukfrånvaro, ytterligare minska behovet av övertid och för att sänka personalomsättningen.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	83	82	-1
Tillsvidareanställda, årsarbetare	82	81	-1
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	1	5	+4
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	1	5	+4
Andel kvinnor, %	41,0	37,8	-3,2 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	99,2	99,4	+0,2 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	242	200	-42
Övertid, timmar**	862	691	-171
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	254	217	-37
Fyllnadstid, timmar**	850	678	-172
Timlön exklusive PO, tkr*	2 484	3 025	+541
Timlön, timmar**	2 029	2 691	+662
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	60 324	62 817	+2 493

*Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31, timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). Inklusive deltidsbrandmän. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). Exklusive deltidsbrandmän.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	3,58	2,41	-1,17 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	19,33	30,26	+10,93 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	596	450	-146

*Sjukfrånvarotid januari - november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari - december 2021 (12 månader).**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	2,5	7,4	+4,9 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	1,3	4,9	+3,6 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	1	2	+1

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	2	1	0	0	1

*Avser tillsvidareanställda.

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2020	2021
Tillsyn Räddningstjänst (antal)	72	59	85
Externutbildning (antal utbildade)	2100	1 459	1142
Flytväst/is paket (antalet utlånade)	500	487	500
Bostadsanpassning antal	110	115	108
kronor/ärende	25 982	20 400	30 745
Bygglov antal	301	359	402
kronor/ärende	13 970	14 291	14 670

4. Utmaningar och framtida utveckling

Med anledning av flytten av GIS-verksamheten kommer det att behöva genomföras vissa interna förändringar och kompetenshöjningar inom Geodataavdelningens verksamhet.

En fortsatt digitalisering av verksamheten kommer att ge förutsättningar för en effektivare samhällsbyggnadsprocess. Det kommer också att medföra en ökad tillgänglighet av information för tjänstemän, politiker, medborgare och näringsliv.

Arbetsinsatserna med förorenade områden måste även fortsättningsvis prioriteras och stora resurser kommer att behöva läggas på att öka kunskapen om tidigare identifierade objekt och att åtgärda/sanera dessa. Kunskap och resurs inom området behövs även i samband med att detaljplaner tas fram, vid byggnationer och när andra markarbeten utförs inom våra tätorter.

En stor utmaning är också det arbete med klimatanpassningar som behöver göras i samhället för att motverka effekterna av den pågående klimatförändringen.

Det pågår och kommer ett antal större stadsutvecklingsprojekt.

Det gör det svårt att med nuvarande resurser bygga upp den planberedskap som skulle behövas så att brist på planlagd mark inte blir ett hinder för kommunens utveckling. Mer resurser behövs även för att kontinuerligt kunna arbeta fram och aktualisera strategiska planeringsunderlag, för att underlätta och snabba på plan- och bygglovsprocessen samt för att kunna bedriva det tillsynsansvar som nämnden har enligt PBL (Plan- och bygglagen).

Samhällsbyggnadsförvaltningen förväntar sig ett särskilt utökat behov av kompetensutveckling under åren 2022-2023 med anledning av förändringar i lagstiftningen kopplat till plan- och byggverksamheten. Ett ökat kompetenskrav kring tillsyn är en av konsekvenserna av förslaget.

Värnamo kommuns vision om 40 000 invånare och fler verksamheter ger en ökad risk för olyckor, vilket kommer att ställa högre krav på räddningstjänstens förebyggande- och operativa arbete.

Under senaste åren har ett nationellt arbete påbörjats att återta förmågan inom civilt försvar och för åtgärder vid höjd beredskap. Under kommande år ligger ett omfattande arbete både på regional och lokal nivå att återta och anpassa åtgärder för det civila försvaret. Detta arbete kommer att kräva en särskild insats för att identifiera behov och rimlig ambitionsnivå för förvaltningen.

Räddningstjänstens kompetens och resurser blir alltmer efterfrågat i andra sammanhang än utryckningstjänst. Detta är både en målinriktad och positiv utveckling för att använda såväl resurser som kompetens för att möta behovet av trygghet och säkerhet.

Servicenämnd

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Servicenämnden ansvarar för och - skall i enlighet med de riktlinjer kommunfullmäktige anger, till självkostnadspris tillhandahålla tjänster till kommunens förvaltningar avseende kommunens samlade kostverksamhet, övergripande ansvar för drift och support av kommunens nätverk och datorer inklusive viss verksamhetsutveckling. Vara ett stöd till övriga nämnder i deras IT-utveckling och upprätthålla fastställd nivå för IT-säkerhet. Servicenämnden ansvarar även för kommunens bemanningsenhet med vikariehantering inklusive resurspoolspersonal för kost, omsorg och förskola. Nämnden ansvarar dessutom för logistik- och tryckerierheten med tillhörande posthantering samt kommunens kontaktcenter.

2. Verksamhetsåret 2021

Servicenämnden som arbetar för att underlätta och effektivisera för övriga nämnder har haft ett intensivt år. Pandemin har även under 2021 gjort ett stort avtryck och verksamheterna har fått anpassa sig till följd av hög frånvaro och digitala mötesformer. Digitaliseringsinsatser har underlättat för distansarbete och omfattande utveckling har skett av e-tjänster för att underlätta för såväl medborgare som för interna processer. Verksamheterna har visat prov på stor flexibilitet och har trots hög frånvaro levererat på ett högkvalitativt sätt. Behovet av en nämnd som är anpassningsbar och på ett snabbt sätt kan leverera är oerhört värdefullt för en kommun. Servicenämnden levererar detta och ser sig mogen för nya uppdrag och nya verksamheter.

Utveckling och stöd till övriga nämnder är viktiga uppdrag för servicenämnden. Med stöd av information på webben och interna checklistor som skapats tillsammans med verksamheterna har omkring 23 300 av medborgarnas ärenden lösts direkt i kontaktcenter. Att 50 procent av ärendena löses direkt i kontaktcenter frigör mycket tid till övriga nämnder samtidigt som medborgaren bara behöver ringa ett samtal för att få sitt ärende löst. Samtidigt har flera e-tjänster skapats. Det ökar tillgängligheten för medborgaren och underlättar, effektiviserar och kvalitetssäkrar processer. Antalet inskickade e-tjänster har från 2018 ökat från 196 till 10 062 år 2021.

En förutsättning för effektivt arbete med god kvalitet är ett strukturerat arbetssätt med ett bra och säkert systemstöd. Under året har resurser om disponerats för att stödja verksamheter med att kvalitetssäkra flytt av centrala system till molntjänster. Det har krävt nedprioritering av arbetet med andra strategiska initiativ för digitalisering. Tillsammans med MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) pågår det också ett projekt för IT-säkerhet. Projektet har medfört en datacenterflytt under första kvartalet 2022. Samtidigt har första steget i bildandet av ett IT-center gjorts med en ny IT-centerchef på plats. Det ska på sikt stödja verksamheterna och vara ett nav i kommunens digitalisering. Bristande systemstöd har blivit allt tydligare när beställningarna

av vikariebehov ökade med 20 procent under 2021. För att öka tillgängligheten har en teletjänst anslutits som innebär att flera administratörer svarar på inkommande samtal. Bemanningseenheten servar närmare 300 arbetslag i tre olika förvaltningar med deras vikariebehov. I april utökades samarbetet med två nya områden inom omsorgsförvaltningen, Forsheda och Bredaryd. Vikariebanken består av omkring 500 korttidsvikarier och omsättningen är mycket hög. Omsorgsförvaltningen bytte i november sitt dokumentationssystem vilket har krävt att alla korttidsvikarier behöver tjänste-id och utbildning för att komma in i det nya systemet Combine. Införandet har krävt omfattande administration för servicenämnden.

Uppdraget med att rekrytera nya korttidsvikarier har varit utmanande både genom att sökunderlaget varit lågt, samt att många marknadsföringsinsatser inte har gått att genomföra under pandemin. Svårigheten att få in vikarier har drabbat måltidsverksamheten hårt som under långa perioder har fått arbeta underbemannade. För att säkerställa en god arbetsmiljö kommer måltidsverksamheten utöka resurspoolen samt se över hur verksamheten kan organisera sig för att klara av att bemanna upp vid frånvaro. Att personalen ska kunna ta sig mellan köken är ett sätt att underlätta bemanningen. Under 2021 har verksamheten med stöd från omställningsfonden, KOM-KR, haft möjlighet att erbjuda personal som saknar körkort, ett B-körkort. Totalt har 13 medarbetare tackat ja till erbjudandet.

Ett omfattande arbete pågår med att byta ut kommunens kostdatasystem. AIVO som inte längre supporteras ska bytas ut mot Matilda med samma leverantör. Arbetet som pågått under hela året är nu inne i slutfasen med att utbilda samtliga medarbetare inom såväl måltidsservice som övriga verksamheter som lägger beställningar av måltider och specier i kostdatasystemet. Driftstart planeras till 1 februari 2022. Under 2021 har måltidsverksamheten tillsammans med ekonomiavdelningen och kunder till verksamheten utvärderat gällande finansieringsmodell. Även i fortsättningen kommer måltidsservice att vara en resultatenhet, däremot kommer portionspriset delas upp i en fast- respektive rörlig del från och med 2022.

Digitala möten och färre resor har gjort att uthyrningsgraden av poolbilarna varit låg, vilket hanterats genom att minska fordonsparken. Laddinfrastrukturen har byggts ut inför kommande behov. I dagsläget finns det 86 interna laddpunkter och det ligger beställningar på ytterligare 18. Trots arbete hemifrån har det varit relativt hög efterfrågan på kopieringstjänster till kommunens centrala tryckeri. Totalt levererades 1,08 miljoner tryck under 2021 vilket kan jämföras med 1,26 miljoner 2020 och 1,11 miljoner 2019. Under året fattades det beslut att centralisera kommunens utbyte av skrivare till servicenämnden. Arbetet har påbörjats under 2021 och under 2022 kommer större delen av kommunens skrivarpark att bytas ut.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Distansarbetet har fortsatt på ett välfungerande sätt och Microsoft Teams har implementerats för att stödja distanskommunikation. Distansarbetet har medfört ett högt inflöde av ärenden till IT-service. Halvledarbrist och ökad leveranstid på elektronik har medfört att inköp har fått anpassas och det har krävts en bättre framförhållning. Mer tid har gått åt att packa matlådor till skolelever och matdistribution. Seniorrestaurangerna som varit stängda en stor del av året, öppnades igen i september. I samband med öppnandet stängdes restaurangen på Rörestorpsgården till förmån för en ny restaurang på Expo.

Det nära samarbete som kontaktcenter har med verksamheterna och kommunikationsenheten har varit en framgångsfaktor. Information har snabbt kommunicerats på webbplatsen vilket gjort att antalet samtal till kommunen inte ökat nämnvärt. Gällande restriktioner har medfört högre frånvaro i verksamheterna vilket i sin tur medfört fler beställningar av vikarier. Lägesavstämningar kring bemanningssituationen har skett kontinuerligt med HR-avdelningen och övriga förvaltningar.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

För tilldelade medel under 2021 har en utbildning i grönare matval gjorts med fokus på det vegetariska köket. All måltidspersonal har fått en föreläsning och även allmänheten har erbjudits en föreläsning för att medvetandegöra grönare alternativ och hur alla kan äta mer vegetariskt. I samband med utbildningen serverades en Nobelmiddag med vegetarisk meny i samtliga förskolor och skolor. Nämnden har också bidragit med måltider till projektet En friskare generation och skapat en ny e-tjänst för specialkost som har gjort processen för ansökan både enklare och säkrare.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

I takt med digitaliseringen uppstår omfattande krav på säkerhet och verksamhetsutveckling inom nämndens ansvar. Kontaktcenter frigör tid till övriga förvaltningar genom att ha en hög lösningsgrad. Under rådande förutsättningar med hög frånvaro och stor personalomsättning är måluppfyllelsen god och medarbetarundersökningen visar väldigt bra resultat avseende hur medarbetarna upplever sitt arbete och arbetssituation. Utifrån nämndens mål syns det däremot att det har varit ett ansträngt år i många verksamheter. Bland annat så har antalet beställningar till bemanningseenheten ökat med 20 procent vilket medfört en fallande lösningsgrad. Kapacitetsbrist hos IT har samtidigt medfört omprioriteringar med negativa konsekvenser för den strategiska satsningen kring stabila tekniska förutsättningar. I nämndens klimatarbete syns att matsvinnet fortsätter att minska och laddinfrastrukturen byggs ut. Däremot sker inte utbytet mot fossiloberoende fordon i en takt som ger måluppfyllelse.

3.1 Nämndens mål

3.1.1 Jämförelse av resultat

Sedan servicenämndens införande har de flesta indikatorer haft en positiv utveckling vilket inte minst syns i medarbetarundersökningen. I utfallet syns att majoriteten av indikatorerna både har rört sig uppåt år för år och har nu dessutom ett bättre resultat än Värnamo kommun som helhet.

3.1.2 Mål i sammandrag

3.1.1 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Servicenämndens tjänster ger övriga förvaltningar förutsättningar till effektiv resursanvändning genom en god leveranssäkerhet och kvalitet.				○ →	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Kundnöjdheten inom måltidsservice seniorrestauranger*	91,5%	–	91,5%	–	–
Kundnöjdheten inom måltidsservice skolrestauranger	76,9%	69,5%	76,6%	●	↘
Kontaktcenter, andel lösta ärenden – medborgare**	53%	50%	55%	●	↘
Kontaktcenter, andel lösta ärenden – medborgare + förvaltningarna***	74%	79%	65%	●	↗
Engagemang – Kontaktcenter****	4,47	4,50	4,48	●	↗
IT-avdelningens kundbemötande	95,9%	97,2%	97,5%	●	↗
Andelen genomförda bokningar av bemanningsenheten	87%	84%	88%	●	↘

*Beslut har tagits om att inte mäta kundnöjdheten i seniorrestaurangerna då de varit stängda.
 ** Medborgaren får hjälp i första kontakten med kontaktcenter och behöver inte återkomma.
 *** Kontaktcenter underlättar för förvaltningarna genom att lösa medborgarens ärende direkt eller tar in information om ärendet och fördelar den vidare till rätt verksamhet, övrig procentandel (21% för 2021) kopplas direkt till kollegorna i verksamheterna.
 **** Betyg på hur medborgarna upplever kontaktcentrets engagemang i samtalen (betyg 1-5, där 5 är bästa betyg).

Analys

Kundnöjdheten inom skolrestaurangerna har fallit med 7,4 procentenheter under 2021. Eftersom frågeunderlaget ändrades i förhållande till tidigare mätningar är det svårt att dra någon slutsats huruvida kundnöjdheten faktiskt gått ned eller om det beror på frågorna. Kundfokus och det nära samarbetet servicenämnden har med övriga förvaltningar gör att lösningsgraden i kontaktcenter håller sig på höga nivåer, både direkt mot medborgarna och där ärendet fördelas mot rätt verksamhet. Medborgarna upplever dessutom att engagemanget i kontaktcenter är högt och det överträffar målnivån på 4,48. Personalomsättningen inom kontaktcenter har däremot varit väldigt hög vilket är en stor förklaring till fallande lösningsgrad mot medborgarna. Kundbemötandet hos IT-avdelningen har en fortsatt positiv utveckling och når nästan upp till den ökade målnivån på 97,5 procent. Till följd av hög frånvaro har vikariebehovet ökat med 20 procent under 2021. Bemanningsenheten har i snitt löst 84 procent. Några av orsakerna till att enheten inte når målet på 88 procent är det ökande antalet beställningar, minskande sökunderlag av nya korttidsvikarier och bristande systemstöd.

Åtgärder

Under 2022 ska en kundundersökning genomföras i seniorrestaurangerna. Utifrån förslag från revisionen kommer en undersökning även göras på kommunens särskilda boenden. Verksamheten behöver också fundera på om gällande skolenkät är rätt väg att gå för att mäta nöjdheten i skolorna.

Det kommer fortsatt vara viktigt att driva verksamhetsutveckling och hålla operativa möten med förvaltningarna för att fler ärenden ska lösas direkt i kontaktcenter. Fortsätta att vidareutveckla IT-service och arbetssätt för IT-stöd med syfte att förstärka kundfokus och pålitliga leveranser. Bemanningsenheten kommer prioritera rekryteringsuppdraget för att balansera verksamheternas behov av korttidsvikarier. Marknadsföringsinsatser och rekryteringsätt påverkas av pandemin och gällande restriktioner.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Servicenämnden ska minska sin klimatpåverkan				●	➔
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andelen matsvinn ska minska i måltidsservice restauranger	8%	7%	9,4%	●	↗
Andel personbilar och lätta lastbilar som drivs med förnybara drivmedel*	44%	47%	48%	●	↗
Antal biogas/elhybrid/elbilar	115	104	130	●	↘

*Tekniska förvaltningens fordon kör på HvO. Om deras fordon räknas in blir andelen personbilar och lätta lastbilar som drivs med förnyelsebara drivmedel 78 % under 2021.

Analys

Matsvinnet går stadigt nedåt för måltidsservice och i skolorna låg den under 2021 på 7 procent. Erfarenhet och god anpassning utifrån vilken maträtt som serveras är framgångsfaktorer för att hålla matsvinnet på en låg nivå. Förutsättningarna för att byta ut fordonsflottan mot att drivas med fossilfria bränslen har förbättrats i takt med en utbyggd laddinfrastruktur. Fler dieseldrivna fordon inom kommunen har börjat använda Värnamo kommuns egen tank vid kommunförrådet. Det innebär att de fordonen nu tankar HvO, vilket är en biodiesel. Utbytet mot biogas, elhybrider och elbilar uppnår inte målnivån vilket har flera förklaringar. Dels har det inte varit dags att byta ut fordonen enligt utbytesplanen, dels har det varit långa leveranstider från fordonstillverkarna på grund av pandemin. Att antalet fordon minskar beror i huvudsak på en mindre fordonsflotta där fordon som drivs av förnybara drivmedel inte har ersatts med nya.

Åtgärder

Arbetet fortgår med att mäta matsvinnet och att anpassa produktionen utifrån den måltid som serveras. En mätning av matsvinnet i förskolorna har inletts under 2021 och kommer analyseras mer ingående under 2022. Mätningen under hösten visade ett matsvinn på 28 procent i förskolorna. För att minska matsvinnet behöver leveranserna mellan köken ses över så den motsvarar portionsstorlek av beställda portioner utan stor extramarginal. Utbyggnad av laddinfrastrukturen fortsätter och utifrån utbytesplanen kommer det ske flera fordonsutbyten under kommande år där fokus kommer vara att byta mot elbilar, elhybrider och biogasbilar.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål :				Bedömning:	
Medborgare och förvaltningens medarbetare upplever att verksamheten präglas av dialog, tydlighet, delaktighet och med möjlighet att påverka.				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Generell nöjdhet – Kontaktcenter	4,29	4,27	4,3	●	→
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning*	4,1	4,3	4,2	●	↗
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetarengagemang) Styrning*	79	83	81	●	↗
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Arbetsplatsträffar*	3,9	4,2	4,1	●	↗

* Utfallet för 2020 kommer från medborgarundersökningen som gjordes 2019.

Analys

Medarbetarundersökningen som genomfördes 2019 visade på brister i medarbetarnas upplevelse av delaktighet, tydlighet och möjlighet att påverka. Arbetet som kontinuerligt pågår för att skapa delaktighet och utveckla verksamheten ger resultat och undersökningen under 2021 visar goda resultat för såväl styrning, arbetsplatsträffar samt mål och uppföljning. Samtliga indikatorer visar både bättre resultat än 2019 och högre resultat än Värnamo kommun som helhet. Att den generella nöjdheten i kontaktcenter ligger kvar på en hög nivå ses som väldigt positivt med hänsyn till stor personalomsättning.

Åtgärder

För att upprätthålla en god nöjdhet kommer personalen i kontaktcenter och IT-service att genomgå en utbildning i samtalsteknik under 2022. Att både kompetensutveckla och behålla personal blir viktigt för att skapa en arbetsmiljö som uppmuntrar till delaktighet med möjlighet att påverka. Inom varje verksamhet fortsätter värdegrundsarbetet, visionsarbetet och dialoger kring vad som kan utvecklas för att möta medborgares och medarbetares krav, behov och förväntningar.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Servicenämndens medarbetare är nöjda med sin upplevda arbetssituation i frågor som ledarskap, motivation och personlig utveckling				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap*	79	82	80	●	↗
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation*	74	77	76	●	↗

*Utfall för 2020 kommer från medarbetarundersökningen som gjordes 2019.

Analys

Resultatet visar att medarbetare inom servicenämnden i stort är nöjda med sin arbetssituation och visar stort förtroende för sina chefer. Det finns både förutsättningar för ett ansvarsfullt arbete samtidigt som både chefer och organisation främjar detta engagemang och visar uppskattning för arbetsinsatser. Däremot ligger utfallet något lägre än kommunen som helhet när det gäller frågor som att lära sig nytt och utvecklas i det dagliga arbetet samt att arbetet inte alltid känns meningsfullt.

Åtgärder

Medarbetarsamtal, lönesamtal, arbetsplatsträffar, värdegrundsarbete och organisationsöversyn är några insatser som genomförs för att nå måluppfyllelse med nöjda medarbetare. En ansträngd arbetssituation där flera verksamheter haft svårt att hinna med det dagliga arbetet har däremot hämmat möjligheten till kompetensutveckling och utveckling i det dagliga arbetet. Diskussioner har förts kring att mer frekvent genomföra en något mindre medarbetarundersökning för att i ett tidigare skede fånga upp negativ utveckling gällande medarbetarnas upplevda arbetssituation.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Servicenämndens driftbudget för 2021 är 41,5 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 5,9 miljoner kronor. Samtliga verksamheter inom servicenämnden bidrar till överskottet som kan hänföras till kostnadsbesparingar, bidrag för sjuklöner, vakanser samt uteblivna utbildningar- och utvecklingsinsatser. IT-avdelningen har upphandlat nytt avtal för kommunens Microsoftlicenser vilket har medfört en kostnadsbesparing på 0,9 miljoner kronor under 2021. Dessutom har nyttjande av konsulttjänster inom IT-avdelningen varit betydligt lägre än budgeterat och inneburit en kostnadsbesparing på närmare 0,6 miljoner kronor. Sammanlagt redovisar IT-avdelningen ett överskott på 2,2 miljoner kronor. Överskottet för Microsoftlicenser som uppstått under 2021 har dock återlämnats till kommunstyrelsen genom en avräkning av IT-avdelningens budgetram för år 2022.

Måltidsservice redovisar ett överskott på 1,4 miljoner kronor. Antal levererade måltider till barn- och utbildningsförvaltningen har även i år varit lägre än årsbeställning, detta på grund av rådande pandemin. Genom en tilläggsdebitering upp till beställda årsvolymer har dock måltidsservice fått full täckning för alla fasta kostnader. Den besparing av livsmedelskostnaderna som uppstått i måltidsservice på grund av uteblivna leveranser av måltider under året har avräknats från tilläggsdebiteringen. Till omsorgsverksamheter har måltidsservice levererat fler måltider och specier vilket innebär högre intäkter än budgeterat. Även stor återhållsamhet i användande av resurser samt statsbidrag för ökade sjuklönekostnader som täcker personalkostnadsunderskottet har haft positiv påverkan på måltidsservice resultat.

Bemanningsenheten redovisar ett överskott på knappt 1 miljon kronor för 2021. Orsaken till överskottet är flera vakanta tjänster i resurspoolerna mot omsorgsförvaltningen och barn- och

utbildningsförvaltningen samt högt nyttjande av poolresurserna vilket har medfört lägre kostnader för outhyrd tid. Svårigheterna med att rekrytera vikarier till verksamheter i omsorgsförvaltningen har för bemanningsenheten varit en mycket stor utmaning under hela pandemiperioden. Ökad efterfrågan på vikarier har medfört stor belastning på bokningsfunktionen. Därmed har bemanningsenheten i samråd med omsorgsförvaltningen minskat antalet resurser i resurspoolen, gjort en omflyttning av medel och förstärkt den administrativa bokningsfunktionen med överskottsmedel från omsorgsresurspool inför år 2022.

Staben redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor vilket beror på lägre personalkostnader, knappt nyttjande av avsatta medel för externa tjänster och konsulter samt lägre kostnader för kompetensutveckling än budgeterat. Kontaktcenter redovisar endast en liten positiv avvikelse mot budget.

Logistik, post och tryckeri visar ett överskott på 0,2 miljoner kronor vilket kommer från lägre kostnader för fordonsunderhåll och reparationer samtidigt som flera utgående leasingavtal inte har förnyats.

3.2.2 Investeringsredovisning

Servicenämndens investeringsbudget för 2021 är 24,4 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 20,8 miljoner kronor. 14,7 miljoner av överskottet kommer från IT som endast utnyttjat 9 procent av den tilldelade budgetramen. Kvalitetssäkring och driftsuppdrag som uppstått i samband med verksamhetsdrivna utbyten av system har fått prioriteras framför att driva de investeringar som var planerade. En organisationsförändring med ett nytt IT-center pågår som förväntas ge mer kraft till att se över och genomföra kritiska investeringsprojekten inom nämndens ansvar. Tillsättande av nya tjänster som kan projektleda och utforma strukturerna för systemutveckling blir viktigt för att fullföra planerade investeringar. Inventarier för måltidsservice ger också ett stort överskott på 3,1 miljoner kronor som beror på att renoveringar av skolkök inte genomförts eller skjutits upp. Avsatta medel för ett nytt kostdatasystem används som planerat. Eftersom starten av projektet försenats kommer projektet pågå även under våren 2022.

3.2.3 Ekonomiska effekter av coronapandemin

De ekonomiska effekterna för servicenämnden syns tydligast i att flera planerade utvecklingsinsatser inte har genomförts. Kostnaderna för resor och utbildningar har till följd av coronapandemin

varit lägre för samtliga verksamheter. För måltidsservice har coronapandemin inte medfört samma negativa ekonomiska konsekvenser som under 2020. Antalet levererade måltider till barn- och utbildningsförvaltningen har varit lägre än budgeterat men genom tilläggsdebitering upp till årsbeställning har alla fasta kostnader fullfinansierats. Stängda seniorrestaurangerna som har medfört ett visst intäktsbortfall har dock inte påverkat det totala resultatet för måltidsservice i någon större omfattning.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-135,1	-137,7	2,6	-125,4
Kostnader	176,6	173,3	3,3	167,5
Nettokostnad	41,5	35,6	5,9	42,1

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Servicenämnd	0,6	0,5	0,1	0,4
Serviceförvaltning, Stab	5,2	4,3	0,9	4,1
IT-verksamhet	20,1	17,9	2,2	20,1
Måltidsservice	3,9	2,5	1,4	8,7
Bemanningsenhet	0,7	-0,3	1,0	-0,6
Kontaktcenter	7,5	7,4	0,1	6,3
Logistik & Post och tryckeri	3,5	3,3	0,2	3,1
Nettokostnad	41,5	35,6	5,9	42,1

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	0,0	-0,2	0,2	0,0
Utgifter	24,4	3,8	20,6	6,7
Nettoinvesteringar	24,4	3,6	20,8	6,7

Största investeringar

	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Verksamhetssystem				
Måltidsservice	1,4	0,8	0,6	0,1
Nätverksinfrastruktur	2,3	0,9	1,4	1,1
Inventarier Måltidsservice	3,6	0,5	3,1	0,4

3.3 Nämndens HR

Servicenämnden har under 2021 haft en låg personalomsättning och få pensionsavgångar. Stigande sjukfrånvaro och svårigheter att få in vikarier har däremot medfört högre belastning på befintlig personal. Både övertid och fyllnadstid har stigit under året. Även den längre sjukfrånvaron har ökat. Flera verksamheter har generellt svårigheter med kompetensförsörjning för att upprätthålla en god arbetsmiljö och möjligheter för kompetenshöjande insatser har varit lägre då det ordinarie arbetet tar upp all tid. Dels beror det på nya krav för att leverera på ett sätt som verksamheterna och medborgarna förväntar sig, vilket hade behövt mer personal. Det beror också på svårigheter att rekrytera då antalet sökande i många fall är väldigt få.

3.3.1 Analys

Antalet medarbetare stiger inom serviceförvaltningen och fördelas mer mot tillsvidareanställda som under året har ersatt tidsbegränsat månadsanställda. Timmar för övertid och fyllnadstid stiger till följd av akuta leveransbehov samt att det inte finns vikarier att tillgå. Sysselsättningsgraden har gått upp till 95,7 procent vilket framför allt förklaras av att ny personal i de flesta fall arbetar 100 procent, men det har också skett en ökning i sysselsättningsgrad bland befintlig personal. Trots att verksamheterna inte varit hårt drabbade av covid-19 så har sjukfrånvaron stigit, vilket förklaras av att personal ska stanna hemma vid symtom.

3.3.2 Åtgärder

Andelen timanställda har minskat då köken inte längre har semestervikarier. Bemanning sker med ordinarie personal. Inom IT har det påbörjats en utbildning om balans och återhämtning, samt att vidareutveckla arbetssätt och processer för IT-stöd. Arbetet kommer att fortsätta under 2022. Ersättningsrekrytering pågår för flera tjänster, det gör också arbetet med att tillsätta nya tjänster som ska minska arbetsbelastningen på befintlig personal.

3.3.3 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	188	193	+5
Tillsvidareanställda, årsarbetare	179	185	+6
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	14	10	-4
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	13	9	-4
Andel kvinnor, %	84,6	86,0	+1,4 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	95,3	95,7	+0,4 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	92	110	+18
Övertid, timmar**	218	265	+47
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	70	148	+78
Fyllnadstid, timmar**	400	791	+391
Timlön exklusive PO, tkr*	2 248	1 859	-389
Timlön, timmar**	15 749	14 617	-1 132
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	76 973	81 213	+4 240

*Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31, timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). Inklusive deltidbrandmän. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 - november 2021 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	7,52	7,73	+0,21 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	22,14	33,28	+11,14 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	1 762	1 656	-106

*Sjukfrånvarotid januari – november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari – december 2021 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	7,1	5,4	-1,7 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	4,5	4,3	-0,2 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	5	2	-3

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	6	5	1	7	4

*Avser tillsvidareanställda.

4. Utmaningar och framtida utveckling

Kompetensförsörjningen blir en allt viktigare fråga för att upprätthålla en god arbetsmiljö och utveckla verksamheterna. Det kommer att vara en kompetens- och kostnadsmässig utmaning att leverera i en hög digitaliseringstakt för effektivisering med ökande förväntningar om innovativa lösningar. Samtidigt behöver det balanseras med ökande krav på IT-säkerhet.

Att effektivisera och kompetensutveckla verksamheterna för att frigöra tid och optimera resurser kommer behövas för att uppnå uppsatta mål och hålla en hög kvalitet. Medborgarens krav på tillgänglighet, service och digitala lösningar kräver ett fortsatt proaktivt arbete och effektiviseringar. Arbete med digitala kundforum och med e-tjänster blir viktiga faktorer då det ökar både tillgänglighet och service. Omfattningen på kontaktcenters uppdrag fortsätter att öka vilket ställer nya krav för att hålla uppe lösningsgraden och samtidigt hålla nere svarstiderna.

Servicenämndens klimatarbete kommer även fortsättningsvis vara viktigt. Livsmedelsval, matsvinn och resursförbrukning blir viktigt för att bibehålla en hållbar produktion. Transporter behöver optimeras och fordonsparken ska ersättas med fler fordon som drivs med förnyelsebart bränsle, vilket kommer öka behovet av en utbyggd av laddinfrastruktur.

7 procent

Matsvinnet fortsätter att minska i kommunens restaranger. År 2020 var matsvinnet 8 procent, år 2021 7 procent

Fullfart i köket på Figy, Finnvedens Gymnasium.

Kulturnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Nämnden svarar för den allmänkulturella verksamheten, kommunens bibliotek samt konsumentvägledning.

2. Verksamhetsåret 2021

Pandemin har kraftigt begränsat verksamheten inom kulturnämndens ansvarsområden. Samtidigt har situationen tvingat fram nya arbetssätt och vägar att nå ut till kommuninvånarna.

Tiden som frigjorts har använts till utvecklingsarbete. Genomlysningen av hela biblioteksverksamheten resulterade i beslutet att biblioteksbussen ska avvecklas på sikt. Istället görs en satsning på att utveckla biblioteksservicen utanför centralorten genom att de fyra filialerna blir så kallade meröppna bibliotek, vilket innebär att låntagaren med passerkort kan besöka biblioteket även på tider när det inte är bemannat. Därutöver ska något som har arbetsnamnet ”bybibblor” etableras i dialog med invånarna på utvalda platser och hemleveranserna av böcker fortsätter.

I mars lanserades bibliotekets nya och mer användarvänliga webbplats.

Kulturskolan och kulturförvaltningen fortsätter att stärka sitt samarbete med en stor satsning på att nå fler barn och unga. Det ska bland annat ske i form av workshopverksamhet, vilket breddar både rekryteringen och utbudet. På grund av pandemin har bara enstaka aktiviteter kunnat genomföras.

Vandalorum har trots pandemin fortsatt att etablera sig som en ledande aktör på den nationella konstarenan. Verksamheten får stöd av stat, region och kommun inom kultursamverkansmodellen. Genom ett nytt avtal mellan regionen och kommunen ökar alla tre parter sin bidragsandel.

Inom programverksamheten har en rad mer eller mindre pandemiorsakade nyheter lanserats, såsom satsningen på den lokala musikscenen med Gummifabriken goes local, streamade föreläsningar från Läns museet samt digitala språkcaféer och skriworkshop i samverkan med andra kommuner. Årets upplaga av SmåLit (Smålands Litteraturfestival) genomfördes helt digitalt. I oktober invigdes äntligen den stadshistoriska utställningen ”Värnamo – vår stad berättar”.

Arbetet med en konstnärlig gestaltning i Horda har inletts, som ett led i arbetet med att kommunens samtliga tätorter ska ha en konstnärlig gestaltning.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Bibliotekslokalerna var stängda i början av året, men eftersom direktivet från Folkhälsomyndigheten stred mot Bibliotekslagen kunde de snart öppnas igen. Dock med vissa begränsningar enligt

parollen ”Lämna-Låna-Gå”, ett förhållningssätt som var gemensamt i hela länet. Biblioteksfilialerna hade stängt under skoltid och biblioteks bussens turer var inställda. Istället har det erbjudits avhämtning och hemleverans av böcker. Budgeten för digitala medier har utökats. Från och med oktober hade biblioteken åter öppnet som vanligt.

Många arrangemang har fått ställas in eller skjutas på framtiden, om de inte genomförts med restriktioner eller digitalt.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV).

Kulturen har många positiva hälsoeffekter, så när kulturlivet kraftigt har begränsats får det negativa effekter på framför allt det psykiska välbefinnandet hos många människor. Förvaltningen har därför sökt nya vägar för att erbjuda kultur, till exempel genom digitala arrangemang, begränsningar av deltagarantalet, flytt till rymliga lokaler samt aktiviteter utomhus. Barn och unga är en prioriterad grupp i programverksamheten. Exempel på coronapassade aktiviteter som genomförts är promenadteater för barn i Apladalen, digitala tipsrundor samt guidade stadsvandringar.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Värnamo har fortsatt etablera sig som en kulturkommun.

Påverkan av coronapandemin var mycket påtaglig även under 2021 och begränsade nämndens verksamhet kraftigt. Det resulterade i ett ekonomiskt överskott på 0,7 miljoner kronor, samtidigt som flera av indikatorernas målnivåer omöjligt kunde uppnås.

3.1 Nämndens mål

Värnamo fortsätter visa framfötterna på kulturområdet, inte minst genom Gummi-fabriken och Vandalorum. Bedömningen är att kvalitetsmålen till stora delar uppfylls helt eller delvis, ett år då coronapandemin gör indikatorernas målnivåer tämligen meningslösa.

3.1.1 Jämförelse av resultat

De flesta mål och indikatorer antogs hösten 2019 och tanken var att justera indikatorernas målnivåer för kommande år. Coronapandemin kastade dock omkull allt och har haft extremt stor inverkan på flera indikatorer, varför en jämförelse avseende nämndens måluppfyllelse över tid inte blir meningsfull. När det gäller medborgarundersökningen har frågorna bytts ut, vilket omöjliggör en jämförelse.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse inom olika kulturformer. Att medverka till att utveckla Gummifabriken som hus och idé.				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Vad tycker du om bibliotekens utbud när det gäller böcker och tidskrifter? Andel positiva*	–	96	–	●	–
Vad tycker du om bibliotekens digitala utbud när det gäller böcker och tidskrifter? Andel positiva*	–	93	–	●	–
Vad tycker du om bibliotekens utbud när det gäller aktiviteter? (tex bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning) Andel positiva*	–	–**	–	–	–
Vad tycker du om det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen? Andel positiva*	–	67	–	●	–
Vad tycker du om kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet? Andel positiva*	–	70	–	●	–
Antal aktiviteter som genomförs tillsammans med annan aktör i Gummifabriken.	–	50	48	●	↗

*SCB:s medborgarundersökning genomförs vartannat år. Frågorna har gjorts om sedan förra mätningen 2019.

**För få svarande för att resultatet för Värnamo kommun ska redovisas av SCB.

Analys

Frågorna har gjorts om sedan förra SCB-mätningen 2019, varför jämförelse bakåt inte kan göras och tidigare satta målnivåer inte är relevanta. En jämförelse med övriga kommuner i undersökningen visar dock att Värnamo har bättre resultat än snittet på samtliga frågor där det finns ett resultat och sett till kommuner med 30 000–50 000 invånare sticker Värnamo ut ännu mer positivt. Pandemin har givetvis påverkat utbudet, men även lett till en förnyelse av arbetsätt och utbud. Till exempel har satsningen på en lokal musikscen utvecklat både utbudet och Gummifabriken som hus.

Åtgärder

Flera spännande satsningar planeras, vilket bidrar till att göra Värnamo till en attraktiv kommun där människor vill bo och verka. Satsningen på en filmhistorisk festival i Gummifabriken är viktig för båda målen. Satsningen på likvärdig biblioteksservice i hela kommunen är viktig för att nå även landsbygden och de mindre tätorterna.

I december skrev de fyra kommunerna Gnosjö, Vaggeryd, Gislaved och Värnamo ett avtal om kultursamverkan. Från vänster Eva Törn, kulturnämndens ordförande Värnamo kommun, Kristine Hästmark, kommunstyrelsens ordförande Gnosjö kommun, Sverker Bernhardsson, kultur- och fritidsnämndens ordförande Vaggeryds kommun och Urban Nilsson, kulturnämndens ordförande Gislaveds kommun.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:			Bedömning:
Att öka medborgarnas och medarbetarnas medvetenhet om frågor som rör klimat och miljö.			● →
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:
Antal aktiviteter som har en koppling till miljö- och klimatfrågor.	13	13	26 ● →
Antal mil med poolbil/egen bil i tjänsten.	1 009	1 082	1 100 ● ↓

Analys

Bilkörningen och framför allt körningen med biblioteksbussen har minskat som en följd av pandemin. Samtidigt har aktiviteter kopplade till klimat och miljö fått ställas in.

Åtgärder

Biblioteksbussen (som är en dieseldriven lastbil) avvecklas på sikt för att ersättas av meröppna filialer, bybibblor samt hemleverans av böcker med miljöbil.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:			Bedömning:
Att främja allas möjlighet till kultur och bildning, oavsett ålder, bakgrund och förutsättningar. Att utveckla biblioteken som mötesplatser och arenor för demokrati.			● ↓
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:
Antal offentliga arrangemang utanför Värnamo tätort.	75	40	125 ● ↓
Antal besök på stadsbiblioteket.	109 179*	82 727*	157 000 ● ↓

*Biblioteken stängda 22 december 2020 – 17 januari 2021

Analys

Biblioteksbesöken och antalet arrangemang har minskat under pandemin, då besökarna uppmanats att bara komma för nödvändiga ärenden. Samtidigt har det utvecklats nya sätt att nå kommuninvånarna.

Åtgärder

Det är en massiv arbetsuppgift att åter göra biblioteken till de mötesplatser de var innan pandemin och även utveckla dem. Satsningen på meröppna filialer och bybibblor är ett led i detta. Aktivt publikarbete behövs för att locka tillbaka besökare till programverksamheten.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Att främja digital delaktighet hos medborgare och medarbetare.				● 7
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
Totalt antal sidvisningar på kulturförvaltningens webbsidor.	52 000*	–**	64 000	– —

*Beräknad uppskattning utifrån statistik för perioden 2020-06-02-2020-12-31 på grund av leverantörssbyte.

Omfattar endast kommun.varnamo.se, ej de av kulturens sidor som i juni flyttade till varnamo.se.

**Ej möjligt att få siffror för 2021 då vi ej får använda Google analytics längre.

Analys

Nyttjandet av digitala bibliotekstjänster har ökat under pandemin och en ny mer användarvänlig bibliotekswebb lanserades i mars. Samtidigt har medarbetarna blivit mer digitala, både genom fortbildning och genom den omställning som verksamheten tvingats till.

Åtgärder

I september startade digital handledning på biblioteket, dit medborgarna kan komma för att få hjälp.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Kulturnämndens driftbudget för 2021 är 32,2 miljoner kronor.

Helåret 2021 visar ett överskott på 0,7 miljoner kronor.

Överskottet beror på att verksamheten begränsats av pandemin.

3.2.2. Investeringsredovisning

Kulturnämndens investeringsbudget för 2021 är 5 miljoner kronor.

Helåret 2021 visar ett överskott på 3,6 miljoner kronor. Överskottet ligger främst inom konstnärlig gestaltning.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Att verksamheten begränsats av restriktionerna ger ett ekonomiskt överskott, främst i form av minskat vikariebehov, inställda arrangemang och uppskjutna satsningar. Samtidigt har vissa kostnader för digitala tjänster tillkommit och biljettintäkterna har minskat.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-1,1	-1,2	0,1	-1,3
Kostnader	33,3	32,7	0,6	30,9
Nettokostnad	32,2	31,5	0,7	29,6

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Nämnd- och styrelseverksamhet	0,6	0,5	0,1	0,5
Konsument-/energirådgivning	0,1	0,1	0,0	0,1
Allmän kulturverksamhet, övr	6,8	5,7	1,1	5,3
Bibliotek	17,7	18,1	-0,4	17,1
Kostnadsfördeln kulturförv	7,0	7,1	-0,1	6,6
Nettokostnad	32,2	31,5	0,7	29,6

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	5,0	1,4	3,6	2,1
Nettoinvesteringar	5,0	1,4	3,6	2,1
Största investeringar				
Apladalen	0,3	0,3	0,0	0,1
Momentum	0,8	0,4	0,4	0,9

3.3 Nämndens HR

3.3.1 Analys

Eftersom förvaltningen har så få anställda, får enstaka sjukdomsfall stor påverkan på den totala sjukfrånvaron. Övertidskostnaden ligger på en fortsatt mycket låg nivå.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	24	24	<i>Oförändrat</i>
Tillsvidareanställda, årsarbetare	23	23	<i>Oförändrat</i>
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	1	3	+2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	1	3	+2
Andel kvinnor, %	83,3	83,3	<i>Oförändrat</i>
Systemställningsgrad, %	94,1	96,6	+2,5 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	9	6	-3
Övertid, timmar**	23	15	-8
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	39	28	-11
Fyllnadstid, timmar**	168	96	-72
Timlön exklusive PO, tkr*	164	164	<i>Oförändrat</i>
Timlön, timmar**	1 514	1 233	-281
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	11 811	12 760	+948

*Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31, timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). I personalomkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader).

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	7,33	5,86	-1,47 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	42,91	46,88	+3,97 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	219	129	-90

*Sjukfrånvarotid januari-november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari-december 2021 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalomkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	8,0	8,4	+0,4 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	0	8,4	+8,4 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	2	0	-2

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	0	1	3	0	2

*Avser tillsvidareanställda.

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2020	2021
Antal utlån	189 634	166 782*	149 115*
Andel utlån barn/ungdom av totala antalet utlån	66%	53%	53%
Antal arrangemang/aktiviteter	830	518	644

*Biblioteken stängda 22 december 2020–17 januari 2021.

4. Utmaningar och framtida utveckling

Gummifabriken och det nya stadsbiblioteket hann bli en succé innan pandemin slog till. När samhället successivt återgår till mer av ett normalläge, finns därmed alla förutsättningar för att Gummifabriken ska kunna såväl återta som förstärka den uppnådda positionen som en given mötesplats för kultur, akademi och näringsliv i hela regionen.

Biblioteken behöver återta rollen som mötesplatser i en delvis ny tid efter pandemin. Satsningen på meröppna filialer, bybibblor samt hemleverans av böcker för att kunna erbjuda likvärdig biblioteksservice i hela kommunen är en central del i detta arbete. Tillsammans med Vandalorum har Gummifabriken lett till att Värnamo etablerat sig som en kulturkommun i ett nationellt perspektiv och fått flera utmärkelser. Det förpliktar och det är viktigt att vårda det positiva varumärke som Värnamo kommun har byggt upp. Ett led i detta är Värnamo Filmhistoriska Festival, som har premiär i april 2022.

Bästa sättet att möta de rättmätiga förväntningar som invånarna har på både Gummifabriken och kulturutbudet i hela kommunen, är att fortsätta utveckla samverkan både inom Gummifabriken, med andra förvaltningar, med andra kommuner, med regionala institutioner och inte minst med civilsamhället och näringslivet. Som ett led i arbetet för ökad samverkan träder ett avtal om ökad kultursamverkan mellan GGVV-kommunerna i kraft i januari 2022. En länsgemensam utredning genomfördes under 2021 och ska under 2022 resultera i konkreta åtgärder, med syfte att hitta områden för möjlig samverkan mellan länets folkbibliotek för att därigenom uppnå effektiviseringar och frigöra resurser.

Barn- och utbildningsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Nämnden svarar för kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdom och det offentliga skolväsendet för vuxna, samt för uppgifter inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg. Nämndens uppgifter omfattar förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, samt i tillämpliga delar i kommunen verksamma enskilda förskolor, grundskolor, gymnasieskolor och annan pedagogisk verksamhet. Nämnden svarar vidare för den kommunala kulturskolan och uppdragsutbildning inom vuxenutbildningen. Alla verksamheter utom Kulturskolan regleras av Skollagen, läroplaner och skolförordningen. Skolverket är den stödjande myndigheten och Skolinspektionen den granskande.

2. Verksamhetsåret 2021

Barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter har under 2021 haft en stor påverkan av den pågående pandemin och det har ställt höga krav på all vår personal. Fokus för alla verksamheter har varit att kunna ge barnen och eleverna den bästa utbildning de kan få under de rådande omständigheterna. En positiv effekt av pandemin är att digitaliseringen i våra verksamheter tagit fart och är en bättre utvecklad förmåga än tidigare, både i undervisning och i andra delar av arbetet.

Glädjande är att resultaten i alla verksamheter i stort sett ligger kvar på samma nivå som tidigare. Förvaltningens enkäter visar på en ökande trend gällande delaktighet, trygghet och studiero, vilket är viktigt för en god skolgång. Verksamheterna har under året fortsatt utvecklandet och testat tidigt samordnade insatser i två grundskolor med gott utfall. Arbetet med tillgänglig undervisning har också fortsatt och några enheter har valt att fördjupa det arbetet genom samarbete.

Under 2020 genomfördes en förändrad administrativ organisation i förvaltningen som var fullt ut på plats i början av 2021. En initial utvärdering av omorganisationen visar att målet delvis uppfyllts men att det finns mer förvaltningen behöver följa upp på organisationsnivå. Under 2021 har förvaltningens ledningsgrupp haft tillfälliga lösningar i form av tillförordnad förvaltningschef, samt nyrekrytering av kvalitetsstrateg och administrativ chef. Under våren innebar det att ledningsgruppens utvecklingsarbete hade en lägre takt.

Barn- och utbildningsförvaltningen har också under året, tillsammans med tekniska förvaltningen arbetat med planering och förberedande av nya förskolor och skolor. En stor förändring var beslutet att Trälleborgsskolan kommer rivas i sin helhet och ersättas med en helt ny skolbyggnad.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Coronapandemin har fortsatt präglat stora delar av verksamheterna, både under vår- och höstterminen. Folkhälsomyndighetens rekommendationer har inneburit att förvaltningen har fortsatt med förändrade arbetssätt, med stort fokus på hygien och att hålla avstånd. Detta har inneburit en fortsatt påverkan i lärsituationer, matsituationen, hämtning och lämning av barn, mötesorganisation och kontakt med vårdnadshavare. Undervisningen har också påverkats genom exempelvis förändrad idrottsundervisning, kulturskolans gruppundervisning har ställts in i omgångar och familjecentralen hölls stängd under våren men hade viss verksamhet utomhus. Även under hösten har verksamheterna fått ställa om ett flertal gånger på grund av pandemin, vilket påverkat både lärandet och arbetsmiljön.

En stor sjukfrånvaro och vård av barn hos personalen har inneburit en ansträngd bemanningssituation, vilket har påverkat alla verksamheter negativt både på organisationsnivå och på undervisningsnivå. Den stora frånvaron har dock gett lägre kostnader, som i kombination med statliga intäkter för sjukfrånvaro lyft det ekonomiska resultatet avsevärt.

Resultatmässigt ser förvaltningen inte några kunskapstapp än, men enheterna får på olika sätt organisera fler kompensatoriska insatser, som extra läxhjälp eller fler resurser i klassrummet. Kompetensutvecklingen och kollegiala samarbeten har fått stå tillbaka, vilket har påverkat fortsatt arbete med det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet.

Elevhälsan har även tagit ett stort ansvar när det kommer till vaccineringen av barn och ungdomar mellan 12–19 år under skoltid. Digitala möten har också blivit en allt större del av vardagen. Pandemin har därmed även gett en positiv effekt i form av ökad kompetens inom digitaliseringen kring distansutbildning och inom digitala möten.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV).

Under året har barn- och utbildningsförvaltningen i samarbete med medborgarförvaltningen, omsorgsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen jobbat med att utveckla och förbättra ”Tidiga Samordnade Insatser” (TSI) för barn och unga i Värnamo kommun. Förbättringsidén ”Enkla vägar” har tagits fram och testas med hjälp av två pilotskolor. Syftet är att skapa en enkel väg för skolan att ta kontakt med medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen vid tidig oro för ett barn, innan anmälningsplikten träder in. Tillsammans vill man frigöra och mobilisera resurser runt det enskilda barnet och dess nätverk för att förebygga och tidigt minska riskerna för barnets negativa fortsatta utveckling. Samarbetet följdes upp under november månad och visade att projektet har mottagits positivt i de olika förvaltningarna. Detta är en del i projektet Hälsosam uppväxt i Värnamo kommun. Andra HUV- aktiviteter inom barn- och utbildningsförvaltningen sker i form av rastaktiviteter och fysiska aktiviteter under lektionstid. Detta följs upp årligen genom det systematiska kvalitetsarbetet.

2.3 Verksamhetsspecifik redovisning

2.3.1 Förskola

Förskolan har fortsatt arbetet med begreppet undervisning, pedagogisk planering och dokumenterad grundstruktur, för att skapa en tydlighet och en hög kvalitet inom förskolan. Under året har förskolan även fokuserat mer på det förbyggande arbetet och påbörjat ett samverkansprojekt tillsammans med medborgarförvaltningen kring tidig oro. Ett utvecklingsarbete pågår även kring Familjecentralens roll i skolans övergripande uppdrag. Syftet är att utveckla samverkan mellan Familjecentralen och specialpedagoger i förskolan, för att kunna arbeta mer förebyggande och kompensatoriskt. Parallellt har även barnhälsan varit genomlyst och stödmaterial är framtaget för verksamheten. Begreppet extra anpassningar har också diskuterats i förskolan och vad det innebär för undervisningen.

2.3.2 Grundskola

Grundskolan har lyckats bibehålla förra årets goda resultat och arbetet fortsätter för att stabilisera och stärka likvärdigheten. Resultaten skiljer sig fortfarande både mellan skolor, men även inom skolorna. En fördjupad analys av resultaten för åk 3 och åk 6 är genomförd och visar bland annat att förvaltningen behöver arbeta vidare med tillgänglig undervisning, satsa på kompetensutveckling inom svenska som andra språk, samt fortsätta arbeta med att rekrytera behörig personal. Under hösten startade verksamheten upp sina ämnesövergripande nätverk, där huvudfokus har varit de nya kursplanerna som börjar gälla höstterminen 2022.

Även en förändrad organisation av särskild undervisningsgrupp har verkställts. Den riktar sig till de elever som har ett mycket omfattande behov av extraordinärt stöd. Målet är att fortsätta öka andelen behöriga elever till gymnasiet.

Verksamhetens lokaltillgång är fortfarande en stor utmaning, där många elever är i tillfälliga undervisningslokaler.

2.3.3 Fritidshem

Fritidshemmen har fortsatt arbeta med implementeringen av den nya läroplanen för fritidshemsverksamheten under året. Det långsiktiga arbetet pågår för att utveckla rasterna i skolan genom rörelse och planerade aktiviteter. Det arbetet har även fokus på fritidsverksamheten under eftermiddagstid.

2.3.4 Gymnasium

Fokus under året har fortsatt varit det systematiska kvalitetsarbetet och undervisningen. Andel elever som tar examen efter 3 år på yrkesprogrammen har fortsatt en positiv trend. Dock har gymnasiet fler elever som har större behov av extra anpassningar och särskilt stöd på introduktionsprogrammen. Ett utvecklingsarbete på utvecklingssektorn har pågått under höstterminen för att möjliggöra en så bra utbildning som möjligt för eleverna. Pandemin har fortsatt att påverka möjligheterna till ämnesövergripande, programlägsövergripande och sektorsgemensamt arbete.

Effektiviseringskravet har medfört att restaurang- och livsmedelsprogrammet har fasats ut.

2.3.5 Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har även under 2021 haft en ökad tillströmning av studerande, framför allt på gymnasiala kurser. Ett tillskott i budget från kommunstyrelsen gjorde det möjligt att öka lärarresurserna och därmed kunna möta upp söktrycket med utökade platser i framför allt engelska, matematik och yrkesämnen.

Inom samverkan med GGVV har utvecklandet av Lärcentra möjliggjorts med hjälp av statsbidrag. Syftet är att öka utbildningsutbudet och genomströmningen av studerande genom att erbjuda handledning och digitala verktyg (IKT) fyra eftermiddagar i veckan på skolan. Satsningen på Lärcentra innebär också att studerande lättare kan ta del av kursutbudet inom hela GGVV genom handledning på distans. Under året har vuxenutbildningen genomfört uppdragsutbildningar inom äldreomsorgslyftet, yrkessvenska och tillsammans med gymnasieskolan påbörjat ett nära samarbete med omsorgsförvaltningen kring vård- och omsorgsutbildningen.

2.3.6 Särskola

Grundsärskolans klasser på Mossleskolan och Gröndalsskolan har en fortsatt tillströmning av elever, både från skolor inom kommunen, men även från Gnosjö kommun som väljer att köpa platser i Värnamo. Andelen elever med omfattande funktionsnedsättningar ökar och gör också att lokalerna blir än mer trånga. Positivt är att särskolan efter ett par års utbildningssatsning med hjälp av statsbidrag, har en mycket hög andel behöriga speciallärare.

2.3.7 Kulturskolan

Kulturskolan har under året fortsatt att jobba med att stärka de estetiska läroprocesserna för barn och unga i Värnamo kommun inom musik, dans, teater och estetisk media. Fortsatt är det en stor efterfrågan från barn och unga att få börja på kulturskolan och ett flertal nya kurser startar varje år.

Under året har kulturskolan fortsatt arbetat kring hur verksamheten ser ut idag men också hur den kommer att se ut från 2021 till 2035. Detta har resulterat i nya didaktiska och pedagogiska förhållningssätt samt fokus på relationellt förhållningssätt.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Värnamo kommuns skolor har ett positivt resultat både inom måluppfyllelse, trygghet och delaktighet. Utmaningen framåt är att bibehålla denna positiva utveckling, eftersom elever i behov av särskilt stöd ökar under kommande år. En annan utmaning är att rekrytera behöriga lärare, som idag är ett bristyrke inom alla verksamheter. Pandemin har påverkat verksamheten under hela året genom distansundervisning på gymnasiet, vuxenutbildningen och kulturskolan. Verksamheten har därmed utvecklat den digitala kompetensen genom att hitta andra kommunikationsvägar.

En negativ psykosocial påverkan hos både personal och elever kan dock förmodas på grund av oro och stress. Bemanningssituationen har varit ansträngd i samtliga verksamheter vilket har påverkat organisationen och undervisningen.

3.1.1 Jämförelse av resultat

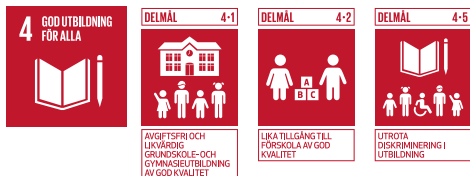
Måluppfyllelsen för läsåret 20/21 är positiv i stort sett för hela verksamheten och förvaltningen bibehåller resultaten. Antal elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet minskar från 86,3% till 84,6%, men trenden är fortsatt positiv jämfört med alla kommuner. Gymnasiet bibehåller förra årets ökning för examen på yrkesförberedande programmen men har samtidigt en mindre nedåtgående trend för examen från högskoleförberedande programmen. Jämfört med andra kommuner är resultaten fortfarande positiva.

Trygghet och studiero i förskola och skola har en fortsatt positiv trend i årets barn- och elevenkäter vilket är en god förutsättning för ökad måluppfyllelse. Medarbetarenkäten (HME) visar på en fortsatt positiv trend, men förvaltningen behöver fortsätta arbeta strukturerat och systematiskt med arbetsmiljö för medarbetarna.

Ansträngd bemanningssituation

Under året har bemanningssituationen varit ansträngd i samtliga av barn- och utbildningsnämndens verksamheter. Detta har påverkat organisationen och undervisningen.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Alla barn och elever ska nå utbildningens mål, utmanas och känna lust att lära mer.				●	→
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Indikatorer förskola:					
Tillgänglig utbildning 1:3:8 (BRUK)	2	2	2	●	→
Modersmål och övriga språk 3:6:8 (BRUK, skala 1–4)	2	2	2	●	→
Trygghet 3:7:10 (BRUK, skala 1–4)	2	2	2	●	→
Jag tycker om att vara på min förskola	97,3%	95,8%	↗	●	→
Indikatorer Grundskola/fritidshem/särskola:					
Elever i åk 1 som klarar läsutvecklingen utifrån Skolverkets bedömningsunderlag	90%	83%	↗	●	↘
Elever i åk 3 som uppnått alla kunskapskrav.	79%	73%	↗	●	↘
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), (N15540)	76,1%	71,8%	↗	●	→
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram (N15436)	86,3%	84,7%	↗	●	→
Antal elever med högre än 10% ogiltig frånvoro per termin	55	26	↘	●	→
Elevenkät:					
Jag känner mig trygg i skolan	94,9%	92,5%	↗	●	→
På lektionerna kan jag koncentrera mig på mina skoluppgifter	86,9%	85%			
Fritidshem:					
Jag känner mig trygg i fritidshemmet	95,6%	94,2%	↗	●	→
Det finns möjlighet till lugn och ro på fritids	84,8%	82,6%			
Indikatorer Gymnasiet:					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram (N17453)	78,9%	81,3%	↗	●	→
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program (N17452)	76,3%	78,7%			
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram (N17469)	64,4%	81,3%	↗	●	→
Gymnasieelever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program (N17468)	81,2%	77,5%			
Elevenkät:					
Jag känner mig trygg i skolan	90%	95,4%	↗	●	↗
Jag upplever att jag har studiero på lektionerna	69%	85,3%			
Indikatorer Vuxenutbildningen:					
Genomströmningsgrad av slutförd utbildning	–*	–*	–	○	–
Indikatorer Kulturskolan:					
Varje barn/elever i förskola och grundskola har under året tagit del av kulturskolans utbud	–	65%	80%	●	→

*Nytt mätvärde uppdateras i feb 2022

Analys

Utifrån årets betygsresultat samt elevenkäter, visar trenden att skolenheterna bibehåller föregående års goda resultat inom, i stort sett alla verksamheter. Målarbetet har haft fokus på tillgänglig undervisning, delaktighet och digital kompetens för alla barn och elever, vilket är en bidragande orsak till de positiva resultaten. En fördjupad analys av resultaten för åk 3 och åk 6 är genomförd och visar bland annat att förvaltningen behöver arbeta vidare med differentierad undervisning, satsa på kompetensutveckling inom svenska som andra språk, samt fortsätta arbeta med att rekrytera behörig personal. Målet är att fortsätta öka andelen behöriga elever till gymnasiet.

Åtgärder

Barn- och utbildningsförvaltningen fortsätter arbetet kring en likvärdig skola, där fokus ligger på att arbeta strukturerat med det kompensatoriska uppdraget. Några grundskolor har påbörjat och implementerat arbetet med metoden, ”response-to-intervention”-modellen (RTI). RTI är en proaktiv metod med syfte att, så långt som möjligt försöka undvika att elever hamnar i svårigheter. Även detta har bidragit till positiva resultat på enheterna. Målet är att testa metoden på en av Värnamo kommuns högstadieskolor under kommande läsår. Under läsåret 21/22 sker även ett samarbete och riktad insats tillsammans med medborgarförvaltningen, tidiga samordnade insatser (TSI). Förvaltningen har även startat upp en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp, som riktar sig till de elever som har ett mycket omfattande behov av extraordinärt stöd. Båda insatserna förväntas förbättra både resultat, samt arbetsmiljön för personal och elever.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Vi väljer klimatsmart i alla delar.				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Enheter med erhållen utmärkelse - Skola för hållbar utveckling	4	6	4	●	↗
Skolskjutsar drivs med miljövänligt bränsle i så stor utsträckning som möjligt	Följer upphandlingsavtalet	Följer upphandlingsavtalet	Följer upphandlingsavtalet	●	↗

Analys

Förvaltningen har under året fortsatt att arbeta och identifiera områden för klimatsmarta val. Förskolenheterna som har Skolverkets utmärkelse – Skola för hållbar utveckling har samtliga bibehållit utmärkelsen samt att nya enheter har fått den. Detta gör att förvaltningen uppnår målet då fler enheter inom förvaltningen erhåller utmärkelsen.

Åtgärder

Barn – och utbildningsförvaltningen kommer uppmana fler förskolor att arbeta aktivt med att erhålla och bibehålla utmärkelsen. Utmärkelsen behöver ansökas på nytt vart 4:e år. Förvaltningen ska även fortsätta att informera, utbilda och följa upp målet inom samtliga verksamheter. För att öka möjligheterna till att nå målen krävs mer samverkan kring klimatmålet inom kommunens förvaltningar.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Alla barn och elever ska utvecklas till ansvarstagande demokratiska individer				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Indikatorer förskola:					
Delaktighet 2:5:10 (BRUK skala 1-4)	2	2	2	●	↗
Barnenkät: Jag får vara med och välja vad vi ska göra på min förskola	97,3%	95,8%	↗	●	↗
Indikatorer Grundskola/fritidshem:					
Elevenkät: På lektionerna får vi elever vara med och ge förslag på vad vi ska arbeta med	82,2%	82,7%	↗	●	↗
Fritidshem: Jag får vara med och planera vad vi ska göra i fritidshemmet	72,2%	86,3%			
Indikatorer Gymnasiet/gymnasiesärskola					
Elevenkät: På lektionerna får vi elever vara med och påverka på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter	63%	70,3%	↗	●	↗

Analys

Delaktigheten i förskola och skola har en fortsatt positiv trend i årets barn- och elevenkäter, vilket är en god förutsättning för ökad måluppfyllelse. Fokus har även varit tillgänglig lärmiljö samt olika former av rastaktiviteter och fysiska aktiviteter under lektionstid för att öka motivationen till att vilja vara delaktig i sitt lärande.

Åtgärder

För att förbättra måluppfyllelsen fortsätter skolenheterna att fokusera på undervisningen i klassrummet genom strukturerad gemensam kompetensutveckling, kollegiala samtal för ökad kvalitet i undervisningen, samt gemensamma utvärderingar för att öka elevernas motivation och delaktighet.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Vara en attraktiv arbetsgivare med tydligt ledarskap och stolta medarbetare				● →	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Medarbetarundersökning: HME, Ledarskap – (index 0-100)	78 *	78	75	●	→
Medarbetarundersökning: HME, Motivation – (index 0-100)	82 *	81	80	●	→

*Enkät 2019

Analys

Medarbetarenkäterna som genomfördes 2019 och 2021 visar att förvaltningen har en fortsatt positiv trend av ledarskap och motivation. Förvaltningen har arbetat strukturerat och systematisk med att förbättra arbetsmiljön på olika plan och det har gett bra effekt. Trots att pandemins effekter har försvårat fullföljandet av bra och konkreta analyser ser förvaltningen att arbetet kring riskbedömningar och samverkan gett resultat.

Åtgärder

För att öka motivationen samt underlätta det pedagogiska ledarskapet ska förvaltningen aktivt arbeta med workshops och implementering kring förtydligande av det fackliga samverkansavtalet Huvudöverenskommelsen (HÖK21). Förvaltningen har valt att stärka upp organisationen inom förskola genom att anställa extra personal inom samtliga förskoloråden. För att möjliggöra för rektorerna att öka sitt pedagogiska ledarskap har förvaltningen utvärderat den administrativa organisation i förskola och grundskola som genomfördes 2020 för att se vilka förutsättningar det skapade i organisationen. Även arbetet med att ta fram hållbara arbetssätt fortsätter. Förvaltningen har även under året genomfört en gemensam kompetensutveckling inom ledarskap för samtliga rektorer för att stärka ledarskapet och skapa ett gemensamt ramverk.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Barn- och utbildningsnämndens driftbudget för 2021 var 902,9 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 14,8 miljoner kronor. Överskottet motsvarar 1,6 procent av budgeten och berodde till stor del på pandemin. Statliga intäkter för sjukfrånvaron uppgick till 3 miljoner kronor samtidigt som kostnaden för frånvaron var låg. Framför allt var det svårt att tillsätta vikarier, både för korttids-, och långtidsfrånvaro. Vidare var ett stort antal tjänster vakanta under året inom flera verksamheter och innebar överskott. Flera beslut om statsbidrag var också mer fördelaktigare än vad barn- och utbildningsförvaltningen kunde förvänta sig, vilket gav oväntade intäkter. Statsbidragen Likvärdig skola, Mindre barngrupper och Yrkesvux gav mer gynnsamma beslut på 5,7 miljoner kronor jämfört med tidigare bedömningar. Den tilltänkta elevtillväxten uteblev också, där medel inte delades ut till verksamheterna och skapade ett överskott. Totalt beräknas 8,5 miljoner kronor att återgå till budgetberedningen i budgetram 2022, varav utebliven elevtillväxt står för 6,6 mnkr.

3.2.2. Investeringsredovisning

Barn- och utbildningsnämndens investeringsbudget för 2021 var 20,1 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 10,7 miljoner kronor. IT-investeringen ger det största överskottet, 6,0 miljoner kronor. Till stor del beror det på uteblivna leveranser, men även på att en ny budgetmodell är under uppbyggnad och senarelägger delar av IT-investeringarna. En stor del av de investerade medlen under året har också nyttjats från statsbidrag, totalt 5,1 miljoner kronor och innebar att andra projekt fick skjutas fram. Vidare har pandemin orsakat förseningar av projekt och leveranser vilket bidragit till att det finns mindre överskott inom flera projekt som därmed får senareläggas.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Pandemin hade fortsatt en betydande påverkan på ekonomin. Stort personalbortfall och svårigheter att rekrytera och begränsad tillgång till vikarier gav stora överskott. I kombination med de statliga intäkterna för sjukfrånvaro gav det ett större överskott på flera miljoner. Enbart intäkterna var 3 miljoner kronor.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-109,1	-153,0	43,9	-132,1
Kostnader	1 012,0	1 041,1	-29,1	1 010,0
Nettokostnad	902,9	888,1	14,8	877,9

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Barn- och utbildningsnämnden	1,9	1,6	0,3	1,7
Gemensamt Barn- och utbildningsförvaltningen	11,1	17,6	-6,5	16,6
Förskola	227,8	222,1	5,7	219,5
Grundskola ink. Förskoleklass	463,0	449,2	13,8	448,0
Grundskola	21,9	20,5	1,4	17,7
Gymnasieskola	138,5	141,1	-2,6	135,6
Gymnasiesärskola	6,2	6,7	-0,5	7,1
Vuxenutbildning	21,9	19,7	2,2	22,7
Kulturskolan	10,6	9,6	1,0	9,0
Nettokostnad	902,9	888,1	14,8	877,9

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	-5,1	-5,1	0,0	-6,9
Utgifter	25,2	14,5	10,7	19,8
Nettoinvesteringar	20,1	9,4	10,7	12,9
Största investeringar				
IT investeringen	11,7	5,7	6,0	6,5

3.3 Nämndens HR

3.3.1 Analys

Året präglades av ett stort behov av vikarier. Det syns framför allt i att tidsbegränsade månadsanställda och timlönerna var betydligt högre under året jämfört med föregående år. Även övertid och fyllnadstid var högre under året. Behovet av vikarier var avsevärt större än vad siffrorna visar, vilket kan få negativa konsekvenser framöver, i form av ökade långtidssjukskrivningar eller högre personalomsättning.

3.3.2 Åtgärder

Inom förskolorna har projektanställningar initierats under året som ett komplement för att klara av den stora efterfrågan på vikarier. Även överanställningar har gjorts under året i den mån det har varit möjligt, för att säkra upp vid större frånvaro. Dock har bristen på sökande med lämplig utbildning begränsat möjligheterna till överanställningar.

3.3.3 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	1 118	1 119	+1
Tillsvidareanställda, årsarbetare	1 084	1 089	+5
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	208	220	+12
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	182	199	+17
Andel kvinnor, %	81,8	81,9	+0,1 procentenhet
Sysselsättningsgrad, %	96,9	97,3	+0,4 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	573	813	+240
Övertid, timmar**	1 278	1 907	+629
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	1 392	1 490	+98
Fyllnadstid, timmar**	6 644	6 966	+322
Timlön exklusive PO, tkr*	11 789	14 209	+2 420
Timlön, timmar**	79 467	95 575	+16 108
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	664 220	678 630	+14 410

*Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31, timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). Inklusive deltidsovervakningsmän. I personalomkostnadspåslägg (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 - november 2021 (12 månader). Exklusive deltidsovervakningsmän.

Sjukfrånvaro, % *	6,79	7,16	+0,37 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %*	35,01	43,85	+8,84 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	10 715	10 535	-180

*Sjukfrånvarotid januari - november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari - december 2021 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalomkostnadspåslägg (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	6,3	7,4	+1,1 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	4,5	5,2	+0,7 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	19	24	+5

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	17	20	28	26	25

*Avser tillsvidareanställda.

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2020	2021
Förskola, antal barn i kommunal regi, 15 okt	1 521	1 497	1 517
Fritidshem, antal barn i kommunal regi, 15 okt	1 681	1 674	1 650
Förskoleklass, antal barn i kommunal regi, 15 okt	410	427	395
Grundskola, antal barn i kommunal regi, 15 okt	3 747	3 705	3 777
Grundskoleklass, antal barn i kommunal regi, 15 okt	36	43	46
Gymnasieskola, antal barn i kommunal regi, 15 okt	1 289	1 275	1 197
Gymnasiesärskola, antal barn i kommunal regi, 15 okt	19	18	18
Vuxenutbildning, antal kursdeltagare	1 118	2 138	2 683
Vuxenutbildning, antal kursdeltagare varav SFI elever	518	587	785
Kulturskolan, antal elever	1 296	1 372	1 328

4. Utmaningar och framtida utveckling

Barn- och utbildningsförvaltningens enskilt största utvecklingsområde är barnen och elevernas måluppfyllelse, att de klarar av sina studier hela vägen genom skolsystemet från förskolan till avslutad gymnasieexamen för att de ska kunna komma ut i arbets- och samhällsliv.

När förvaltningen ser tillbaka på 2021 och det goda arbete som har genomförts i verksamheterna, är det viktigt att fortsätta att hålla i det utvecklingsarbete som pågår. Förvaltningen behöver också analysera vidare framgångsfaktorer och utmaningar med hjälp av det systematiska kvalitetsarbetet, för att öka resultaten ytterligare. Några utmaningar att lyfta upp är:

Kompetensförsörjning

Värnamo kommun behöver vara en attraktiv arbetsgivare så att barn och elever får undervisning av behörig personal. Även arbetet med att utveckla nya funktioner och nya sätt att tänka kring undervisning fordras för att garantera en god kvalitet och likvärdighet inom och mellan skolor.

Kvalitetsarbete

För att kunna genomföra rätt insatser både på personalnivå och barn/elevnivå måste förvaltningen fortsätta arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet. Skollagen har höga krav på att huvudmannen arbetar med kvalitetsfrågor på ett systematiskt sätt och förvaltningen behöver ytterligare utveckla förmågan att följa upp, analysera och sätta in rätt åtgärder.

Lokaler

Den stora trångboddheten begränsar en god likvärdig undervisningsmiljö till alla barn/elever och måste byggas bort. Både befolkningsökningen, skärpta krav och mera undervisningstimmor som staten reglerar kräver nybyggnation av förskolor, skolor och idrottshallar. Många verksamhetslokaler har stora renoveringsbehov under de kommande åren, vilket kommer att kräva evakueringslokaler. Förvaltningen är på gång med flera byggnationer, men arbete med ytterligare skollokaler måste ha ett fortsatt högt tempo.

Resurser

Resurstilldelningen är en stor utmaning för förvaltningen, Värnamo kommun sätter ett stort värde i att ha många små landsbygdsskolor. Denna skolstruktur är resurskrävande och behöver tas hänsyn till för att få en likvärdig skola. För att kunna erbjuda en attraktiv förskola/skola, behöver resurser finnas så att en långsiktig satsning ska kunna ske på barn och elever samt locka behörig personal till våra verksamheter. Förvaltningen har haft svårt att hitta bra effektiviseringar och de effektiviseringar som genomförts, till exempel på gymnasiet, riskerar att i kombination med den pågående pandemin ge eleverna sämre förutsättningar att klara sina studier.

Att ge goda förutsättningar för barn och elever att kunna genomföra utbildningen från förskola till gymnasiet är den enskilt viktigaste faktorn för att alla ska lyckas i vuxenlivet och därmed bidra till vårt samhälle.

Engagerade lärare på Rydaholms skola under klimatveckan.

Omsorgsnämnd

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlag (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt följdlagar och författningar. Nämnden ansvarar även för den kommunala hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och ordinärt boende (hemsjukvård), enligt hälso- och sjukvårdslag (HSL).

2. Verksamhetsåret 2021

Omsorgsförvaltningen har förändrat ledningsfunktionen inom förvaltningen, vilket innebär att omsorgsförvaltningen numera har en verksamhetschef och en biträdande verksamhetschef. Verksamhetschefen ansvarar för verksamhetsområdena äldreomsorg, funktionshinderomsorg, myndighet och förebyggande. Gemensamt syfte med förändringen är ett bättre resursutnyttjande. I samband med förändringen av ledningsfunktionen, har nya chefsområden implementerats i verksamheten, vilket syftar till att skapa bättre förutsättningar till ett solidariskt resursutnyttjande. Det innebär, bland annat, att personal kan arbeta inom olika verksamhetsområden om personalen bedöms inneha relevant kompetens. Genom ett närmare samarbete och bättre resursplanering inom och mellan olika verksamhetsområden, förväntas förändringarna bidra till högre kvalitet och förbättrad ekonomi.

Under senare delen av 2021 har omsorgsförvaltningen påbörjat processen ”förändrat arbetssätt”. Förändrat arbetssätt har i grunden samma syfte som de nya chefsområdena, det vill säga att skapa goda förutsättningar för god och hållbar kvalitet, arbetsmiljö och ekonomisk hushållning av resurser. Men metoden förändrat arbetssätt kopplas till den enskilda individen och det behov personen har medan ändringar i chefsområden innebär arbetsorganisatoriska förändringar på gruppnivå. Utifrån individens behov ska en realistisk planering ske över hela dygnet oavsett verksamhetsområde. Scheman och bemanning ska vara anpassat efter behov och planeringen/bemanningen ska möjliggöra ett effektivt arbete med god kvalitet. Högsta prioritet är individens behov och därmed blir bemanning/schema sekundärt.

Arbetsättet ”Individens Behov I Centrum” (IBIC) och verksamhetssystemet Pulsen Combine har införts i verksamheten. En betydande utbildningsaktivitet för anställda inom omsorgsförvaltningen har påverkats av denna omställning. Arbetet med utbildningsinsatser inom IBIC och Pulsen Combine kommer att fortsätta under 2022.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Det har varit fokus på att hantera och begränsa pandemins konsekvenser. Det har varit hög belastning på personal inom omsorgsförvaltningen. Situationen har varit ansträngd eller mycket ansträngd i verksamheten. Påföljderna av pandemin kommer att pågå under lång tid. Troligtvis kommer betydande konsekvenser att visa sig, vilket omsorgsförvaltningen får hantera allteftersom. Det kan innebära en omsorgsskuld i pandemins efterdyningar, det vill säga negativa effekter avseende personalens intensiva arbete under lång tid. Det handlar även om att brukare/patienter undviker att söka vård och omsorg från den kommunala omsorgen vilket kan medföra ett ökat tryck på ansökningar framöver. Från halvårsskiftet 2021 ökade inflödet av ansökningar om insatser från omsorgsförvaltningen som nu är på en liknande nivå som innan pandemin. Trots att det var en nedgång i antalet smittade och misstänkt smittade under andra halvåret 2021, så har verksamhetens personal arbetat intensivt med bland annat provtagning, vaccination, smittspårning och hantering av skyddsmaterial. Detta arbete har dock inte uppmärksammats i tillräcklig utsträckning.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Under året har omsorgsförvaltningen arbetat med barn- och utbildningsförvaltningen, medborgarförvaltningen och kommunledningsförvaltningen med att utveckla och förbättra Tidiga och Samordnade Insatser för barn och unga i Värnamo kommun (TSI). Under våren har förbättringsidén ”Enkla vägar” arbetats fram. ”Enkla vägar” genomförs nu som en pilotstudie på två skolor, där syftet är att skapa en enkel väg för skolan att ta kontakt med medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen vid tidig oro för ett barn, innan anmälningsplikten träder in. Avsikten är att frigöra och mobilisera resurser runt det enskilda barnet och dess nätverk, vilket syftar till att förebygga ohälsa och tidigt skapa goda förutsättningar för barnets fortsatta utveckling.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Även verksamhetsåret 2021 har präglats av den pågående pandemin och omsorgsnämndens verksamheter har fortsatt haft en ansträngd situation som påverkat medborgare, personal och ekonomi. Personalens situation efter två arbetsunga år är något som verksamheten kommer vara tvungen att bemöta i det fortsatta arbetet. Med stöd i vaccinationsprogrammet har det mest akuta vårdbehovet och risk för brukare avklingat något men en fortsatt hög smittspridning har påverkat verksamheterna genom ökande sjukfrånvaro hos medarbetare vilket fått lösas med prioriteringar, övertid och merarbete.

Verksamheterna har dock levererat kvalitet i linje med tidigare år. Så med utblick mot framtiden möter omsorgsförvaltningen i stort samma utmaningar som innan pandemin och från samma nivå. Pandemins påverkan syns också i den avsaknad av mätetal som inte kan levereras i denna rapport då nationella myndigheter inte samordnat alla de undersökningar som underlaget annars bygger på.

3.1 Nämndens mål

3.1.1 Jämförelse av resultat

Omsorgsnämndens utvecklingsmål utvärderas till stor del med brukaromdömen i nationella undersökningar. För äldreomsorgen har dessa inte genomförts under 2021 varför förvaltningen saknar underlag för att kunna utvärdera flera delmål. Resultat från funktionshinderomsorgen visar att verksamheten under året, i stort, bibehållit den förbättring i brukaromdömen som indikerades 2020.

Lisbeth Skogh och Anna Freij bjud in till mötesplatser för seniorer. Här på Expo i Värnamo.

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: Brukaren möts utifrån sina individuella behov med respekt Ett gott bemötande är grunden i arbetet. Utvärderas med nationella brukarundersökningen och kompletterade djupintervjuer.				Bedömning: 	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Bemötande i brukarundersökningen nationellt för äldre- och funktionshinderomsorgen, alltid/oftast					
Särskilt boende	90 %	–	96 %		–
Hemtjänst	95 %	–	98 %		–
Daglig verksamhet	95 %	89%	82 %		
Gruppboende	87 %	85%	75 %		
Vrångården psykiatri	83 %	–	85 %		–
Nämndmål 2: Brukaren får en jämlik, trygg och säker vård med god kvalitet Äldres upplevda psykiska ohälsa i ordinärt och särskilt boende ska minska. Brukarens upplevda trygghet med insatsen och personalen ska vara hög.				Bedömning: –	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel som svarat lätta/svåra besvär med oro, ångest					
Särskilt boende	58 %	–	53 %		–
Hemtjänst	51 %	–	48 %		–
Brukarens upplevda trygghet med insatsen och personalen					
Särskilt boende	82 %	–	90 %		–
Hemtjänst	83 %	–	87 %		–
Funktionshinderomsorgen	86 %	82%	80 %		
Nämndmål 3: Vård- och omsorgsbehov ska dokumenteras på ett säkert sätt				Bedömning: 	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andelen tydliga och uppföljningsbara mål i besluten	82%	85%	100%		
Andelen genomförandeplaner där insatser till 100 % stämmer med beslutade insatser	71%	89%	90%		
Andelen noteringar varför brukaren skrivs in i hemsjukvården	--	–	75%		–

Analys

Brukarundersökningar för äldreomsorgen 2021 har försenats av Socialstyrelsen varför inget resultat för hemtjänst och särskilt boende kan redovisas (enkäterna är utskickade och resultat väntas i skiftet mellan kvartal 1 och kvartal 2, 2022). För funktionshinderomsorgen är resultaten 2021 i linje med dem för 2020 – jämför förvaltningen längre tillbaka i tiden ser förvaltningen en tendens

till förbättrade resultat. Resultatet för bemötande och trygghet möter målnivåerna och är generellt något bättre än riksnittet (för vissa insatser mer än väl över riksnittet).

Resultatet för dokumentation har förbättrats men når inte upp till målnivåerna.

Åtgärder

För äldreomsorgen har förvaltningen inga för året uppdaterade resultat men vet historiskt att brukaromdömet generellt ligger under rikssnittet. För att möta denna utmaning fortsätter omsorgsförvaltningen med sin breda satsning på förändrade arbetssätt och utvecklat ledarskap med fokus på arbetsmiljö och planering. Förvaltningens ansats är att brukarundersökningens resultat på sikt påverkas av helhetsgrepp mer än av specifika punktinsatser.

Funktionshinderomsorgens resultat från brukarenkäten står sig väl i nationell jämförelse och framöver är utmaningen att bibehålla denna nivå i samband med en strukturomvandling inom vissa delområden där kostnads- och effektivitetsresultat kan förbättras i jämförelse med rikssnittet. En handlingsplan för detta har antagits.

Gällande dokumentation är detta ett pågående arbete som också har fokus i och med införandet av Individens Behov i Centrum (IBIC). Detta införandearbete innebär samtidigt en stor förändring i arbetssätt och arbetskultur som också innefattar användande av nya digitala verktyg (Combine). Det är därför rimligt att under denna lärprocess anta att de mätbara resultaten under en period stabiliseras även om kunskapen ökar. En hållbar förbättring av dokumentationsförmåga samtidigt som nya arbetssätt och verktyg lärs in kommer sannolikt ta tid att etablera. Faktorer som påverkar personalkontinuitet (sjukfrånvaro, andel visstider etcetera) styr också hur snabbt förvaltningen kan få effekt av nedlagda utbildningsinsatser.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Att nå en climateffektiv verksamhet som innefattar bra energianvändning och miljövänliga transporter				○	–
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Att minska matsvinnet vid lunch och kvällsmat på särskilt boende för äldre	119–88g/portion	–	95g/portion	○	–
Fortbildning för ledningen i klimatanpassning och krisberedskap, antal utbildningstillfällen	–	–	1	○	–

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning samt delaktig i arbetet i omsorgsförvaltningen.				●	↘
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Omsorgsnämnden ska årligen anordna två offentliga forum/medborgardialoger fördelade geografiskt över kommunen	–	–	2	○	–
Medarbetarundersökningen, känner till målen, är delaktig, de följs upp	(4,3) –	4,1	4,3	●	↘
Medarbetarundersökningen HME – hållbart medarbetarengagemang (upplevelse av styrning, ledning, motivation index 1-100)	(80) –	77	82	●	↘
Medarbetarundersökningen, APT-arbetsplatsträffar, de är meningsfulla och ger information (medelvärde 1-5)	(3,9) –	3,7	4,2	●	↘

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Omsorgsnämnden ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och kan behålla sina medarbetare				●	↓
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Medarbetarundersökningen HME – ledarskap (index 1-100)	(78) –	74	79	●	↓
Medarbetarundersökningen HME – motivation (index 1-100)	(79) –	78	80	●	↓
Hur är tillgången till arbetskraft med relevant kompetens, andel av tillsvidareanställda Funktionshindersomsorg					
Äldreomsorg (undersköterska)	89 %	84 %	90 %	●	↓
Funktionshindersomsorg	–	79 %	90 %	●	↓
Vård- och rehab	100 %	100 %	100 %	●	→
Sektion myndighet	100 %	100 %	100 %	●	→

Analys

Målnivåerna uppnås ej och trenden är negativ för det andra pandemiåret. Resultaten avviker ej stort från året innan pandemin men förvaltningen har under denna tid ej kunnat förbättra resultaten.

Verksamhetsområdena för Myndighet och Vård och rehab rapporterar fortsatt en god tillgång till arbetskraft med relevant kompetens.

Parallellt med pågående pandemi har stora införandeprojekt genomförts (IBIC och Combine) vilket inte har minskat krav och belastningen på personal.

Åtgärder

Arbetsmiljö, ledarskap och arbetets organisering (också med sikte på ökad brukarnöjdhet) är de stora delarna i omsorgsförvaltningens kvalitetsstrategi. Att gå mot en förbättrad arbetsmiljö är ett stort steg mot att öka personalkontinuitet, minska sjukskrivningstal och därigenom skapa förutsättningar för en lärande organisation som ständigt orkar att sätta brukarens behov i centrum.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Omsorgsnämndens driftbudget för 2021 var 631,3 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett underskott på 9,8 miljoner kronor.

Den främsta förklaringen till omsorgsnämndens underskott är en kostsam bemanningsplanering inom hemtjänst i ordinärt boende, särskilt boende och boende vuxna enligt LSS samt för ledning och administration.

En ytterligare förklaring till underskottet är köpta platser för boende enligt LSS barn/unga, boende enligt LSS vuxna samt särskilt boende. Under året har förvaltningen haft ett ökat behov av att köpa insatser i privat regi då förvaltningen har bedömt att insatserna inte kunnat utföras i egen regi.

Underskottet för boende enligt LSS barn/unga är relaterat till barn- och utbildningsförvaltningens beslut om att placera elever på annan ort vilket omsorgsförvaltningen inte har kunnat påverka.

Omsorgsförvaltningens merkostnader till följd av covid-19 har för året uppgått till 6,5 miljoner kronor och förvaltningen har erhållit bidrag samt ersättning för sjuklönekostnader för motsvarande 5,3 miljoner kronor, vilket innebär en nettokostnad på 1,2 miljoner kronor.

Förvaltningen erhöll 2021 14,2 miljoner kronor i statsbidrag från Socialstyrelsen för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer. Under året ändrades klassificeringen av statsbidraget från att vara ett riktat statsbidrag till att klassas som ett generellt statsbidrag. Förändringen innebär att oförbrukade medel inte kommer att återkrävas av Socialstyrelsen.

3.2.2. Investeringsredovisning

Omsorgsnämndens investeringsbudget för 2021 var 34,9 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 21,5 miljoner kronor.

Omsorgsförvaltningen har under året infört ett nytt verksamhets-system, trygghetslarm i särskilt boende, medicinskåp och digitala låssystem. Överskottet i förvaltningens investeringsbudget beror på att verksamhetssystemet och trygghetslarm i särskilt boende kommer att slutfaktureras under 2022.

Vidare beror överskottet på att trygghetslarm i ordinärt boende har förskjutits i tid. Investeringar i medicinteknisk utrustning har kunnat göras till lägre priser och planerade investeringar i IT-utrustning och inventarier har förskjutits i tid.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

I början av pandemin såg förvaltningen en minskad efterfrågan på platser inom särskilt boende och insatser inom hemtjänsten. Efterfrågan på dessa insatser började under hösten öka igen. Coronapandemin har under första delen av året påverkat förvaltningens avgifter, hyresintäkter, måltidskostnader och personal-kostnader. Pandemin fick åter en påverkan på förvaltningens personalkostnader när smittspridningen började öka i november. Pandemin kommer att ha en påverkan på förvaltningen även nästkommande år.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-178,1	-120,0	-58,1	-118,5
Kostnader	809,3	761,1	48,3	754,9
Nettokostnad	631,3	641,1	-9,8	636,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Nämnd- och styrelseverksamhet	1,1	1,1	0,0	1,1
Gemensam vård/omsorg, funk nedsättn	27,9	15,7	12,2	25,7
Hemtjänst i ordinärt boende	96,0	99,4	-3,4	107,3
Korttidsboende	15,2	14,4	0,8	12,8
Dagverksamhet, ordinärt boende	7,8	5,7	2,1	8,8
Särskilt boende/annat boende	182,0	193,8	-11,7	184,6
Öppen verksamhet	0,7	0,8	-0,1	1,0
Övriga insatser, ordinärt boende	8,2	7,6	0,6	3,2
Gem insatser enligt LSS	16,0	19,0	-3,0	19,3
Boende enligt LSS, vuxna	89,1	95,3	-6,2	94,1
Boende enligt LSS, barn/unga	3,8	10,5	-6,7	11,8
Personlig assistans enligt LSS/SFB	23,7	27,3	-3,6	26,2
Daglig verksamhet enligt LSS	31,5	30,1	1,5	30,8
Övriga insatser enligt LSS	18,0	17,2	0,9	16,1
Gemensamt omsorgsförvaltningen	39,0	32,9	6,0	26,9
Hälso- och sjukvård HSL	71,2	70,4	0,9	66,9
Nettokostnad	631,3	641,1	-9,8	636,4

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	0,0	-0,5	0,5	0,0
Utgifter	34,9	13,9	21,1	6,7
Nettoinvesteringar	34,9	13,4	21,5	6,7
Största investeringar				
Trygghetslarm i särskilt boende	6,0	2,7	3,3	0,0
Verksamhetssystem Combine	4,5	1,2	3,3	0,2
Trygghetslarm i ordinärt boende	2,7	0,0	2,7	0,0

3.3 Nämndens HR

Andelen tillsvidareanställda årsarbetare har ökat under 2021, medan tidsbegränsade månadsanställda (antal och årsarbetare) har minskat. Det har varit en stor påfrestning på medarbetare som har fått arbeta övertid för att täcka upp för den ökade frånvaron och det merarbete som pandemin har inneburit. Sjukfrånvaron har minskat under 2021. Dock finns en problematik att jämföra sjukfrånvaron med 2020, då pandemin hade en extra stor påverkan på verksamheterna i jämförelse med 2021.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	959	971	+12
Tillsvidareanställda, årsarbetare	864	879	+15
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	58	56	-2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	51	47	-4
Andel kvinnor, %	92,9	91,9	-1 procentenhet
Sysselsättningsgrad, %	90,1	90,5	+0,4 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	5 819	6 604	+785
Övertid, timmar**	15 370	17 003	+1 633
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	3 921	5 014	+1 093
Fyllnadstid, timmar**	19 772	25 099	+5 327
Timlön exklusive PO, tkr*	42 720	41 811	-909
Timlön, timmar**	299 316	296 757	-2 559
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	535 150	530 895	-4 255

*Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31, timmar utförda december 2020 – november 2021 (12 månader). Inklusive deltidsbrandmän. I personalkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 - november 2021 (12 månader). Exklusive deltidsbrandmän.

Sjukfrånvaro, % *	10,78	10,06	-0,72 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %*	46,48	46,87	+0,39 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	11 669	10 461	-1 208

*Sjukfrånvarotid januari - november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari - december 2021 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	10,4	11,1	+0,7 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	8,5	8,4	-0,1 procentenhet
Pensionsavgångar, antal faktiska *	18	24	+6

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	9	16	19	27	29

*Avser tillsvidareanställda.

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2020	2021
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	20	18	107
Brukarbedömning boende LSS totalt – Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	89	90	88
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	59	47	54
Personalkontinuitet, antal personal Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	12	9	10
KKiK-	36	36	36
Har någon som deltagit i Daglig verksamhet LSS och fått skyddat arbete	JA	JA	NEJ
Utredningstid LSS, medelvärde – alla insatser	34	47	32

4. Utmaningar och framtida utveckling

Omsorgsförvaltningens förmåga att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare kommer vara avgörande för förvaltningens möjlighet att kompetensförsörja framöver. Omsorgsförvaltningens strategi för hur förvaltningen långsiktigt ska arbeta för att utveckla och förbättra verksamheten och inom ramen för ledningssystem ges förutsättningar för delaktighet och engagemang hos såväl chefer som medarbetare, vilket bland annat skapar förutsättningar för att behålla och utveckla personalen.

Ökad digitalisering inom vård- och omsorgssektorn kan stärka arbetet för en mer jämlik och likvärdig vård av god kvalitet. För att möta framtidens växande behov, med allt fler äldre, måste digitala lösningar användas för att kunna nyttja resurserna på bästa sätt. Införandet av det nya verksamhetssystemet kommer att kräva kraftsamling och har hög prioritet. Det kommer att ge möjlighet till effektivare arbetsätt och e-tjänster.

Ett arbete kommer att inledas med att skapa förutsättningar för en ekonomi i balans vilket kommer ställa stora krav på att kunna styra ekonomin samtidigt som den höga kvaliteten i verksamheten ska vidmakthållas.

Strategin är att under 2022 genomföra vissa åtgärder som kompletteras med ett antal uppdrag som ska leda till att målet om en ekonomi i balans ska uppnås.

Medborgarnämnd

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Medborgarnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänstlagen (SoL) med kompletterande tvångslagstiftning och följdlagar jämte familjerättslig lagstiftning med undantag av det som gäller äldre- och funktionshinderomsorg. Nämnden ansvarar även för integrationsfrågor, flyktningmottagning, arbetsmarknadsåtgärder och fritidsgårdsverksamhet.

2. Verksamhetsåret 2021

Medborgarförvaltningen har under 2021 arbetat med att möta de förändringar som sker i samhället. Bland annat har nämnden sett ett ökat antal ärenden inom avhopparverksamheten. Nämndens fokusområde gällande samverkan mellan kommuner men även med civilsamhället har utvecklats. Under 2021 slutfördes arbetet med gemensam familjerätt inom GGVV-kommunerna med resultatet att samverkanskommunerna nu kan erbjuda en större rättssäkerhet och tillgänglighet för samtliga kommuninvånare i länsdelen. Arbetet med uppstart av akutboende inom ramen för ett IOP (idéburet partnerskapsavtal) med Hela människan initierades och målet är att kunna erbjuda akutboende till kommuninvånare med behov från mars 2022. Nämndens mål om budget i balans har fortsatt vara ett fokusområde och under våren 2021 slutfördes helt det beslut om budgetjustering medborgarnämnden tog januari 2020. Vidare har medborgarnämnden fortsatt arbeta med att öka upp resurser inom de förebyggande delarna av nämndens ansvarområde genom både permanenta resursförstärkningar och inom ramen för projekt. Målet med dessa satsningar är att långsiktigt få ned, alternativt förkorta, placeringstider för de barn/unga och vuxna där externplacering är nödvändigt, men även att skapa en fördjupad samverkan med skola och omsorg med fokus på tidig upptäckt och tidiga insatser. Nämnden har även fortsatt arbetet med att utveckla förhållningssättet Signs of Safety vilket syftar till att skapa hållbara långsiktiga lösningar kring de kommuninvånare med behov av stöd från nämnden. Vidare planerar nämnden att under 2022 vidta åtgärder i form av uppbyggnad av säkerhetsplaneringsteam, vars uppdrag är att jobba intensivt där förvaltningen gör bedömningen att det är placeringsnära. Beslut kring resurser för denna satsning är ännu ej tagna. Nämnden har även lagt mycket tid och resurser på att slutföra införandet av nytt verksamhetssystem Combine i förvaltningen.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Nämnden har klarat sitt uppdrag på ett fortsatt tillfredställande vis. Förvaltningens möjlighet till flexibelt arbetssätt har möjliggjort en snabb omställning i arbetsförhållanden. De verksamheter som tydligt påverkats är förebyggande teamets uppdrag, där fritidsgården under perioden varit stängd.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Arbetet med TSI (Tidigt samordnade insatser) har under 2021 fortsatt. Dialogen med barn- och utbildningsförvaltningen samt omsorgsförvaltningen är god, dock noterar nämnden att detta arbete är både komplext och omfattande. Även här kommer resursförstärkning i form av en projektsamordnartjänst att tillsättas med medel avdelade inom ramen för HUV. Målet är att inom två år ska detta vara en full integrerad del av förvaltningarnas strategiska samverkan.

2.3 Digitalisering

Det finns goda förutsättningar för digitalisering inom förvaltningen. Detta innebär att samtliga tjänstepersoner inom förvaltningen nu har möjlighet att arbeta mer flexibelt. Detta arbete understödjer ett effektivare arbetssätt, som över tid både ger förutsättningar för en förbättrad arbetsmiljö och en effektivare verksamhet. I nämndens digitaliseringsplan är tyngdpunkten framöver på automatisering och införande av AI teknik (artificiell intelligens) som syftar till att ge stöd och effektivisera inom framför allt myndighetsprocesserna. Under 2021 har flera e-tjänster gått i drift, bland annat orosanmälan barn och unga och e-tjänst gällande krisstöd till föräldrar vars barn placeras. Arbetet gällande e-tjänst för ekonomiskt bistånd pågår. Under 2021 köpte förvaltningen in ett nytt processkartläggnings-system som ska hjälpa till att visualisera processer och samla förvaltningens rutiner och arbetssätt i ett tydligt flödesschema. Rådande pandemi har visat att det finns stor utvecklingspotential vad gäller att möta kommunens invånare digitalt men nämnden noterar även att det finns behov av att nyttja andra digitala plattformar än de som idag finns att tillgå.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Året som har gått har präglats av införande av nytt verksamhetssystem, förändrat arbetssätt i samband med pandemin, ett ökat antal ärenden i ramen för avhopparverksamhet och gängkriminalitet. Nämnden har även slutfört budgetjusteringen beslutad 2020 där vissa kostnader även belastade 2021. Nämnden ser inte att antal placeringar har ökat, däremot noterar nämnden att placeringskostnaderna ökar på grund av högre dygnskostnad. Arbetsmiljön inom förvaltningen indikerar på en förbättring, bland annat i medarbetarenkäten hösten 2021. Stort fokus har legat på förutsättningar att bedriva en god verksamhet för kommunens invånare, trots försvårande på grund av pandemin.

3.1 Nämndens mål

3.1.1 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Medborgarnämnden säkerställer en hållbar livssituation som ger trygghet, delaktighet och god kvalitet för alla, av alla. Medborgarnämnden arbetar och samverkar för ekonomisk hållbarhet med en balans mellan mål, resurser och resultat.				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel ej återaktualiserade barn 0-12 år, ett år efter avslutad utredning eller insats	82,5	79	84	●	↘
Andel ej återaktualiserade barn 13-20, ett år efter avslutad utredning eller insats	72,5	68	80	●	↘
Andel ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd, ett år efter avslutad försörjningsstöd	84,5	76	85	●	↘
Andel ej återaktualiserade vuxna med missbruk 21+, ett år efter avslutad utredning eller insats	83	79	84	●	↘
Upplevd förändring av livssituation efter kontakt med socialtjänsten	–	79,5 %	–		
Andel processer där barn varit delaktig	–	–	100	○	–
Antal placeringsdygn internt stödboende	–	4 218	–	●	→
Antal placeringsdygn externt	–	7 218	–	●	↘

Analys

Förvaltningen har sen i slutet av 2020 börjat använda ett nytt verksamhetssystem. Det återstår fortfarande arbete för att kunna få fram förvaltningens nyckeltal på ett lätthanterligt sätt från verksamhetssystemet och in i beslutsstödsystemet. För att kunna påvisa resultatet för de fyra förstnämnda indikatorerna har stickprov använts. Det innebär att viss osäkerhetsvariabel kan förekomma. Nämndens analys är att de försämrade resultaten inom målområdet kan härledas till flera faktorer. Här har troligen polisens systematiska arbete mot kriminalitet påverkat nämndens arbete med barn och unga, framför allt gällande placeringskostnader. Allt fler placeringar sker där barn och unga har kopplingar till gängkriminalitet, gällande återaktualisering av ekonomiskt bistånd är nämndens analys att arbetsförmedlingens förändrade arbetssätt kan ha en inverkan.

Åtgärder

Nämnden har under året som gått fortsatt med arbetet att utveckla och fördjupa samverkan inom förvaltningen, men även med andra aktörer kring kommunens medborgare. Implementering av Signs of Safety fortgår i förvaltningen och bedömningen är att Signs of Safety långsiktigt kommer att bidra till att hitta en balans mellan mål, resultat och resurser och på sikt ska kunna minska kostnader på exempelvis placeringskostnader. Under 2021 genomfördes en placeringsanalys gällande förvaltningens externa placeringar. Utifrån placeringsanalysen identifierades ett antal fokusområden som nämnden har som mål att arbeta vidare med under 2022. Nämnden har under 2021 med fortsättning under 2022 fokuserat på det förebyggande arbetet. Det innebär att resursförstärkning inom fältverksamheten, tillsättandet av social insatsgrupp och utveckling och resursförstärkning av Tidigt samordnade insatser. Gällande indikatorn barnens delaktighet, har granskning inte kunnat ske på grund av verksamhetssystembytte. Ytterligare åtgärder är fortsatt fokus på samverkan i GGVV-kommunerna, där fortsatt analys pågår kring vilka verksamheter kommunerna skulle kunna samverka kring.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Medborgarnämnden har ett förhållningssätt kring miljö så att självklara, klimatsmarta och hållbara val kan göras i enlighet med Agenda 2030 och med framtiden i fokus.				● ↗	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel	68%	69%	–	● ↗	
Cirkulär ekonomi, antal artiklar utlämnade via kommunens möbellager	–	129%	–	● ↗	

Analys

Inom nämndens uppdrag ligger att ansvara för kommunens möbellager. Pandemin och jobbceters förändrade arbetssätt har sannolikt påverkat antalet artiklar som lämnas ut. Pandemin har också bidragit till minskat antal tjänsteresor. Detta är ett arbetssätt som nämnden kommer bibehålla. Nämnden ser det som en självklarhet att välja miljöbilar vid bilbyte.

Åtgärder

Nämnden kommer ha ett fortsatt fokus på digitalisering i syfte att minska nämndens påverkan på miljön.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Medborgarnämnden har ett inkluderande, lyssnande och samverkande förhållningssätt med människan i fokus				● ↗	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Brukarenkät: Brukarens synpunkter gällande möjlighet att påverka den hjälp och det stöd som ges	–	79,5%	75%	● ↗	
Andel processer där det privata nätverket involverats	–	–	70%	● ↗	
Andel processer där det professionella nätverket involverats	–	–	80%	● ↗	
Andel av sektionens totala processer där kartläggning enligt Signs of Safety använts	–	50%	80%	● ↗	

Analys

Förvaltningen ser en utveckling av förhållningssättet Signs of Safety där kartläggning är en bärande del. Med anledning av verksamhetssystembyte har nämnden inte kunnat få ut statistik på två av fyra indikatorer. Nämnden bedömer dock att antalet processer där både professionella och privata nätverk involveras har ökat sedan 2020.

Åtgärder

Under 2022 kommer nämnden fortsätta arbetet i enlighet med Signs of Safety, vilket innebär att involvera likväl de professionella som de privata nätverken i att skapa trygga, stabila och långsiktiga säkerhetslösningar för kommunens invånare.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Medborgarnämnden är en attraktiv, inkluderande arbetsgivare genom att förvaltningen ger möjlighet för anställda att fortsätta växa personligt och professionellt. I detta bidrar vi till vidare kompetensförsörjning, med människan i fokus.				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Personalomsättning (exkl pensionsavgångar inkl. strukturella neddragningar)	11,5%	16,6%	9%	●	→
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang, HME, Ledarskap	76% (2019)	81%	78%	●	↗
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	81% (2019)	86%	85%	●	↗
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Styrning	75% (2019)	81%	82%	●	→

Analys

En av nämndens stora utmaningar är att fortsätta arbeta med kompetensförsörjning och attraktivitet samt att kombinera detta med att ge goda förutsättningar för nämndens medarbetare att få fortsätta utvecklas inom nämndens uppdragsområde. Bedömningen som nämnden gör är att arbetsmiljön och möjligheterna för medarbetarna att arbeta flexibelt under perioden förbättrats. Den medarbetarundersökning som genomförts hösten 2021 ger nämnden en indikator på att förvaltningens arbete är på rätt väg.

Åtgärder

Nämnden kommer fortsätta arbetet med att genomföra åtgärder gällande sjukfrånvaro, analysera orsaker till att medarbetare väljer att lämna förvaltningen (enkät) samt med den strukturella lönenivån inom de uppdragsområden som nämnden ansvarar för. Nämnden kommer även fortsatt att vara generös med att ge tjänstledigt för att pröva annat arbete, samt begäran om partiella tjänstledigheter för de medarbetare som har behov av det. Nämnden kommer även att tillsammans med HR-avdelningen se över vilka ytterligare insatser som kan vara verkningsfulla i att attrahera nya medarbetare, men framför allt behålla de tjänstepersoner som redan idag arbetar i förvaltningen, här arbetar nämnden bland annat aktivt med strukturmedel vid lönerevision.

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Medborgarnämndens driftbudget för 2021 var 153,6 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett underskott på 7,2 miljoner kronor. Underskottet kan sammanfattningsvis härledas till högre placeringskostnader för externa placeringar såsom institutionsplaceringar och familjehem samt högre personalkostnader i form av konsulter i myndighetsutövning.

Placeringskostnaderna 2021 visar en avvikelse med 16,4 miljoner kronor inom HVB-vård barn och unga samt med 1,2 miljoner kronor inom familjehemsvård barn och unga. Underskottet inom barn- och ungdomsvården beror även på högre personalkostnader för inhyrd personal till vakanta tjänster under pågående rekryteringar. Verksamheterna för öppna insatser barn och unga redovisar däremot ett överskott jämfört med årets budget vilket beror på lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster och mindre kostnader inom budgeten för kontaktpersoner. Överskottet för övriga insatser till vuxna på 2,2 miljoner kronor går att härleda till minskat antal placeringar inom vuxet missbruk samt verksamheten för våld i nära relationer. Verksamheten för ekonomiskt bistånd har ett underskott på 1,5 miljoner kronor varav 600 tusen kronor är kopplat till olika stödsatser gällande kriminalitet (avhopparverksamhet samt skyddsplaceringar på grund av hot och våld). I övrigt beror avvikelsen inom verksamheten ekonomiskt bistånd på konsultkostnader inom myndighetsutövning. Verksamhetsområdet flyktningmottagning har ett totalt överskott på 6,7 miljoner kronor för året. Till stor del beror detta på att förvaltningen har erhållit högre intäkter än budgeterat. Fritidsgårdsverksamheten redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor, vilket till viss del beror på högre intäkter än budgeterat i form av statsbidrag, men även att övriga verksamhetskostnader minskat som till viss del påverkats av pandemin.

3.2.2. Investeringsredovisning

Medborgarnämndens investeringsbudget för 2021 är 3,8 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 2,4 miljoner kronor. Implementeringen av medborgarförvaltningens och omsorgsförvaltningens nya verksamhetssystem Pulsen Combine pågår och har pågått under större delen av år 2021. De sista delarna för medborgarförvaltningens del av investeringskostnader till detta projekt kommer att slutföras under år 2022.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Coronapandemin har medfört positiva effekter på ekonomin. Medborgarförvaltningen har ett överskott på rese- och utbildningskostnader med 0,7 miljoner kronor på grund av minskat resande och minskade utbildningskostnader vid val av distansutbildningar.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-36,0	-41,3	5,3	-44,9
Kostnader	189,6	202,1	-12,5	199,8
Nettokostnad	153,6	160,9	-7,3	154,9

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Nämnd- och styrelseverksamhet	1,4	1,1	0,3	1,2
Fritidsgårdar	5,5	4,4	1,2	6,4
Institutionsvård vuxna	3,4	2,2	1,3	6,6
HVB-vård, barn och unga	10,8	27,3	-16,4	14,7
Familjehemsvård, vuxna	0,0	0,1	-0,1	0,4
Familjehemsvård, barn och unga	15,8	17,0	-1,2	15,7
Öppna insatser, beh öppenvård	6,1	5,3	0,9	5,4
Missbrukarvård	4,4	3,8	0,6	3,8
Öppna insatser, ind beh öppenv	8,5	7,5	0,9	7,9
Öppna insatser övriga	2,5	2,5	0,0	2,0
Barn och ungdomsvård	14,1	16,3	-2,1	16,0
Övriga insatser till vuxna	3,1	2,2	0,9	2,3
Ekonomiskt bistånd	28,8	30,4	-1,5	28,1
Gemensamt medborgarförvaltningen	18,9	18,1	0,7	16,2
Gemensamt individ och familjeomsorgen	9,3	8,3	1,0	8,7
Familjerätt	2,0	2,0	0,0	1,9
Familjerådgivning	0,4	0,5	-0,1	0,3
Flyktningmottagande	6,2	-0,4	6,7	2,5
Arbetsmarknadsåtgärder	12,2	12,3	-0,1	14,7
Nettokostnad	153,6	160,9	-7,3	154,9

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	3,8	1,4	2,4	2,7
Nettoinvesteringar	3,8	1,4	2,4	2,7
Största investeringar				
Inventarier MBF	0,8	0,1	0,7	0,9
IT-utrustning MBF	1,0	0,6	0,4	0,5
Verksamhetssystem IFO	2,0	0,7	1,3	1,3
Nettokostnad	3,8	1,4	2,4	2,7

3.3 Nämndens HR

Nämndens beslut 2020 om budgetjustering har i personalredovisningen fått full effekt, det förklarar till viss del att antal tillsvidareanställda medarbetare minskat i förvaltningen (-14 personer). Nämndens analys är att orsaken till att sjukskrivningarna inom förvaltningen minskat med motsvarande 4,31 procent går att härleda till tre huvudområden.

1. Större möjligheter att arbeta hemma har gjort att medarbetarnas välbefinnande och behov av sjukperioder minskat.
2. Förvaltningens förbättrade arbete gällande systematisk uppföljning av medarbetare med lång sjukfrånvaro.
3. Det systematiska arbetsmiljöarbetet börjar ge effekt.

Personalomsättningens ökning kan till stora delar förklaras med att ett antal medarbetare lämnat förvaltningen på grund av budgetjustering (6 personer) utöver det så har två medarbetare gått i pension. Det är dock inte hela förklaringen, det finns även en utökad rörlighet framför allt bland medarbetare inom myndighetsutövning barn/unga där personalomsättningen i enskild sektion är 23,77 procent (totalt 6 medarbetare). Här arbetar förvaltningen tillsammans med HR-avdelningen i syfte att finna ytterligare orsaksförklaringar, samt finna förslag på åtgärder för att minska omsättningen av medarbetare inom förvaltningen.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	170	156	-14
Tillsvidareanställda, årsarbetare	164	151	-13
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	43	45	+2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	38	39	+1
Andel kvinnor, %	77,1	80,8	+3,7 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	96,4	96,9	+0,5 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	436	615	+179
Övertid, timmar**	864	1 158	+294
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	216	139	-77
Fyllnadstid, timmar**	847	548	-299
Timlön exklusive PO, tkr*	2 201	1 803	-398
Timlön, timmar**	18 476	15 722	-2 754
Personalkostnader exklusive pension och övr. lönejusteringar, tkr	115 895	115 171	-724
Sjukfrånvaro, % *	11,4	7,09	-4,31 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	57,38	54,86	-2,52 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	1 840	1 139	-701

*Sjukfrånvarotid januari – november 2021 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari - december 2021 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2021-12-31. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	12,6	16,6	+4 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	11,5	15,3	+3,8 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	2	2	Oförändrat

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	1	2	0	4	3

*Avser tillsvidareanställda.

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2018	2019	2020	2021
Arbetslöshet 16-24 år, andel (%) av bef. (N00928)	4,7	3,9	5,0	-
Arbetslöshet 18-64 år, andel (%) av bef. (N00919)	4,8	4,6	5,6	-
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%) (U40406)	37	28	20	24

Övriga omsättningstal och nyckeltal har inte redovisats i Kolada än för 2021, därav redovisas inte dessa förrän till nämnd mars 2022.

4. Utmaningar och framtida utveckling

Nämndens fortsatt största utmaning är arbetet med en budget i balans. Under 2022 fortsätter arbetet med att säkerställa kvaliteten, effektivitet och transformering från ett reaktivt till ett proaktivt arbetssätt. Nämnden ser att förändringar i samhället, både kopplat till utvecklade arbetssätt och förändringar i lagstiftning, gör att nämnden och kommunen fortsatt behöver tänka utveckling gällande att möta individer med komplex problematik och samsjuklighet. Medborgarnämnden bedömer att arbetet med att samverka fortsatt behöver vara ett fokusområde, där kommunens invånares bästa ställs i första rummet. Samverkan med andra kommuner och civilsamhälle kommer att vara avgörande om nämnden ska kunna fortsätta bedriva en god och effektiv verksamhet med hög kvalitet. Ett av många prioriterade områden som har identifierats inför framtiden är boende kopplat till flera av nämndens målgrupper. Exempel är personer med missbruk, människor som utsätts för hot eller hot om våld. Bland dessa är våldsutsatta kvinnor extra prioriterade. Nämnden ser även att personalförsörjning och kompetensutveckling under 2022 behöver vara ett prioriterat område i nämndens arbete även fortsättningsvis. Nämnden kommer även att under 2022 ha ett extra fokus på digitalisering och utveckling av automatiserade processer.

Överförmyndare

1. Överförmyndarens uppdrag enligt reglemente

Överförmyndaren utövar tillsyn över och granskar gode män, förvaltare och förmyndares verksamhet utifrån gällande lagstiftning i föräldrabalken. Överförmyndaren i Värnamo ingår i organisationen "Överförmyndare i samverkan GGVV". I denna organisation ingår, förutom Värnamo, överförmyndarna i Gnosjö, Vaggeryd samt överförmyndarnämnden i Gislaved. Överförmyndaren i Värnamo kommun lyder direkt under kommunfullmäktige.

2. Verksamhetsåret 2021

Under året har överförmyndaren tillsammans med kommunkansliet gjort en större rekryteringsinsats för att hitta nya personer att ta uppdrag som god man eller förvaltare. Detta har gett ett gott resultat i så väl handläggningstid som ekonomi. Mer ideella krafter innebär per automatik att överförmyndaren inte behöver vända sig till professionella bolag mot högre avgift.

Tillsammans med övriga samverkanskommuner har överförmyndaren skickat ut en enkät till gode män och förvaltare för att bland annat mäta nöjdhet i verksamhetens tillgänglighet och service. Betyget blev gott och verksamheten tar med sig svaret i det fortsatta arbetet.

Överförmyndarens miljöpåverkan har minskat under året då e-tjänster fortsätter att byggas ut och genom att digitala träffar och utbildningar ersatt de fysiska.

I samverkan har även överförmyndaren varit med som remissinstans inför den gemensamma nämnd som börjar verka från och med 1 januari 2023. Förslag på organisering och reglemente har överlämnats för beslut.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Påverkan på överförmyndarens verksamhet har varit liten sett till slutresultat. Fysiska träffar har ersatts med digitala utbildningar. Det ger en negativ påverkan då externa intressenter ibland vill träffas fysiskt men också en positiv påverkan då det lockar andra typer av människor som önskar mer digital kontakt. Pandemin har också tvingat överförmyndarenheten att ta sina första steg in i en mer digital och flexibel hantering av handläggningen vilket på sikt är positivt.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Överförmyndaren har som uppgift att utöva tillsyn över förmyndares användning av omyndigas medel. Uppgiften är att säkerställa att den enskildes medel i skälig omfattning används för hans eller hennes uppehälle, utbildning och nytta i övrigt.

3. Överförmyndarens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Överförmyndaren konstaterar att verksamhetsåret 2021 inneburit en god måluppfyllelse kring nästan samtliga mål. De som inte uppnåtts i sin helhet kan kopplas till svårigheter att träffas fysiskt på grund av pandemin. Ekonomiskt går överförmyndaren med ett mindre överskott vilket är glädjande sett till de senaste årens underskott.

3.1 Nämndens mål

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
En effektiv verksamhet för att kunna säkerställa varje medborgares rättssäkerhet				●	➔
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Efter ansökan/anmälan inkommit ska handläggning påbörjats inom 14 kalenderdagar	100	100	95	●	➔
Minst 90 % av alla inkomna årsräkningar ska vara granskade senast 30 juni varje år	80	95	90	●	↗

Analys

Medborgare ska känna trygghet i att överförmyndaren handlägger deras ärende snabbt och rättssäkert. Under 2021 har den extra granskningstjänsten hjälpt verksamheten att uppnå målet om 90 procent granskade årsräkningar per halvårsskiftet. Tidigare år har inte detta mål uppfyllts och resultatet innebär att resterande del av året får en minskad arbetsbörda och mer handläggningstid kan läggas på andra ärendetyper.

Åtgärder

Tillsammans med övriga kommuner i samverkan tittar överförmyndaren på möjligheten att få till en digital hantering av årsräkningar för att ytterligare öka effektiviteten.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Överförmyndaren minskar sin klimatpåverkan inom områden resande och pappersförbrukning				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel utbildnings- och informationsträffar som erbjuds i fler än en av samarbetskommunerna.	Ej uppfyllt	Uppfyllt	Öka med 5%	●	↗

Analys

Överförmyndaren ska minska sin klimatpåverkan inom områdena resande och pappersförbrukning. Då kansliet handlägger ärenden åt fyra samarbetskommuner är resor ibland nödvändiga. Målet syftar till att minimera antalet resor och öka digitalisering. Under året har pandemin tvingat fram måluppfyllnad.

Åtgärder

Överförmyndaren fortsätter att arbeta för att i samverkan utveckla de digitala möjligheterna att samverka träffar och utbildningar.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål: Överförmyndares externa och interna kontakter präglas av gott bemötande, tillgänglighet, tydlighet och delaktighet				Bedömning: ● →	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel nöjda med överförmyndaren vad gäller • Tillgänglighet • Ge svar på frågor • Ge information om verksamheten • Ge återkoppling av verksamhetens resultat • Ge möjlighet att påverka	Uppfyllt	85%	80%	●	→
Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga under arbetsdagen	90%	90%	90%	●	→

Analys

Överförmyndarens externa och interna kontakter ska präglas av gott bemötande, tillgänglighet, tydlighet och delaktighet.

Åtgärder

De undersökningar som gjorts visar att överförmyndaren har god måluppfyllnad kring dessa frågor. Arbetet fortgår för att öka tillgänglighet och service genom digitalisering och kompetensförsörjning internt.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål: Överförmyndarverksamheten skapar goda förutsättningar att rekrytera, kompetensutveckla och behålla personal och ställföreträdare				Bedömning: ● ↗	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel som svarar att de är nöjda med överförmyndarverksamhetens arbete att: • Ge det stöd uppdragstagaren behöver • Ge grundutbildning • Ge uppföljande utbildning/ kompetensutveckling	Öka med 5%	Uppfyllt	Öka med 5%	●	↗
Antalet ställföreträdare < 60 år	Öka med 2%	Uppfyllt	Öka med 2%	●	↗
Andelen ställföreträdare som genomgått grundutbildning	Öka med 5%	Uppfyllt	Öka med 5%	●	↗

Analys

Målet är att varje medborgare som har rätt till det ska ha möjlighet till en ställföreträdare med tillräcklig kompetens. Digitala träffar har gjort att överförmyndaren nått ut till andra grupper än de typiska som tidigare varit mest aktuella för att ta uppdrag som god man eller förvaltare. På grund av pandemin har överförmyndaren inte kunnat hålla de träffar och utbildningsutbildningar som varit aktuella.

Åtgärder

Tillsammans med övriga samverkanskommuner verka för att fler utbildningar och kurser ska kunna hållas digitalt så utbudet inte påverkas av exempelvis restriktioner.

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad ↘ = Oförändrad ↙ = Minskad — = Inget värde angivet

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Överförmyndarens driftbudget för 2021 var 2,2 miljoner kronor. Helåret 2021 visar ett överskott på 75 tusen kronor. Att tidigare års underskott förändrats till positivt resultat beror på den rekryteringsansats som gjort att fler ideella ställföreträdare kunnat användas istället för bolag. Överförmyndaren ser också en effekt av att avtal och rutiner för bolagsuppdrag har setts över.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Mindre ekonomiska effekter till följd av uteblivna kostnader för resor och utbildningar. I övrigt påverkas inte ekonomin nämnvärt av coronapandemin.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-0,1	-0,2	0,1	-0,2
Kostnader	2,3	2,3	0,0	2,6
Nettokostnad	2,2	2,1	0,1	2,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Överförmyndarverksamhet	2,2	2,1	0,1	2,4
Nettokostnad	2,2	2,1	0,1	2,4

3.3 Nämndens HR

HR-uppgifter för Överförmyndarkansliet GGVV redovisas via kommunledningsförvaltningen.

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

Uppgifter per den 31 december 2021	2019	2020	2021
Andelen ärenden totalt	453	475	466
Godmanskap FB 11:4	220	228	222
Förvaltarskap FB 11:7	48	54	52
Ensamkommande barn	1	1	1
Ärenden som rör omyndiga	i.u	180	175
Tillfälliga godmanskap	i.u	12	15
Antal heltidstjänster som handlägger ärenden Värnamo kommun	1,5	1,5	1,5

4. Utmaningar och framtida utveckling

Överförmyndaren står inför en stor förändring då den gemensamma överförmyndarnämnden i GGVV-kommunerna startar sin verksamhet den 1 januari 2023. Det innebär att Värnamo kommuns överförmyndare inte längre kommer existera på samma sätt.

För kommande verksamhet är de stora utmaningarna att fortsätta gå över till mer digital hantering för att öka tillgänglighet och öka flexibilitet för handläggning.

Överförmyndaren väntar också på att en ny ställföreträdarutredning ska gå över i skarpa lagförslag vilket kan påverka verksamheten. Om tänkta förslag blir verklighet måste överförmyndare tillsammans med övrig verksamhet öka kompetensen då beslut ska flyttas från domstolar till överförmyndare.

Kommunens revisorer

1. Uppdrag enligt reglemente

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Revisorernas årliga planering utgår från en risk- och väsentlighetsanalys och de genomför sitt uppdrag i enlighet med kommunallagen och God revisionsord i kommunal verksamhet. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorernas granskning är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när årsredovisningen är granskad, vilket innebär att granskningen tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består enligt God revisionsord i kommunal verksamhet av tre delar:

- Grundläggande granskning
- Fördjupad granskning
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning

2. Verksamhetsåret 2021

Den grundläggande granskningen (granskning av måloppfyllelse, styrning och intern kontroll) har utförts bland annat genom att revisorerna löpande under året tagit del av styrelsens och nämndernas protokoll och beslutsunderlag. Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört dialogmöten med presidierna i kommunstyrelsen och nämnderna i samband med delårsrapporten. Dialoger med tjänstemän har genomförts i vissa specifika frågor och i samband med fördjupade granskningar. Revisionen har även träffat presidierna för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i anslutning till delårsrapporteringen. Kommunrevisionen har under året upphandlat revisionstjänster.

För verksamhetsåret 2021 har följande granskningar genomförts:

- Grundläggande granskning
- Granskning av delårsbokslut per den 31 augusti 2021
- Granskning av årsbokslut/årsredovisning per 31 december 2021
- Granskning av arbetet för att motverka kränkande behandling och främja likabehandling (barn- och utbildningsnämnden)
- Granskning av inköpsprocessen (kommunstyrelsen)
- Granskning av kommunens köksstrategier (servicenämnden)
- Uppföljande granskning av kommunens arbete med skydd av dricksvattentäkt samt planering för reservvatten (kommunstyrelsen)
- Granskning av bemanningsfunktion (servicenämnden)
- Granskning av kommunstyrelsens uppsikt (kommunstyrelsen)
- Granskning av kommunens planering av boendeformer för äldre (omsorgsnämnd, samhällsbyggnadsnämnd, kommunstyrelsen, tekniska utskottet)

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Verksamhetsbesök har inte genomförts under året på grund av pandemin och osäkra planeringsförutsättningar. Revisionens egna möten har till cirka hälften av tillfällena hållits digitalt. Dock har revisionen kunnat genomföra ett utbildningstillfälle i ekonomisk redovisning under tidig höst.

3. Ekonomi

3.1 Driftredovisning

Kommunrevisionens driftbudget för 2021 var cirka 1,6 miljoner kronor. Totalt förbrukades 1,6 miljoner kronor vilket innebär att kommunrevisionen redovisar en ekonomi i balans för 2021.

3.2 Ekonomiska effekter av coronapandemin

För revisionens del har pandemin inte lett till några ekonomiska effekter, då möten och granskningar har kunnat genomföras digitalt.

3.3 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	1,6	1,5	0,1	1,6
Nettokostnad	1,6	1,5	0,1	1,6

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Revision	1,6	1,5	0,1	1,6
Nettokostnad	1,6	1,5	0,1	1,6

4. Utmaningar och framtida utveckling

Sedan tidigare finns ett utbildningsbehov. Det handlar om att ha tillräcklig omvärldsbevakning och förståelse för konsekvenser av till exempel digitalisering, demografiska förändringar, kompetensförsörjning och olika hot mot välfärden. I en revisionell kontext handlar det om att kunna göra bedömningar av hur snabba samhällsförändringar påverkar Värnamo kommun och ytterst nämnders ansvarstagande.

Finansiering och övrig verksamhet

Allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift

Kommunens förväntade skatteintäkter visar en stor avvikelse jämfört med budget. Skatteintäkter hänförliga till intjänandeår 2021 är 39,9 miljoner kronor högre än budgeterat. Ökade intäkter beror främst på att återhämtningen efter coronapandemin gått snabbare än förväntat. Intäkter i budget 2021 var baserade på SKR:s prognos i oktober 2020. Prognosen för utveckling av skatteunderlaget uppgick då till 1,5 procent. Bokslutet 2021 är baserat på SKR:s prognos i december 2021 där ökningen i stället förväntas bli 4,6 procent. Prognosen är preliminär, definitivt utfall är klart först när alla deklarerationer är granskade. I årets resultat ingår även skillnad mellan definitiv och preliminär skatt för 2020, en positiv avvikelse om 17,9 miljoner kronor. Skattesatsen för allmän kommunalskatt var oförändrad 2021 och uppgick till 21,52 procent.

Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag visar sammantaget en avvikelse mot budget om -2,1 miljoner kronor. Avvikelsen är främst hänförlig till inkomstutjämningen och lägre befolkningsutveckling 2020 än förväntat. Den kommunala fastighetsavgiften var budgeterad till 74,6 miljoner kronor. Prognosen vid 2021 års utgång pekar mot 75,3 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 0,7 miljoner kronor jämfört med budget.

En viktig parameter för kommunens ekonomi är befolkningsutvecklingen i kommunen. Beräkningar i budget för år 2021 baseras på antagandet att antal invånare skulle uppgå till 34 664 per den första november 2020. Utfallet blev 34 540 vilket är 124 personer färre. Under 2021 har befolkningen ökat. Antalet invånare per den första november 2021 uppgår till 34 651 personer.

Statsbidrag till sjuklönekostnader

Till följd av coronapandemin har kommunen erhållit ersättning från staten avseende ökade sjuklönekostnader. Kommunstyrelsen har beslutat att nämnderna erhåller den del av bidraget som överstiger tidigare års nivå för sjukfrånvaro. Resterande bidrag läggs till finansiering. Detta innebär en positiv budgetavvikelse med +4,2 miljoner kronor.

Pensioner

Nettokostnaderna för pensioner uppgick till 44,1 miljoner kronor vilket innebär en negativ budgetavvikelse om -9,1 miljoner kronor.

Kommunens beräkningar av pensionsåtagande baseras på SKR:s riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, RIPS. En del av budgetavvikelsen för 2021 beror på att livslängdantaganden har reviderats. Förändringen ger en engångseffekt på pensionsskulden som belastar resultatet för 2021 med -1,6 miljoner kronor. För den del av pensionsförpliktelsen som redovisas som en ansvarsförbindelse innebär förändringen att åtagandet bedöms

öka med 16,1 miljoner kronor. Detta innebär att kostnaderna för pensionsutbetalningar framåtriktat förväntas bli högre. Avvikelsen mot budgeten beror också på att försäkringspremier är högre än budgeterat till följd av nya anställningar men också till följd av premiehöjning i större utsträckning än beräknat. Från den första januari 2023 kommer huvuddelen av de anställda att omfattas av det nya pensionsavtalet AKAP-KR. Det nya avtalet påverkar inte utfall och beräkningar för 2021.

Det uttag som görs från förvaltningar genom ett så kallat personalomkostnadspålägg (po-pålägg) visar en mindre avvikelse mot budget.

Kommunen har en strategi att när ekonomin så tillåter teckna försäkring (inlösen) för vissa delar av pensionsskulden som är intjänad före 1998. Kommunstyrelsen beslutar om någon inlösning ska ske. Det har inte gjorts någon inlösen under 2021. Av den totala pensionsförpliktelsen intjänad före år 1998 har kommunen hittills löst in 162 miljoner kronor. Per bokslutsdatum uppgår återstående åtagande i denna del till 563,3 miljoner kronor (inklusive särskild löneskatt) vilket beräknas utbetalas under de närmaste 40 åren.

Realisationsvinster vid försäljningar

Realisationsvinsterna vid fastighets- och inventarieförsäljningar uppgår under 2021 för hela kommunen till sammanlagt +9,7 miljoner kronor. Realisationsvinster är främst hänförliga till exploateringsverksamheten.

Den del som avser försäljning av anläggningstillgångar (anskaffade för stadigvarande bruk) samt finansiella anläggningstillgångar ska avräknas vid jämförelse med det så kallade balanskravet enligt kommunallagen. Det belopp som ska avräknas uppgår 2021 till 2,0 miljoner kronor.

Personalomkostnader

Förvaltningarna debiteras ett internt personalomkostnadspålägg (po-pålägg) som intäktsförs på finansiering. Under 2021 uppgick för de flesta anställda pålägget till 40,15 procent av bokförd lönekostnad. Finansiering använder dessa medel till att betala de verkliga arbetsgivaravgifterna, personalförsäkringarna och pensioner för de nu anställda. Under 2021 uppgick det interna po-pålägget till sammanlagt 464,6 miljoner kronor. Avvikelsen mot faktiskt utfall avseende arbetsgivaravgifter och försäkringar uppgår till 0,4 miljoner kronor.

AFA Försäkringar har beslutat att under en period inte ta ut någon avgift. Denna tillfälliga sänkning av premien innebär drygt 4 miljoner kronor i minskade kostnader varje år. Någon återbetalning av tidigare inbetalda premier till AFA Försäkringar har inte skett under de senaste åren.

Anslag till kommunstyrelsens förfogande

I budget 2021 finns centrala anslag till kommunstyrelsens förfogande. Sammantaget kvarstår 5,7 miljoner kronor av dessa centrala anslag avseende 2021. Pandemin är en bidragande orsak till att budgeterade medel inte användes fullt ut under året.

I budget 2021 fanns anslag på 1,5 miljoner kronor till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov. Av detta anslag återstod vid årets slut +0,2 miljoner kronor.

Ett särskilt anslag på 3 miljoner kronor fanns i budget 2021 för att främja hållbarhet och/eller bidra till att kommunens övergripande mål uppnåddes. Av detta anslag återstod vid årets slut +2,1 miljoner kronor. Exempel på satsningar som gjorts under året är anläggningsbidrag till föreningar, bidrag till förstärkning av arbetsgivarmärket och föreningsvandringar.

I budget 2021 avsattes 5 miljoner kronor för verksamhetsutveckling och extra kompetenshöjande åtgärder för anställda i syfte att bli mer attraktiv arbetsgivare, minska sjukfrånvaron och skapa större möjligheter för verksamhetsutveckling. Av detta anslag återstod vid årets slut +3,4 miljoner kronor. Av den del som används under året avser huvuddelen satsningar på kompetensutveckling.

I budget 2021 avsattes också ett anslag avseende ökade interna hyror till följd av ny- och ombyggnader och förhyrda externa lokaler. Anslaget uppgick till 1,0 miljoner kronor, varav +0,8 miljoner kronor kvarstår vid årets slut.

Kapitaltjänstintäkter

Förvaltningarna betalar en intern ersättning till finansiering för avskrivningar och ränta på det kapital som finns bundet i gjorda investeringar. I budget var denna ersättning beräknad till 149,3 miljoner kronor. Utfallet blev 153,1 miljoner kronor vilket innebär ett budgetöverskott på +3,8 miljoner kronor.

Avskrivningar och nedskrivningar

Kommunens avskrivningar uppgick till totalt 119,5 miljoner kronor för 2021 vilket är en ökning med 2,3 miljoner kronor jämfört med 2020. En väsentligt högre ökning var förväntad till följd av stora planerade investeringsvolymerna. Budgetavvikelsen avseende avskrivningar är positiv och uppgår till +12,5 miljoner kronor. Avskrivningar förväntas öka i relativt snabb takt kommande år till följd av omfattande investeringar.

Kostnad för nedskrivningar uppgår till 14,9 miljoner kronor 2021. Av årets nedskrivningar är 0,8 miljoner kronor hänförligt till värdering av tomtmark till försäljning, 3,1 miljoner kronor till VA-verksamheten och resterande 11,0 miljoner kronor till nedskrivning av anläggningstillgångar. Jämfört med totalt budgeterade beloppet för nedskrivningar uppgår budgetavvikelse till -13,4 miljoner kronor. Större del av avvikelsen, -10,9 miljoner kronor, är hänförlig till Trälleborgskolan (nedskrivning av anläggningstillgång).

Förändring avsättning deponier

Kommunen har ett åtagande vad gäller hantering och åtgärder avseende nedlagda deponier. Enligt kommunal redovisningslag ska kommunen beräkna och redovisa en avsättning avseende beräknade framtida utgifter. I samband med årsbokslutet har tekniska förvaltningen gjort en uppdaterad beräkning avseende kommande utgifter för utredning och åtgärder. Totala utgifter beräknas uppgå till 35,3 miljoner kronor där större del, 20,6 miljoner kronor, är hänförligt till Stomsjö deponi. Detta innebär att kommunens avsättning för framtida utgifter behöver utökas med 24,4 miljoner kronor. Detta medför en negativ budgetavvikelse med motsvarande belopp.

Finansiella intäkter och kostnader

Borgenavgifterna från de bolag som erhållit kommunal borgen till lån har erhållits med 7,1 miljoner kronor vilket ligger i nivå med budget. Värnamo Stadshus AB har delat ut 3 miljoner kronor till Värnamo kommun i aktieutdelning under 2021.

Räntenivåerna har fortsatt vara mycket låga under 2021. Ränteprognoser framåtriktat indikerar högre nivåer. Upplåningsbehovet 2021 blev lägre än beräknat till följd av ett starkt resultat och att investeringar inte utförts i den omfattning som beräknats under året. Dessa faktorer har tillsammans inneburit att räntekostnaderna blivit 3,0 miljoner lägre än budgeterat.

Värnamo kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. En utdelning har erhållits för 2021 med 0,8 miljoner kronor. Denna utdelning var inte budgeterad.

Under 2018 gjordes ett uttag från överskottsfonden i tidigare pensionsförsäkringar för inlösen av fler pensionsåtaganden med 5,1 miljoner kronor. Detta ökade de finansiella intäkterna men också pensionskostnaderna. Något sådant uttag har inte gjorts under 2021.

Samttaget uppgår finansnettot till +8,3 miljoner kronor, vilket är +4,1 miljoner kronor bättre än budget.

Övriga verksamheter

Övriga verksamheter visar en negativ budgetavvikelse om 1,0 miljoner kronor.

Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Intäkter	-2 797,6	-2 862,7	65,1	-2 770,9
Kostnader	690,9	705,0	-14,1	676,4
Nettokostnad	-2 106,7	-2 157,7	51,0	-2 094,5

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
KS oförutsedda behov (resterande del av 1,5 mnkr i anslag för fördelning)	0,2	0,0	0,2	0,0
Särskilda satsningar för måluppfyllelse (resterande del av 3 mnkr i anslag för fördelning)	2,1	0,0	2,1	0,0
Särskilda satsningar för verksamhetsutveckling och extra kompetensutveckling (resterande del av 5 mnkr i anslag för fördelning)	3,4	0,0	3,4	0,0
Medel för ökade hyror i verksamheterna (resterande del av 1,0 mnkr i anslag för fördelning)	0,8	0,0	0,8	0,0
Övriga verksamheter	1,9	0,9	1,0	-0,4
Gemensam bidrag/kostnader coronapandemin	0,0	-4,2	4,2	-7,3
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	-2,0	2,0	-4,7
Reavinster vid försäljning av exploateringsområden	0,0	-7,8	7,8	-11,6
Pensioner, netto	35,0	44,1	-9,1	43,0
Personalomkostnader, netto	0,0	0,4	-0,4	0,5
Kapitaltjänstintäkter från förvaltningarna	-149,3	-153,1	3,8	-148,0
Avskrivningar/nedskrivningar	133,5	134,4	-0,9	123,0
Förändring avsättning deponier	0,0	24,4	-24,4	0,0
Allmän kommunalskatt	-1 699,5	-1 757,3	57,8	-1 674,5
Utjämning, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift	-430,6	-429,2	-1,4	-407,0
Finansiella intäkter	-10,2	-11,3	1,1	-11,0
Finansiella kostnader	6,0	3,0	3,0	3,5
Nettokostnad	-2 106,7	-2 157,7	51,0	-2 094,5

24,4
miljoner kronor i ökad
avsättning till depånier

Tekniska förvaltningen har gjort en uppdaterad beräkning på utgifter för hantering av gamla depånier. Totala kostnaden beräknas bli 35,3 miljoner kronor där 24,4 miljoner kronor i avsättning kommer från 2021.

Värnamo Stadshus AB

1. Bolagets affärsidé

Ändamålet med bolaget är att detta ska utgöra en effektiv organisation för uppföljning och förvaltning av Värnamo kommuns hel- och majoritetsägda bolag.

2. Verksamhetsåret 2021

Värnamo Stadshus AB har under maj och november månader haft ägarsamråd med de tre dotterbolagen. Bolaget rapporterar till kommundirektören från de ägarsamråd som hålls med dotterbolagen.

På uppdrag av styrelsen i Värnamo Stadshus AB har de tre dotterbolagen upprättat egna långtidsplaner för ekonomi och verksamhet fram till år 2030. Rapporterna beskriver möjligheter och utmaningar i framtiden avseende såväl verksamhet som ekonomi. Rapporterna har lämnas till kommundirektören för kännedom.

Under året har bolaget erhållit aktieutdelning från Finnvedsbostäder AB med 57 000 kronor. Bolagets lån, som uppgår till 195 miljoner kronor (199,5 miljoner kronor), har en relativt lång löptid avseende såväl kapital som ränta. Ett lån på 22 miljoner kronor har förfallit under våren 2021 och ersatts av ett nytt lån på 22 miljoner kronor. Ett annat lån på 49,5 miljoner kronor har förfallit under december 2021 och ersatts av ett nytt lån på 45 miljoner kronor. Nästa omskrivning sker i november 2023 (50 miljoner kronor). Bolagets likvida medel uppgår vid årsskiftet till 17 808 610 kronor (16 371 721 kronor).

Styrelsen har, i likhet med tidigare, utsett Värnamo kommuns kommundirektör att vara adjungerande ledamot i styrelsen.

Avtal finns med Värnamo kommun om köp av VD-tjänst och redovisningstjänster. Nuvarande avtal gäller från 2020-10-01 till och med 2022-01-31. Även avtal om köp av redovisningstjänsten efter 2022-01-31 har tecknats med Värnamo kommun. Avtal om köp av VD-uppdraget har tecknats med ett privat bolag och gäller från 2022-02-01 till och med 2023-06-30.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Coronapandemin har inte påverkat bolagets verksamhet men däremot har dotterbolagen påverkats, vilket redovisas under respektive bolag.

Störst påverkan under 2020 och 2021 har det varit på verksamheten i Gummifabriken som ägs av Värnamo kommunala Industriefastigheter AB. Evenemang har ställts in och hyresgästerna har inte kunnat bedriva sin verksamhet på det sätt som var planerat. Ekonomiskt har dock bolaget och även koncernen klarat sig bra.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

3.1 Bolagets mål

Värnamo kommuns helägda bolag har samma vision som gäller för Värnamo kommun **”Värnamo – den mänskliga tillväxtkommunen – 40 000 invånare 2035”**.

Från och med 2018 används de övergripande målen som gäller för Värnamo kommun även i de helägda bolagen. Dotterbolagens måluuppföljning redovisas under respektive bolag.

3.1.1 Jämförelse av resultat

Räntekostnaderna för de lån som bolaget tog vid förvärvet av aktierna i dotterbolagen från Värnamo kommun 2010 har minskat efter hand. Från december 2020 är samtliga lån som tecknades vid förvärvet omskrivna till en betydligt lägre ränta. Detta förbättrar bolagets resultat och minskar behovet av koncernbidrag i framtiden.

Enligt beslut av kommunfullmäktige minskar utdelningen från Värnamo Energi AB med den nedskrivning bolaget gör av bredbandsutbyggnaden på landsbygden. Under 2021 gjordes nedskrivning med 20 miljoner kronor.

Bolagets resultat är starkt kopplat till resultatet i dotterbolagen. Värnamo Stadshus AB visar ett resultat efter skatt på +1,3 miljoner kronor vilket är lägre än 2020 då resultatet var +6,4 miljoner kronor. Orsaken är främst lägre koncernbidrag från Värnamo Energi AB än 2020 till följd av nedskrivning av bredbandsnätet.

3.2 Bolagets Ekonomi

3.2.1 Driftsekonomi

Bolagets budget för 2021 var +0,2 miljoner kronor. Bokslutet för 2021 visar ett resultat på +1,3 miljoner kronor efter bokslutsdispositioner och skatt.

Under året har bolaget erhållit aktieutdelning från Finnvedsbostäder AB med 57 000 kronor. Erhållna och lämnade koncernbidrag uppgår netto till +4,5 miljoner kronor, vilket är 0,5 miljoner kronor mer än budgeterat.

3.2.2. Investeringar

Bolaget har under 2021 inte gjort några investeringar.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Bolaget har inte påverkats ekonomiskt av coronapandemin eftersom dotterbolagens ekonomi påverkats i mycket begränsad omfattning.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	0,0	0,2	0,1
Rörelsens kostnader	-1,4	-1,0	-0,6
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Rörelseresultat	-1,4	-0,8	-0,5
Finansiella intäkter	0,1	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-2,5	-2,0	-4,3
Resultat efter finansiella poster	-3,8	-2,7	-4,7
Bokslutsdispositioner	4,0	4,5	13,0
Skatt på årets resultat	0,0	-0,5	-1,9
Årets resultat	0,2	1,3	6,4
Årets investeringar	0,0	0,0	0,0
Årets nettoomsättning	0,0	0,2	0,1
Soliditet, %		17,8	17,6

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	2021-12-31	2020-12-31
Anläggningstillgångar	216,0	216,0
Omsättningstillgångar	25,9	37,7
Summa tillgångar	241,9	253,7
Eget kapital	43,0	44,7
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	0,0	0,0
Långfristiga skulder	195,0	199,5
Kortfristiga skulder	3,9	9,5
Summa eget kapital och skulder	241,9	253,7
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser	Inga	Inga

3.3 Bolagets HR

Bolaget har ingen egen personal utan tjänster har under året köpts från Värnamo kommun.

4. Utmaningar och framtida utveckling

Värnamo kommuns kommundirektör och bolagets verkställande direktör har fått i uppdrag av styrelsen att utreda lämplig framtida utformning av bolagskoncernen samt även belysa ytterligare några kommunala verksamheter som i andra kommuner bedrivs i bolag eller som skulle kunna bedrivas i bolag. Uppdraget omfattade också att se på de risker som finns för de nuvarande helägda bolagen. Några större förändringar har inte förslagits i utredningen utan utredarna konstaterar att bolagskoncernen fungerar bra i nuvarande utformning och omfattning. Några mindre justeringar kan göras och då främst en ökad samordning mellan Finnvedsbostäder AB och Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB. Den största risken för bolagen är en högre räntenivå, vilket skulle påverka samtliga bolags ekonomi.

På uppdrag av styrelsen i Värnamo Stadshus AB har VD fått uppdrag att under våren 2022 upprätta förslag till långtidsplan för ekonomi och verksamhet fram till år 2030 för bolaget. Som grund för arbetet ligger bland annat de långtidsplaner som dotterbolagen upprättat under 2021.

Samarbetet mellan bolagen och mellan Värnamo kommun och bolagen utvecklas efter hand. Från 2022 inrättas ett nytt forum för att öka samarbetet vid exploatering och byggnationer. Kommunens samhällsbyggnadsförvaltning blir sammankallande.

Värnamo Energi Koncernen

1. Bolagets affärsidé

Värnamo Energis huvuduppgift är att erbjuda våra kunder energi och IT-kommunikation genom en väl utbyggd infrastruktur. Det innebär att bolaget tar ansvar för för samhällets utveckling och ger våra kunder konkurrenskraft, komfort och trygghet. Bolagets agerande ska präglas av en hög servicegrad och närhet, omtanke om miljön samt en god kompetens.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområde är Värnamo kommun samt närliggande regioner.

2. Verksamhetsåret 2021

Under året har den pågående pandemin inte haft någon påverkan på leverans av verksamhetens samhällsviktiga funktioner som leverans av el, värme och bredband. Stor påverkan har det dock varit för personalen som har gjort en verkningfull omställning till nya arbetssätt för att minska smittspridning av coronaviruset på arbetsplatserna. (se vidare 2.1)

Vädermässigt var 2021 ett år med en något kallare väder under vintermånaderna februari och december vilket påverkat energivolymer och därmed omsättningen för framför allt värmeverksamheten. Såld volym värme 185 GWh (159 GWh).

Tillgängligheten i de biobränsleldade pannorna för fjärrvärme har under året varit god vilket inneburit att andelen fossila bränsle är mindre än 1 procent. Under året har produktionen av el på kraftvärmeverket varit den högsta hittills vilket med de höga elpriserna under hösten gett ett positivt bidrag till resultatet.

Investeringar för att långsiktigt säkra tillgänglighet och arbetsmiljö har gjorts under året. Som ett led i att ytterligare förstärka det förebyggande underhållet har ett nytt underhållssystem implementerats i värmeverksamheten.

Under året har inga större avbrott på elleveransen skett och medelavbrottstiden i elnätet (Saidi) uppgick till 13 minuter (7 minuter).

Under året har bolaget fortsatt ansluta nya kunder till fjärrvärme och en fortsatt förtätning och anslutning av nya kunder på fibernätet i tätorterna. Uppdraget att erbjuda och bygga ut fibernätet på landsbygden i Värnamo kommun har fortgått under året för att enligt plan avslutas under våren 2022.

Under hösten har den extrema situationen på elmarknaden med rekordhöga elpriser i el-område 4 inneburit att många kunder har

hört av sig och uttryckt oro. Påverkan på resultatet av de höga elpriserna ser bolaget i vår elproduktion (biokraft och vind) som ger ett positivt resultat samtidigt som våra verksamheter får ökade energikostnader i driften. Riskerna i elhandel finns i de fasta avtal bolaget tecknat med kunder.

Verksamhetsutveckling genom digitalisering och automatisering pågår inom samtliga verksamheter och flera förbättringsprojekt har genomförts för att effektivisera och kvalitetssäkra den egna verksamheten och att stärka kundrelationen.

Investeringar för att modernisera elnätets mottagningsstationer har påbörjats under året. Den första stationen vid Värnamo Nord Östra är under byggnation och projektet löper på enligt tidplan.

Under året har ett stort antal projekt inom gatljus genomförts på uppdrag av kommunen i samband med modernisering och vid utbyggnad i nya områden.

På grund av pandemin har flera event och kundaktiviteter fått ställas om och i viss fall ställas in till coronaanpassade lösningar. Bolaget har upprätthållit samarbeten med det lokala föreningslivet med syfte att stärka den lokala anknytningen och skapa möjligheter för en aktiv och innehållsrik fritid i regionen.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Folkhälsomyndighetens råd har varit vägledande i verksamheten genom hela pandemin. Personal som kan jobba hemifrån har gjort det under de perioder då detta rekommenderats. En omfattande omställning till att använda digitala löningar för möten har införts. Begränsningar under perioder för besök i bolagets anläggningar och kontor har genomförts för att minimera risk för smittspridning i kritisk verksamhet.

Kunder och besökare har hänvisats till hemsida, mail och telefon för kontakt.

Pandemin och restriktionerna kopplat till detta har inte någon gång under året haft någon påverkan på leverans kvalitet eller påverkat pågående och planerade arbeten, verksamheten har genomförts enligt plan. Förseningar och långa leveranstider på vissa material och utrustning har bolaget sett, men det har inte påverkat bolagets förmåga att leverera. Kostnadsökningar för råvaror och material har påverkat kostnader för underhåll och kritisk utrustning.

Ekonomiska konsekvenser från kundförluster och konkurser har inte haft någon påverkan.

2.1 Bolagets mål

3.1.1 Jämförelse av resultat

Kvalitetsmålen uppnås i bolaget som har en fortsatt stabil ekonomi och lönsamhet vilket är ett resultat av bland annat hög leveranssäkerhet och goda kundrelationer. Utbyggnaden av fiber på landsbygden har följt tidplan och beräknas vara avslutat under 2022.

Mätning av Nöjd Kund Index (NKI) har genomförts under året och verksamheten får fortsatt stort förtroende från kunderna och ett "Mycket väl godkänt" som resultat. Bolaget har satt ett långsiktigt mål att vara topp 5 i branschen 2025 och 2021 har bolaget satt delmål topp 10, bolaget landar i år på topp 8.

Medarbetarundersökning (MI) har genomförts som en puls-mätning för att se att insatser utifrån handlingsplan har gett effekt samt en uppföljning på hur medarbetarna upplevt arbetet under pandemin. Nästa MI-mätning genomförs 2022.

Att erbjuda praktikplatser är en viktig del i den långsiktiga kompetensförsörjningen. På grund av pandemin och restriktioner har bolaget inte tagit emot några praktikanter under året.

Klimatmålen har fokus på förnybar energiproduktion och målen har uppfyllts. Kraftvärmeverket har producerat el över målet och uppgår till 16.9 GWh (13,2 GWh). Solcellsanläggningen på Kapellgatan har haft ett fullt driftår och har producerat enligt plan. Fjärrvärmens i Värnamo är baserad på biobränsle och mindre än 1 procent fossilt bränsle har nyttjats som reserv. Verksamheten ställer successivt om till miljövänliga fordonsbränslen. HVO används i hög omfattning och ett antal (3) elbilar har köpts in.

Bolaget upprättar en Hållbarhetsredovisning där arbetet med hållbarhet inom alla tre perspektiv (ekologiskt, socialt, ekonomiskt), målen, väsentlighetsanalys, risker samt mål och indikatorer redovisas. Dessa sex mål är de som prioriteras.

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål:				Bedömning:	
<ul style="list-style-type: none"> Vi uppfyller ägarens krav på avkastning och lönsamhet Vi bidrar till samhällets utveckling genom en väl utbyggd infrastruktur Vi är konkurrenskraftiga Vi leverera med hög tillgänglighet 				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Avkastning enligt ägardirektiv	6%	6%	6%	●	↗
Lönsamhet enl ägardirektiv – soliditet	50%	53%	>30%	●	→
NKI	Ej utvärderat	Topp 8	Topp >10	●	↗
Andel hushåll med bredbandstillgång i kommunen. Utifrån uppdraget att erbjuda fiber till fastboende i kommunen (mäts i okt)	96%	99%	100%		

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål:				Bedömning:	
<ul style="list-style-type: none"> Vi finns nära och lättillgängliga Vi bemöter våra kunder och intressenter på ett bra sätt Medarbetarna är insatta i målen för verksamheten och är delaktiga i arbetet 				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
NKI (Nöjd Kund Index) – Bemötande*		Topp 9	Topp >7	●	→
NMI (Nöjd Medarbetar Index)**	Ej utvärderat	Ej utvärderat		●	↗

* NKI mäts vart annat år. ** NMI mäts vart annat år

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ○ = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål: • Vi kan på en öppen arbetsmarknad attrahera rätt medarbetare • Vi arbetar aktivt med att skapa intresse och kunskap om oss och vår bransch • Nöjda medarbetare som trivs på arbetsplatsen				Bedömning: 	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
MI - Medarbetarindex	Ej utvärderat	Ej utvärderat			
Vi erbjuder praktikplatser för relevanta utbildningar inom gymnasie, yrkesskola och högskola	3	0	4		

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål: • Vi agerar i stort för ett hållbart samhälle • Vi erbjuder energilösningar (värme och el) som har låg klimatpåverkan • Vi jobbar med miljömål och handlingsplaner på lång och kort sikt				Bedömning: 	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
NKI – Agerar för ett hållbart samhälle (Kundnöjdhet)		Topp 3	Topp 3		
Certifiering ISO 14001 (miljö) ISO 45000 (Arbetsmiljö)		Genomförd	Genomförd		
Egen produktion av förnybar el (MWh)	17,8	21,9	20,3		
Biobränsle	13,1	16,9	16,0		
Vind	4,6	4,1	4,2		
Sol	0,1	0,1	0,1		

3.2 Bolagets Ekonomi

3.2.1 Driftsekonomi

Resultatet för Värnamo Energi koncern per 2021-12-31 visar en vinst på 26,9 miljoner kronor (19,0 år 2020).

Under hösten har den extrema situationen på elmarknaden med rekordhöga elpriser påverkat resultatet positivt i bolagets elproduktion (biokraft och vind) samtidigt som bolagets verksamheter får ökade energikostnader i driften. Vad gäller elhandel har bolaget haft dyra elinköp, verksamheten har genererat ett normalårsresultat. I årets resultat ingår en nedskrivning på -20 miljoner kronor, ej budgeterad.

3.2.2. Investeringar

Bolaget har 2021 investerat 61 miljoner kronor. De största investeringarna avser främst utbyggnad av fiber på landsbygden samt investeringar i bolagets värmeverksamhet. Fiberutbyggnaden på landsbygden är i slutfasen och avslutas under 2022.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Bolaget har märkt av förseningar och långa leveranstider på vissa material och utrusning, men det har hittills inte påverkat bolagets förmåga att leverera. Kostnadsökningar för råvaror och material har påverkat kostnader för underhåll och kritisk utrustning. Bolaget har inte lidit någon ekonomiska skada i form av kundförluster och konkurser.

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ▲ = Ökad ➡ = Oförändrad ▼ = Minskad — = Inget värde angivet

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	378,1	479,7	378,6
Rörelsens kostnader	-272,9	-363,3	-273,1
Av- och nedskrivningar	-58,7	-76,1	-65,8
Rörelseresultat	46,5	40,3	39,7
Finansiella intäkter	0,0	0,3	3,0
Finansiella kostnader	-1,8	-1,2	-1,7
Resultat efter finansiella poster	44,7	39,4	41,0
Bokslutsdispositioner	0,0	-8,0	-20,0
Skatt på årets resultat	-9,6	-4,5	-2,0
Årets resultat	35,1	26,9	19,0
Årets investeringar	72,0	61,0	53,0
Årets nettoomsättning	-	475,0	376,1
Soliditet, %	-	53%	50%

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	2021-12-31	2020-12-31
Anläggningstillgångar	599,1	613,1
Omsättningstillgångar	177,2	143,9
Summa tillgångar	776,3	757,0
Eget kapital	408,7	381,8
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	85,7	80,3
Långfristiga skulder	190,0	140,4
Kortfristiga skulder	91,9	154,5
Summa eget kapital och skulder	776,3	757,0
Ställda säkerheter	-	-
Eventualförpliktelser	300	300

3.3 Bolagets HR

Medarbetarsamtal genomförs årligen. Nyckeltal för overtid och sjukskrivning följs upp kontinuerligt. Risker i verksamheten förbyggs genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete med riskanalyser, skyddsronder, incidentrapportering och åtgärdsuppföljning, rutiner/instruktioner, mål och handlingsplaner. Fyra gånger per år hålls Samverkansmöten där ledningen, fackliga representanter samt skyddsombud deltar.

Bolaget har ett antal policys som omfattar bland annat jämställdhet och arbetsmiljö, under året har bolaget certifierats enligt ISO 14001 och 45001.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	52	52	-
Andel kvinnor, %	33%	33%	-
Personalkostnader exklusive sociala avgifter och pension, tkr*	28,5	30,0	+5,3%
Sjukfrånvaro, %	1,79%	2,94%	+164%

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2020	2021
Nettoomsättning	403	376	475
Soliditet, %	46	50	53
Avkastning på eget kapital, %	17	11	10
Avkastning på totalt kapital, %	8	6	5

4. Utmaningar och framtida utveckling

Under 2020 genomfördes ett omfattande strategiskt utvecklingsarbete för att identifiera strategiska utmaningar och nyckelaktiviteter kopplade till dessa. Arbete har resulterat i en affärsplan och en tydlig målbild för verksamheten till 2025 där omvärldens förväntningar, hot och utmaningar beaktas.

Utmaningarna ligger inom Hållbar utveckling och affärsmässighet, Effektiva och tydliga processer och Attraktiv arbetsgivare. Målbilden har gett ett tydligt fokus och driv i utveckling med ökad digitalisering och förbättringsarbete samt ett strukturerat hållbarhetsarbete.

För att bidra till målen på internationell och nationell nivå om fossilfrihet som innebär energiomställning ser bolaget behov av investeringar och ett utökat samarbete med olika aktörer.

Bolagets målsättning är att fortsätta utveckla verksamheten för att befästa bolagets position som ett lokalt, tryggt och hållbart energibolag. I takt med att kommunen växer och ny verksamhet etableras ser bolaget stora möjligheter att vara med och möjliggöra detta.

Finnvedsbostäder AB

1. Bolagets affärsidé

Finnvedsbostäder AB ska vara det marknadsledande bostadsföretaget inom Värnamo kommun. Företaget ska tillhandahålla attraktiva hyresrätter, för livets alla skeden, med god service till konkurrenskraftiga hyror. Finnvedsbostäder AB ska utan spekulation stå för långsiktighet, trygghet, miljö- och kvalitetstänkande.

2. Verksamhetsåret 2021

Finnvedsbostäder har fyra övergripande mål:

Nöjd kund, Engagerad medarbetare, Nöjda ägare, Hållbar miljö. Bolaget har inte genomfört NKI och NMI då tidigare avtal avslutats. Utvärdering av nya mättningsprogram pågår.

Certifieringsrevision av bolagets verksamhetssystem har genomförts med godkänt resultat.

Fortsatt arbete sker löpande för att följa Sveriges Allmännyttas Klimatinitiativ.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Som följd av coronapandemin har bolaget vidtagit olika åtgärder, endast bokade besök i kundtjänst, gruppindelning av personal för pauser och arbete hemifrån där det är möjligt. Reparationer hos hyresgäster utförs endast efter att det säkerställts att de är symptomfria och i äldreboende endast vid akuta behov efter samråd med boendets områdeschef. Verksamheten har fungerat planenligt trots pandemin. Då restriktionerna lättade under hösten 2021 har verksamheten återgått till normalläge.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Finnvedsbostäder AB är omcertifierade 2020 enligt ISO 9001 kvalitet, ISO 14001 miljö och ISO 2000. Arbetsmiljö, dessa standarder gör att verksamheten styrs av beslutade rutiner och instruktioner som gör att verksamheten och dess kunder behandlas på ett likartat sätt och med hög förvaltningskvalitet. Det ekonomiska målet för 2021 har följt budget på ett mycket bra sätt och möjliggjort mer underhåll av våra fastigheter och ändå gett ett bättre resultat. Finnvedsbostäder AB kan med stolthet visa upp våra nybyggda lägenheter och redovisa låga siffror för vakansgraden.

3.1 Bolagets mål

Fokus har de senaste åren legat på nyproduktion av nya bostäder och stamreovering på äldre bestånd, vilket har genomförts enligt plan. Undersökning av Nöjd kund och Nöjd medarbetare har genomförts mellan 2018 och 2020 enligt då gällande avtal.

Ständig förbättring görs av att sänka förbrukningen i beståndet av förvaltning och driftingenjörer. En omfattande investering av solcellsanläggningar har gjorts främst i det befintliga beståndet.

3.1.1 Jämförelse av resultat

Vissa mål är ganska högt satta och alla har inte till 100 procent infriats. Nyproduktionen av bostäder följer målet och kvarteret Väduren färdigställdes under hösten. Bolagets nya stamreoveringsprojekt på kvarter Giggen blev fördröjt på grund av pandemin och påbörjades först under hösten, projektet omfattar totalt 50 lägenheter som skulle fördelats på två år.

Bolagets totala energiförbrukning har ökat med 0,6 kWh/m² Atemp på grund av ökad varmvattenförbrukning i samband med pandemin, däremot har mätningen av Atemp och uppvärmningen minskat.

I avvaktan på Sveriges allmännyttas upphandling av leverantör av NKI och NMI har bolaget medvetet avstått från mätning under året. Bolaget har en ökad sjukfrånvaro till följd av pandemin vilket är svårt att påverka som arbetsgivare.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål:				Bedömning:	
Nyproduktion av bostäder – Finnvedsbostäder ska vara en aktiv aktör för en fungerande bostadsförsörjning på den lokala marknaden				● →	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Producera 40 – 60 nya bostäder varje år	12	48	40-60	●	↗
Genomföra omfattande renoveringar 25 – 50 lgh/år	32	16	25-50	●	↘

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål:				Bedömning:	
Nöjd kund – kunden ska förknippa Finnvedsbostäder med god tillgänglighet, lyhördhet i organisationen, hög förvaltningskvalitet, valfrihet och medbestämmande. Målet nås genom alla medarbetares delaktighet i samverkans-, kvalitets- och utvecklingsarbete.				● →	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
NKI – Nöjd kundindex	3,90	–	4	●	–
Boinflytande kommitté med Hyresgästföreningen	3	3	3	●	→

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål:				Bedömning:	
Engagerad medarbetare. Ökar attraktiviteten för Finnvedsbostäder som arbetsgivare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas tillvara och utvecklas, trivs, stannar kvar på jobbet samt genererar i sin tur nöjdare kunder.				● →	
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
NMI – Nöjd medarbetar index	3,77	–	4	●	–
Minska sjukfrånvaron	3,88	4,68	4	●	↘

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål:				Bedömning:	
Hållbar miljö – Finnvedsbostäder ska minimera sin klimatpåverkan och hyresgäster ska ha goda möjligheter till klimatsmarta val genom egna aktiva insatser som till exempel minskad energiförbrukning och återvinning av förpackningar samt organiskt avfall.				●	→
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel person- och lastbilar, traktorer och gräsklippare som drivs med förnybara drivmedel ska öka, i första hand el.	-	-	-	●	→
Minska energiförbrukningen för värme, varmvatten, och fastighetsel/Atemp med 30% fram till 2035 med 2007 års siffror som grund.	2019 122 kWh/m ²	2020 122,6 kWh/m ²	2020 117,2 kWh/m ²	●	↓

Analys

Nöjd ägare - bolaget ska vara en aktiv aktör för fungerande bostadsförsörjning på den lokala marknaden. Ett delmål är nyproduktion av 40-60 nya bostäder varje år som följer kommunens vision om att bli 40 000 invånare år 2035.

Hållbar miljö – Finnvedsbostäder AB ska minimera sin klimatpåverkan och hyresgäster ska ha goda möjligheter till klimatsmarta val genom egna aktiva insatser som till exempel minskad energiförbrukning och återvinning av förpackningar samt organiskt avfall. Målnivån för minskad energiförbrukning rapporteras till Sveriges Allmännyttan årligen som räknar om bolagets värde till Atemp. Bolaget väljer att redovisa utfall och målnivån ett år tillbaka eftersom uppföljningen släpar.

Nöjd kund – kunden ska förknippa Finnvedsbostäder AB med god tillgänglighet, lyhördhet i organisationen, hög förvaltningskvalitet, valfrihet och medbestämmande. Målet nås genom alla medarbetares delaktighet i samverkans-, kvalitets- och utvecklingsarbete.

Engagerad medarbetare - ökar attraktiviteten för Finnvedsbostäder som arbetsgivare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas tillvara och utvecklas, trivs, stannar kvar på jobbet samt genererar i sin tur nöjdare kunder.

Åtgärder

Bolaget har tagit fram en investerings- och flerårsplan som uppfyller målet med nyproduktion vilken är godkänd av styrelsen 2021-08-30 samt en ettårig- och långtidsplan för planerat underhåll.

I takt med att kommunens invånare ökar planerar bolaget för fortsatt nyproduktion och har i dagsläget cirka 80 lägenheter för produktionsstart.

Projektering pågår av ytterligare solcellsanläggningar för installation under 2022.

3.2 Bolagets Ekonomi

För tredje året i rad har bolagets resultat varit betydligt bättre än budget. Detta gör att bolagets stora pågående investeringar inte får påverkan av att soliditeten sjunker utan snarare ökat lite.

3.2.1 Driftsekonomi

Resultatet för Finnvedsbostäder per 2021-12-31 visar en vinst på 20,9 miljoner kronor.

Uthyrningen har varit bra och gett lägre hyresbortfall främst på lokaldelen jämfört med budget. Bolaget har haft en ökning av förvaltningsintäkter på oförutsedda intäkter samt lägre räntekostnader vilket gjort att en utökning av underhållskostnaden varit möjlig under året.

3.2.2. Investeringar

Bolaget har 2021 investerat 174,3 miljoner kronor. De största investeringarna under 2021 är nyproduktion av kvarteret Våduren, 7 radhuslägenheter i Bredaryd och vårdcentral med 27 lägenheter på kvarteret Sjukstugan.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

Lokaltäkterna har inte påverkats då bolaget endast har fåtal kommersiella lokalhyresgäster, däremot en fortsatt trend av fler avbetalningsplaner för privatpersoner och ökade hyres- och kundförluster vid avflyttning. Bolaget har tagit del av regeringsstöd på sjukersättning med 70 tusen kronor under året.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i tusentals kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	232,4	239,3	235,4
Rörelsens kostnader	-153,2	-154,3	-153,4
Avskrivningar	-41,7	-40,7	-39,4
Rörelseresultat	37,5	44,3	42,6
Finansiella intäkter	0,4	0,5	0,5
Finansiella kostnader	-21,0	-18,8	-20,0
Resultat efter finansiella poster	16,9	26,0	23,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	-3,5	-5,1	-4,8
Årets resultat	13,4	20,9	18,2
Årets investeringar		174,3	88,3
Årets nettoomsättning		239,3	235,4
Soliditet, %		16,25	16,12

Balansräkning

Belopp i tusentals kronor	2021-12-31	2020-12-31
Anläggningstillgångar	1 643,6	1 510,5
Omsättningstillgångar	18,5	35,7
Summa tillgångar	1 662,1	1 546,3
Eget kapital	270,1	249,3
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	19,1	17,9
Långfristiga skulder	1 291,6	1 206,1
Kortfristiga skulder	81,2	72,9
Summa eget kapital och skulder	1 662,1	1 546,3
Ställda säkerheter	0,0	58,7
Eventualförpliktelser	0,4	0,4

3.3 Bolagets HR

Som följd att bolagets bestånd växer har utökning skett av en drifttekniker.

Vid rekrytering under pandemin har ett minskat antal sökande till lediga tjänster inkommit men tillsättning av personal med rätt kompetens har genomförts förutom på måleri.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	49	50	+1
Tillsvidareanställda, årsarbetare	48	48,35	+0,35
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	1	5	+4
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	0	2	+2
Sjukfrånvaro, %	3,88	4,68	+0,8 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	9,32	32,81	+23,49 procentenheter
Personalomsättning, %	4	6	+2 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	4	6	+2 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska	0	0	0

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	2	2	1	3	1

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2020	2021
Periodiskt och löpande underhåll kkr	50 073	51 002	47 820
Direktavkastning totalt kapital %	5,2	5,3	5,1
Hyresbortfall lediga uthyrningsobjekt kkr	5 206	4 759	5 302
Uthyrningsgrad, genomsnitt bostäder %	98,1	98,6	99,1
Bokfört värde exkl ej fastighetstaxerade kkr	1 321 883	1 366 466	1 443 160
Spec. vattenförbrukning m3/m2	1,15	1,23	1,23

4. Utmaningar och framtida utveckling

Finnvedsbostäder står inför fortsatt stora utmaningar både när det gäller nyproduktion av bostäder och finansieringen av dessa, upphörda investeringsstöd av bostäder försvårar bolaget nyproduktion.

Ett hållbart byggande vid nyproduktion både vad gäller ekonomisk, social och kulturell hållbarhet med miljöfokus för våra anställda i vardagens arbete.

Utifrån omvärldsanalysen som gjordes 2020 har nu en handlingsplan tagits fram tillsammans med personalen vilken ska implementeras hos de anställda med fokus på bolagets övergripande mål. Viktigt är att ha en bibehållen och gärna ökad kundnöjdhet. Styrelsen har i budgeten för 2022 beslutat att projektanställa en tjänst inom bostadssociala frågor för att möta samhällsutvecklingen i våra bostadsområden.

Värnamo kommunala Industrifastigheter AB

1. Bolagets affärsidé

Huvudändamålet för såväl bolaget som fastigheten Knekten 16 - Gummifabriken - är att vara en aktiv part i utvecklingen av Värnamo kommun. Detta ska ske genom samverkan med kommunen, det privata näringslivet och övriga kommunala bolag.

Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB:s (Vkiab) uppdrag är att äga och driva fastigheten Knekten 16 (Gummifabriken) samt hyra ut lokaler i denna fastighet. Bolaget ska genom utveckling och drift av fastigheten Knekten 16 också bidra till förverkligandet av en kreativ mötesplats i enlighet med gällande koncept för Gummifabriken och den verksamhet som förväntas bedrivas i fastigheten. Detta sker genom att erbjuda ändamålsenliga lokaler av hög kvalitet och där tillhörande fastighetsservice för att ge verksamheterna som bedrivs i fastigheten goda förutsättningar att utvecklas i Värnamo kommun inom ramen för gällande koncept.

2. Verksamhetsåret 2021

Vkiab har under kvartal 1 och 2 2021 varit mycket påverkade på evenemangssidan av pandemin. Restriktioner har gjort att evenemang med publik/besökare på plats i fastigheten har varit omöjliga att genomföra. Istället har Vkiab utvecklat sin digitala förmåga och genomfört ett flertal digitala möten och livestreams. Verksamheterna i Gummifabriken har under våren konceptuellt gått samman i ett gemensamt projekt kring digitala möten för att verksamhetsöverskridande kunna erbjuda ett bra ökat utbud som matchar kundernas olika behov. Under kvartal 2 startade en satsning, tillsammans med Värnamo kommuns kulturförvaltning, på lokalproducerad musik där Gummifabriken ska erbjuda en scen med möjlighet för lokala band att få uppträda på. För detta skapades varumärket "Gummifabriken goes local".

Vidare har Gummifabriken som vaccinationsplats under kvartal 1, 2 och 3 fungerat mycket bra och tillsammans med Region Jönköpings län erbjudit en bra logistik med ett effektivt flöde för patienterna.

Under slutet av kvartal 3 och till mitten av kvartal 4 var restriktionerna avsevärt lättare vilket gjorde att Gummifabriken och dess verksamheter erbjöd 62 evenemang, sålde 8389 biljetter samt hade ett stort antal besökare på konferenser, bion och i biblioteket. Året avslutades med hårdare restriktioner och stor smittspridning i Sverige.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat verksamheten?

Pandemin har i mycket hög utsträckning påverkat Gummifabrikens verksamhet på evenemangssidan då restriktionerna inte tillät besökare i ordinarie omfattning. Även om restriktionerna lättade under kvartal 3 och 4 så har båda kvartalen påverkats av restriktionerna då det var korta tidsförhållanden och det länge

rådde en oklarhet i många gäster man fick tillåta både på konferenser och event. Verksamheterna hämtade sig ändå under kvartal 3 och 4 och hösten bra då vaccinationspassen infördes så många lyckade evenemang genomfördes. Dock avslutades året med skarpare restriktioner som hämmade samtliga verksamheter.

Den långvariga hyresgästverksamheten har dock fungerat mycket bra med hyresgäster som klarat sig bra under pandemin.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

2021 var ett år med stor utmaning att planera och förutse händelser för Vkiab. Syftet med Gummifabriken är att människor ska träffas och då slår inskränkningar i människors möjlighet att träffas hårt mot måluppfyllelsen för verksamheten. Gummifabriken som kreativ mötesplats har fått stå tillbaka på grund av pandemin men samtidigt har samordningen av aktörer fortsatt att utvecklas, om än i begränsad omfattning. Personalen trivs bra och har tagit möjligheten till kompetensförsörjning under pandemin så bolaget står bättre rustat inför framtiden. Ytterligare klimatåtgärder har gjorts och drivit klimatarbetet fortsatt framåt. Ekonomiskt är bolagets resultat bättre än budgeterat tack vare besparingsåtgärder och ökad uthyrning av kontorslokaler. Korttidsuthyrningen har varit en utmaning då möten, konferenser och evenemang under stora perioder inte varit möjliga.

3.1 Bolagets mål

Vkiab:s bedömning är att bolaget generellt har god måluppfyllelse 2021. Det har varit en utmaning att arbeta mot mål där interaktion människor emellan är en förutsättning men verksamheten har ändå nått goda resultat.

3.1.1 Jämförelse av resultat

Vkiabs kvalitets- och delaktighetsmål är knutna till att människor möts vilket har varit en utmaning 2021. Samtidigt har inga av målen försämrats utan det är de externa förutsättningarna att nå målet som försämrats. Både 2021 och 2020 har påverkades mycket av pandemin tillsammans med Gummifabrikens verksamhet. Kvalitets- och delaktighetsmålen från 2019, 2020 och 2021 är inte jämförbara och därmed inte relevanta att jämföra. Däremot har måluppfyllelsen inom både kompetensförsörjning och klimat ökat mot föregående år.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål: Vkiab ska ansvara för att innehållet i den kreativa mötesplatsen stärks och utvecklas långsiktigt med en hög kvalitet för besökare och hyresgäster.				Bedömning: ● →
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
Vkiab ska erbjuda en god och jämn service till samtliga besökare och gäster.	Ja	Ja	Ja	● →
Vkiab ska minst motsvara men ofta överträffa hyresgästernas förväntningar.	Ja	Ja	Ja	● →

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål: Vkiab ska på ett ändamålsenligt sätt ansvara för samordning av aktörer som bidrar till att Gummifabriken utvecklas som tillväxtmotor.				Bedömning: ● →
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
Vkiab ska under året formalisera och fördjupa samarbetet med våra interna partners.	Ja	Ja	Ja	● →
Vkiab ska verka för en samsyn tillsammans med våra externa partners i hur GF bidrar som tillväxtmotor.	Ja	Ja	Ja	● →

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål: Gummifabriken ska vara en kreativ mötesplats med personlig utveckling. Medarbetarna ska vara nöjda och stolta över sin arbetsplats med ett positivt laddat varumärke.				Bedömning: ● ↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:	
Varje medarbetare ska känna att det finns goda möjligheter till kompetensutveckling samt kompetensutvecklar sig kontinuerligt.	Ja	Ja	Ja	● ↗
Det finns goda möjligheter att hålla personalen vid god hälsa.	Ja	Ja	Ja	● ↗

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål: Personal, hyresgäster, besökare och arrangörer har goda förutsättningar att göra klimatsmarta val.			Bedömning: 	
Indikatorer: Under året ska det genomföras energiuppföljning av energiförbrukningen för samtliga verksamheter i fastigheten med mål att minska energiförbrukningen mot föregående år.	2020: Ja	2021: Ja	Målnivå 2021: Ja	

Analys

Vkiab är fortfarande en organisation under uppbyggnad där pandemin bromsat den naturliga utvecklingen för verksamheten. Detta gör att det finns naturliga utvecklingsområden i verksamheten som inte varit möjliga att arbeta med under pandemin. Trots pandemin har verksamheten i många stycken utvecklats mycket och skapat bättre förutsättningar för måluppfyllnad 2022 givet att pandemin inte tvingar fram nya restriktioner. Målen för kvalitet och delaktighet har under året utvecklats internt, även om målen inte helt har uppnåtts. Detta eftersom det varit mycket svårt att jobba med externa aktörer vilket naturligtvis påverkar graden av måluppfyllnad.

Kompetensförsörjningsmålet samt klimatmålet har Vkiab jobbat aktivt med under året och nått en bra måluppfyllnad. Det är fortfarande förhållandevis lätt att rekrytera personal med rätt kompetens och fastighetens klimatarbete förbättras kontinuerligt.

Åtgärder

Utifrån de indikationer Vkiab nu har på utvecklingen av pandemin ser det ut som att 2022 inte kommer påverkas i samma utsträckning som 2021 av Covid-19. Detta ger Vkiab en direkt möjlighet att aktivt jobba med målen för kvalitet och delaktighet. Vkiab kommer därför återuppta arbetet som avstannade våren 2020 i de delar där interaktion med besökare och gäster är avgörande. Det är därför Vkiabs bedömning att dessa mål kommer nå högre måluppfyllnad under 2022.

3.2 Bolagets Ekonomi

Budgeten för 2021 lades under hösten 2020 mitt under införandet av nya restriktioner med anledning av pandemin. Det var därför en stor utmaning för Vkiab, och samhället i övrigt, att veta hur 2021 skulle utvecklas och hur restriktionerna skulle slå mot Gummifabriken. Budgeten lades i ett mellanläge mellan bästa och värsta scenariot. Vid summeringen av 2021 konstaterar Vkiab att resultatet hamnade betydligt närmre bästa än värsta scenariot. Därför förekommer en del större avvikelser men på det hela taget är resultatet bättre än budgeterat för 2021 på grund av högre intäkter och ett aktivt arbete för att nå lägre kostnader. Under 2021 har inte några större investeringar genomförts men däremot finns det ett antal investeringsprojekt inför 2022.

3.2.1 Driftsekonomi

Resultatet för Vkiab per 2021-12-31 visar en vinst på 0,5 miljoner kronor. Resultatet är efter bokslutsdispositioner där Vkiab har erhållit koncernbidrag på 3,5 miljoner kronor. Resultatet är bättre än budgeterat och visar på potentialen i fastigheten och verksamheten.

3.2.2. Investeringar

Bolaget har 2021 investerat 0,5 miljoner kronor. De största investeringarna är hyresgäst Anpassning samt möbler.

3.2.3. Ekonomiska effekter av coronapandemin

De ekonomiska effekterna av pandemin är nästan uteslutande på evenemangssidan. Dock har verksamheten gjort besparingar i motsvarande omfattning som intäkterna har minskat vilket i sin tur gör att resultatet på helåret förbättras.

3.2.4 Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i tusentals kronor	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	37,0	38,1	36,5
Rörelsens kostnader	-21,0	-18,9	-19,8
Avskrivningar	-17,0	-16,6	-16,5
Rörelseresultat	-1,0	2,6	0,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0	1,0
Finansiella kostnader	-6,0	-5,6	-6,2
Resultat efter finansiella poster	-7,0	-3,0	-5,0
Bokslutsdispositioner	0,0	3,5	1,0
Skatt på årets resultat	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-7,0	0,5	1,0
Årets investeringar		0,5	0,5
Årets nettoomsättning		32,7	32,6
Soliditet, %		2,7	2,5

Balansräkning

Belopp i tusentals kronor	2021-12-31	2020-12-31
Anläggningstillgångar	596	612
Omsättningstillgångar	19	8
Summa tillgångar	615	620
Eget kapital	16	16
Obeskattade reserver	0	0
Avsättningar	2	2
Långfristiga skulder	591	596
Kortfristiga skulder	5	6
Summa eget kapital och skulder	615	620
Ställda säkerheter		
Ansvarsförbindelser		

3.3 Bolagets HR

Vkiab har låg personalomsättning och mycket låg frånvaro.

Under 2021 har en tjänst rekryterats med ett mycket gott resultat och många sökande. Bedömningen är att Vkiab är en attraktiv arbetsgivare med bra personalpolitik där personalen stannar och håller sig frisk.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	11	11	0		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	11	11	0		
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	0	0	0		
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	0	0	0		
Andel kvinnor, %	45	45	procentenheter		
Sysselsättningsgrad, %	100	100	procentenheter		
Övertid exklusive sociala avgifter, tkr					
Övertid, timmar					
Fyllnadstid exklusive sociala avgifter, tkr	0	0			
Mertid, timmar	0	0			
Fyllnadstid exklusive sociala avgifter, tkr	0	0			
Timlön, timmar	0	51,75			
Personalkostnader exklusive sociala avgifter och pension, tkr*	5288	5315	27		
Sjukfrånvaro, %	2	0,47	1,53		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	2	0	procentenheter		
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr		10 000			
Personalomsättning, %	0	0	procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	0	0	procentenheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska *	0	0			
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	0	0	0	0	0

4. Utmaningar och framtida utveckling

Vkiabs och Gummifabrikens framtida utveckling på kort sikt är helt avhängd på utvecklingen av Covid-19 i samhället samt vilka restriktioner det bär med sig. Gummifabrikens evenemang är beroende av publik, besökare och deltagare vilket gör att samhällets olika restriktioner direkt påverkar helheten. Dock har samverkan och erfarenheter från 2021 visat vilka goda möjligheter Gummifabriken och dess verksamheter har att vara med på den framtida marknaden med hybridmöten och livestreams. Under kvartal 1 2022 kommer Vkiab stötta Camus Värnamo i utvecklandet av ett banbrytande hybridrum för högkvalitativa digitala möten och utbildningar.

Vidare finns det ännu en god efterfrågan på kontorslokaler vilket gör att Vkiab har en bra affärsmix med event och kontorsuthyrning även under och efter en pandemi. Enligt indikationer så finns det även under 2022 en tydlig efterfrågan på event så snart restriktionerna släpper.

På längre sikt finns det goda möjligheter för Gummifabriken att utvecklas i samhället och bli den motor för tillväxt som det finns många tendenser till redan idag. En planerad satsning på nya samarbeten kommer ge stor utveckling för Gummifabriken och Värnamo som helhet.

Den största risken för Gummifabriken inför 2022 är att pandemin hänger i länge och påverkar hela samhället och den samhälls ekonomiska ekonomin. Om världsekonomin vänder och leder till en nedgång i konjunkturen finns det stor risk att detta påverka både hyresgäster och kunder i övrigt. Vidare kan en påverkad samhälls ekonomisk ekonomi med höjda räntor påverka bolagets resultat negativt på längre sikt.

Mötesrum på Gummifabriken, Värnamo.

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

1. SÅMs uppdrag

Kommunalförbundet SÅMs uppdrag är att ansvara för renhållningen (sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler) i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommun. Förbundet tror på en hållbar framtid, och att vi tillsammans kan göra skillnad. Förbundet vill öka servicegraden gentemot abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. SÅM arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill förbundet i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

2. Verksamhetsåret 2021

Under 2021 har fastighetsnära insamling, FNI, införts i Vaggeryds kommun och alla småhusägare har äntligen fått möjlighet att sortera sitt hushållsavfall i anslutning till bostaden. I och med införandet i Vaggeryds kommun, finns nu fastighetsnära insamling i samtliga kommuner inom SÅM:s upptagningsområde; Gislaved, Gnosjö, Värnamo och Vaggeryd kommuner. Cirka 90 procent av året runt-abbonenterna inom SÅM har valt att ansluta sig till FNI.

Mängden insamlat och sorterat material ökar kontinuerligt i kommunerna och bidrar till en allt större miljönytta, vilket var syftet med sammanslagningen av GGVV-kommunerna genom bildandet av kommunalförbundet SÅM. Som ett exempel: Den biogas (256 000 kilo) som framställs av SÅM:s insamlade matavfall (3 412 ton), räcker för att en lastbil som förbrukar 5,5 kg/mil ska kunna köra cirka 46 000 mil eller 11,5 varv runt jorden. Restprodukten från biogastillverkningen blir biogödsel som kan läggas på KRAV-märkta gårdar och där ersätta handelsgödsel.

2.1 Hur har coronapandemin påverkat SÅM?

Den pågående pandemin har framför allt påverkat SÅMs verksamhet genom många besökare på SÅM:s anläggningar. Precis som under 2020, har mer material än tidigare år kommit in till SÅMs återvinningscentraler och gröntippar. Permitteringar och rekommendationer om att stanna hemma även vid lindriga symtom har gjort att många abonnenter haft tid att renovera sina bostäder, rensa ut och ansa sina trädgårdar. Mer inlämnat material är positivt, men då SÅM inte har några begränsningar gällande hur mycket material SÅM tar emot per hushåll innebär det samtidigt höga kostnader för behandling av material och transporter. Efterfrågan på material har dock varit stor och prisbilden hög

under hela år 2021.

3. Förbundets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

SÅM är en egen organisation i form av ett kommunalförbund. Den kommunägda mark som används för verksamheten i form av återvinningscentraler, gröntippar och omlastningsstationer arrenderas av SÅM. Varje kommun har tecknat borgen för SÅM:s lån fördelat utifrån befolkningens mängd. Kommunalförbundet finansieras genom renhållnings taxan och har en egen budget som under en treårsperiod förväntas generera ett nollresultat. Verksamhetsbudget för 2022 samt investeringsbudget gällande 2022-2024 finns upprättad. Förbundets budgetprocess är uppdelad i helår och tertial, där rapporter för respektive period godkänns av direktions och respektive kommuns kommunfullmäktige innan publicering.

3.1 Förbundets mål

3.1.1 Mål i sammandrag

I renhållningsordningen nämns nio övergripande mål, varav de tre första ses som prioriterade för förbundets verksamhet. För varje mål finns ett antal åtgärder presenterade, vilka avser att ange de insatser som krävs för att uppnå målen. Målen i avfallsplanen utgör en tydlig inriktning för SÅMs arbete och genomsyrar de beslut SÅM tar och leder verksamheten framåt. Arbetet pågår kontinuerligt för att uppfylla de mål i Avfallsplanen som ska vara genomförda till utgången av år 2022 och där SÅM är ansvarig.

11,5
varv runt
jordklotet

Den biogas som framställs av insamlat matavfall räcker för att en lastbil kan köra 46 000 mil eller 11,5 varv runt jordklotet.

Förbundsmål

Mål	Beskrivning
1	Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning. Måluppfyllelse: Flera åtgärder har vidtagits för att minska mängden avfall. Kommunikation och kommunikationskampanjer till abonnenter. Ny kundundersökning planeras till hösten/vintern 2022.
2	Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka. Måluppfyllelse: Mål kring förbättrad andel materialåtervinning är uppnått. Mål kring minskad mängd förpacknings- och tidningsmaterial i restavfall är också uppnått. Målet om hushållens nöjdhet kring hur enkelt det är att lämna förpackningar och returpapper via fastighetsnära insamling är snart uppnått.
3	Matavfall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås. Måluppfyllelse: Mål kring att säkerställa fossilfria drivmedel för all insamling av mat- och restavfall är uppnått. Mål kring att aktivt verka för regionala lösningar för insamling, transport och behandling av matavfall är också uppnått.
4	Källsorteringen av farligt avfall ska öka. Måluppfyllelse: Mål kring minskad mängd farligt avfall och el- och elektronikavfall i hushållens restavfall är uppnått.
5	Standard och service på ÅVC inom GGVV samt tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återvinning ska förbättras. Mål att öka hushållens nöjdhet med möjligheten att lämna grovavfall till återanvändning är snart uppnått.
6	Återanvändning av avloppsslam ska bidra till resurseffektiva kretslopp med minsta möjliga påverkan av farliga ämnen. Måluppfyllelse: Tvåfacksteknik har införts vid tömning av slambrunnar från 1 januari 2021. Detta innebär att vattenfasen är kvar i brunnen efter tömning och att slambilen bara tar med slam. Diskussioner förs med våra medlemskommuner om att hitta bra lösningar för omhändertagande av avloppsslam från enskilda avloppsanläggningar.
7	Prioriterade nedlagda deponier ska vara undersökta och riskkvalificerade. Måluppfyllelse: Genomföra 1 undersökning MIFO fas 2 per år och kommun. Undersökningen ligger utanför SÅM:s ansvarsområde. SÅM följer diskussionerna och arbetet i kommunerna.
8	Nedskräpning ska minska. Måluppfyllelse: De åtgärder som finns i målet och som ligger under SÅM:s ansvar är klara. Samtliga fyra kommuner är medlemmar i Håll Sverige Rent samt i Städa Sverige. Kommunerna arbetar även med att delta i nationella satsningar som initieras av dessa organisationer.
9	Verksamheter ska i ökad utsträckning minska avfallsmängden, öka återanvändning och återvinning, använda miljövänliga material och omhändertara farligt avfall på rätt sätt. Måluppfyllelse: Det övergripande målet ligger utanför SÅM:s ansvarsområde. SÅM deltar i diskussionerna och följer arbetet i kommunerna.

3.2 Förbundets Ekonomi

Införandet av FNI i Vaggeryds kommun flöt på väldigt bra och var färdigt betydligt tidigare än budgeterat, vilket resulterat i högre intäkter. Prisnivå på framför allt, metall, wellpapp och batterier har fortsatt varit mycket högt och SÅM räknade i budgeten med återgång till mer normala priser under 2021. Sortering från FNI ökar och även det leder till mer intäkter, delvis beroende på det snabba införandet av FNI i Vaggeryds kommun. Slamintäkterna ligger under budgeterat och det beror främst på att budgeten var fastslagen innan utfallet av upphandlingen av slamentreprenaden blev klar. Upphandlingen gav en lägre kostnadsbild än vad som budgeterats och SÅM valde då att inte höja taxan lika mycket som planerat.

Personal- och administrativa kostnader har minskat då SÅM under perioder haft vakanser dels på föräldradedighet och dels på personal som avslutat sin anställning. Pandemin har även påverkat de externa aktiviteterna på SÅM, vilket även det lett till en kostnadsminskning. Det snabba införandet av FNI i Vaggeryd har även lett till att alla kostnader kopplat till insamlingen har ökat mot budgeterat. Kostnaderna för slam ligger under budget och det beror främst på att budgeten var fastslagen när utfallet av upphandlingen av slamentreprenaden blev klar. Upphandlingen gav en lägre kostnadsbild än vad som budgeterats.

Kostnaderna för avskrivning ligger lägre dels för att det skett få investeringar 2021, dels för att investeringstakten för 2020 var låg. Pandemin är en stor orsak till den låga investeringstakten.

3.2.1 Driftsredovisning

Bokslutet för SÅM visar på ett positivt resultat efter finansiella poster på 7 miljoner kronor för hela förbundet. Värnamo kommuns andel av detta är 2,7 miljoner kronor (39 procent).

SÅM ligger nu ackumulerat på ett resultat för den aktuella perioden på 9,6 miljoner kronor och ligger just nu i överkant på det finansiella målet.

3.2.2. Investeringsredovisning

Kommunalförbundet SÅM har 2021 totalt investerat 19,5 miljoner kronor.

3.2.3 Ekonomiska effekter av coronapandemin

Insamlingsverksamheterna har inte påverkats i någon större omfattning och förbundets personal har lyckligtvis varit förskonade från sjukdom. Pandemins främsta påverkan för SÅM är i övrigt att investeringsprojekt skjutits på framtiden.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Värnamo kommuns andel är 39 procent.

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	41,7	34,5
Rörelsens kostnader	-35,5	-30,4
Avskrivningar	-3,5	-3,1
Rörelseresultat	2,7	1,0
Finansiella intäkter	0,1	0,0
Finansiella kostnader	-0,1	-0,0
Resultat efter finansiella poster	2,7	0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	0,0	0,0
Årets resultat	2,7	1,0
Årets investeringar	2,4	0,3

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	2021-12-31	2020-12-31
Anläggningstillgångar	44,9	40,8
Omsättningstillgångar	21,6	22,8
Summa tillgångar	66,5	63,6
Eget kapital	3,9	1,2
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	0,4	0,4
Långfristiga skulder	55,8	55,8
Kortfristiga skulder	6,4	6,2
Summa eget kapital och skulder	66,5	63,6

3.3 Förbundets HR

I personalredovisningen redovisas tillsvidareanställd och visstidsanställd personal enligt allmänna bestämmelser (AB). Timavlönade ingår inte, inte heller förtroendevalda. Vilande anställningar ingår inte i siffrorna. SÅM har idag totalt 31 anställda, varav 13 arbetar på kontoret i Skillingaryd och 16 på återvinningscentralerna ute i kommunerna. Införandet av FNI och matavfallsinsamling har krävt, och kommer fortsättningsvis att kräva stora personalresurser. SÅM har även extra stöd via bemanningsföretag i Kontaktcenter vid behov.

3.3.1 HR i sammandrag

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Anställda, antal	31	31	4
varav tillsvidareanställda, antal	28	29	1
varav visstidsanställda, antal	3	2	-2
Anställda, årsarbetare	30,65	34,85	4,2
Andel kvinnor, %	45%	40%	-5,0
Sjukfrånvaro, %	3,8%	2,6%	-1,2
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	19,1%	36,6%	17,5

4. Framtida utveckling och utmaningar

SÅM fortsätter arbetet för en hållbar utveckling. Den nära framtiden kommer med stor sannolikhet att innefatta ny lagstiftning, med ett än mer omfattande kommunalt ansvar avseende att samla in material i papper, tidningar, glas, metall och matavfall. Genom ännu bättre teknik och möjligheter till återbruk ska SÅM också fortsätta arbetet för att komma allt högre i EU:s avfallstrappa och på så sätt skapa en mer hållbar värld för kommande generationer.

Arbetet med ny Avfallsplan som ska börja gälla 2023, har startat upp tillsammans med representanter från medlemskommunerna. I arbetet används även de kundundersökningar som genomfördes under 2020 som hjälp för att sätta mål för verksamheten.

Under 2021 skapades en projektlista med prioriteringsordning för samordning av SÅMs återvinningscentraler. Syftet är att åstadkomma en enhetlighet vad gäller sådant som utformning av skyltar, avlämningsflöde, regler och riktlinjer samt att skapa likvärdiga möjligheter till återbruk i alla fyra kommunerna. Under hösten inleddes ett samarbete med en Stockholmsbaserad arkitektbyrå med syfte att initialt se över trafikflödet och hitta förbättringsmöjligheter på Mossarps återvinningscentral i Gislaved.

Revisorerna i Värnamo kommun

Till
Fullmäktige i Värnamo kommun
organisationsnummer 212000-0555

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder i Värnamo kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Det finansiella målet om investeringar uppfylls inte och vi gör bedömningen att målet inte kommer att uppnås under kommande år på grund av fortsatt höga investeringar. De verksamhetsmässiga målen visar på en förbättrad måluppfyllelse i jämförelse med föregående år, då 66% av nämnd- och bolagsmålen är helt eller i hög grad uppfyllda. Av årsredovisningen framgår inte i vilken grad de fyra övergripande målen har uppnåtts.

Det är väsentligt att de nämnder som redovisar ett underskott upprättar konkreta åtgärdsplaner som löpande följs upp och utvärderas.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Vi återopar bifogad redogörelse och rapporter.

Värnamo kommun 2022-04-20

Anders Berglund
Ordförande

Lennart Swerlander
Vice ordförande

Thomas Lundquist

Jan-Olof Karlsson

Lilly Modig

Leif Nygren

Ingvar Strand

Karl-Magnus Svensson

Håkan Bengtsson

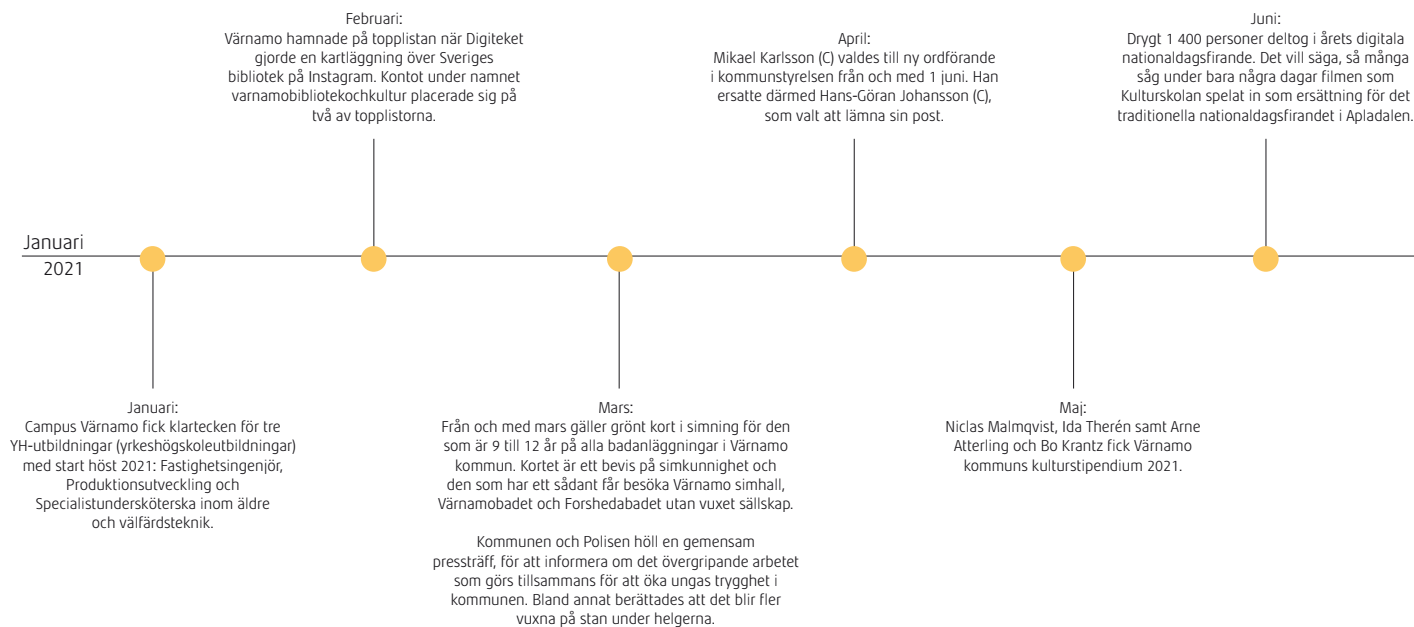
Bilagor:

Revisorernas redogörelse 2021

De sakkunnigas rapporter (har tidigare översänts till kommunfullmäktige)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen

Några axplock från 2021 års händelser

December
2021

November:

I november öppnade fritidsavdelningen ett fritidsbibliotek i Värnamo kommun. Fritidsbiblioteket fungerar som ett bibliotek fast med sport- och friluftsprylar. Tanken är att man enkelt och kostnadsfritt kan låna prylar helt gratis i 14 dagar.

Värnamo Hälsocenter fyllde 10 år. Dagen firades med öppet hus i simhallen. Värnamo var först ut i länet med Hälsocenter, som nu fått efterföljare i samtliga länets kommuner.

I november blev det klart att IFK Värnamo spelar i Allsvenskan nästa säsong. Det innebär nya krav på lagets hemmaarena Finnvedsvallen och kommunstyrelsen beslutade att utreda vad som måste göras.

September:

Från mitten av september startade Värnamo kommun mötesplatser för seniorer på tre orter: Forsheda, Rydaholm och Värnamo. Syftet är att bidra till social gemenskap, fysisk aktivitet och goda matvanor för seniorer.

I september drog landsbyggsdialogerna igång igen, efter att ha haft uppehåll under pandemin.. Först ut blev Ohs.

Kommunfullmäktige uppmärksannade Hilma Ihreborn, Robin Pettersson, Nina Mirkhan och Ella Stensson från Värnamo Simsällskap och Börje Lennartsson och Jörgen Karlsson Wallstenius från Värnamo Sportklubb för idrottsprestationer på nationell eller internationell nivå under 2020.

Augusti:

Tekniska förvaltningen lämnade ett efterlängtat besked: vi bygger en ny Trälleborgsskola. Den nya skolan ska vara klar under andra halvan av 2024.

Värnamo kommuns arkitekturpris gick i år till Formenta i Värnamo.

Oktober:

Doxa Plast blev årets tillväxtprofil i Värnamo kommun 2021. Priset delades ut på årets näringslivsmiddag.

Med Värnamosand i skorna invigde kommunfullmäktiges ordförande Camilla Rinaldo Miller den stadshistoriska utställningen "Värnamo – vår stad berättar" på Gummifabriken. Utställningen är ett koncentrat av Värnamos första sekel.

December:

Gratis skolbesök på en rad museer och kulturinstitutioner. Förbättrade villkor för föreningar att hyra kulturlokaler i grannkommunerna. Det är något av innehållet i ett avtal om kultursamverkan som tecknades mellan de fyra kommunerna Gnosjö, Vaggeryd, Gislaved och Värnamo.

De allra flesta medborgarna i Värnamo kommun tycker att kommunen är en bra plats att leva och bo på. De tycker också att det finns en bra tillgång till kommunal service, även utanför tätorterna. Men möjligheten att påverka politiska beslut upplevs som lägre. Det visade medborgarundersökningen, som genomfördes under hösten och vars resultat presenterades i december.

